HERCULE POIROT YENİ BİR MACERA İLE
TEKRAR SAHNEDE

Agatha Christie®

ÜÇ ÇEYREĞİN GİZEMİ

MONOGRAM CİNAYETLERİ'NİN YAZARI

SOPHIE HANNAH

ALTIN KİTAPLAR

Öğlen yemeğinden evine dönen Poirot kapısının önünde öfkeli bir kadının kendisini beklediğini görür. Kadın, Poirot'nun ona neden Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlayan bir mektup gönderdiğini sorar. Poirot şaşkınlık içindedir, Barnabas Pandy ismini daha önce hiç duymamıştır. Şaşkınlık içinde içeri girdiğinde ise kendisini bekleyen bir ziyaretçisi daha olduğunu öğrenir, ziyaretçisi de aynı şekilde, o sabah Poirot'dan kendisini Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlayan bir mektup aldığını iddia eden bir adamdır.

Poirot kendi adıyla daha başka kaç mektup gönderilmiş olabileceğini merak etmektedir. Bunları kim göndermektedir ve neden? Daha da önemlisi, Barnabas Pandy kimdir, ölmüş müdür, yoksa öldürülmüş müdür? Poirot daha fazla yaşamı tehlikeye atmadan yanıtları bulabilecek midir?

•••

"Sophie Hannah'nın şimdiye dek yazdığı en iyi Poirot romanı."

Sunday Express

"Hannah bir kez daha hayranı olduğu selefi Agatha Christie'nin özüne ve stiline bağlı kalırken, Christie fanları için yeni, çok başarılı bir sürpriz hazırlamış."

Booklist

"Yeni bir yanıltıcı, çözümsüz gibi görünen bulmaca daha. Konu bütünüyle çok zekice kurgulanmış. Sonuca giden yol Christie'nin çözümlemelerinin benzeri olmakla birlikte Hannah'nın kendi yazarlık yeteneklerini başka bir yazarın eserleriyle birleştirmekteki ustalığını da ortaya koyuyor."

US Publishers Weekly

altinkitaplar.com.tr

ISBN 978-975-21-2560-5

9 789752 125605

KDV'DEN MUAFTIR.

ALTIN
KİTAPLAR

Kitabın Orijinal Adı

THE MYSTREY OF THREE QUARTERS
© 2018 AGATHA CHRISTIE LIMITED
TÜM HAKLARI SAKLIDIR

Yayın Hakları

AGATHA CHRISTIE,® POIROT® VE MISS MARPLE®
AGATHA CHRISTIE İMZASI İNGİLTERE'DE VE
DÜNYANIN HERHANGİ BİR YERİNDE
AGATHA CHRISTIE LIMITED ADINA TESCİL
EDİLMİŞTİR. TÜM HAKLARI SAKLIDIR.
AGATHA CHRISTIE ROUNDEL COPYRIGHT © 2016
AGATHA CHRISTIE LIMITED İZNİYLE KULLANILMIŞTIR.

Kapak Tasarımı

GÜLHAN TAŞLI

Baskı

1. BASIM/MART 2020/İSTANBUL
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
MATBAASI

**BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.**

ISBN 978 - 975 - 21 - 2560 - 5

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Gülbahar Mah. Altan Erbulak Sok.
Maya Han Apt. No: 14 Kat: 3 Şişli / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 44011

Tel: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

HERCULE POIROT YENİ BİR MACERA İLE
TEKRAR SAHNEDE

Agatha Christie®

Üç Çeyreğin Gizemi

SOPHIE HANNAH

TÜRKÇESİ
ÇİĞDEM ÖZTEKİN

Yazarın Yayınevimizden Çıkan Diğer Kitapları

Monogram Cinayetleri
Kapalı Tabut

İçindekiler

BİRİNCİ ÇEYREK

1. Poirot Suçlanıyor 9
2. Dayanılmaz Bir Provokasyon 18
3. Üçüncü Kişi 27
4. İşin Tuhafı! 38
5. Delikli Mektup 57
6. Rowland Rope 65
7. Eski Bir Düşman 75
8. Poirot Bazı Talimatlar Veriyor 84
9. Dört Kanıt 89

İKİNCİ ÇEYREK

10. Bazı Önemli Sorular 107
11. Emerald Green 117
12. Mahvolan Deliller 126
13. Çengeller 139
14. Combingham Malikânesi 147
15. Olası Cinayet Yeri 159
16. Fırsat Adamı 168
17. Poirot'nun Taktiği 182
18. Bayan Dockerill'in Keşfi 197
19. Dört Mektup Daha 205

ÜÇÜNCÜ ÇEYREK

20. Mektuplar Yerlerine Ulaşıyor 215
21. Daktilo Günü 225
22. Sarı Kek Parçasının Yalnızlığı 228
23. İyi Niyet 234
24. Eski Düşmanlıklar 248
25. Poirot Combingham Malikânesine Dönüyor 257
26. Daktilo Deneyi 274
27. Bileklik ve Yelpaze 279
28. İnandırıcı Olmayan Bir İtiraf 287
29. Beklenmeyen Bir Yılanbalığı 293
30. Üç Çeyreğin Sırrı 299

DÖRDÜNCÜ ÇEYREK

31. Bay Porrott İçin Bir Not 317
32. Kingsbury Nerede? 325
33. Havludaki İzler 333
34. Rebecca Grace 344
35. Aile Bağları 355
36. Gerçek Suçlu 368
37. Vasiyetname 381
38. Yağlı İlmeksiz Rowland 391
39. Yeni Bir Daktilo 396

BİRİNCİ ÇEYREK

1. BÖLÜM

Poirot Suçlanıyor

Şoför arabayı tatmin edici bir simetriyle park ettiğinde Hercule Poirot kendi kendine gülümsedi. Düzen ve yöntem düşkünü Poirot, yaşadığı Whitehaven Konakları'nın giriş kapısıyla sağlanan mükemmel uyumdan hoşlanmıştı. Böylece arabadan inince, düz bir çizgide ilerleyerek kapıların bulunduğu noktaya rahatça ulaşabilecekti.

Öğlen yemeği onun için tam anlamıyla *trés bon divertissement*[1] olmuştu: Yemek ve muhabbet çok iyiydi! Arabadan indi, şoföre içtenlikle teşekkür ettikten sonra kapıya yöneldi. Ancak tam içeri girecekken tuhaf bir hisse kapıldı, sanki arkasında dikkatini çekmek isteyen biri vardı.

Arkasını döndüğünde sıra dışı hiçbir şey olmadığını gördü. Şubat ayı için ılık sayılabilecek bir gündü, ama belki de havadaki hafif bir esinti ürpermesine neden olmuştu. Ancak çok geçmeden bu hissin nedeninin hava olmadığını anladı.

(1) Tam bir kafa dağıtma.

Ona doğru hızla yaklaşan iyi giyimli, hoş görünümlü bir kadının havasıydı bu esintiyi yaratan. Şık, soluk mavi paltosu ve modaya uygun şapkasına rağmen adeta doğanın gücünü yansıtan bir kadın...

Poirot kendi kendine mırıldandı.

"Kasırgadan farksız..."

Şapka hoşuna gitmemişti. Şehirdeki birçok kadında da benzer şapkalar görmüştü: Süssüz, minimal, kafayı kumaştan bir banyo beresi gibi saran bir şey. Şapka dediğinin bir siperi ya da en azından bir süsü, tarzı olmalı, diye düşündü Poirot. Kafayı örtmekten daha fazlasını yapmalıydı bir şapka. Yakında bu modern şapkalara alışacağından emindi; ancak bir süre sonra moda her zaman olduğu gibi yine değişecekti.

Maviler içindeki kadının dudakları kıpırdıyor, eğilip kıvrılıyor ancak kadından hiç ses çıkmıyordu. Sanki Poirot'nun yanına geldiğinde söyleyeceklerinin provasını yapar gibiydi. Hedefi kesinlikle Poirot'ydu. Yanına geldiğinde, ona hiç de hoş olmayan şeyler yapmak niyetinde olduğu anlaşılıyordu. Poirot ister istemez bir adım geri çekildi, aslında bunun için görünürde hiçbir neden ve etrafta kadın dışında hiç kimse yoktu, ama bir an sadece oradan kaçmak, uzaklaşmak isteği duymuştu.

Kadının saçları koyu kahverengi ve dalgalıydı. Poirot tam karşısında duran kadının aslında uzaktan göründüğü kadar da genç olmadığını fark etti. Kesinlikle ellinin üstündeydi, belki de altmış yaşındaydı. Orta yaşlı, yüzündeki çizgileri gizlemekte uzman bir hanımefendiydi. Çarpıcı mavi gözleri ne açık ne de koyuydu.

"Siz Hercule Poirot'sunuz, değil mi?" diye fısıldadı kadın kaba bir biçimde.

Öfkeli görünen kadının, yakınlarında hiç kimse olmamasına rağmen söyleyeceklerinin duyulmasını istemediği, Poirot'nun dikkatinden kaçmamıştı.

"*Oui*[1], madam. O benim."

"Buna nasıl *cüret edersiniz*? Nasıl bana böyle bir mektup göndermeye *cüret edersiniz*?"

"Pardon madam, ama tanıştığımızı sanmıyorum."

"Karşıma geçip *bana* suçsuz numarası yapmayın. Ben Sylvia Rule, sizin de çok iyi bildiğiniz gibi!"

"Şimdi siz söylediğiniz için öğrendim. Bir saniye önce bilmiyordum. Bir mektuptan bahsediyordunuz..."

"Bana attığınız iftirayı halka açık bir yerde tekrarlamamı mı istiyorsunuz? Madem istiyorsunuz, çok iyi öyleyse, söyleyeyim. Mektubu bu sabah aldım; *sizin* tarafınızdan imzalanmış, iftiralarla dolu, o son derece iğrenç ve kabul edilemez mektubu." İşaretparmağını havada bıçak gibi öyle bir salladı ki, Poirot tam zamanında yana çekilmese parmak doğrudan adamın göğsünü delecekti.

"*Non*[2] madam!" Poirot itiraz etmeye kalkıştıysa da inkâr çabaları boşunaydı.

"Bu rezil mektubunuzda beni cinayetle suçluyorsunuz. *Cinayet*! Hem de beni! Sylvia Rule'u! Suçumu kanıtlayabileceğinizi ileri sürüyor, bana hemen polise gidip işlediğim cinayeti itiraf etmemi öneriyorsunuz. Buna nasıl *cüret edebilirsiniz*? Hiçbir şeyi kanıtlayamazsınız, çünkü ben masumum. Hiç kimseyi öldürmedim. Ben şiddetle uzaktan yakından ilgisi olmayan, olamayacak bir insanım. Ayrıca Barnabas Pandy diye birinin adını bile duymadım."

(1) Evet.
(2) Hayır.

"Barnabas?"

"*Beni* böyle bir şeyle suçlamanız iğrenç! Kesinlikle rezillik! Buna katlanamam. Sizi avukatıma havale etmek gibi bir niyetim var, ama böylesi çirkin bir iftiraya uğradığımı bilmesini istemem. Belki polise giderim. Böylesi bir aşağılanma! Böyle bir hakaret! İftira! Bu akıl alır şey değil! Hem de benim konumumda bir kadın için!"

Sylvia Rule öfke kusmayı bir süre daha sürdürdü. Yılan gibi tıslayan kadın ağzından köpükler saçarak konuşuyor, garip sesler çıkarıyordu. Bu ses Poirot'ya yolculuklarında rastladığı, büyük bir gürültüyle coşa coşa akan şelaleleri anımsattı; seyretmesi etkileyici, ancak amansızlığıyla ürkütücü şelaleleri...

Poirot, kadının hışmından fırsat bulur bulmaz, "Madam, benim böyle bir mektup yazmadığımdan emin olabilirsiniz. Eğer böyle bir mektup aldıysanız da gönderen kesinlikle ben değilim. Ayrıca yaşamım boyunca Barnabas Pandy diye birinin adını bile duymadım. Bu mektubu yazan her kimse, o kişinin sizi öldürmekle suçladığı kişinin adı buydu, değil mi?"

"Mektubu yazan sizsiniz, yazmamış gibi davranarak beni kandırmaya çalışmaktan, daha da sinirlendirmekten vazgeçin. Sizi bunu yapmaya Eustace zorladı, değil mi? Siz ve Eustace birlikte plan yapıp aklınızca beni korkutacağınızı sandınız, öyle değil mi? Bu tam onun yapacağı bir şey, daha sonra gerçek ortaya çıktığında bunun yalnızca bir şaka olduğunu ileri süreceğinden hiç şüphem yok."

"Eustace diye birini de tanımıyorum madam." Poirot elinden geleni yapmaya çalışsa da Sylvia Rule'un kararlı tutumunda en ufak bir değişiklik olmadığı apaçık ortadaydı.

"Kendini çok akıllı sanıyor -İngiltere'nin en zeki adamı ya– korkunç suratında yılışık, sahte sırıtmasıyla hep aynı ifade! Size bunun için kaç para ödedi? Eminim bu onun fikriydi. Siz de pis işlerine alet oldunuz. Siz; değerli, çalışkan polisimizin güvendiği, dilinden düşüremediği ünlü Hercule Poirot! Siz bir alçaksınız. Nasıl böyle bir şey *yapabildiniz*? Benim kadar düzgün karakterli ve iyi bir kadına iftira atmak, beni lekelemek! Eustace, beni mat etmek için her şeyi yapabilir. Her şeyi! Benim hakkımda her ne anlattıysa hepsi yalan."

Poirot, Londra'da kendisinden daha zeki biri olduğunu düşünmüyordu. Eğer kadın dinleseydi ona, kendini İngiltere'nin en zeki adamı sanan biriyle Hercule Poirot'nun işbirliği yapmasının da zaten imkânsız olduğunu anlatacaktı.

"Lütfen bana aldığınız mektubu gösterin madam."

"*Sakladığımı mı* sanıyorsunuz? Ona elimi değdirmek bile beni delirtmeye yetti. Yırttım ve şöminenin ateşine atıp yaktım. Keşke Eustace'ı da o ateşe atabilseydim! Bu gibi eylemlerin yasalara aykırı olması ne kötü. Bence bu yasaları yapanlar Eustace gibi biriyle hiç karşılaşmamışlar. Eğer *bir kez daha* bana bu şekilde çamur atmaya kalkışırsanız doğruca Scotland Yard'a gideceğimden emin olabilirsiniz –itirafa değil şikâyete elbette– çünkü ben kesinlikle suçsuzum. Ama sizi suçlayacağımdan emin olabilirsiniz Mösyö Poirot!"

Poirot uygun bir yanıt verme fırsatı bulamadan kadın hışımla arkasını dönüp uzaklaştı.

Poirot arkasından seslenmedi. Birkaç saniye kadar olduğu yerde durup ağır ağır başını salladı. Evinin merdivenlerinden çıkmaya başladığında kendi kendine mırıldanıyordu. "Eğer şiddet eğilimi olmayanı buysa olanını görmeyi hiç istemem."

Poirot'nun düzgün döşenmiş ferah dairesinde uşağı onu bekliyordu. George'un hiç değişmeyen gülümser ifadesi Poirot'nun yüzünü görünce şaşkınlığa dönüştü.

"İyi misiniz efendim?"

"*Non*! Değilim. Şaşkınım George. İngiliz sosyetesini çok iyi tanıyan biri olarak... Bana Sylvia Rule diye birini tanıyıp tanımadığını söyleyebilir misin?"

"Yalnızca ismen tanıyorum efendim. Kendisi merhum Clarence Rule'un dul eşi. İyi ilişkileri olan, varlıklı ve tanınmış biri. Sanırım birçok yardım derneğinin faaliyetlerinde yer alıyor."

"Peki ya Barnabas Pandy?"

George başını salladı.

"Bu ismi daha önce duyduğumu hiç sanmıyorum. Londra sosyetesinin özel ilgi alanım olduğunu bilirsiniz efendim. Eğer Bay Pandy burada yaşasaydı..."

"Nerede yaşadığını bilmiyorum. Böyle birinin olup olmadığını da bilmiyorum, hatta eğer varsa bile, öldürülüp öldürülmediğini de. *Vrainment*[1], herhangi biri hakkında şu Barnabas Pandy hakkında bildiğimden daha azını bilmem olanaksız. Ancak adam hakkında her şeyi bildiğimi sanan Sylvia Rule denen kadına bunu anlatmayı deneyemedim bile George. Benim ona bir mektup yazıp, kendisini bu adamı öldürmekle suçladığıma inanıyor. Mektubu yazdığımı inkâr ettim, ama inanmadı. Ben asla böyle bir mektup yazmadım. Şimdiye dek de Sylvia Rule diye biriyle hiçbir bağlantım olmadı."

Poirot şapkasını ve paltosunu her zaman yaptığının aksine çok özensiz bir biçimde çıkardı ve George'a uzattı.

(1) Gerçekten.

"İnsanın yapmadığı bir şeyle suçlanması hiç hoş değil George. Keşke insan gerçek olmayan şeyleri bir şekilde kafasından silip atabilse ama olmuyor işte, kafanın bir köşesine takılıp kalıyor ve bütün bunlar insanda tuhaf, imgesel bir suçluluk duygusu uyandırıyor; aynen vicdanının içine hapsolmuş bir hayalet gibi! Biri senin korkunç bir şey yaptığından eminse, sen yapmamış olsan da sanki yapmış gibi duygular içine girebiliyorsun. Şimdi insanların nasıl olup da suçsuzken işlemedikleri cinayetleri işlemiş gibi itiraf ettiklerini çok iyi anlıyorum."

George her zaman olduğu gibi şüpheyle bakıyordu. Poirot İngiltere'de yaşadığı yıllarda İngilizler için sağduyunun anlamı herhangi bir konuya kuşkuyla yaklaşmak anlamına geldiğini fark etmişti. Yıllar boyunca rastladığı en nazik ve saygın İngiliz kadın ve erkekler bile kendilerine bir şey söylendiğinde karşısındakine inanmamak üzerine şartlanmışlardı.

"Bir şey içmek ister miydiniz efendim? Bir *sirop de menthe*[1] önerebilir miyim?"

"*Oui*! Bu çok iyi bir fikir."

"Bu arada sizi bekleyen bir misafiriniz olduğunu da belirtmek isterim efendim. İçkinizi hemen getirip misafirinize biraz daha beklemesini söyleyeyim mi?"

"Misafir mi?"

"Evet efendim."

"Adı neymiş? Yoksa Eustace mı?"

"Hayır efendim. Bay John McCrodden diye biri."

"Ah! Neyse! Eustace değil. Madam Rule ve Eustace kâbusunun sonsuza dek bittiğine, bir daha da Hercule Poirot'nun karşısına çıkmayacağını umut ediyorum, hatta buna inan-

(1) Nane likörü

mak istiyorum. Mösyö McCrodden buraya geliş nedeninden bahsetti mi?"

"Hayır efendim. Ancak yine de sizi uyarmak isterim, kendisi... Bir hayli öfkeli görünüyor."

Poirot hafifçe iç çekti. Güzel geçen bir öğlen yemeğinin ardından işler giderek daha da garip bir hal alıyordu. Neyse, herhalde John McCrodden Sylvia Rule kadar can sıkıcı olamazdı.

Poirot, George'a dönerek, "*Sirop de menthe* keyfini daha sonraya bırakıp, önce Mösyö McCrodden ile görüşsem iyi olacak," dedi. "İsmi bana tanıdık geldi."

"Avukat Rowland McCrodden'içağrıştırmış olabilir efendim."

"*Mais oui, bien sur.*[1] Rowland McCrodden, yani Rowland Rope,[2] namı diğer cellat! Tabii sen ondan kendisine çok yakışan bu *lakapla* bahsedemeyecek kadar nazik birisin George. Darağaçları Rowland Rope sayesinde bir an bile boş kalmıyor."

George her zamanki nazik tavrıyla, "Çok sayıda suçlunun hak ettikleri cezaya çarptırılmasında etkili olduğu inkâr edilemez," dedi.

"Belki de bu John McCrodden onun akrabasıdır," dedi Poirot gülümseyerek ekledi. "Biraz kendimi toplamama izin ver ve sonra da onu buraya getir George."

McCrodden'in yol gösterilmeden odaya doğruca girme kararlılığı karşısında George'un rehberliğine gerek kalmadı. Adam, uşağı geride bıraktığı gibi doğruca halının ortasına yürüdü ve tam o noktada heykelden farksız, kaskatı bir şekilde beklemeye başladı.

(1) Doğru, elbette.
(2) "Rope" İngilizcede "yağlı ilmek" anlamına gelmektedir ve bu kişiye takılan bir isimdir.

Poirot gülümseyerek, "Mösyö lütfen oturun," dedi.

"Hayır, teşekkür ederim," diyen McCrodden'in aşağılayıcı, soğuk bir ses tonu vardı.

Poirot, onun kırklı yaşlarda olması gerektiğini düşündü. Adamın sanat eserleri dışında çok ender görülen yakışıklılıkta bir yüzü vardı. Hatları sanki bir heykeltıraş tarafından özenle oyulmuş gibiydi. Poirot, adamın fiziğiyle yırtık pırtık, lekeli giysilerini bağdaştırmakta zorlanıyordu. Yoksa banklarda uyumak gibi bir alışkanlığı mı vardı? Ya da bu alışıldık, konforlu yaşama tepki miydi? Poirot, adamın doğanın ona sunduğu avantajlara –büyük yemyeşil gözler, altın sarısı saçlar– karşın, kendini mümkün olduğunca itici kılarak denge sağlamaya mı çalıştığını merak ediyordu.

McCrodden öfkeli bakışlarını Poirot'ya yöneltti, "Mektubunuzu aldım," dedi. "Bu sabah aldım."

"Korkarım sizi hayal kırıklığına uğratmak durumundayım Mösyö. Ben size mektup yazmadım."

Uzun, tedirgin edici bir sessizlik oldu. Poirot hemen sonuca varmak istemiyordu ancak konuşmanın varacağı noktayı tahmin edebiliyor ve bundan korkuyordu. Ama öyle olmayabilirdi de! Hem *nasıl* olabilirdi ki? Daha önce böyle bir durumla yalnızca düşlerinde karşılaşmıştı. Anlamsız ve ne yaparsa yapsın anlam veremeyeceği zor bir durumun içine sıkışıp kaldığını bilmek ve bu çıkmazı aşmanın olanaksızlığını hissetmek...

"Ne demiştiniz, bir mektup aldığınızı mı?" diye sordu.

"Mektubu yazan siz olduğunuza göre bunu bilmeniz gerekir," dedi John McCrodden hışımla. "Beni Barnabas Pandy adında birini öldürmekle suçladığınız mektubu."

2. BÖLÜM

Dayanılmaz Bir Provokasyon

"İtiraf etmeliyim ki çok büyük hayal kırıklığı yaşadım," dedi McCrodden. "Ünlü Hercule Poirot böylesine bir ciddiyetsizlik için kullanılmaya izin versin. Bu, akıl alır gibi değil."

Poirot yanıt vermeden birkaç saniye bekledi. Sylvia Rule'u kendisini dinlemeye ikna edememesinin nedeni seçtiği sözcüklerin yeterince etkili olmaması mıydı acaba?

"Mösyö, *s'il vous plait*.[1] Sanırım biri size bir mektup gönderdi ve bu mektupta cinayetle suçlanıyorsunuz. Barnabas Pandy diye birini öldürmekle. Öykünün bu kısmını tartışacak değilim ama..."

"Zaten tartışacak pozisyonda değilsiniz," dedi McCrodden öfkeyle.

"Mösyö, lütfen bana inanın, size aldığınız *mektubu yazanın ben olmadığımı* söylüyorum. Konu cinayetse Hercule Poirot'yu asla ciddiyetsizlikle suçlayamazsınız. Ben kesinlikle..."

(1) Lütfen.

"Ah, ortada bir cinayet filan yok ki!" McCrodden bir kez daha Poirot'nun sözünü acı bir kahkahayla böldü. "Olsa bile polis bunun sorumlusunu yakalayacaktır ya da yakalamıştır. Bu yine babamın çocukça oyunlarından biri. Ve siz de buna alet oldunuz." Sanki aklına kötü bir şey gelmiş gibi kaşlarını çattı. "Tabii ihtiyar canavar düşündüğümden daha sadistse ve beni gerçekten çözülmemiş bir cinayet olayına bulaştırıp yaşamımı tehlikeye atmayı göze aldıysa onu bilemem. Tabii bu olabilir aslında. Onun acımasızlığı, kararlılığı..." McCrodden sustu ve sonra mırıldandı. "Evet. Bu olabilir. Bunu düşünmeliydim."

Poirot, "Babanız avukat Rowland McCrodden mi?" diye sordu.

"Öyle olduğunu biliyorsunuz zaten." John McCrodden deha önce de hayal kırıklığına uğradığını belirtmişti, aynı şey yine oluyordu, sanki Poirot ağzından çıkan her sözcükle onun gözünde biraz daha alçalıyordu.

"Babanızın yalnızca ününü biliyorum. Onunla hiç karşılaşmadım, tanışmadım ve konuşmadım."

"Tabii ki inkâr edeceksiniz." McCrodden acı acı gülümsedi. "Size adını bu işe bulaştırmamanız karşılığında hatırı sayılır bir meblağ ödediğinden eminim." Etrafına bakındı, içinde bulunduğu odayı yeni yeni keşfediyormuş gibi bir hava içindeydi. Sonra kendi kendine bir şeyleri onaylarmışçasına başını salladı ve ekledi. Sizin ve babam gibi paraya ihtiyacı olmayan kişileri hiçbir şey ileri gitmekten alıkoyamıyor değil mi? Ona asla güvenememenin nedeni de bu. Ayrıca güvenmemekte haklıyım da. Bir kez alıştıysanız para karakterinizi yozlaştırıyor ve siz Mösyö Poirot bunun canlı örneğisiniz."

Poirot daha önce birinin karşısına geçip, kendisine böylesine çirkin, böylesine saygısız ve kişisel anlamda incitici bir şey söylediğini anımsamıyordu. Gayet sakin bir biçimde konuşmaya başladı.

"Yaşamım boyunca hep iyinin yanında oldum, suçsuzları ve evet, haksız yere suçlananları korumak için çabaladım. Tüm yaşamım böyle geçti. Siz de bu grubun içindesiniz, mösyö. Bugün ise ben Hercule Poirot da bu gruba dahil oldum. Ben de haksız yere suçlanıyorum. Sizin cinayetle suçlandığınız mektubu yazan da gönderen de ben değilim. Barnabas Pandy diye birini de tanımıyorum. Ne sağ ne ölü, kesinlikle Barnabas Pandy adında birini tanımıyorum ve hiç tanışmadım. İkimiz de haksız bir şekilde suçlanmaktayız. Ah, ama bu ortak noktada aramızdaki tek fark, sizin suçsuz olduğunuzu iddia etmeniz ve benim de sizi dinlemem. Çünkü ben, bu adam gerçeği söylüyor olabilir, diye düşünüyorum. Öte yandan, eğer..."

McCrodden yeniden Poirot'nun sözünü kesti.

"Bu süslü sözcükleri bırakın bir yana. Eğer beni parayla, ünle ya da babamın çok değer verdiği başka şeylerle değilse bile konuşma sanatındaki ustalığınızla kandırabileceğinizi düşünüyorsanız çok yanılıyorsunuz. Rowland Rope hiç şüphesiz sizden bu iğrenç küçük oyun karşısındaki tepkimi öğrenmek isteyecektir. Lütfen ona şunu söyleyin: Bu oyunu oynamıyorum. Barnabas Pandy diye birini tanımıyorum, adını bile duymadım. Hiç kimseyi öldürmedim, dolayısıyla korkacak hiçbir şeyim yok. Bu ülkenin yasalarına güvenim tam, beni asla işlemediğim bir suçtan dolayı asmayacaklarından eminim."

"Gerçekten babanızın böyle bir şeyi isteyebileceğini mi düşünüyorsunuz?"

"Bilemiyorum. Ama olabilir. Babamın darağacına gönderebileceği suçlular tükendiğinde dikkatini suçsuz insanlara yöneltip, onların suçlu olduklarını iddia edebileceğini her zaman düşünmüşümdür, tabii kendine yakışır şekilde mahkemede. Kan dökme hevesini besleyecek her şeyi yapabilir."

"Bu çok ilginç bir suçlama mösyö ve buraya geldiğinizden beri yaptığınız ilk suçlama da değil."

McCrodden'in coşkulu, kararlı, ciddi konuşma şekli Poirot'yu korkutmuştu. Sözcüklerinde sanki çok basit ve tartışmasız konuları dile getiriyormuş gibi bir tarafsızlık havası vardı.

Poirot'nun yıllar boyunca hakkında çok şey duyduğu Rowland Rope asla oğlunun tanımladığı gibi biri değildi. Suçluların ölümle cezalandırılmasını savunan güçlü, sert bir avukattı, Poirot'nun anlayışına göre biraz fazla sertti, çünkü yaşamda insanın sağduyuyla hareket etmesini, takdir yetkisini kullanmasını gerektiren koşullar da olabiliyordu. Ancak Poirot, genç adamın babasının yani Rowland McCrodden'in suçsuz bir insanın darağacına gönderilmesi fikri karşısında kendisi kadar dehşete düşüp düşmediğinden şüpheliydi. Peki, ama ya söz konusu kişi kendi öz oğluysa...

"Mösyö, yaşamım boyunca oğlunun işlemediği bir cinayet nedeniyle darağacına gönderilmesini isteyebilecek bir babayla hiç karşılaşmadım."

"Ama karşılaştınız işte." John McCrodden hemen karşılık verdi. "Her ne kadar aksini savunsanız da, ben babamla buluştuğunuzdan ya da en azından onunla konuştuğunuzdan eminim. İkiniz baş başa verip, beni suçlayacak bu komployu

hazırladınız. Neyse, sevgili babama artık ondan nefret bile etmediğimi söyleyebilirsiniz. Şimdi artık onun ne kadar alçalabildiğini görüyor ve ona acıyorum. O kesinlikle acımasız bir katilden daha iyi biri değil. Siz de öyle Mösyö Poirot! Aynı şey, vahşi cezalandırma sistemimizin fırsat verdiği, yanlış yapanları darağacına götürmekten yana olan herkes için geçerli."

"Demek görüşünüz bu mösyö."

"Yaşamım boyunca hep babam için utanç ve hüsran kaynağı oldum. Ona boyun eğmeyi, onun istediğini yapmayı, onun düşündüğü gibi düşünmeyi, onun seçtiği meslekte çalışmayı reddettiğim için... Benim hukukçu olmamı istiyordu. Onun gibi olmak istemediğim için beni asla bağışlamadı."

"Mesleğinizin ne olduğunu sorabilir miyim?"

"Meslek mi?" McCrodden burun kıvırdı. "Yaşamak için çalışıyorum. Keyif için değil. Başka insanların yaşamlarıyla oynama olanağı sağlayan işler değil bunlar. Madende, çiftlikte, fabrikada işçi olarak çalıştım. Kadınlar için hediyelik eşyalar üretip sattım. Satışta oldukça iyiyimdir. Şimdiden bir markette tezgâhtar olarak çalışıyorum. Bu, başımın üstünde bir çatı ve karnımı doyuracak param olmasını sağlıyor. Yaptığım hiçbir şey babam için iş değil. Rowland McCrodden olarak asla yenilgiyi kabul etmiyor. Asla."

"Neyi kastettiğinizi anlayamadım."

"Hep benim üzerime gelmeyi bırakacağını umdum. Şimdi bunun asla gerçekleşmeyeceğini görüyorum. Cinayetle suçlanan birinin kendini savunma gereksinimi duyacağını biliyor. Aslında bu yaptığı çok akıllıca. Beni kışkırtmaya çalışıyor, Old Bailey'de[1] cinayet suçlaması karşısında kendimi savuna-

(1) Londra'daki ünlü ağır ceza mahkemesi. 1674 yılından bu yana Kraliyet Adalet Sarayı olarak da tanınan, sürekli günün gereklerine göre restore edilen aynı binada hizmet vermektedir.

cağım gibi hayaller içinde. Böylece hukuka ilgi duyacağımı sanıyor, bu mümkün mü?"

Rowland McCrodden, John McCrodden için neyse Eustace'in de Sylvia Rule için öyle olduğu apaçık ortadaydı.

"Ona bu planının başarısız olduğunu söyleyebilirsiniz. Asla babamın olmamı istediği kişi olmayacağım. Benim için bitti o. Artık babamın bir şekilde benimle bağlantı kurmaya çalışmasını da kesinlikle istemiyorum, ne doğrudan ne de dalkavuklarını araya koyarak."

Poirot oturduğu koltuktan kalktı, "Lütfen burada birkaç dakika bekleyin," dedi ve odadan çıkarken özellikle kapıyı aralık bıraktı.

Poirot odaya döndüğünde yanında uşağı vardı. McCrodden'e gülümseyerek, "George ile daha önce karşılaşmıştınız," dedi. "Umarım duymuşsunuzdur; ona, kısa bir süre için bize katılmasını istediğimi söyledim. Sesimi, ona söylediğim her şeyi duyacağınız şekilde yükseltmiştim."

"Evet duydum," dedi McCrodden, sıkıldığı ses tonundan anlaşılıyordu.

"Eğer George'a başka bir şey söylemiş olsaydım onu da duymanız gerekirdi. Ama söylemedim. Dolayısıyla şimdi anlatacaklarım umarım düşmanınız olmadığım konusunda sizi ikna edecektir. Lütfen George konuş!"

George şaşkın görünüyordu. Böyle belirsiz talimatlar almaya alışık değildi.

"Hangi konuda efendim?"

Poirot, McCrodden'e döndü.

"Görüyorsunuz. Hiçbir şey bilmiyor. Onu önceden hazırlamadım. George bugün öğlen yemeğinden döndüğümde sana başıma gelen tuhaf bir olayı anlattım, öyle değil mi?"

"Evet, anlattınız efendim."

"Lütfen anlat. O öyküyü anlatır mısın?"

"Elbette efendim. Kendini Bayan Sylvia Rule olarak tanıtan bir hanımefendi tarafından suçlanmışsınız. Bayan Rule, ona gönderilen ve kendisini cinayetle suçlayan bir mektubu sizin yazdığınız gibi bir yanılgı içindeymiş."

"*Merci*, George. Peki, bu bayanın öldürdüğü iddia edilen kurbanın adı neydi?"

"Barnabas Pandy diye biri efendim."

"Peki, sana başka ne anlattım?"

"Bu isimde biriyle asla tanışmadığınızı efendim. Böyle biri varsa, onun sağ mı ölü mü olduğunu ve de bir cinayete kurban gidip gitmediğini bilmediğinizi söylediniz; bunu Bayan Rule'a anlatmaya çalıştığınızda kendisinin sizi dinlemeye bile yanaşmadığını."

Poirot zafer kazanmış bir ifadeyle John McCrodden'e döndü.

"Mösyö, ne dersiniz? Babanız, Sylvia Rule'un da kendini Old Bailey'de savunmasını istiyor olabilir mi? Yoksa sonunda yanıldığınızı ve kesinlikle insafsızca iftiraya uğrayan Hercule Poirot'yu suçladığınızı kabul edecek misiniz? Belki Bayan Sylvia Rule'un da beni, düşmanlarından biriyle işbirliği yaparak bu tatsız durumu yaratmakla suçladığını bilmek ilginizi çeker; Eustace adında biriyle."

John McCrodden kısa bir süre düşündükten sonra, "Ben yine de babamın bu işin arkasında olduğundan eminim," dedi. Ancak öncesine göre belirgin şekilde özgüvenini yitir-

diği anlaşılıyordu. "Babam hiçbir şeyden, özenle hazırlanmış ayrıntılı bir bilmeceyle başa çıkmaktan daha çok zevk almaz. Bayan Rule'un da niçin aynı mektubu aldığını bulacağım."

"Eğer birinin zihninde karşı koyamadığı, süregelen bir önyargı varsa –sizin babanıza ve Sylvia Rule'un Eustace'e karşı olduğu gibi– bu durum kişinin dünyayı bulanık görmesine neden olur." dedi Poirot iç çekerek. "Sanırım size gelen mektup yanınızda değil?"

"Hayır. Yırttım ve parçalarını onun hakkında ne düşündüğü mü yazdığım bir mektupla birlikte babama gönderdim. Bakın size söylüyorum Mösyö Poirot, ben buna katlanamam. Büyük Hercule Poirot bile suçsuz insanları suçlayıp, onların bunu hazmetmelerini bekleyemez."

John McCrodden'in hemen sonra kendiliğinden odadan çıkması gerçekten rahatlatıcıydı. Poirot pencerenin kenarında durarak ziyaretçisinin binadan ayrılmasını izledi.

George hemen sordu.

"*Sirop de menthe*'niz için şimdi zaman uygun mu?"

"*Mon ami*, dünyanın tüm *sirop de menthe*'lerini içmeye hazırım." Uşağını şaşırtmış olabileceğini fark ederek, hemen konuya açıklık getirdi. "Lütfen bir bardak George. Yalnızca bir."

Poirot öfke içinde koltuğuna döndü. Üç insanın ortak bir sorunun parçası oldukları, üçünün de haksız yere suçlandıkları bir dünyada adalet ya da barışın egemen olması umut edilebilir miydi? Sylvia Rule, John McCrodden ve Hercule Poirot bir araya gelip parçası oldukları sorunu serinkanlılıkla, mantıklı bir şekilde tartışamıyorlardı bile. Kim bilir belki konuşabilseler neler olup bittiğini anlayabileceklerdi. Bunun yerine ikisi öfke kusuyor, her biri olaya kendi bakış açılarının dışında başka bir açıdan bakmayı inatla reddediyor ve bir an bile

duraksamadan hakaretler, iftiralar savuruyorlardı. Hercule Poirot bunun dışındaydı elbette yüzüne haykırılan katlanılamayacak sözlere ve bütün kışkırtmalara rağmen sükûnetini korumayı başarmış, kusursuz bir şekilde davranmıştı.

George *sirop*'unu getirdiğinde, "Benimle görüşmek isteyen başka biri var mı?" diye sordu Poirot.

"Hayır efendim."

"Randevu isteğiyle telefon eden biri oldu mu?"

"Hayır efendim. Aramasını beklediğiniz biri mi vardı?"

"*Oui*. Öfkeli bir yabancı daha bekliyorum, belki birkaç."

"Ne demek istediğinizi anlayamadım efendim."

Tam o anda telefon çaldı. Poirot hafifçe gülümseyerek onaylarcasına başını salladı. Bir olayda zevk alınacak bir taraf yoksa bile kişi kendinin haklı olduğunu biliyorsa bundan zevk alabiliyor, diye düşündü.

"İşte o George, kadın ya da erkek, her kimse. Üçüncü kişi. Üçüncü kişi kim, kim bilir daha kaç kişi var? Üç, dört, beş?"

"Ne sayısı efendim?"

"Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlanan insanların sayısı, bir sahtekârın Hercule Poirot diye imzaladığı mektubu alanların sayısı."

3. BÖLÜM

Üçüncü Kişi

Ertesi gün saat üçte Poirot, Whitehaven Konakları'ndaki evinde Annabel Treadway adında bir hanımefendi tarafından ziyaret edildi. George onu içeri alırken, Poirot karşısında bulacağı anı sabırsızlıkla ve merakla bekliyordu. Kendilerine söylenen tek bir sözcüğü bile dinlememe kararlılığındaki yabancılar tarafından sürekli aynı şekilde suçlanmak farklı mizaçtaki birilerini rahatsız edebilirdi, ama Poirot için durum böyle değildi. Bu kez, bu üçüncü kişide amacına ulaşmaya kararlıydı. Bayan Annabel Treadway'i gerçeği söylediğine inandıracaktı. Belki böylece bir ilerleme kaydedebilir, daha ilginç sorular sorabilirdi.

Birçok insanın, hatta aydın kişilerin, bazı durumlarda son derece mantıksız ve dik kafalı davranmalarındaki bilinmezleri çözmek için Poirot geceyi uykusuz geçirmiş, yatağında uzun uzun düşünmüştü. O da tüm dikkatini Barnabas Pandy'ye yöneltmek istiyordu. Tabii Barnabas Pandy diye birinin olduğu bile yalnızca bir varsayımdan ibaretti. Öyle biri

artık olmayabilirdi, belki de hiçbir zaman olmamıştı, bu kişi yalnızca mektupları yazanın hayalinde canlandırdığı bir figür olabilirdi.

Kapı açıldı ve içeriye George'un eşliğinde koyu renkli gözleri, koyu renk giysileri ve sarı saçlarıyla ince yapılı, orta boylu bir kadın girdi. Poirot, kadını karşısında görür görmez dehşete düştü. Neredeyse ayağa kalkıp, başını eğerek, "Başsağlığı dileklerimi kabul edin matmazel," diyecekti, üstelik kadının yakın zamanda bir kayıp yaşadığına inanması için hiçbir neden yokken. Kendini toparladı. Cinayetle suçlandığınız bir mektubun kızgınlık ya da öfke yaratması olağandı, ama sonuçta bu bir trajedi değildi ve Poirot bir kişinin bundan böylesi keder duyabileceğini sanmıyordu.

Nasıl ki John McCrodden odaya girdiğinde oda soğuk bir aşağılama havasıyla dolduysa Annabel Treadway'in girmesiyle de odaya kederli bir hava hâkim olmuştu. Poirot yürek sızısı, diye düşündü. Bu duyguyu kendi yürek sızısıymışçasına derinden hissediyordu.

"Teşekkürler George," dedi. "Lütfen oturun matmazel."

Kadın en yakındaki sandalyeye oturdu, ama oturuş biçimiyle hiçbir şekilde rahat olmadığını gösteriyordu, sanki diken üstündeydi.

Poirot, kadının fazlasıyla çarpıcı yüz şeklinde en göze batan noktanın, tam kaşlarının arasından başlayan derin, yatay bir çizgi olduğunu düşündü; adeta alnını ikiye bölen ve fark edilmemesi olanaksız derin bir çizgi. Bir kez daha bakmamaya karar verdi, sonuçta kadın fark edip kırılabilirdi.

Kadın usulca, "Bugün buraya gelmeme izin verdiğiniz için çok teşekkür ederim," dedi. "Reddetmenizi bekliyordum." Konuştuğu sürece beş altı kez Poirot'ya bakmış, ancak her se-

ferinde aceleyle başını başka yöne çevirmişti, sanki Poirot'ya bakarken yakalanmak istemiyordu.

"Nereden geliyorsunuz matmazel?"

"Ah, oranın adını bile duymamışsınızdır. Hiç kimse duymamıştır. Taşradan."

"Peki, niçin sizinle görüşmek istemeyeceğimi düşündünüz?"

"Sonuç olarak birçok insan, katil olduğunu düşündüğü bir kişinin evine girmesini önlemeye çalışır," dedi genç kadın. Mösyö Poirot buraya gelmek istememin nedeni size söylemek... Neyse, bana inanmayabilirsiniz, ama ben suçsuzum. Ben hiçbir canlıyı öldüremem. Asla... Belki bilmiyorsunuz, ama..." Birden şiddetle yutkunarak, ağlayarak konuşmasına ara verdi.

Poirot nazikçe, "Lütfen devam edin," dedi. "Bilmediğim ne?"

"Hiçbir zaman birine zarar vermedim, kimsenin canını yakmadım, bunu asla yapamam. Ben aksine yaşamlar *kurtardım*."

"Matmazel..."

Annabel Treadway cebinden bir mendil çıkararak gözlerini kuruladı.

"Bu söylediklerimle kendimi beğenmiş biri gibi görünüyorsam lütfen beni bağışlayın. Niyetim asla övünmek filan değil. Kendi iyiliğimi istemek ya da başarılarımı abartmak gibi bir düşüncem yok, ama birinin yaşamını kurtardığım doğru. Yıllar önce."

"Birinin yaşamını mı? '*Yaşamlar*' demiştiniz."

"Eğer aynı şeyi yeniden yaşasaydım, kurtarabileceğim her yaşamı kurtarırdım, hatta bundan dolayı kendimi tehli-

keye atmam gerekse bile, kastettiğim buydu." Kadının sesi titriyordu.

"Bunun nedeni içinizdeki kahramanlık dürtüsü mü yoksa diğer insanlara kendinizden daha fazla önem vermeniz mi?"

"Ben... Neyi kastettiğinizi tam olarak anlayamadım. Başkalarına kendimizden daha çok değer vermeliyiz, bu doğru. Birçoklarından daha özverili olduğumu söyleyebilirim, ama cesaretle uzaktan yakından ilgim olmadığı bir gerçek. Aslında ben korkunç derecede ödlek bir insanım. Buraya gelip sizinle konuşma kararı alabilmek için bile tüm cesaretimi toplamam gerekti. Kız kardeşim Lenore, o gerçekten cesur biridir. Sizin de öyle olduğunuzdan eminim Mösyö Poirot. Yapabilseydiniz her yaşamı kurtarmaz mıydınız, herkesin yaşamını?"

Poirot kaşlarını çatıp düşündü. Bu tuhaf bir soruydu. Konuşma o ana kadar zaten alışılmışın çok dışındaydı, hatta zihninde bunu "Yeni Bir Barnabas Pandy Dönemi" olarak tanımlayan Poirot için bile.

"Çalışmalarınızı, yaptıklarınızı duydum ve sizi çok takdir ediyorum," diye ekledi Annabel Treadway. "Mektubunuzun beni böylesine incitmesinin, bana acı vermesinin nedeni de bu aslında. Mösyö Poirot kuşkularınızda kesinlikle haksızsınız. Elinizde benim aleyhimde kanıtlar olduğunu ileri sürüyorsunuz, ama ben bunun nasıl mümkün olabileceğini anlayamıyorum. Ben cinayet filan işlemedim."

Poirot, "Ben de size mektup filan göndermedim," dedi. "Sizi suçlamadım, sizi suçlamıyorum, Barnabas Pandy cinayetiyle sizin bir ilginiz yok."

Annabel Treadway, Poirot'yu şaşkın bakışlarla süzdü.

"Ama... Anlayamıyorum..."

"Aldığınız mektup gerçek Hercule Poirot tarafından yazılmış bir mektup değil. Ben de suçsuzum. Beni taklit eden bir sahtekâr bu suçlama dolu mektupları göndermiş ve her birinin altına da benim adımla imza atmış."

"Her... Her biri mi? Yani?"

"*Oui*. Son iki günde bana aynı nedenle başvuran üçüncü kişisiniz. Her üçünüzün de iddiası; benim size mektup yazmam ve sizi Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlamam. Dün gelenler Madam Sylvia Rule ve Mösyö John McCrodden'di. Bugün ise siz geldiniz." Poirot karşısındaki kadını dikkatle süzdü, söylediği bu isimlerin onun üzerinde belirgin bir etki yapıp yapmadığını görmek istiyordu. Ama hiçbir tepki göremedi.

"Yani siz..." Kadının ağzı konuşmaya ara verdikten sonra da bir süre yarı açık kaldı. Sonunda, "Bu durumda siz benim katil olduğumu düşünmüyorsunuz, öyle mi?"

"Bu doğru. Şu an, sizin birini öldürmüş olabileceğinizi düşünmem için hiçbir neden yok. Eğer bana gelip bu suçlama mektubundan söz eden tek kişi olsaydınız, belki merak eder..." Düşüncelerini karşısındaki kadınla daha fazla paylaşmasının anlamsız olduğuna karar veren Poirot gülümseyerek ekledi. "Bu bir düzenbazın, adı her neyse, bizleri kullanarak yapmaya çalıştığı iğrenç, çok çirkin bir şaka, Matmazel Sylvia Rule ve John McCrodden isimleri size bir şey ifade ediyor mu?"

"İkisini de hiç duymadığımdan eminim. Şaka dediğiniz esprili olur. İnsana neşe verir. Bu ise hiç hoş değil. Tam aksine ürkütücü. Bunu kim yapar ki? Ben önemli biri değilim, ama sizin kadar ünlü ve tanınan birine böyle bir şey yapmak, akıl alır şey değil Mösyö Poirot."

"Benim için siz çok önemlisiniz," dedi Poirot, kadına gülümseyerek. "Bu mektubu alan üç kişiden yalnızca siz beni dinlediniz. Yalnızca siz bu mektubu yazmadığını söyleyen Hercule Poirot'ya inandınız ve onu suçlamadınız. Diğer ikisi gibi beni çıldırtacak noktaya getirmediniz. Bundan dolayı size minnettarım."

Odadaki baskın keder havası hâlâ sürüyordu. Eğer Poirot, Annabel Treadway'in yüzünde ufak da olsa bir gülümseme belirmesini bir sağlayabilseydi... Ah, ama bu tehlikeli bir düşünce biçimiydi. Bir insanın sizin duygularınızı yansıtmasını beklemek... Bu durumda vereceğiniz kararlar yanlış olurdu. Bayan Treadway'in kederli görünmesine rağmen asla Barnabas Pandy adında birini öldürmediği gerçeğini anımsayan Poirot daha sakin bir tonda konuşmayı sürdürdü.

"Madam Rule ve Bay McCrodden, Poirot'ya inanmadılar. Hatta dinlemek bile istemediler."

"Herhalde sizi yalan söylemekle suçlamadılar, değil mi?"

"Maalesef yaptılar bunu."

"Ama siz Hercule Poirot'sunuz."

"İnkâr edilemez bir gerçek bu." Poirot ona hak verdi. "Bu arada mektubun yanınızda olup olmadığını sorabilir miyim?"

"Hayır, hemen yok ettim. Korkarım ben... Ben onun varlığına bile tahammül edemedim."

"*Dommage.*[1] Görmek isterdim. *Eh bien,*[2] matmazel, artık incelememizdeki bir sonraki aşamaya geçebiliriz. Bize böyle bir kötülüğü kim yapmak isteyebilir ki; size, bana, Bayan Rule'a, Bay McCrodden'e? Barnabas Pandy'yi tanımayan dört kişiye, tabii öyle biri varsa onunla ilgili tek bildiğimiz..."

(1) Çok yazık.
(2) Peki.

Annabel Treadway yutkundu.

"Ah!"

"Ne oldu?" Poirot merakla sordu. "Anlatın. Korkmayın."

Kadın dehşete kapılmışa benziyordu.

"Bu doğru değil," diye fısıldadı.

"Doğru olmayan ne?"

"O var."

"Mösyö Pandy mi? Barnabas Pandy mi?"

"Evet. Ama aslında *yok*. Bakın o öldü. Ama öldürülmedi. Uyumuş ve uyanamamış... Düşünüyorum da... Sizi aldatmak gibi bir niyetim asla olmadı Mösyö Poirot. Aslında bunu en başında açıklamam gerekirdi, ama... Düşündüm ki..." Kadının gözleri hızla odanın bir köşesinden diğerine kaydı. Poirot, kadının kafasının karışık olduğunu anlayabiliyordu.

"Beni aldatmadınız," dedi usulca. "Madam Rule ve Mösyö McCrodden inatla, üstüne basa basa Barnabas Pandy adında birini tanımadıklarını ve kesinlikle, adını bile duymadıklarını belirttiler. Dolayısıyla ben de aynı şeyin sizin için de söz konusu olduğunu düşündüm. Neyse, şimdi bana bu Mösyö Pandy hakkında tüm bildiklerinizi anlatın lütfen. Öldüğünü söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet. Geçen yıl, aralık ayında öldü. Üç ay önce."

"Bunun cinayet olmadığını söylediniz, bu da onun nasıl öldüğünü bildiğinizi gösteriyor."

"Elbette ki biliyorum. Oradaydım. Aynı evde yaşıyorduk."

"Siz... siz birlikte mi yaşıyordunuz?" Poirot bunu hiç beklemiyordu.

"Evet, yedi yaşımdan beri. Barnabas Pandy benim büyükbabamdı."

"O benim için bir büyükbabadan çok daha fazlasıydı." Poirot'nun kendisine kızmadığından emin olunca Annabel Treadway'in dili çözülmüş, genç kadın anlatmaya başlamıştı. "Annem ve babam ben yedi yaşımdayken öldüler. Bunun üzerine Grandy –bu benim ona hitap şeklim– beni ve ablam Lenore'yi yanına aldı. Lenore de benim için hep bir abladan çok fazlası olmuş, bana bir anlamda annelik etmiştir. O olmasaydı ne yapardım hiç bilmiyorum. Grandy çok yaşlıydı. Bizi bırakıp gitmesi çok acıydı, ama sonuçta herkes bir gün ölecek, ihtiyarlar ölürler, öyle değil mi? Tabii zamanı gelince..."

Kızın sesindeki ciddi, bilinçli tonlama ve kederli görünümü arasındaki tezat Poirot'ya kızı üzen her neyse, bunun büyükbabasının ölümü olmadığını düşündürdü.

Sonra birden kızın tavrı değişti, gözlerinde bir pırıltı belirdi ve coşkuyla konuşmaya devam etti.

"Yaşlı biri öldüğü zaman insanlar bunu pek önemsemiyorlar, bu korkunç bir haksızlık. Sanki yaşlı birinin ölümü normalmiş gibi, "İyi bir insandı, uzun ve mutlu bir ömrü oldu," diyorlar ve konu kapanıyor. Öte yandan ölen bir çocuksa herkes bunun yaşanılabilecek en kötü trajedi olduğunu biliyor ve öyle de nitelendiriyor. Bence her ölüm bir trajedidir. *Sizce* de bu haksızlık değil mi Mösyö Poirot?"

Trajedi sözcüğü havada yankılamıştı. Poirot karşısındaki kadını tek bir sözcükle tanımlayacak olsa hiç kuşkusuz "trajedi" sözcüğünü seçerdi. Bunun yüksek sesle dillendirilmiş olması yine de bir rahatlamaydı.

Poirot'nun hemen yanıt vermemesi karşısında Annabel Treadway kızararak ekledi.

"Yaşlı insanların ölümlerinin pek fazla önemsenmediğini söylerken... Demek istediğim... yani gerçekten çok yaşlı

insanlardan bahsediyordum. Grandy öldüğünde doksan dört yaşındaydı, eminim ki o *çok daha*... Umarım bu sözlerimle kimseyi incitmemişimdir."

Düzeltme amaçlı olarak söylediği bu son sözler orijinal ifadesinden çok daha kırıcı, diye düşünen Poirot yine de dürüst davranmayarak Annabel Treadway'e kırılmadığını söyledi. Ardından da, "Mektubu nasıl yok ettiniz?" diye sordu.

Kadın önüne baktı.

"Bana söylememeyi mi yeğliyorsunuz?"

"Cinayetle suçlanmak –yalnızca sizin tarafınızdan değil, kimin tarafından olursa olsun– insanı herhangi bir şeyi açıklamak konusunda geriyor."

"Anlıyorum. Ancak yine de mektubu nasıl yok ettiğinizi bilmek istiyorum."

Kadın kaşlarını çattı.

Alors,[1] diye düşündü kadının kaşlarının arasındaki çizginin iyice derinleştiğini fark eden Poirot. Böylece en azından bir gizem çözülmüş oluyordu. Kaşlarını çatmak kadının alışkanlığıydı ve uzun yıllardan beri de devam ediyordu. Alnındaki derin çizgi de bunun kanıtıydı.

Annabel Treadway mendilini burnunun üstüne doğru götürürken, "Eğer bunu size anlatırsam benim deli ve batıl inançlı biri olduğumu düşüneceksiniz," dedi. Ağlamıyordu, ama sanırım ağlamak üzereydi. "Bir kalem aldım ve her sözcüğün üstünü, yazılar asla okunamayacak şekilde kalın çizgilerle karaladım. Sizin adınıza da aynı şeyi yaptım Mösyö Poirot. Her sözcüğe. Sonra da mektubu yırtıp yaktım."

"Yok etmenin üç bilinen yöntemi; karalamak, yırtmak ve yakmak." Poirot gülümsedi. "Etkilendim. Madam Rule ve

(1) Demek ki!

Mösyö McCrodden sizin kadar titiz davranmamışlar matmazel. Bu arada sormak istediğim bir şey daha vardı. Sizin mutsuz olduğunuzu hatta biraz da korktuğunuzu hissediyorum, haklı mıyım?"

Annabel hemen, "Korkacağım hiçbir şey yok," dedi. "Size suçsuz olduğumu söyledim. Off, keşke beni suçlayan Lenore ya da Ivy olsaydı, onları nasıl ikna edeceğimi bilirdim. 'Hoppy'nin yaşamı üzerine yemin ederim,' demem yeterdi. Onlar gerçeği söylediğimi anlarlardı. Tabii onlar zaten Grandy'yi öldürmediğimi biliyorlar."

Poirot sordu.

"Hoppy kim?"

"Hopscotch. Köpeğim. Dünyanın en tatlı yaratığı. Asla onun yaşamı üzerine yemin edip yalan söylemem. Görseniz onu siz de çok seversiniz Mösyö Poirot. Onu sevmemek olanaksız."

Annabel Treadway geldiğinden beri ilk kez gülümsüyordu. Odadaki ağır kederli atmosfer biraz olsun hafiflemişti.

"Hemen onun yanına geri dönmeliyim," diye ekledi Annabel. "Bunun aptallık olduğunu düşünebilirsiniz ama onu çok özlüyorum. Ve korkmuyorum, gerçekten. Eğer bu mektubu gönderen gerçek adını yazmak istemediyse, bu da ciddiye alınacak bir suçlama sayılamaz, öyle değil mi? Pis bir oyun, hepsi bu. Sizinle tanıştığım ve bu yanılgıyı düzeltebildiğim için mutluyum. Şimdi artık gitmeliyim."

"Lütfen matmazel, hemen gitmeyin. Size sormak istediğim başka şeyler de var."

"Ama Hoppy'nin yanına dönmeliyim," diyen Annabel Treadway ayağa kalkarak ısrar etti. "Onun bana ihtiyacı var...

Onlardan hiçbiri benim yaptığımı yapamaz... Ben orada değilsem o.... Çok üzgünüm. Bu mektupları gönderen her kimse umarım daha fazla soruna yol açmaz. Benimle görüşmeyi kabul ettiğiniz için teşekkürler. İyi günler Mösyö Poirot."

"İyi günler matmazel." dedi Poirot; bu sözleri, kendisi ve kalıcı bir ıssızlık duygusu dışında bir anda bomboş kalan odaya söylemişti.

4. BÖLÜM

İşin Tuhafı!

Ertesi sabah Hercule Poirot tuhaf hissediyordu. Saat on olmasına rağmen telefon eden bir yabancı olmamıştı. Ayrıca Whitehaven Konakları'na gelip, onu Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlayan biri de ortaya çıkmamıştı. On bir kırka kadar bekledi (bozuk bir çalar saatin ne zaman kişinin uyuyup kalmasına neden olacağı bilinemezdi), sonra Pleasant's Kafe'ye doğru yola çıktı.

Pleasant's Kafe'de, Euphemia Spring adında genç bir garson kız çalışıyordu. Herkes ona kısaca "Fee" diye hitap ediyordu. Poirot ondan çok hoşlanıyordu. Kız cin gibiydi, ama en beklenmedik şeyleri en beklenmedik zamanda söylüyordu. İnce, uçuşan saçları adeta yerçekimine meydan okuyor, kafasına yatıp düzgün durmayı reddediyorlardı; ancak kızın zihninde en ufak bir dağınıklık ya da uçarılık olmadığı her zaman açıkça görülüyordu. Londra'daki en nefis kahveyi hazırlıyor, sonra da müşterilerini bunu içmekten vazgeçirmek için elinden geleni yapıyordu. Çayın çok daha iyi ve sağlıklı

bir içecek olduğunu, kahveninse uykusuz gecelere ve her türlü yıkıma neden olabileceğini açıklamaktan hoşlanıyordu.

Poirot, Fee'nin tüm uyarılarına ve yalvarmalarına rağmen enfes kahvesini içmeyi sürdürüyordu. Ancak kızın birçok konuda (bu bahsedilenin dışında da) akıl verebilecek bilgelikte olduğunun da farkındaydı. Kızın uzmanlık alanlarından biri de Poirot'nun yakın dostu olan ve zaman zaman da yardımlığını yapan Müfettiş Edward Catchpool'dü, zaten Poirot'nun orada olmasının nedeni de buydu.

Kafe insanlarla dolmaya başlarken, damlalar buğulu camlardan süzülüyordu. Poirot içeri girdiğinde Fee, kafenin öbür tarafındaki masada oturan bir adama servis yapıyordu, ama yine de Poirot'yu gördü ve sol elini sallayarak selam verdi; böylece nazikçe ve büyük bir ustalıkla, oturup beklemesi gerektiğini de belirtmiş oldu.

Poirot oturdu. Her zaman yaptığı gibi, masada tam önünde duran çatal bıçağı düzeltti ve duvarları kaplayan yüksek raflardaki çaydanlık koleksiyonuna bakmamaya çalıştı. Onların görünüşüne katlanamıyordu: Sözde bir düzen içinde yerleştirilmiş, her biri diğerinden farklı, rasgele sıralanmış bir sürü çaydanlık. Bunun hiçbir mantığı yoktu. Bunca çaydanlığı toplayacak kadar önemseyen, ancak yine de bütün çaydanlıkların kulplarının aynı yöne bakması gerektiğini bile akıl edemeyen biri... Poirot bir süredir Fee'nin özellikle onu sinirlendirmek için çaydanlıkları gelişigüzel yerleştirmiş olabileceğinden kuşkulanıyordu. Bir seferinde, çaydanlıklar çok daha düzgün sıralanmışken Poirot içlerinden birinin yanlış yerleştirildiği konusunda onu uyarmıştı. O günden beri ne zaman Pleasant's Kafe'ye gelse çaydanlıkları dağınık ve rasgele dizil-

miş buluyordu. Fee Spring eleştiriye katlanamıyor ve nazik de davranmıyordu.

Tam o sırada kız yanına gelerek, Poirot'nun düzelttiği bıçak ve çatalın ortasına bir tabak bıraktı. Tabakta Poirot'nun sipariş etmediği bir dilim kek vardı.

Fee, "Yardımınıza ihtiyacım var," dedi; Poirot, Catchpool'ü sorma fırsatı bile bulamadı. Kız devam etti. "Ama önce bunu yemelisiniz."

Bu, kızın ünlü "vitray keki"ydi. Keke bu adın verilmesinin nedeni, her dilimde iki sarı ve iki pembe kare şeklinde dört bölüm bulunması ve kek diliminin kiliselerin vitray camlı pencerelerini anımsatmasıydı. Poirot bu ismi doğru bulmuyordu. Kilise pencereleri renkli olmasına renkliydi ama aynı zamanda saydamdı. Kek aslında "satranç tahtası keki" diye adlandırılabilirdi; Poirot keki ilk gördüğünde aklına gelen buydu: bir satranç tahtası, ama yanlış renklerde ve çok küçük!

Fee'ye, "Bu sabah Scotland Yard'a telefon ettim," dedi Poirot. "Catchpool'ün annesiyle birlikte deniz kıyısına tatile gittiğini söylediler. Bu bana pek inanılır gelmedi."

Fee, "Yiyin," dedi.

"*Oui, mais...*"

"Edward'ın nerede olduğunu mu öğrenmek istiyorsunuz? Neden? Bir şey mi oldu?" Fee'nin son birkaç aydır Catchpool'den "Edward" diye bahsetmeye başlaması Poirot'nun dikkatinden kaçmamıştı, ancak Catchpool oradaysa asla böyle hitap etmiyordu.

Poirot sordu.

"Onun nerede olduğunu biliyor musunuz?"

"Olabilir." Fee sırıttı. "Seve seve size tüm bildiğimi anlatırım ama önce siz bana yardımcı olmalısınız. Haydi, yiyin."

Poirot iç çekti.

"Bir dilim kek yiyerek size nasıl yardımcı olabileceğimi anlayamıyorum."

Fee yanına oturdu ve iki dirseğini de masaya dayadı.

"Bu benim kekim değil," diye fısıldadı, sanki utanç verici bir şeyden bahsediyordu. "Görünüşü aynı, tadı aynı ama *benim* değil. Sorun bu."

"Anlayamadım."

"Burada size hiç Philippa diye bir kız servis yapmış mıydı? Bir deri bir kemik, dişleri aynen at gibi bir kız?"

"*Non.* Pek tanıdık gelmedi."

"Burada pek uzun kalmadı. Kızı tabaklardan yemek çalarken yakaladım ve onunla tartıştık. Gerçi beslenmeye ihtiyacı yok değildi ama parası ödenmiş tabaklardan yemek aşırmasını doğru bulmadım. Tabaklarda kalanları almasını hoş karşılayabileceğimi söyledim ama kız artıkları beğenmiyordu, dokunulmamış yemek peşindeydi. Hırsızlıkla suçlanmak elbette hoş değil, aslında kız hırsıza da pek benzemiyordu –ama zaten hırsızların çoğu hırsıza benzemez– neyse o günden sonra bir daha gelmedi. Şimdi Oxford Street'te şarap evlerinin bulunduğu meydanın yakınındaki yeni bir kafede, Kemble'da çalışıyor. Çalışsın, yolu açık olsun da, müşteriler bana orada *benim* kekimi yaptığını anlatmaya başladılar. Önce duyduklarıma inanmadım. Kekin tarifini nasıl bilebilirdi ki? Büyük büyükannemden büyükanneme, ondan anneme, annemden de bana geçen bir tarif bu. Ailemiz dışındaki birinin karşısında kek konusunda dilimi tutmaya her zaman çok büyük özen göstermişimdir, hiç kimseye bu tarifi vermediğimden eminim, özellikle de *ona.* Bir yere de yazmadım ki görsün. Bunu öğrenmesinin tek yolu beni keki yaparken gizlice izlemesi

olabilir... şimdi düşünüyorum da böyle olmuş olabilir. Dikkat ettiyse bunu bir kez yapması yeterli ve bunu yapmadığını söyleyemem. İkimiz bütün gün o küçücük mutfağın içindeyken böyle..."

Fee parmağıyla suçlarcasına mutfağı işaret etti, kızın yüzünde sanki Pleasant's Kafe'nin mutfağı utanılacak bir yermiş gibi bir ifade vardı.

"Başka bir şeyle meşgulmüş gibi yapıp beni dikkatle izlemesi çok kolay. Zaten sinsinin tekiydi. Neyse, bu durumda oraya gidip bunu denemekten başka bir şey yapamazdım, öyle değil mi? Ve sanırım benim kekimi yaptığını söyleyenler tamamen haklılar. Kesinlikle haklılar."

Gözleri öfkeyle parlıyordu.

"Benden ne yapmamı istiyorsunuz matmazel?"

"Söylemedim mi? Gerçekten söylemedim mi? Şunu yiyin ve bana haklı olup olmadığımı söyleyin. Bu onun keki, benimki değil. Bakmadığı bir sırada aşırıp cebime koydum. Benim o kafeye gittiğimi bile fark edemedi, o kadar dikkatli davrandım. Kılık değiştirip gittim, amaca uygun bir kıyafetle."

Poirot birinin cebine girmiş bir kek dilimini yemek istemiyordu. "Aylardır vitray kekinizi yemedim," dedi. "Tadını bu konuda karar verebilecek kadar anımsadığımı söyleyemem. Ayrıca bir tat tam olarak anımsanamaz, bu olanaksız."

"Bunu bilmediğimi mi sanıyorsunuz?" dedi Fee sabırsızca. "Hemen ardından size kendiminkinden de bir dilim vereceğim, tamam mı? Şimdi getiriyorum." Ayağa kalktı. "Önce birinden, sonra diğerinden bir lokma ısırın, her birinden bir lokma. Sonra da bana bunların lezzet açısından aynı dilimin parçaları olup olamayacağını söyleyin."

"Bunu yaparsam bana Catchpool'ün nerede olduğunu söyleyecek misiniz?"

"Hayır."

"Hayır mı?"

"Size Catchpool'ün yerini ancak bana yardım ederseniz söylerim demiştim."

"İyi de tatmayı kabul ettim..."

Fee ciddiyetle, "Tatmak yardım değil," dedi. "Önemli olan sonrası."

Hercule Poirot başkalarının isteklerine boyun eğmeyi çok ender durumlarda kabul ederdi, ama Fee Spring'e karşı çıkmak aptalca bir girişim olacaktı. Kızın ikinci kek dilimiyle geri dönmesini bekledi. Kek gerçekten de birincisinden farksız görünüyordu. Poirot çaresiz iki keki de denedi. Hatta emin olabilmek için her ikisini de üç kez tattı.

Fee, onu dikkatle izliyordu. Sonunda daha fazla dayanamayarak sordu. "Evet? Aynı mı, değil mi?"

Poirot, "Ben tatta bir fark göremedim," dedi. "Hiçbir fark yok. Ancak matmazel, korkarım birinin yaptığı kekin aynısını başka birinin yapmasını engelleyen bir yasa yok, özellikle de bunu kendi gözleriyle görüp denediyse..."

"Ona karşı yasal anlamda bir iddiam yok zaten. Tek bilmek istediğim bu kekin tarifini benden çaldığını aklına getirip getirmediği."

Poirot başını anlamlı anlamlı salladı.

"Anlıyorum. Sizinki yasal anlamda değil ahlaki anlamda bir suçlama."

"Sizden onun çalıştığı kafeye gidip kek sipariş etmenizi ve sonra ona sormanızı istiyorum. Bu tarifi nereden öğrendiğini sorun."

"Peki ya, 'Bu, Pleasant's Kafe'de Fee Spring'in yaptığı kek,' derse?"

"O zaman oraya gidip ona bilmediği bir şeyi anlatırım: Spring ailesinin yemek tariflerinin başkaları tarafından kullanılamayacağını! Eğer yaptığı hatayı dürüstçe itiraf ederse davranışım bu olur."

"Peki ya çok daha kaçamak bir yanıt verirse?" diye sordu Poirot. "Daha da kötüsü kekin tarifini başka bir yerden aldığını söylerse ve siz ona inanmazsanız?"

Fee gülümsedi ve gözlerini kıstı.

"Ah, onu çok kısa zamanda bunu yaptığına pişman ederim," diye ekledi hışımla. "Ama asla bana yardım etmemiş olmayı isteyeceğiniz bir şekilde değil, inanın."

"Bunu duyduğuma sevindim matmazel. İzin verirseniz size ufak bir öğüdüm olacak: Kinle hareket etmek hiçbir zaman doğru değildir."

"İnsanlar sizin hakkınız olan bir şeye el uzattıklarında, yalnızca oturup onlara parmak sallamak da öyle," dedi Fee kararlılıkla. "Sizden tek isteğim, sözünü ettiğim şekilde bana yardımcı olmanız. Öğüdünüze ihtiyacım yok."

"*Je comprends.*"[1]

"Güzel."

"Lütfen. Catchpool nerede?"

Fee sırıttı.

"Annesiyle deniz kıyısında bir yerde, aynen Scotland Yard'dan söyledikleri gibi."

Poirot'nun yüzündeki ifade ciddileşti.

"Beni oyuna getirdiğinizi anlıyorum."

(1) Anlıyorum.

"Pek sayılmaz. Size bunu söyledikleri zaman inanmamıştınız. Şimdi size ben de aynı şeyi söylüyorum ve artık eminsiniz. Gittiği yerin adı Great Yarmouth. Doğuda, deniz kıyısında bir yer.

"Daha önce de söylediğim gibi... Bu bana pek inandırıcı görünmüyor."

"Aslında o da gitmek istemiyordu, ama ihtiyar kızı ikna edemedi. Kadın ona yine bir ideal eş bulmuş."

"Ah!" Poirot, Catchpool'ün annesinin oğlunu genç ve güzel bir kadınla evlendirme tutkusunu çok iyi biliyordu.

"Bu kız da sözde tam annesinin aradığı gibiymiş; Edward'ın söylediğine göre güzel ve çekiciymiş, üstelik de iyi, saygın bir ailedenmiş. Tabii terbiyeli ve kültürlüymüş de. 'Hayır' demekte her zamankinden daha çok zorlandı."

"Annesine mi? Yoksa o *jolie femme*[1] onda evlenme isteği mi uyandırdı?"

Fee güldü.

"Hayır, hayır! Bu annesinin düşüncesi, hepsi bu. Edward ilgilenmediğini söylediğinde kadın yıkılmış, bu defa ikna ettim, diye düşünmüş olmalı. Edward, kadına biraz moral vermenin iyi olacağına karar verdi, ayrıca kadın Great Yarmouth'u da çok seviyormuş. Neyse sonuç olarak oradalar."

"Şubat ayında!" dedi Poirot sinirli bir şekilde. "İngiltere'de şubat ayında bir tatil kasabasına gitmek belaya davetiye çıkarmak değil de nedir?" Catchpool'ün ne kadar sıkıcı günler geçiriyor olabileceğini düşündü bir an ve onunla Barnabas Pandy olayını konuşabilmek için bir an önce Londra'ya dönmesini diledi.

(1) Güzel kadın

Tam o sırada kararsız bir ses bu düşüncelerini böldü.

"Pardon Mösyö Poirot? Mösyö Hercule Poirot sizsiniz, değil mi?"

Poirot başını çevirdiğinde karşısında ona neşeyle bakan düzgün giyimli bir adam gördü. Adam sanki onunla karşılaşmış olmakla dünyanın en büyük mutluluğunu yaşıyordu.

"Evet, Hercule Poirot, *c'est moi*,"[1] diye onayladı Poirot.

Adam elini uzattı.

"Sizinle tanışmak çok büyük bir mutluluk," dedi. "Ününüz inkâr edilemez. Sizin gibi büyük bir adam karşısında ne söylenebilir, hiç bilemiyorum. Adım Dockerill, Hugo Dockerill."

Fee yeni gelen adamı şüpheyle süzdükten sonra, "Sizi yalnız bırakayım," dedi ve masadan ayrılmadan Poirot'yu uyardı. "Bu arada bana söz verdiğinizi unutmayın."

Poirot kıza asla unutmayacağını söyledikten sonra gülümseyen adamı masasına davet etti.

Hugo Dockerill henüz elli yaşında bile olmamasına rağmen neredeyse tamamen keldi.

"Sizi bu şekilde rahatsız ettiğim için çok üzgünüm," diyen Dockerill üzgünden çok neşeli görünüyordu. "Uşağınız bana sizi burada bulabileceğimi söyledi. Bugün öğleden sonraya, daha geç bir saat için randevu vermeyi önerdi, ama kabul etmedim, çünkü bu yanlış anlaşılmayı mümkün olduğunca çabuk gidermek istiyorum. Ona sizinle hemen görüşmem gerektiğini söyledim. Konunun ne olduğundan bahsettiğimde, sanırım o da sizin benimle acilen görüşmek isteyebileceğinizi düşündü ki, bana adresi verdi. Sonuçta buradayım işte."

(1) Benim.

Sanki çok esprili bir fıkra anlatmış gibi kahkahayla güldü.

Poirot, "Yanlış anlaşılma mı?" diye sordu. Acaba dördüncü bir mektup mu, diye merak etmeye başlamıştı, ama... Hayır, bu nasıl olabilirdi ki? En iyimser ve coşkulu insan bile böyle bir durumda neşeyle bakıp kahkahalar atamazdı herhalde?

"Evet. Mektubunuzu iki gün önce aldım ve... Neyse, hatanın bende olduğundan eminim ve bundan dolayı herhangi bir şekilde sizi eleştirebileceğimi düşünmenizi bile istemiyorum, kesinlikle böyle bir şey söz konusu değil." Hugo Dockerill ara vermeden konuşmayı sürdürüyordu. "Aslına bakarsanız sizin tutkulu bir hayranınızım, yaptıklarınız, sizin hakkınızda duyduklarım... Sizin böylesine yanlış bir fikre kapılmanız için hiç tartışmasız bir şey yapmış olmalıyım. Bundan dolayı sizden çok özür dilerim. Bazen yaptıklarımı yüzüme gözüme bulaştırabiliyorum. Karım Jane'e sormanız yeterli, o size her şeyi açıklayacaktır. Mektubunuzu alır almaz buraya gelip sizi bulmayı planladım, ama her zamanki gibi, mektubu nereye koyduğumu bulamadım..."

Poirot ciddi bir ifadeyle, "Mösyö," dedi. "Hangi mektuptan bahsediyorsunuz?"

"O mektuptan... Hani şu Barnabas Pandy ile ilgili olandan." Bu kritik ismin ağzından çıkmasıyla birlikte Hugo Dockerill yeni bir coşkuyla ve sevinçle parladı. "Aslında muhteşem Hercule Poirot'nun bir konuda yanılmış olabileceğini ileri sürmeye cesaret edemezdim, ama şu durumda... Korkarım o ben değilim. Düşünüyorum da... Eğer bana sizin böyle düşünmenize neyin neden olduğunu söylerseniz, belki aramızda bu komik durumun nasıl olup da ortaya çıktığını bulabilir, buna bir çözüm getirebiliriz. Daha önce de söylediğim gibi bu yanlış anlaşılmada hatanın bende olduğundan eminim."

"Ben değilim dediniz mösyö. Bunu söylerken ne demek istediniz?"

"İhtiyarı yani Barnabas Pandy'yi öldürenin ben olmadığımı tabii ki," dedi Hugo Dockerill.

Cinayetle ilgisi olmadığını açıklayan Hugo Dockerill masadaki kullanılmamış çatallardan birini alarak Fee'nin vitray kekinden yemeğe başladı. Tabii yediği dilim hırsız Philippa'nın keki de olabilirdi. Poirot da zaten hangi dilimin kime ait olduğunu artık anımsayamıyordu.

Dockerill, "Sizce sakıncası yok, değil mi?" dedi. "Ziyan olmasın, yazık. Sakın karıma söylemeyin! Sürekli masa adabı konusunda sokak çocuklarından farksız olduğumdan yakınıyor. Biz erkekler konu karnımızı doyurmak olunca biraz kaba saba davranabiliyoruz, öyle değil mi?"

Birinin yarısı yenmiş bir kek dilimini yemeyi cazip bulması karşısında dehşete kapılan Poirot, nazikçe ama pek de anlaşılamayan bir ses çıkardı. Bir an insan davranışlarındaki benzerlik ve farklılıkları düşündü. Birçok insan aynı şeyi yapar ya da söylerse, bunun etkisi beklenilenin tam tersi olabiliyordu. Aynı şeyi konuşmak üzere gelen ikisi kadın ikisi erkek dört kişiyle görüşmüştü. Ve bu kişilerin hepsi Hercule Poirot tarafından imzalanmış, onları Barnabas Pandy diye birini öldürmekle suçlayan birer mektup almışlardı. Bu dört rastlantının arasındaki benzerlikleri düşüneceği yerde, Poirot kendini bunların arasındaki farklılıkları anlamaya çalışırken bulmuştu. Artık şundan emindi, eğer kişiler arasındaki karakter farklılıklarını saptamak istiyorsanız en etkin yöntem onları aynı koşullarda izlemekti.

Sylvia Rule bencildi ve aşırı gururdan kaynaklanan bir kin ve öfke içindeydi. Aynen John McCrodden gibi belirli bir kişiyi saplantı haline getirmişti. Her ikisi de Poirot'nun yazdığı mektupları, Rowland "Rope" McCrodden ve gizemli Eustace'in isteğiyle yazdığına inanıyordu; kişilerin isimleri, kim oldukları aslında pek de fark etmiyordu. Poirot, John McCrodden'in öfkesinin Sylvia Rule'unküyle aynı ama açığa çıkış şeklinin farklı olduğunu düşünüyordu: John'un öfkesi patlamaya hazır ve kalıcıydı. Onun bunu unutması olanaksızdı, ama Sylvia Rule yeni ve daha baskın bir trajedi karşısında bunu unutabilirdi.

Bu dördünün arasında anlaşılması en zor olan Annabel Treadway idi. Genel anlamda öfkeli değildi ama bir şeyden çekiniyordu. Ve de bir nedenle çok dertli hatta kederliydi.

Hugo Dockerill; mektubu alıp da içinde bulunduğu çıkmaza rağmen neşeli kalmayı başarabilen ve sağduyulu insanların masa başına geçip, açık ve dürüst bir biçimde konuları tartıştıkları takdirde yeryüzündeki tüm sorunların çözülebileceğine inanan ve bunu belirten ilk kişiydi. Eğer cinayetle suçlanmaya itirazı varsa bile bunu çok iyi gizliyordu. Hâlâ yüzündeki gülümsemeyi korumak için elinden gelenin en iyisini yapıyor, bir yandan vitray kekini yerken bir yandan da yaptığı bir şeyden dolayı katil olduğunun düşünülmesi onu üzüyordu.

Poirot, "Özür dilemeyi bırakın artık," dedi. "Bir dakika önce ihtiyar Barnabas Pandy'den bahsettiniz. Neden ona böyle bir sıfat yakıştırdınız?"

"Öldüğünde neredeyse yüz yaşındaydı, öyle değil mi?"

"Yani Mösyö Pandy'yi tanıyor musunuz?"

"Onunla hiç karşılaşmadım, ama onu biliyorum tabii, Timothy sayesinde."

"Timothy de kim?" diye sordu Poirot merakla. "Size şunu açıklamalıyım mösyö, aldığınız mektubu gönderen ben değilim. Aynı mektubu alan üç kişi tarafından ziyaret edilene dek Barnabas Pandy diye birinin adını bile duymamıştım. Siz dördüncüsünüz. Bu mektupların altına bir dalavereci tarafından sahte bir 'Hercule Poirot' imzası atılmış. Hile bu! Mektupları gönderen ben değilim. Hiç kimseyi Mösyö Pandy'yi öldürmekle suçlamadım, ki sanırım kendisi doğal nedenlerle ölmüş."

"Hay Allah!" Hugo Dockerill'in yüzündeki neşeli gülümseme gözlerinin şaşkınlıkla dolmasıyla birlikte azaldı. "Çok tuhaf! Tam bir eşek şakası, öyle değil mi?"

Poirot yeniden sordu.

"Timothy kim?"

"Timothy Lavington, ihtiyar Pandy'nin büyük torunu. Okulda onun yatakhane müdürüyüm. Turville'de. Pandy de Timothy'nin babası da Turville'li. Tabii ben de. Benim tek farkım okuldan ayrılmamış olmam." Dockerill kıkırdadı.

"Anlıyorum. Bu durumda Timothy Lavington'un ailesini de iyi tanıyorsunuz!"

"Evet. Ama söylediğim gibi Pandy ile hiç karşılaşmadım."

"Barnabas Pandy ne zaman öldü?"

"Tam tarihi söyleyemem. Sanırım geçen yılın sonlarıydı. Kasım ya da aralık." Söylediği Annabel Treadway'in söylediğiyle uyuşuyordu.

"Herhalde yatakhane müdürü olarak size, sorumluluğunuzdaki öğrencilerden birinin büyük büyükbabasının vefat ettiği söylendi?"

"Evet öyle. Hepimiz üzüldük tabii. Ama bir yandan da adam iyi yaşadı. Keşke hepimiz o kadar şanslı olsak." Yüzün-

deki neşeli gülümseme yeniden belirdi. "Ayrıca biri ölecekse, bunun boğulmaktan daha kötü şekilleri de olduğu kanısındayım."

"Boğulmak mı?"

"Evet. Zavallı Pandy banyoda küvetin içinde uyuyakalmış. Boğulmuş. Çok kötü bir kaza. Asla başka bir şey olabileceğinden söz edilmedi."

Annabel Treadway büyükbabasının uykusunda öldüğünden söz etmişti. Poirot, onun gece uyurken doğal bir nedenle öldüğünü varsaymıştı. Annabel banyodan ya da boğulmaktan söz etmemişti. Acaba öykünün bu kısmını bilerek, özellikle mi gizlemişti?

"Hercule Poirot imzalı bir mektup alana dek bunun öyle olduğunu düşünüyordunuz, yani Mösyö Pandy'nin banyo küvetinde uyuyakaldığını ve kazayla öldüğünü, öyle mi?"

Hugo Dockerill, "Herkes öyle düşünüyordu," dedi. "Yapılan resmi soruşturmada, mahkeme kaza sonucu ölüm gerçekleştiğine karar verdi. Karım Jane'in genç Timothy'ye başsağlığı dilediğini anımsıyorum. Sanırım mahkeme yanlış karar vermiş, öyle değil mi?"

"Mektup yanınızda mı?" diye sordu Poirot.

"Hayır, üzgünüm ama değil. Söylediğim gibi onu bulamıyorum. Aslına bakarsanız onu iki kez kaybettim. Birincisinde buldum –zaten adresinize de öyle ulaştım– ikincisindeyse adeta ortadan yok oldu. Londra'ya doğru yola çıkmadan önce iyice aradım, ama bulamadım. Umarım bizim çocuklardan birinin eline geçmemiştir. Hiç kimsenin cinayetle suçlandığımı bilmesini istemem, özellikle de sizin beni böyle bir şeyle suçlamamış olduğunuz ortaya çıkmışken."

"Çocuğunuz var mı?"

"Henüz yok. Ama istiyoruz. Ah, bizim çocuklar derken benim sorumlu olduğum yatakhanedeki çocukları kastediyorum. Tam yetmiş beş küçük delikanlıdan sorumluyum. Karım onlara katlanabildiği için bir melek, bunu her zaman söylüyorum. *O* da her zaman, onların asla sorun olmadığını, asıl *bana* katlandığı için melek olduğunu söylüyor."

Dockerill'in son cümlesini öngörülebilir kaba kahkahası izledi.

"Belki de karınızdan evi araştırmakta size yardımcı olmasını isteyebilirsiniz," dedi Poirot. "Şu ana kadar hiç kimse bana aldığı mektubu getirmedi. En azından bir mektubu görebilseydim çok yararlı olabilirdi."

"Elbette. Bunu düşünmeliydim. Jane mektubu bulur, bundan hiç kuşkum yok. O muhteşemdir. Her ne kadar inkâr etse de bir şeyleri bulmakta özel bir yeteneği var. Bana hep, 'Eğer biraz gözlerini açsan ve kafanı çalıştırsan benim bulduklarımı sen de bulabilirsin Hugo,' diyor. O muhteşemdir."

"Annabel Treadway adında birini tanıyor musunuz mösyö?"

Hugo'nun gülümsemesi arttı.

"Annabel! Elbette. O Timothy'nin teyzesi ve ihtiyar Pandy'nin... Nesi olur? Bir düşüneyim. Timothy'nin annesi Lenore, Pandy'nin torunu, bu durumda... evet, Annabel de onun... şey... Lenore'nin kız kardeşi, öyleyse... o da Pandy'nin torunu."

Poirot, Hugo Dockerill'in o zamana dek rastladığı en aptal kişilerden biri olabileceğini düşündü.

"Lenore, Turville'e geldiğinde yanında genellikle Annabel ve kızı Ivy, yani Timothy'nin ablası da olur. Dolayısıyla yıllar içinde Annabel'i çok iyi tanıma fırsatım oldu. Korkarım bu noktada size *anlatmam gereken bir öyküm* olacak Mösyö Poirot.

Birkaç yıl önce Annabel'e evlenme teklif etmiştim. Ona sırılsıklam âşıktım. Ah, tabii o sırada karımla henüz evlenmemiştim." Dockerill özellikle konuya açıklık getirdi.

"İki eşliliğe kalkışmadığınızı duyduğuma sevindim mösyö."

"Ne? Hay Allah, asla! O sırada henüz stajyerdim. Aslına bakarsanız çok tuhaftı. Hâlâ buna bir anlam veremiyorum. Ona bu teklifi yaptığımda Annabel sanki çok mutlu oldu, heyecanlandı, ama sonra gözyaşlarına boğuldu ve beni reddetti. Herkesin bildiği gibi kadınlar istikrarsız yaratıklardır, tabii Jane dışında. O son derece güvenilir bir kadındır. Neyse... Hayır demenin Annabel'i ölesiye üzdüğünü görünce, ona 'hayır' yanıtını 'evet'e' çevirmesinin kendini daha iyi hissettirebileceğini söyledim."

"Peki, tepkisi ne oldu?"

"Korkarım, kesin bir 'hayır.' Neyse, en iyisi bu konuları geride bırakıp, üzerinde fazla konuşmamak, değil mi? Jane'in arası bizim oğlanlarla çok iyi. Annabel, beni reddederken oğlanlarla uğraşmayı *göze alamadığını* açıkladı. Neden böyle düşündüğünü hiç bilemiyorum. Timothy ve Ivy'ye o kadar düşkün ki. Aslına bakarsanız sanki onların ikinci annesi gibi. Zaman zaman onun kendi çocukları olmasından korktuğunu bile düşünmüşümdür böyle bir durumda yeğenlerine karşı duyduğu bağlılık zayıflayacağı için. Belki de benim sorumluluğumdaki oğlanların sayısı cesaretini kırdı. Bazen gerçekten canavarlaşabiliyorlar. Annabel ise çok sakin bir insan. Neyse, daha önce de dediğim gibi Timothy'nin üstüne titriyor, aslına bakarsanız oğlan da dünyanın en kolay, en sakin delikanlısı sayılmaz. Yıllar içinde birçok kez sorun çıkardı."

"Ne gibi sorunlar?" diye sordu Poirot.

"Ah ciddi bir şey değil. Zaman içinde bunlardan silkinip kurtulacağından eminim. Turville'deki oğlanların birçoğu gibi o da bazen başına buyruk takılmaktan hoşlanıyor. Okul kuralları onu ilgilendirmiyormuş gibi davranabiliyor. Sanki hepsinin üstündeymiş gibi. Jane bu konuda onu kınıyor..." Hugo Dockerill birden sözlerine ara verdi. "Hoppala," dedi gülerek. "Bunun gizli kalması gerekirdi değil mi?"

Poirot, "Bana söyleyeceğiniz her şey bende kalır," diyerek onu rahatlattı.

"Aslına bakarsanız, annesi varken Timothy'yi suçlamanın ve eleştirmenin mümkün olmadığını söyleyecektim. Bir defasında onu itaatsizlikten cezalandırmam gerektiğine karar verdiğimde, ki haklıydım ve Jane de bunun için çok ısrar etmişti, asıl beni cezalandıran Lenore Lavington oldu. Benimle yaklaşık altı ay hiç konuşmadı, bir tek kelime bile!"

Poirot sordu.

"John McCrodden diye birini tanıyor musunuz?"

"Hayır, korkarım hayır. Tanımalı mıyım?"

"Peki ya Sylvia Rule adında birini?"

"Evet, Sylvia'yı tanıyorum." Hugo Dockerill'in olumlu yanıt verebildiği için yüzü sevinçle parladı.

Poirot şaşırmıştı. Yine yanılmıştı. Bundan daha beklenmedik bir şey olamazdı. İkili gruplar olduğunu varsaymıştı, aynen vitray kekte olduğu gibi, birbirinden kesin çizgilerle ayrılmış iki sarı ve iki pembe alan: Barnabas Pandy'yi tanımayan, adını bile duymayan Sylvia Rule ve John McCrodden; diğer çift ise Pandy'yi tanıyan ya da en azından bilen Annabel Treadway ve Hugo Dockerill.

Poirot bu çiftlerin aynen kekteki sarı ve pembe kareler gibi iki ayrı grup olarak kalacaklarını düşünerek yanılmıştı.

Şimdi işler daha da karışmıştı: Hugo Dockerill, Sylvia Rule'u tanıyordu.

"Onu nereden tanıyorsunuz?"

"Oğlu Freddie, Turville'de öğrenci. Timothy Lavington ile aynı sınıfta."

"Bu iki çocuk kaç yaşındalar?"

"Sanırım on iki. İkisi de ikinci sınıfta ve benim yatakhanemde. Birbirlerinden çok farklı çocuklar. Tanrı biliyor, daha farklı olamazlardı. Timothy çok popüler, sokulgan, arkadaş canlısı bir çocuk, etrafı her zaman hayranlarıyla dolu. Zavallı Freddie ise her zaman yalnız. Sanırım hemen hemen hiç arkadaşı yok. Aslına bakarsanız zamanının çoğunu Jane'e yardım ederek geçiriyor. Jane harika biri. Sıklıkla, 'Eğer onlarla yeterince ilgilenirsek buradaki çocuklardan hiçbiri kendini yalnız hissetmez,' diyor. Bunda samimi de."

Sylvia Rule, Barnabas Pandy'yi tanımadığını söylerken yalan mı söylemişti? Poirot bunu merak ediyordu. Oğlunun okul arkadaşının büyük büyükbabasının adını bilmesi gerekir miydi, özellikle de soyadları farklıyken? Sonuçta Timothy'nin soyadı Lavington'dı, Pandy değil.

"Demek Bayan Rule'un Barnabas Pandy'nin torunuyla aynı sınıfta olan bir oğlu var?" diye mırıldandı Poirot, ama bunu Hugo Dockerill'den çok kendine söylemiş gibiydi.

"Hay Allah. Öyle mi?"

"Bunu belirledik ya mösyö." Belki de Hugo Dockerill'in üzerinde durduğu yalnızca aile ilişkileriydi. Aile ilişkileri ve kaybettiği şeylerin nerede olduğunu bilmek; önemli mektuplar gibi.

Poirot'nun söylediğine anlam vermeye çabalayan Dockerill'in gülümsemesi az da olsa kaybolmuştu.

"Bir oğul... torunu... Elbette! Evet, öyle. Gerçekten öyle."

Poirot bunu iki pembe ve iki sarı kare gibi basite indirgemenin mümkün olmadığını düşünüyordu, bu bir çiftler konusu değildi. Mektubu alan üç kişinin bir şekilde Barnabas Pandy ile bağlantısı vardı, birinin ise yoktu; en azından *şimdilik!*

Poirot'yu ilgilendiren iki soru vardı: Barnabas Pandy öldürülmüş müydü? John McCrodden gerçekten bunun dışında mıydı? Yoksa o da bir şekilde, ölen Pandy ile bağlantıdaydı da bu henüz açığa çıkmamış mıydı?

5. BÖLÜM

Delikli Mektup

Poirot'nun daha sonraları "Üç Çeyreğin Gizemi" diye adlandırılmasına karar verdiği bu öyküyü "e" harfi bozuk bir daktiloda yazıyorum. Yayımlanır mı yayımlanmaz mı bilemiyorum, ama eğer bu öykünün basılı bir kopyasını okursanız hiç şüphesiz tüm "e" harfleri kusursuz olacaktır. Daktilo ile yazılı orijinal kopyada ise tüm "e" harflerinin yatay çizgisinin ortasında ufacık, beyaz bir boşluk var, siyah mürekkeple çerçevelenmiş minicik bir delik. Aslında metin açısından kesinlikle önemli değil. (Yoksa bunun aslında gelecekteki okuyucular açısından önemli olduğunu mu söylemeliyim?)

Peki ya önemli olan ne? Bu soruya hemen kısaca yanıt vermek, öykümde çok aceleci davranmak anlamına gelecek. İzninizle açıklayayım.

Adım Edward Catchpool ve Scotland Yard'da müfettişim. Aynı zamanda bu öyküyü anlatan kişi de benim; yalnızca içinde bulunduğum anı değil, bu dramanın içinde olmadığım kısımlarını da anlatmak için en başından beri birçok kişiden

yardım aldım. Konu ayrıntılara gelince hiçbir şeyi atlamayan Hercule Poirot'ya keskin gözleri ve konuşkanlığından dolayı minnettarım. Onun sayesinde, Great Yarmouth'tan dönmemden önce yaşananları anlatırken anlamlı hiçbir olayı atlamadığımdan eminim.

Aslında deniz kıyısındaki sıkıcı, insanı öfkelendiren konaklamamdan ne kadar az bahsetsem o kadar iyi. Bu bağlamda belki de tek söylemem gereken, ardı ardına gelen iki telgrafla (beni ne kadar rahatlattığını sanırım anlayabiliyorsunuzdur) Londra'ya planlanandan daha erken dönmek zorunda kaldığım. Birinci telgraf, yardımıma ihtiyacı olduğunu belirten ve bir an önce dönmemi isteyen Hercule Poirot'tan geliyordu. Diğeri ise görmezden gelinemeyecek kadar önemliydi; Scotland Yard'daki amirim, Başmüfettiş Nathaniel Bewes'ten geliyordu ve aslına bakarsanız Poirot'yla ilgiliydi. Anlaşılan Poirot bazıları için "yaşamı çok zorlaştırmıştı" ve Bewes benden onu durdurmamı istiyordu.

Başmüfettişin –kesinlikle haklı olmasa da– Belçikalı dostumun davranışlarını değiştirebilecek yetenekte olduğuma inanmasından etkilenmiştim. Dönünce doğruca Bewes'in ofisine giderek karşısına oturdum, büyük bir sessizlik içinde endişelerini dinledim ve zaman zaman da anlayışla başımı salladım. Çok riskli gördüğü durum aslında apaçık ortadaydı. Anlaşılan Poirot ünlü "Rope" McCrodden'in oğlunu cinayetle suçluyordu ve bunu kanıtlayabilecek durumda olduğunu ileri sürmüştü. Tabii bu, başmüfettişin hiç hoşuna gitmemişti, çünkü Rowland Rope, onun yakın dostuydu ve başmüfettiş benden Poirot'nun bu konudaki düşüncesini değiştirmemi istiyordu.

Bu arada ben, başmüfettişin yüksek sesle ifade ettiği kaygılarını dinlemek yerine kafamda vereceğim yanıtı belirlemeye çalışıyordum.

"Poirot ile konuşmamın hiçbir anlamı yok, eğer haklı olduğundan eminse beni dinlemeyecektir bile" mi demeliydim? Bu, beni anlayışsız, bozguncu ve isyankâr biri durumuna getirebilirdi. Ayrıca Poirot da benimle büyük olasılıkla aynı konuda acilen konuşmak istiyordu. Dolayısıyla Poirot'yu konuya sağduyuyla yaklaşmaya ikna etmek için elimden geleni yapacağıma dair başmüfettişe söz verme kararı aldım. Böylece Poirot'dan niçin Rowland Rope'un oğlunun katil olduğunu düşündüğünü, işlendiyse de bu cinayetin başka biri tarafından işlendiği ihtimalinin olup olmadığını öğrenebilecek ve başmüfettişe onun düşüncelerini iletebilecektim. O anda amirime "O benim dostumun oğlu" gerekçesinin bir suçsuzluk kanıtı da geçerli bir savunma da olamayacağını söyleyerek bir çuval inciri berbat etmek istemiyordum.

Nathaniel Bewes yumuşak, dengeli, sağduyulu bir adamdı; tabii onu gerçekten üzüp tedirgin eden bir şeyin olumsuz etkisine kapılmadığı sürece. Çok ender rastlanılan bu gibi durumlarda gereksiz yere çok fazla endişelendiğini kavrayamazdı, bu duygusal durumu onun olaylara bakış açısını değiştirirdi. Kararları genellikle doğru ve sağlıklı olduğu için her zaman öyle olduğunu varsayar, bu yüzden de en saçma, en olamayacak beyanlarda bulunabilirdi; sağlıklı düşündüğü zamanlarda kesinlikle aptallık olarak nitelendireceği beyanlarda. Böylesi bir dönemi atlatıp yeniden sağlıklı düşünmeye başladığındaysa bir dizi saçma tespitte bulunup talimatlar yağdırdığı bu döneme asla değinmez ve bildiğim kadarıyla hiç kimse de bu dönemden bahsetmezdi. Tabii ben de. Her ne

kadar bu tuhaf görünse de başmüfettişin, zaman zaman kendisinin yerine geçen bu dengesiz kişiliğin varlığının farkında olduğu kanısındaydım.

Başmüfettiş bu ikinci kişiliğinin içinde durmadan konuşuyor, homurdanıyor, küçük ofisinde bir aşağı bir yukarı gidip geliyor, ikide bir burnundan aşağı düşen kelebek gözlüklerini yerine yerleştiriyordu. Bense sürekli ona hak verircesine başımı sallıyordum.

"Rowly'nin oğlu, katil, öyle mi? Bu olacak şey mi? Saçmalık! O Rowland McCrodden'in oğlu! Eğer onun gibi birinin oğlu olsaydınız Catchpool, yalnızca zaman geçirmek için cinayet işler miydiniz? Tabii ki yapmazdınız bunu! Bir aptal bile yapmaz bunu. Bunu yapmak için deli olmak gerek. Ayrıca Barnabas Pandy'nin ölümü kazaydı –onun ölümüne ilişkin raporları inceledim– her şey apaçık ortada, ölüm nedeni kesinlikle *kaza*. Adam banyosunun küvetinde boğulmuş. Doksan dört yaşındaymış. Düşünsene, *doksan dört*! Daha fazla ne kadar yaşayacaktı ki? Doksan dört yaşında bir adamı öldürme riskini göz alır mısın Catchpool? Bu züğürt tesellisinden başka bir şey değil. Hiç kimse yapmaz bunu. Neden yapsın ki?"

"Şey..."

Bewes, "Tabii bir nedeni olabilir." diyerek kendince bir sonuca vardı. "Belçikalı dostunun ne düşündüğünü, neyin peşinde olduğunu bilmiyorum, ama onu bir an önce Rowly McCrodden'e mektup yazıp en derin üzüntülerini belirtmeye ve özürlerini iletmeye bir şekilde ikna etmelisin."

Bewes kendisinin de Poirot ile iyi ilişkiler içinde olduğunu unutmuş olmalıydı.

Tabii ki doksanlık birini öldürmek için de birçok neden olabilirdi: Örneğin bu ihtiyar utanç verici sırlarını hemen er-

tesi gün tüm dünyaya açıklamakla birini tehdit etmiş olabilirdi... Ayrıca Bewes da *–ikinci kişiliği* değil, gerçek Bewes ilk bakışta– de benim gibi kaza diye nitelendirilen bazı olayların gerçekte cinayet olduğunu çok iyi bilirdi. Ayrıca zalimlerin, kötü adamların darağacına gitmesine yardımcı olmakla ün kazanmış birinin oğlu olarak büyümek, bir insanın psikolojisini cinayet işlemeye karar verecek kadar bozabilirdi.

O günkü psikolojisi içinde başmüfettişe bir şey söylemenin anlamsız olacağının bilincindeydim. Eğer farklı bir ruh halinde olsaydı kendisi de bunları düşünürdü. Yine de ufak bir risk almaya karar vererek sordum.

"Poirot'nun bu suçlama mektubunu Rowland Rope'un kendisine değil, oğluna gönderdiğini söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet öyle, ne olacak ki?" Bewes, beni öfkeli bakışlarla süzdü.

"John McCrodden kaç yaşında?"

"Kaç yaşında mı? Tanrım, sen ne dediğinin farkında mısın? Yaşın ne önemi var?"

"Genç bir adam mı yoksa henüz bir delikanlı mı?" diye sordum sabırla.

"Senin aklın başında mı Catchpool? John McCrodden yetişkin bir adam."

"Madem öyle Poirot'dan, John McCrodden'in babasından değil, bizzat kendisinden özür dilemesini istemem daha doğru değil mi? Diyelim ki Poirot yanıldı ve John McCrodden suçsuz. Yani eğer John bir yetişkinse..."

"O yalnızca sıradan bir madenci, daha ötesi değil," dedi Bewes hışımla. "Kuzeydoğuda bir yerlerde, bir madende çalışıyor."

"Ah!" dedim. Ne kadar az konuşursam amirimin söyleneni algılama yeteneğinin o kadar çabuk geri döneceğini umuyordum.

"Ancak bunun hiç önemi yok Catchpool. Bizim asıl üzerinde durmamız gereken zavallı Rowly. John tüm olanlardan onu sorumlu tutuyor. Poirot hemen Rowly'ye yazmalı ve ayaklarına kapanıp, elinden geldiğince özür dilemeli. Bu akıl almaz bir suçlama; çok büyük bir ayıp, iğrenç bir karalama. Büyük bir hakaret! Lütfen gerekeni yap Catchpool."

"Elimden geleni yapacağım efendim."

"Güzel."

"Bana olayın ayrıntılarıyla ilgili biraz daha bilgi verebilir miydiniz efendim? Rowland Rope. Poirot'nun *niçin* böyle bir düşünceye kapılmış olabileceği konusunda bir şey söyledi mi acaba?"

"Tanrım, Catchpool, bunun nedenini ben nereden bilebilirim ki? Poirot aklını kaçırmış olmalı, düşünebildiğim tek makul açıklama bu. Eğer istersen mektubu sen de okuyabilirsin."

"Mektup sizde mi?"

"John yırtmış ve babasını suçlayan bir mektup eşliğinde Rowly'ye göndermiş. Rowly parçaları bir araya getirmiş, yapıştırmış. Mektubu bana iletti. John'un bu işin arkasında Rowly'nin olduğunu neden düşündüğünü bilemiyorum. Rowly her zaman açık oynar. Herkes gibi oğlunun da bunu bilmesi gerekir. Eğer Rowly'nin John'a söyleyecek bir şeyi olsaydı, bunu yüzüne söylerdi."

"Eğer mümkünse mektubu görmek isterim efendim."

Bewes yazı masasına gitti, çekmecelerden birini açtı ve yüzünü ekşiterek kendisinden istenilen mektubu alıp bana uzattı.

"Tam bir saçmalık!" dedi kendisiyle aynı düşüncede olmayabileceğimi düşünerek. "Kötü niyetli bir zırvalama."

"Poirot hiçbir zaman kötü niyetli değildir," dedim, ama tam zamanında susmayı da bildim.

Mektubu okudum. Kısa bir mektuptu, yYalnızca tek bir paragraf. Yine de amacına ulaşması açısından bakıldığında bunun yarısı uzunlukta bile olabilirdi. Çirkin ve kaba bir biçimde John McCrodden Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlanıyor ve suçlamayı doğrulayacak kanıt olduğu belirtiliyordu. Eğer McCrodden işlediği cinayeti hemen itiraf etmezse bu kanıt polise iletilecekti.

Gözlerim ister istemez mektubun altındaki imzaya kaydı. Düzgün bir elyazısıyla, "Hercule Poirot" yazılmıştı.

Dostumun imzasını anımsasam çok iyi olacaktı, ama bir ya da iki kez görmüş olmama rağmen anımsamıyordum. Belki de bu mektubu gönderen kişi Poirot'nun elyazısını özenle taklit etmişti, ancak yerine geçmeyi umduğu kişi gibi davranmayı da onun yazacağı gibi bir mektup yazmayı da başaramamıştı.

Eğer Poirot gerçekten John McCrodden'in bu Barnabas Pandy denilen adamı öldürdüğüne ve olaya kaza süsü verildiğine inansaydı, McCrodden'ipolis eşliğinde ziyaret etmek dışında bir seçenek düşünemezdi. Ona bu mektubu göndermezdi; gözlerinin içine bakarak maskesini düşürecek hatalar zincirini açıklamadan, asla McCrodden'e kaçma ya da intihar etme şansı tanımazdı. Ve mektuptaki bu çirkin, üstü kapalı ifade şekli... Hayır, bu olanaksızdı. Bundan hiç şüphem yoktu.

Bu düşüncelerimin amirim üzerinde nasıl bir etki yapacağını deneyecek kadar zamanım yoktu. Ancak yine de ona bir şeyler söylemem gerektiğini hissediyordum.

"Efendim, bu durum tam olarak benim... ya da sizin... Yani demek istediğim, Poirot'nun özre yanaşacağından pek emin değilim..." Konuyu iyice yüzüme gözüme bulaştırmaya başlamıştım.

"Ne demek istiyorsun sen Catchpool?"

"Bu mektup sahte efendim," dedim. "Kimin yazdığını bilmiyorum, ama yazanın Hercule Poirot olmadığından kesinlikle eminim."

6. BÖLÜM

Rowland Rope

Başmüfettişin talimatı çok açıktı: Bir an önce Poirot'yu bulmalı ve ondan, Rowland Rope'un sahibi olduğu hukuk firması Donaldson&McCrodden'e benimle birlikte gelmesini istemeliydim. Oraya vardığımızdaysa John McCrodden'e gönderilen bu mektubun Poirot tarafından yazılmadığını açıklamalıydım ve her ikimizin de neden olmadığımız bu sıkıcı durum dolayısıyla Rowland McCrodden'den özür dilenmeliydi.

Great Yarmouth'ta çok fazla zaman kaybetmiş biri olarak, arayı kapatmak için acilen çalışmaya başlamalıydım ve aslına bakılırsa bana verilen bu görevden hiç mutlu değildim. Şüphesiz Bewes'in, Rowland Rope'a edeceği bir telefon da durumu düzeltmeye yeterli olurdu. Sonuçta ikisi çok iyi arkadaştılar. Ama hayır, başmüfettiş, McCrodden'in normalden çok daha ihtiyatlı bir adam olduğunda ısrar etmiş ve suçlama mektubunu yazanın kendisi olmadığını Poirot'nun ağzından duymak isteyeceğini söylemişti. Bewes benim de orada olma-

mı istiyordu, çünkü olayın sorunsuz bir şekilde halledildiğini ona raporlamamı bekliyordu.

Whitehaven Konakları'na doğru ilerlediğim sırada, her şey bir iki saat içinde yoluna girer, diye düşünüyordum. Ne yazık ki Poirot evde değildi. Uşağı Scotland Yard *yolunda* olduğunu söyledi. Herhalde benim onu bulmak isteğim gibi bir an önce o da beni bulmak istiyordu.

Hemen Scotland Yard'a döndüm. Poirot oraya gitmiş, beni sormuş, kısa bir süre beklemiş, daha sonra oradan ayrılmıştı. Başmüfettiş Bewes de ortalarda görünmüyordu. Dolayısıyla ona nasıl devam etmem gerektiğini sorma fırsatını da bulamadım. Pleasant's Coffee'ye de gittim, ama Poirot orada da değildi. Sonuçta sinirlenerek Rowland McCrodden'in ofisine hem de yalnız olarak gitmeye karar verdim. Oğlunun Hercule Poirot tarafından suçlanmadığını mümkün olduğunca erken öğrenmek isteyeceğini, bunun için Rowland Rope'a bir Scotland Yard müfettişinin sözünün yeterli olacağını düşünüyordum.

Donaldson&McCrodden hukuk bürosu; Henrietta Caddesi'nde, Covent Garden Otel'in bitişiğindeki yüksek, mermer kaplı bir iş hanının en üstteki teraslı iki dairesinin tamamını kaplıyordu. Kısa ve küt kesilmiş koyu kahverengi saçlı, pembe yüzlü gülümseyen genç bir kadın tarafından karşılandım. Beyaz bir bluz ve bana piknik örtülerini anımsatan kareli bir etek giymişti. Kendini Bayan Mason olarak tanıttıktan sonra bir dizi soru sordu. Halbuki yalnızca, "Size nasıl yardımcı olabilirim?" diye sorsaydı orada bulunma nedenimi ve kim olduğumu çok daha kolay yoldan öğrenebilirdi.

"Acaba bana adınızı bağışlar mıydınız efendim?"

"Kiminle görüşmek istediğinizi öğrenebilir miyim?"

"Randevunuz var mıydı?"

"Acaba ziyaretinizin amacını açıklayabilir miydiniz?"

Sorgulama şekli öyleydi ki her soruya ancak iki sözcükle yanıt verebilme fırsatı bulabildim. Sürekli o konuşuyordu. Bunun dışında Bayan Mason tüm bu sorgulama süresince, bir an için bile olsa meraklı gözlerini elimde tuttuğum zarftan yani herhangi biri tarafından John McCrodden'e gönderilen ve onu cinayetle suçlayan mektuptan ayırmadı.

Bayan Mason daha sonra beni, deri ciltli hukuk kitaplarının sıralandığı raflarla her iki duvarı boydan boya kaplanmış uzun, dar bir koridordan geçirdi. Onu herhangi bir yere doğru izleyeceğime tam ters yönde koşarak kaçabilmek isterdim. O zamana dek gördüğüm en küçük iki ayak üzerinde ileri doğru yürürken adım atmaktan çok adeta sıçradığı dikkatimden kaçmamıştı.

Üzerinde beyaz harflerle "Rowland McCrodden" yazan siyah bir kapının önüne geldik. Bayan Mason kapıyı tıklattı ve içeriden derin, boğuk bir ses, "Girin!" dedi. İçeri girdik ve kıvırcık, kır saçlı bir adam tarafından karşılandık. Adamın alnı yüzünün oldukça büyük kısmını kaplıyor; siyah, küçük gözleri zeki ve kurnaz bakışlarla parlıyordu. Gözleri çenesine bu kadar yakın birini hiç görmemiştim.

Bay McCrodden benimle görüşmeyi kabul ettiğine göre hemen konuşmaya başlayabileceğimizi umuyordum, ama bunu düşünürken Bayan Mason'ın süreçleri engelleyebilme gücünü hesaba katmamıştım. Öncelikle Bay McCrodden'i günlük randevu defterine adımı kaydetmek konusunda ikna etmeye çalıştı.

"Bunun ne anlamı var ki?" diye sordu McCrodden sabırsızlıkla. Adamın tahtadan yapılmış üflemeli çalgıları anımsatan, ince bir sesi vardı. "Müfettiş Catchpool zaten burada."

"Ama efendim, randevusu olmayan hiç kimsenin kabul edilemeyeceğine ilişkin bir kuralımız var."

"Müfettiş Catchpool zaten kabul edilmiş durumda Bayan Mason. Ayrıca onu buraya getiren de sizsiniz."

"Efendim, eğer Müfettiş Catchpool ile görüşecekseniz, bunun için bir randevu oluşturmam gerekmez miydi? Şey, yani, şimdi, bunu kaydetme..."

Rowland McCrodden sabırsızlıkla kadının sözünü kesti.

"Hayır. Teşekkürler Bayan Mason. Hepsi bu kadar. Lütfen oturun müfettiş..." Sustu, birkaç kez gözlerini kırpıştırdıktan sonra sordu."

"Evet Bayan Mason, bir şey mi vardı?

"Yalnızca Müfettiş Catchpool'e bir fincan çay almak ister miydi diye sormak istiyordum. Ya da kahve. Ya da bir bardak su. Bu arada tabii *sizin* de bir isteğiniz..."

"Ben hiçbir şey istemiyorum," dedi McCrodden. "Müfettiş?"

Bir an yanıt veremedim. Aslında bir fincan çay içmeyi çok istiyordum, ama bunu belirtmem Bayan Mason'ın bir kez daha dönmesi gerekliliğini doğuracaktı.

"Siz isterseniz biraz düşünün Müfettiş Catchpool, ben birkaç dakika sonra gelir ve yine..."

McCrodden hışımla, "Sanırım müfettiş kararını vermiştir," dedi.

Gülümseyerek, "Hiçbir şey istemiyorum," dedim.

Tanrı'ya şükür Bayan Mason sonunda gidebildi. Bir an bile zaman kaybetmemek niyetindeydim. Mektubu zarftan çıkarıp McCrodden'in masasının üstüne bıraktım ve bu mektubun Hercule Poirot tarafından gönderilmesinin söz konusu bile olamayacağını belirttim.

McCrodden bundan nasıl emin olabildiğimi sordu ve mektuptaki ifade şeklinin ve mesajın en ufak bir kuşkuya bile yer bırakmayacak şekilde bunu gösterdiğini açıkladım.

"Peki, bu mektubu Poirot yazmadıysa kim yazdı?" diye sordu McCrodden.

"Korkarım bunu bilmiyorum."

"Poirot biliyor mu?"

"Henüz onunla konuşma fırsatı bulamadım."

"Peki, niçin mektubu yazanın Hercule Poirot olduğu ileri sürülüyor?"

"Bilmiyorum."

"Öyleyse genel anlamda bu yaklaşımınız yanlış."

"Neyi kastettiğinizi anlayamadığımı itiraf etmeliyim," dedim.

"Buraya bir konuya açıklık getirmek amacıyla geldiğinizi söylediniz, davranışlarınızdan anladığım kadarıyla bunun açığa kavuştuğunu düşünüyorsunuz. Oğlumu cinayetle suçlayan Hercule Poirot değil ve bundan dolayı endişelenmeme gerek yok. Böyle düşünüyorsunuz, değil mi?"

"Şey..." Doğru yanıtı bulma çabası içindeydim. "Bunun çok üzücü bir durum olduğunun farkındayım ancak bu suçlamanın pis bir şakadan öte bir şey olmadığı ortaya çıktığına göre, sizin yerinizde olsam gereksiz yere endişelenmezdim."

"Ben bu konuda sizinle aynı fikirde değilim. Gerçek olan şu ki, şimdi çok daha huzursuzum." McCrodden ayağa kalkarak pencereye doğru yürüdü. Bir an aşağıdaki caddeye baktıktan sonra sağa doğru iki adım attı ve gözlerini duvara sabitleyip ekledi. "Bunu yapanın Poirot olduğunu düşünürken, kesin bir çözüme ulaşabileceğimizden emindim. Onun büyük olasılıkla yaptığı hatayı kabul edeceğini düşünüyordum; gururlu,

onurlu ve hepsinden de önemlisi sorumluluk duygusu olan, ikna edilebilir, sağduyulu biri olduğunu duymuştum. Bana, kişinin karakterini çok önemli bir unsur olarak ele aldığı söylendi. Bu doğru mu?"

"Bir cinayetin çözümünde karakter bilgisinin tartışmasız önemde olduğuna kesinlikle inanıyor. 'Nedeni bilmeden bir cinayeti çözemezsiniz ve karakteri anlamadan da nedeni bilemezsiniz,' der. Onun birçok kez, kişilerin doğalarına ters düşen davranışlarda bulunmadıklarını söylediğini duydum."

"Bu durumda onu John'un asla cinayet işleyebilecek kişilikte biri olmadığına ikna edebilirdim, böyle bir şey onun kişiliğine de prensiplerine de aykırı. Bu gülünecek bir düşünce. Ama şimdi mektubu yazan kişinin Hercule Poirot olmadığını ve dolayısıyla ikna etmem gereken kişinin de o olmadığını öğreniyorum. Bunun da ötesinde bu mektubu yazan kişinin bir yalancı ve alçak bir dolandırıcı olduğu gibi kaçınılmaz bir sonuca varmamız gerekiyor. Böyle biri oğlumun yaşamını mahvetmek istiyorsa onu hiçbir şey durduramayacaktır."

Sanki gözlerini diktiği duvar ona sessizce talimat vermişti, MacCrodden hızla masasının başına dönerek koltuğuna oturdu. "Bu mektubu kimin yazıp yolladığını bilmem gerekiyor," dedi. "John'un güvenliğini sağlayabilmek için buna zorunluyum. Bu konuda Hercule Poirot'dan destek almak isterdim. Ne dersiniz, benim adıma bunu araştırmayı kabul eder mi?"

"Olabilir ama... Bu mektubu yazanın ileri sürdüğü iddianın doğru olduğuna inandığı bile henüz kesin değil. Bu çok çirkin, yanlış değerlendirilen bir şaka da olabilir, değil mi? Hepsi bu kadar olabilir. Eğer oğlunuz bu yönde başka bir mektup ya da..."

"Eğer böyle düşünüyorsanız son derece naif bir insansınız," diyen McCrodden mektubu aldığı gibi bana doğru fırlattı. Mektup tam ayağımın ucunda yere düştü. "Eğer biri böyle bir mektup yolladıysa iyi niyetli olamaz, size zarar vermek istemiştir. Bundaki kötü niyeti, kritik noktayı görmezden geliyorsunuz."

"Başmüfettişim bana Barnabas Pandy'nin ölümünün kaza olduğunu söyledi. Banyoda boğulmuş."

"Evet, söylenen bu. Resmi olarak bu ölümde cinayet kuşkusu olmadığı açıklanmış."

"Ama sanırım siz yine de olabileceği kanısındasınız."

"Eğer bir kez bu olasılık dile getirildiyse, bunun üzerinde düşünüp inceleme yapmak gerekir."

"Ancak Pandy'nin çok büyük bir olasılıkla öldürülmediğine ve siz de oğlunuzun asla cinayet işleyebilecek biri olamayacağını söylediğinize göre..."

"Anlıyorum," dedi McCrodden. "Bir baba olarak kendimi suçladığımı ve sorumluk duyduğumu düşünüyorsunuz? Hayır, durum bu değil. Hiç kimse John'u benden daha iyi tanıyamaz. Hataları vardır, hem de çok, ama o kimseyi öldüremez."

Beni yanlış anlamıştı. Söylemek istediğim yalnızca hiç kimsenin Pandy'nin ölümüne ilişkin bir katil arayışında olmadığı ve McCrodden de oğlunun suçsuz olduğunu bildiğine göre endişelenmesi için bir neden olmadığıydı.

"Ölüm cezası konusunda çok katı ve güçlü bir avukat olduğumu duymuş olmalısınız. Bana bu yüzden 'Rowland Rope' (Yağlı İlmek) diyorlar. Bunu söylemeleri önemli değil, hiç kimse yüzüme karşı söyleyemiyor. Eğer beni 'Suçsuzların hakkını savunan uygar toplum taraftarı Adil Rowland' diye adlandıracak olsalardı... daha mutlu olurdum. Maalesef bu öyle kolay

kolay kimsenin dilinin ucuna gelmiyor. Müfettiş, sanırım siz de hepimizin yaptıklarımızdan dolayı hesap vermek zorunda olduğumuzu kabul edersiniz. Size Platon'un *Devleti*'nde geçen "Gyges'in Yüzüğü" efsanesindeki ahlak ve adalet anlayışından bahsetmeme sanırım hiç gerek yok. Bunu John'la da birçok kez tartıştım. Ona doğruluk ve dürüstlükle ilgili bazı değerleri aşılamak için her şeyi yaptım, ama pek başarılı olamadım. İnsan yaşamına hangi nedenle olursa olsun son verilmesine öylesine karşı ki en acımasız, en ahlaksız suçlular için bile ölüm cezasını kabul edemiyor. Benim birkaç kuruş kazanmak uğruna, ilmeği kişilerin boynuna geçirmekten çekinmeyen biri olarak bir katilden, kana susamış bir günahkârdan farkım olmadığını düşünüyor. Cinayet cinayettir, diyor. Anlayacağınız, o asla birinin öldürülmesini kabul edemez; değil ki kendisi böyle bir şey yapsın. Kendisi için kabul edilemez olan bir şeyle suçlanmayı ancak gülünç bulabilir."

İkna olmamıştım, ama onaylarcasına başımı salladım. Polis müfettişi olarak deneyimlerim bana birçok insanın, ne kadar iğrenç ve acımasız cinayetler işlerse işlesinler, kendilerini son derece sevecen ve hoşgörülü kişiler olarak gördüklerini öğretmişti. Onların önemsedikleri yalnızca kendilerinin başkalarına nasıl baktıkları ve buna katlanıp katlanamayacaklarıydı.

McCrodden ekledi.

"Dediğiniz gibi, bu iğrenç mektubu yazan alçak dışında hiç kimse Pandy'nin ölümünün doğal bir ölüm dışında başka bir nedene bağlı olduğunu düşünmüyor. Kendisi çok zengin bir insandı; Combingham Malikânesi'nin sahibi ve Galler'deki birçok arduvaz madeninin eski sahibiydi. Zaten servetini de bu yolla yaptı."

"Maden mi?" Amirim ile yaptığım konuşmayı anımsadım ve maden ve madenci arasındaki yanlış anlaşılma aklıma geldi. "Oğlunuz madende çalışıyordu, değil mi?"

"Evet. Kuzeyde, Guisborough yakınında."

"Yani Galler'de değil."

"Asla Galler'de olmadı. Bu düşünceyi aklınızdan çıkarmalısınız."

Bu aklıma gelmemiş gibi görünmek için elimden geleni yaptım.

"Pandy, banyosunda boğulduğunda doksan dört yaşındaydı," dedi McCrodden ve devam etti. "Altmış beş yıldır duldu. Onun ve karısının tek bir çocukları olmuş, bir kız. Kızları da evlenmiş ve o da iki kız çocuk sahibi olmuş. Ancak daha sonra kocası ile birlikte evlerinde çıkan bir yangın sonucunda ölmüş. Pandy iki öksüz torununu yanına almış; o zamandan beri de Lenore ve Annabel adındaki torunlarıyla Combingham Malikânesi'nde yaşıyormuş. Torunlardan küçük olanı, Annabel hiç evlenmemiş. Büyük olan, yani Lenore ise Cecil Lavington diye biriyle evlenmiş. Onların da iki çocukları olmuş, Ivy ve Timothy. Cecil dört yıl önce bir enfeksiyon nedeniyle ölmüş. Bulabildiğimin hepsi bu. Bu bilgiler içinde bir sonraki adımı atma gerekliği doğuran ilginç ya da düşündürücü, kuşkulu bir nokta yok. Umarım Poirot daha iyisini yapabilir."

"Belki de bulunabilecek bir şey yoktur," dedim. "Düzgün, iyi bir aile olabilirler ve cinayet gibi bir şey de söz konusu olmayabilir."

"Ortaya çıkarılması gereken birçok nokta var," diyen McCrodden benimle aynı fikirde olmadığını belirtti. "Bu mektubu yazan kim, niçin oğlumu suçluyor? Bunları öğren-

mediğimiz sürece bizim gibi suçlananlar aklanmış olmayacaklardır."

"Ama siz hiçbir şeyle suçlanmıyorsunuz ki?" dedim.

"John'un bu mektupla gönderdiği notu görseydiniz böyle söylemezdiniz." Yerde, ayakucumda duran mektubu işaret etti. "John beni Poirot'ya bu mektubu yazdırmakla ve böylece ona kendini savunabilmesi için hukukla ilgilenmekten başka şans bırakmamakla suçluyor."

"Niçin böyle bir şey yaptığınızı düşünüyor?"

"John ondan nefret ettiğime inanıyor. Bu kesinlikle gerçekdışı bir durum, o kadar yanılıyor ki. Geçmişteki ilişkilerinde, davranışlarında onu eleştirdiğim doğru ama bunun tek nedeni başarılı olmasını istememdi. Anlaşılan kendisi için bunun tam tersini istiyor. Ona sunduğum her olanağı elinin tersiyle itti. Barnabas Pandy'yi öldürmüş olamayacağına inanmamın bir nedeni de onun hırslı, kindar bir mizacı olmaması. Bütün tüm garezi –yanlış olsa da– bana."

Kendisini anladığımı belirten nazik bir ses çıkardım. Onun da bunu öyle anlamış olacağını umuyordum.

McCrodden, "Hercule Poirot ile ne kadar erken konuşabilirsem o kadar iyi," diye ekledi. "Bu tatsız olayın temeline inmeyi başarabileceğini umuyorum. Oğlumun benim hakkımdaki fikirlerini değiştirme umudumu çoktan yitirdim, ama eğer yapabilirsem bu mektupla hiçbir ilgisi olmadığını kanıtlamayı çok istiyorum."

7. BÖLÜM

Eski Bir Düşman

Henrietta Caddesi'ndeki Donaldson&McCrodden ofisinde olduğum sırada Poirot da biraz ileride, Drury Lane'deki başka bir hukuk bürosundaydı: Fuller, Fuller&Vout. O sırada bundan haberim olmadığını ise sanırım belirtmeme bile gerek yok.

Bana ulaşamamanın kızgınlığı içindeki Belçikalı dostum, Barnabas Pandy hakkında öğrenebileceği her şeyi öğrenmeye karar vermişti. İlk ulaşabildiği bilgi ise Pandy'nin tüm yasal konularda firmanın kurucu ortaklarından Peter Vout tarafından temsil edildiği olmuştu.

Poirot benim aksime randevu almıştı daha doğrusu, uşağı George onun adına randevu almıştı. Poirot randevusuna tam zamanında gitmiş ve Rowland McCrodden'in Bayan Mason'ından çok daha az rahatsız edici bir sekreter kız tarafından Vout'un ofisine alınmıştı. Avukatın çalıştığı odayı görünce yaşadığı şoku gizlemekte zorlandığı ise inkâr edilemez bir gerçekti.

Konuğunun elini sıkmak üzere koltuğundan kalkan Vout içtenlikle, "Hoş geldiniz, hoş geldiniz," diyerek selamlamıştı Poirot'yu. Dalga dalga kıvrılmış kar beyazı saçları ve tatlı gülümsemesiyle sempatik bir adamdı.

Vout, "Siz Her-c*u-le* Poi-r*ot* olmalısınız," dedi. "Doğru telaffuz ettim değil mi?"

"*C'est parfait*,"[1] dedi Poirot memnuniyetle. Bir İngilizin, hem adını hem soyadını doğru telaffuz etmesi çok ender rastladığı bir durumdu. Böyle koşullarda çalışmayı kabul eden bir adamın bu hassasiyetine hayranlık duymamak mümkün olabilir miydi ki? Odanın görünüşü tam anlamıyla olağandışıydı. Büyük, yaklaşık dört buçuk metreye altı metre boyutlarında, yüksek tavanlı bir odaydı burası. Sağdaki duvarın dibine Vout'un geniş maun çalışma masası ve yeşil deri koltuğu konulmuştu. Bunların hemen önünde ise kahverengi deri kaplı iki misafir koltuğu yerleştirilmişti. Odanın sağdaki üçte birlik kısmında bunların dışında bir kitaplık, bir lamba ve bir de şömine vardı. Yanan şöminenin üst tarafındaki rafta ise hukuk camiasının buluşacağı bir akşam yemeğinin davetiyesi duruyordu.

Odanın diğer üçte ikisinde, her biri diğerinin üzerine gelişigüzel istiflenmiş ve tavana kadar yükselen koskocaman, bir karton koli yığını vardı. Tuhaflığı ve kabalığıyla bakması bile soluk kesen bu koli yığınının etrafından dolaşmak ya da aralarından geçmek olanaksızdı; varlığı odanın alanını sağlıklı hiçbir insanın kabul edemeyeceği derecede küçültüyordu. Kolilerden birçoğu açıktı ve içlerinden bir şeyler sarkıyordu: sarı kâğıtlar, kırık resim çerçeveleri, lekeli eski giysiler.

(1) Mükemmel.

Bu devasa koli yığının arkasındaki pencereye asılı soluk sarı kumaş şeritler, önünde dalgalandıkları camı kapamaktan çok uzaklardı.

Poirot mırıldandı.

"C'est le cauchemar."[1]

"Perdelere baktığınızı görüyorum," dedi Vout özür dilercesine. "Onları değiştirerek bu odayı çok daha göze hitap eder bir hale getirebiliriz. Farkındayım, çok eskiler. Ofisteki kızlara onları çıkarmalarını söyledim, ama sizin de gördüğünüz gibi oraya ulaşmak pek mümkün değil."

"Koliler nedeniyle, değil mi?"

"Şey, annem üç yıl önce öldü. Seçilip ayrılması gereken o kadar çok şey var ki. Korkarım artık bir şekilde bu işe girişmeliyim. Sakın tüm kolilerde yalnızca annemin eşyalarının bulunduğunu düşünmeyin. Birçoğu da benim... Bana ait araç gereçler, ıvır zıvır işte." Vout aslında durumdan oldukça memnun görünüyordu. "Lütfen oturun Mösyö Poirot. Size nasıl yardımcı olabilirim?"

Poirot yavaşça misafir koltuklarından birine çöktü ve "Burada çalışmaktan... Yani bu ıvır zıvır içinde çalışmaktan rahatsız olmuyor musunuz?" diye üsteledi.

"Çok şaşırdığınızı görüyorum Mösyö Poirot. Sanırım siz de her şeyin her zaman derli toplu, yerli yerinde olmasından hoşlananlardansınız?"

"Kesinlikle öyle mösyö. Son derece şekilci biriyim. Düzgün ve verimli düşünebilmem, çalışabilmem için düzenli bir ortamda olmak benim için çok önemli."

"Birkaç eski koli beni hiç rahatsız etmiyor," diyen Vout kıkırdadı. "Günden güne fark etmez oluyorum. Arada sırada

(1) Yalnızca bir kâbus.

onları karıştırıyorum. Sonunda bir gün toparlayacağım. O zamana kadar... Neden bunları kafama takıp rahatsız olayım ki?"

Poirot kaşlarını hafifçe çatarak oraya konuşmak için geldiği konuya girdi. Vout, değerli dostu Barnabas Pandy'nin ölümünden duyduğu üzüntüyü belirttikten sonra Poirot'ya (belki de aynı dakikalarda) Rowland McCrodden'in bana ilettiği bilgileri verdi: Arduvaz madenleri; Combingham Malikânesi; iki torun, Lenore ve Annabel; iki de torun çocuğu, Ivy ve Timothy. Bu arada Vout, Barnabas Pandy ile ilgili olarak Rowland Rope'un bilgi dağarcığında olmayan birinden daha bahsetti: Uzun süredir Barnabas Pandy'nin hizmetindeki sadık uşağı Kingsbury!

"Kingsbury, Barnabas'ın küçük erkek kardeşi gibiydi. Kendini uşaktan çok ailenin bireyi gibi görüyordu; ancak konu ona düşen görevler olduğunda son derece özenli ve işine bağlıydı. Tabii Barnabas onun adına bazı ayarlamalar yapmıştı. Mirasından pay bırakmak gibi..."

Poirot, "Ah, evet, vasiyetname..." dedi. "O konuda da bilgi almak isterdim."

"Size bu bilgiyi vermemde sakınca olduğunu düşünmüyorum. Barnabas da farklı düşünmezdi ve ayrıca zaten vasiyetnamenin maddeleri çok basit ve açık, tamamıyla beklenildiği gibi. Ama... İzninizle sorabilir miyim, bu sizi niçin ilgilendiriyor?"

"Bana –dolaylı yoldan– Mösyö Pandy'nin öldürülmüş olabileceği iletildi."

"Ah, anlıyorum," diyen Vout alaycı bir gülümsemeden sonra gözlerini devirdi. "Yani cinayet, öyle mi? Hayır, kesinlikle olamaz. Barnabas boğuldu. Küvette uyuyakalmış, suyun altına kaymış ve maalesef..." Acı sonucu dile getirmemeyi yeğledi.

"Resmi hikâye de böyle zaten. Ancak ölüm her ne kadar kaza gibi görünse de gerçekte öyle olmayabileceği gibi bir olasılık ortaya çıktı."

Vout hızla başını sallıyordu.

"Çok saçma! Tanrı biliyor ya, birisi boşu boşuna bir söylenti yaymaya çalışmış. Bu bir kadın olmalı, genellikle dedikodudan hoşlanan onlardır. Biz erkekler zamanımızı boşa harcama konusunda daha duyarlıyız."

"Mösyö Pandy'nin ölümünün kaza olduğundan emin misiniz?" diye sordu Poirot.

"Başka bir şey olamaz."

"Nasıl bu kadar emin konuşabiliyorsunuz? Banyoda onun yanında mıydınız?"

Vout afallamıştı.

"Tabii ki banyoda onunla birlikte değildim. Orada bile değildim. Aralığın on yedisiydi, değil mi? O gün karımla birlikte kuzenimin düğününe gitmiştik. Coventry'ye."

Poirot nazikçe gülümsedi.

"Sizin söz konusu günde o odada da Combingham Malikânesi'nde de olmadığınızı kabul edersek Mösyö Pandy'nin ölümünün kaza olduğunu ifade edemeyeceğinizi belirtmek isterim. Eğer biri yavaşça banyoya girip yaşlı adamın başını suyun altına ittiyse... Eğer Coventry'de düğünde idiyseniz nasıl böyle bir şeyin olmadığını ya da olduğunu kesinlikle söyleyebilirsiniz?"

"Bunun tek nedeni aileyi çok iyi tanımam," diyen Vout kaşlarını düşünceli bir biçimde çatarak devam etti. "Onların hepsi yakın dostum, tabii bu durum karşılıklı. Trajik olay yaşandığı sırada malikânede kimlerin olduğunu biliyorum: Lenore, Annabel, Ivy ve Kingsbury. Emin olun onlardan hiçbiri

Barnabas'ın kılına bile dokunmuş olamaz. Bunu düşünmek bile olanaksız Mösyö Poirot. Onların kederine çok yakından tanık oldum."

Poirot, "*C'est ca*"[1] diye mırıldandı. Kuşkularında haklıydı. Vout; cinayet, kötülük ve her türden yaşanabilecek ciddi sorunlara ancak bunlardan doğrudan etkilenmediğinde inanan insanlardandı. Eğer bir gazetede bir manyağın aynı aileden beş kişiyi doğrayarak öldürdüğünü okuyacak olsa, buna sorgulamadan inanırdı. Dostu olarak tanımladığı bir adamın öldürülmüş olabileceğini öne sürdüğünüzde ise onu buna inandırmanız olası değildi.

Poirot konuyu değiştirerek sordu.

"Bana Mösyö Pandy'nin vasiyetnamesinden bahseder misiniz?"

"Daha önce de söylediğim gibi Kingsbury'ye hatırı sayılır bir miktarda para bırakılmıştı, yaşamının kalan günlerini rahat ve konfor içinde geçirebileceği bir meblağ. Ev ve malikâne, Lenore ve Annabel'in hayatlarının sonuna kadar orada yaşamaları şartıyla Ivy ve Timothy'nin olmuştu. Kalan tüm para ve diğer menkuller ki bunlar da hatırı sayılır bir miktardaydı, eşit oranda Lenore ve Annabel'e paylaştırılmıştı. Onların her biri şimdi, birbirlerinden bağımsız olarak, çok zengin kadınlar."

"Böyle bir miras cinayet nedeni olabilir," dedi Poirot.

Vout sabırsızlıkla iç geçirdi.

"Mösyö Poirot, lütfen size anlatmaya çalıştığıma kulak verin. Hiçbir koşulda..."

"Evet evet, anlıyorum sizi. Birçok insan doksan dört yaşında bir adamın zaten yakın bir zamanda öleceğini düşünür...

(1) İşte bu!

Ancak birinin, hemen acilen paraya ihtiyacı varsa... Eğer bir yıl beklemek bile bu kişi için korkunç sonuçlara yol açabilecekse..."

"Size yanlış kapı çaldığınızı söylüyorum mösyö, dinleyin beni. Yanlış yoldasınız." Vout'un gözlerinde ve sesinde bir panik tınısı vardı. "Onlar mutlu, iyi bir aile."

"Ve siz de onların yakın dostusunuz mösyö," diye nazikçe hatırlattı Poirot.

"Kesinlikle. Öyleyim. Yani sizce ben içlerinde bir katil barındıran bir aile ile dost olabilir miyim? Barnabas öldürülmedi. Bunu kanıtlayabilirim. O..." Vout sustu. Bir anda yüzü kızardı.

"Bana anlatabileceğiniz her şey çok yardımcı olacaktır, inanın," diyerek Poirot onu cesaretlendirdi.

Vout üzgün görünüyordu. Söylemek istemediği bir şeyi söylemişti, morali bozuktu ve sağduyuyla kendini bundan kurtaracak akla yatkın bir açıklama bulmaktan yoksundu.

"Neyse, sanırım bunu size açıklamamda bir sakınca yok," dedi sonunda iç çekerek. "Kendimi Barnabas'ın öleceğini bildiğini düşünmekten alıkoyamıyorum. Onu, ölümünden çok kısa bir süre önce gördüm ve... şey, ömrünün sonuna yaklaştığını bilir gibiydi."

"Böylesine bir izlenime kapılmanızın nedeni neydi?"

"Onu son gördüğümde omuzlarından çok büyük bir yük kalkmış biri gibiydi; bu görüntüsü beni etkiledi. Sanki tüm dünyayla barışmıştı. Tuhaf bir şekilde gülümsüyor, bazı şeyleri geç olmadan hemen yapmak gerektiğine ilişkin dolaylı ifadelerde bulunuyordu. Ölümünün yakın olduğunu hissettiği gibi bir izlenim edindim ve maalesef öyle de oldu."

"*Dommage*," diyerek Poirot, ona hak verdi. "Yine de kaçınılmaz sonu iç huzuru içinde karşılamak çok daha iyi, öyle değil mi? Mösyö Pandy'nin bir an önce yola koymak istediği konular neydi?"

"Hımm... Ah, bir adam vardı, şey... Yani *düşmanı* aslında bu doğru sözcük mü bilemiyorum, ama öyle işte. Adamın adı Vincent Lobb idi. Son karşılaşmamızda Barnabas bu adama bir mektup göndermek ve eğer olabilirse onunla uzlaşmayı denemek istediğinden bahsetti."

Poirot, "Beklenmedik bir zamanda ortaya çıkan eski bir düşmanı bağışlama isteği," diye mırıldandı. "Bu ilginç. Eğer biri bu barışın yapılmasını istemiyorsa... Peki, Bay Lobb'a bu mektup gönderildi mi?"

Vout, "Gönderildi," dedi. "Barnabas'a bunun çok iyi bir fikir olduğunu söyledim ve hemen o gün mektubu gönderdi. Yanıt geldi mi, işte onu bilemiyorum. Bu olaydan yalnızca birkaç gün sonra... öte dünyaya göçtü. Çok üzücü. Doksan dört yaşındaydı, uzun ve mutlu bir yaşamı olmuştu, ama... Hâlâ sağlıklıydı, ama demek sırası gelmişti. Mektuba yanıt geldiğini sanıyorum, ama bir yandan da eğer gelseydi Annabel ya da Lenore, bana bundan bahsederdi, diye düşünüyorum."

"Mösyö Pandy ve Lobb arasındaki anlaşmazlığın nedeni neydi?" diye sordu Poirot.

"Korkarım bu konuda size yardımcı olamayacağım. Barnabas, bana bundan hiç bahsetmedi."

"Bana biraz aileden bahsedebilirseniz size minnettar olacağım," dedi Poirot. "Yani şöyle, Combingham Malikânesi'nde ev halkının mutlu olduğu söylenebilir mi?"

"Ah, çok mutluydular. Gerçekten çok mutlu. Lenore, zor durumda kaldığınızda sığınabileceğiniz çok güçlü biridir. An-

nabel de Ivy de onu çok sever ve sayarlar. Annabel, Lenore'nin çocuklarını çok sever ve gözetir, tabii bir de köpeğini: Hopscoth! O başlı başına bir karakter! Büyük, tatlı bir canavar. Sürekli sizi yalamak ve üzerinize sıçramak istiyor. İnatçı ama çok sevimli. Genç Timothy'ye gelince, oğlanın tek isteği uzaklara gitmek. Çok zeki ve kararlı. Günün birinde başbakan bile olabileceğini düşünüyorum. Barnabas hep, 'Bu oğlan aklına taktığı her şeyi yapabilir, olmak istediği her şey olabilir,' derdi. Barnabas, onu çok severdi, o da onu."

"Kusursuz aileyi tanımladığınızda hiç kuşku yok," dedi Poirot. "Ama her ailede illa ki sorunlar vardır. Kusursuz olmayan bir şeyler de olmalı."

"Şey... Nasıl diyeyim ki... Yani demek istediğim yaşam hiçbir zaman sorunsuz değildir, talihsizliklere, mutsuzluklara her zaman yer vardır, ama birçokları için... Daha önce de söylediğim gibi Mösyö Poirot, çirkin dedikoduları yapanlar genellikle kadınlardır. Barnabas ailesini severdi, Kingsbury'yi de – tabii onlar da Barnabas'ı severdi. Tek söyleyebileceğim bu. Talihsiz bir kaza dışında ölümüne başka hiçbir olayın neden olamayacağı iyi bir adamın özel yaşamına daha fazla girerek, ailesini konudan tamamen bağımsız, tatsız, çirkin ayrıntıların araştırılması gibi bir durumla karşı karşıya bırakmak için bir neden göremiyorum."

Vout'tan daha fazla bir şey öğrenemeyeceğini anlayan Poirot ona teşekkür ederek oradan ayrıldı.

Drury Lane'de kaldırımda durarak, "Açığa çıkarılması gereken daha çok şey var," diye mırıldandı. "Daha fazlası olduğu kesin ve bunun ne olduğunu bulacağım. Hiçbir tatsız ayrıntı Hercule Poirot'nun gözünden kaçmayacaktır."

8. BÖLÜM

Poirot Bazı Talimatlar Veriyor

Scotland Yard'a döndüğümde Poirot'yu büromda beni beklerken buldum. Odaya girdiğimde düşüncelere dalmış görünüyor, kendi kendine fısıldar gibi bir şeyler söylüyordu. Her zamanki gibi şık giyimliydi, albenisi yerindeydi ve ilginç bıyıkları çok düzgün görünüyordu.

"Poirot! Sonunda!"

Sesimi duyan Poirot ayağa kalktı.

"*Mon ami* Catchpool. Neredeydin? Seninle acilen görüşmek istediğim, beni çok şaşırtan bir konu var."

"Tahmin edeyim," dedim. "Senin tarafından yazılmamış ya da imzalanmamış olmasına rağmen, senin adına gönderilmiş, Rowland McCrodden'in oğlu John'u Barnabas Pandy cinayetiyle suçlayan bir mektup."

Poirot afallamış görünüyordu.

"*Mon cher*... Demek bir şekilde öğrendin. Şimdi de bana bunu açıklayacaksın, eminim. Ama sen 'mektup' dedin,

'mektuplar' değil. Bu, diğer mektuplar hakkında bilgi sahibi olmadığın anlamına mı geliyor?"

"Diğerleri mi?"

"*Oui, mon ami*. Sylvia Rule, Bayan Annabel Treadway ve Hugo Dockerill'e gönderilen mektuplar."

Annabel? Bu ismi bir yerde duyduğumu anımsıyor ancak nerede olduğunu çıkaramıyordum. Sonra birden anımsadım: Rowland McCrodden, bana Pandy'nin torunlarından birinin adının Annabel olduğunu söylemişti.

Bunu sorduğumda Poirot, "Evet, doğru," dedi. "Bayan Treadway gerçekten de Mösyö Pandy'nin torunu."

"Peki ya mektup alan diğer iki kişi kim? Onların isimlerini tekrarlar mısın?"

"Sylvia Rule ve Hugo Dockerill. İkisi bunlar, üçüncü Annabel Treadway ve dördüncü de John McCrodden. Bu dört kişi de benim adımla imzalanmış, Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlandıkları mektuplar almışlar. Bu kişiler evime kadar gelerek beni göndermediğim bir mektubu göndermekle suçladılar ve –biri hariç– göndermediğime ilişkin yaptığım açıklamaları dinlemek bile istemediler. Bu çok moral bozucu ve cesaret kırıcı bir durum. Üstelik içlerinden biri bile bana aldığı mektubu gösteremedi."

"Bu konuda sana yardımcı olabilirim," dedim.

Gözleri fal taşı gibi açıldı.

"Mektuplardan biri sende mi? Gerçekten mi? John McCrodden'in adından bahsettiğine göre sendeki, ona gönderilen mektup olmalı. Ah! Senin ofisinde olmak büyük zevk Catchpool. En azından burada bir koli yığını yok."

"Koli mi? Neden olsun ki?"

"Olmamalı da dostum. Lütfen bana John McCrodden'in aldığı mektubun nasıl senin eline geçtiğini anlatır mısın? Bana yırttığını ve parçaları da babasına gönderdiğini söylemişti."

Ona başmüfettişin telgrafını, Rowland Rope ile görüşmemi anlattım ve bu arada önemli olabilecek hiçbir bilgiyi atlamamaya gayret ettim. Poirot ben konuşurken sürekli heyecanla başını salladı.

Sözlerimi tamamlamamla birlikte, "Bu çok büyük bir rastlantı!" dedi. "Hiç bilmeden ben de çok verimli ve –nasıl diyordunuz– diğeriyle bağlantılı bir çalışma yapmışım. Sen Rowland McCrodden ile konuşurken ben de Barnabas Pandy'nin avukatıyla konuşuyordum."

Sonra bana öğrendiklerini ve öğrenemediklerini anlattı.

"Daha fazlası var," dedi. "Peter Vout'un Barnabas Pandy ve ailesi hakkında bildiği ama bana açıklamak istemediği çok daha fazla bilgi var. Ancak Pandy'nin öldürülmediğinden emin olduğu için bunları açıklama gerekliliği duymuyor. Yine de bir fikrim var –eğer isterse– Rowland Rope bu konuda bize yardımcı olabilir. Onunla ilk fırsatta görüşmeliyim. Ama önce bana John McCrodden'in mektubunu gösterebilir misin?"

Mektubu uzattım. Mektubu okuyan Poirot'nun gözleri öfkeyle parlıyordu.

"Hercule Poirot'nun böyle bir şeyi yazıp göndermesi akıl almaz bir şey Catchpool. O kadar basit yazılmış ve nezaketten uzak ki! Nasıl olur da biri bu mektubun benden geldiğine inanır, bunu hiç anlayamıyorum."

Ona moral vermeye çalıştım.

"Mektubu alanlardan hiçbiri seni tanımıyor. Eğer tanısalardı aynen benim gibi mektubu gördükleri anda senin elinden çıkmış olamayacağını bilirlerdi."

"Neyse, düşünmemiz gereken çok daha önemli şeyler var. Bir liste yapmak istiyorum. Çalışmaya başlamalıyız Catchpool."

"Korkarım çalışması gereken *benim*, Poirot. Bu arada, Rowland Rope ile konuş –seninle konuşmaya çok hevesli– ama korkarım Barnabas Pandy'nin ölümüyle ilgili bir şeyler yapmayı planlıyorsan beni bunun dışında tutman gerekecek."

"Nasıl bir şey yapmayayım ki, *mon ami*? Bu dört mektubun niçin gönderildiğini sanıyorsun? Biri benim kafama Barnabas Pandy'nin ölümünün cinayet olabileceği fikrini sokmaya çalışıyor. Benim bundan şüphelenmem, meraklanmam çok doğal değil mi? Neyse, benim için yapmanı istediğim bir şey var."

"Poirot..."

"Evet, evet, kendi işini yapman gerektiğini biliyorum. *Je comprends*. Bunu yapmana izin vereceğim ama önce benim için bir şey yapmalısın. Küçük bir şey, senin benden çok daha kolay yapabileceğin bir şey. Benim için Barnabas Pandy'nin öldüğü gün bu dört kişinin nerede olduklarını öğrenmelisin: Sylvia Rule, Hugo Dockerill, Annabel Treadway ve John McCrodden. Avukat Vout, bana Matmazel Treadway'in, büyükbabası öldüğünde evde, yani Combingham Malikânesi'nde olduğunu söyledi. Kendisi de aynı şeyi mi söylüyor öğrenmelisin. Bu konuda hayati önemde olan bir şey var: Bu kişilerin hepsini tam olarak *aynı şekilde* sorgulaman; aynı sorularla, aynı sırada. Bunu anlıyorsun, değil mi? Kişilerin karakterleri arasındaki farklılıkları en etkin biçimde ortaya çıkaran yöntemin bu olduğunu keşfettim. Ayrıca, Madam Rule'un takıntılı bir şekilde bahsettiği Eustace denilen şu adam da çok ilgimi çekiyor. Eğer onu da..."

Aynen kontrolden çıkmış bir treni durdurmaya çalışan sinyalci gibi ona durmasını işaret ettim.

"Poirot lütfen! Eustace da kim? Hayır, şimdi yanıt verme buna. Çalışmam gerekiyor, yapacak işlerim var. Barnabas Pandy'nin ölümü resmen doğal bir ölüm olarak tescillenmiş. Korkarım bu durumda insanlardan bana ifade vermelerini ve kanıt göstermelerini istemem pek kolay değil."

"Elbette, bunu açıkça yapamazsın." Poirot, bana hak verdi. Ayağa kalktı ve eliyle giysilerinde oluştuğunu düşündüğü kırışıkları düzeltti.

"Bu sorunu çözmek için çok zekice bir yol bulacağından eminim, *mon ami*. İyi günler. Bu istediğim bilgileri toparlayınca hemen gel ve beni gör. Ve –evet, evet– sonrasında Scotland Yard'ın sana verdiği görevleri gönül huzuruyla yapabilirsin."

9. BÖLÜM

Dört Kanıt

Aynı günün akşamı, daha geç bir saatte John McCrodden telefonla arandı. Telefonu pansiyoncu kadın açtı.

"Aradığınız John McCrodden değil mi? John Webber olmasın? Evet, Crodden burada? Çağırayım. Onu biraz önce gördüm. Herhalde yukarı, odasına çıktı. Onunla konuşmak istiyordunuz, değil mi? Bekleyin. Onu çağırmaya gidiyorum."

Arayan; karşısında şaşırmış, kendisiyle aynı evde yaşayan birini bulmakta bile zorlanacak kadar beceriksiz bir kadınla karşı karşıya olduğu düşüncesiyle yaklaşık beş dakika bekledi.

Sonunda telefonun diğer ucunda bir erkek sesi duyuldu.

"Buyurun, McCrodden. Kim arıyordu?"

"Müfettiş Edward Catchpool adına arıyorum," dedi arayan. "Scotland Yard'dan."

Kısa bir sessizlik oldu. Ardından John McCrodden sordu.

"Orada mısınız?" Çok yorgun olmasa bu durumdan eğlendiği bile düşünülebilirdi.

"Evet. Evet buradayım."

"Peki kimsiniz? Karısı mı?" diye sordu McCrodden alaycı bir biçimde.

Arayan için McCrodden'e kim olduğunu söylemekte bir sakınca yoktu, ama bunu yapmaması yolunda çok sıkı talimat almıştı. Önündeki küçük kartlarda tam olarak söylemesi gereken sözcükler yazılıydı ve o verilen talimata uymakta kararlıydı.

"Size sormak istediğim küçük birkaç sorum var Müfettiş Catchpool'ün yanıtını öğrenmek istediği birkaç soru. Eğer..."

"Niçin kendisi sormuyor? Adınız ne? Hemen bana söyleyin, aksi takdirde telefonu kapatıyorum."

"Eğer bana tatmin edici yanıtlar verirseniz, Müfettiş Catchpool sizi sorgulamak için polis merkezine çağırmamız gerekmeyeceğini umuyor. Tek bilmek istediğim şu: Barnabas Pandy öldüğü gün neredeydiniz?"

McCrodden güldü.

"Lütfen babama bu bezdirme kampanyasına artık bir dakika bile katlanmak istemediğimi iletin. Eğer bana uyguladığı bu asılsız zulme hemen son vermezse ona kendi güvenliği için önlemler almasını öneririm. Ona Barnabas Pandy'nin ölümüyle ilgili en ufak bir kanıtım bile olmadığını, çünkü onun kim olduğunu bile bilmediğimi iletin. Nerede yaşadığını, ölüp ölmediğini, trapez yıldızı olarak bir sirke katılıp katılmadığını ya da eğer bunları yaptıysa *ne zaman* yaptığını hiç bilmiyorum."

Arayan, McCrodden'in yanıt vermek konusunda yardımcı olmak istemeyebileceği konusunda uyarılmıştı, dolayısıyla sabırla karşısındakinin nefret dolu sözcüklerini dinledi.

"Ayrıca ona düşündüğü kadar aptal olmadığımı, eğer Scotland Yard bu konuyla ilgilenmek üzere 'Edward Catchpool' adında birini görevlendirdiyse –ki bunda çok kuşkuluyum– kişinin bu telefondan haberi bile olmadığını, sizin de asla onun tarafından görevlendirilmediğinizi bildiğimi de iletin. Bu, bana adınızı vermek istememenizden de anlaşılıyor."

"Barnabas Pandy geçen yılın aralık ayının yedisinde öldü."

"Öyle mi? Bunu duyduğuma sevindim."

"O tarihte neredeydiniz efendim. Müfettiş Catchpool, Bay Pandy'nin taşradaki evinde, Combingham Malikânesi'nde öldüğüne inanıyordu..."

"Adını bile duymadım."

"...Bana o tarihte nerede olduğunuzu söyleyebilirseniz ve bunun için en az bir tanığınız varsa, Müfettiş Catchpool'ün sizi çağırtmasına..."

"Nerede miydim? Bu da nereden çıktı? Barnabas Pandy son nefesini vermeden hemen önce ben, elimdeki bıçağı kalbine saplamaya hazır, sırtüstü yatan adamın başucunda duruyordum. Babamın söylememi istediği bu mu?"

Hırsla çarpılan telefon ahizesinin rahatsız edici sesi duyuldu ve hemen ardından da hat kesildi.

Arayan, soru kartlarından birinin arkasına önemli noktaları not aldı: John McCrodden bu telefon görüşmesinin arkasında babasının olduğuna inanıyordu, Edward Catchpool diye birinin olduğundan şüpheliydi ve en önemlisi de –arayanın düşüncesine göre– Barnabas Pandy'nin ölüm tarihini bilmiyordu ya da bilmiyormuş gibi davranmıştı.

"Kanıt ya da tanık yok," diye ekledi notlarına arayan. "Elinde bıçakla, ölmek üzere olan Pandy'nin başucunda dur-

duğunu söyledi, ama buna kendisinin de inanmadığı anlaşılıyordu."

Arayan yazdıklarını ikinci kez okuduktan sonra birkaç dakika düşündü. Sonra yeniden kalemini alarak ekledi.

"Belki de doğruydu, asıl yalan olan bunu söylediği sıradaki ses tonu ve söyleme şekliydi."

"Bayan Rule ile mi görüşüyorum? Sylvia Rule?"

"Evet benim. Kiminle konuşuyorum?"

"İyi akşamlar Bayan Rule. Scotland Yard'dan Müfettiş Edward Catchpool adına arıyorum."

"Scotland Yard mı?" Sylvia Rule'un sesinden, ürktüğü anlaşılıyordu. "Bir şey mi oldu? Mildred mi? Mildred değil mi?"

"Aramamın Mildred ile ilgisi yok madam."

"Şu sıralar evde olmalıydı. Tam endişelenmeye başlıyordum ki... Scotland Yard mı? Aman Tanrım!"

"Konu tamamen farklı. Mildred'e bir şey olduğunu düşünmeniz için hiçbir neden yok."

"Bekleyin!" Sylvia Rule'un bağırmasıyla birlikte arayan kişi ister istemez telefon ahizesini başından uzaklaştırmak zorunda kaldı. "Bu o olmalı. Oh, Tanrı'ya şükür. Bir dakika..." Birkaç homurtu ve soluk soluğa birinin nefes sesinden sonra telefonda yeniden Bayan Rule'un sesi duyuldu. "Evet, Mildred'miş. Evde, güvende. Çocuğunuz var mı Müfettiş Catchpool?"

"Size Müfettiş Catchpool *adına* aradığımı söylemiştim. Ben Müfettiş Catchpool değilim."

Aptal kadın! Ne yani, ne kadar isteseler de, ne kadar yetenekli olsalar da kadınların polis müfettişi olamayacaklarını Bayan Rule bilmiyor muydu? Arayan, hiç hoş ve adil olmayan bu konunun dile getirilmesinden rahatsız olmuştu. İzin veril-

se tanıdığı en iyi polis müfettişinden çok daha iyi bir müfettiş olabileceğine inanıyordu.

"Ah evet. Evet kesinlikle." Sylva Rule söylenenleri pek dinlemiyor gibiydi. "Sizin de bildiğiniz gibi eğer çocuğunuz varsa kaç yaşında olursa olsun kendinizi onun için endişelenmekten alıkoyamıyorsunuz. Her yerde olabilirler, nereden bilebileceksiniz ki? Bunca soysuz varken başlarına her şey gelebilir. Çocuğunuz var mı?"

"Hayır."

"Neyse, eminim bir gün olur. Umarım ve dilerim ki benim çektiklerimi çekmezsiniz. Sevgili Mildred'im dünyanın en yozlaşmış adamıyla evlenmeye kalktı..."

Arayan kendisine verilen notlara baktı. Çok geçmeden Eustace adını da duyacağını tahmin edebiliyordu.

"... şimdi bir de düğün tarihi belirlemişler. Önümüzdeki yılın haziran ayında, öyle diyorlar. Eustace rahatlıkla Mildred'i bu tarihten önce gizlice evlenmeye ikna edecek biri. Şu andan itibaren önümüzdeki hazirana kadar, uyumadığım her anda kızın aklını başına getirmeye çalışacağımı, onu ayırmak istediğimi çok iyi biliyor. Mildred buna her ne kadar karşı çıksa da yapacağım bunu. Ama kim anne sözü dinliyor ki? Sanırım Eustace çok çirkin bir oyun oynayarak beni tuzağa düşürme yolunda."

"Bayan Rule, size bir sorum..."

"Beni, Mildred'le evlenmesi için önümüzde tam on altı ay olduğuna ve acele etmem için hiçbir neden olmadığına inandırmaya çalışıyor. Onun o iğrenç kafasından geçenleri çok iyi biliyorum. Bir ay içinde Mildred'le evlenip, sonra da karşıma geçip, "Sürpriz. Biz nikâhlandık!" demeleri beni hiç şaşırtmayacak. Bu yüzden de Mildred ne zaman evden uzaklaşsa sinir

küpü olup çıkıyorum. Eustace, ona her şeyi yapabilir. Bu aptal kızın niçin onun karşısında sağlam duramadığını, kendi çıkarlarını gözetemediğini hiç anlayamıyorum."

Arayanın bu konuda bazı fikirleri vardı.

"Bayan Rule, size bir sorum olacak, Barnabas Pandy'nin ölümüyle ilgili. Eğer bana tatmin edici bir yanıt verirseniz Müfettiş Catchpool'ün sizi sorgulanmak üzere polis merkezine çağırtmasına gerek kalmayacak."

"Barnabas Pandy mi? O da kim? Ah evet, anımsıyorum. Eustace'in o ürkütücü Avrupalı dedektifle anlaşıp bana yazdırdığı mektup; utanmaz bodur kurbağa! Hercule Poirot'nun çok saygın biri olduğunu düşünüyor ve onu çok beğeniyordum, ama bu şekilde Eustace'in oyuncağı olmaya izin vermiş biri olarak... Onun adını bile duymak istemiyorum."

"Eğer bana tatmin edici bir yanıt verirseniz Müfettiş Catchpool'ün sizi sorgulanmak üzere polis merkezine çağırtmasına gerek kalmayacak," diye yineledi arayan sabırla. "Barnabas Pandy öldüğü gün neredeydiniz?"

Telefonun diğer ucunda bir yutkunma sesi duyuldu.

"Nerede miydim? Bana nerede olduğumu mu soruyorsunuz?"

"Evet."

"Bu müfettiş, adının ne olduğunu söylemiştiniz?"

"Edward Catchpool."

Sylvia Rule bu ismi not ediyor olmalıydı.

"Scotland Yard'dan Müfettiş Catchpool mü demiştiniz?"

"Evet."

"İyi de neden? Eustace ve bu yabancının aralarında bu saçma senaryoyu kurguladıklarını bilmiyor mu?"

"Bana söz konusu günde nerede olduğunuzu söyleyebilir misiniz?"

"Hangi gün? Barnabas Pandy adında birinin öldürüldüğü gün mü? Hiç tanımadığım bir adamın, adını bile o iğrenç mektubu aldığım güne kadar hiç duymadığım bir adamın... Biri o adamı öldürdüğü sırada nerede olduğumu nereden bileceğim ki? Ne zaman öldüğü hakkında bile hiçbir fikrim yok."

Arayan üç noktayı not etti: Birincisi, Sylvia Rule, Pandy'nin öldürüldüğünü kabul ediyordu. İkincisi, Scotland Yard'dan arandığına göre bu olağandı. Üçüncüsü, Pandy'nin ne zaman öldürüldüğünü bilmediğini söylüyordu ki bu da onu öldürmediğinin işareti sayılabilirdi.

Arayan, "Bay Pandy aralık ayının yedisinde öldürüldü," dedi.

"Bir dakika, gidip geçen yılki ajandamı getireyim," diyen Bayan Rule ekledi. "Aslına bakarsanız müfettiş..." Kısa bir sessizlik oldu. Arayan, Bayan Rule'un kâğıtlarını karıştırdığını düşündü. "Müfettiş Catchpool beni sorgulamayı gerekli görse de görmese de onunla konuşmayı çok isterim. Ona kimseyi öldürmediğimi ve öldürebilecek tipte bir insan olmadığımı açıkça belirtmek isterim. Ona Eustace'tan bahsettiğim takdirde, kendisi de bu can sıkıcı durumun arkasındakinin o olduğu gerçeğini kolayca anlayacaktır. Tek amacının, tamamen masum olduğum halde beni cinayetle suçlamak olduğunu görecektir. Onun da bunu benim gibi dehşet verici bir durum olarak nitelendireceğinden eminim. Benim kadar itibarlı ve saygın bir kadını! Aslında bir yandan da böyle bir şey olduğuna seviniyorum, çünkü bu Eustace'in çöküşü olacak. Bir cinayetin araştırılmasını iftira niteliğindeki suçlamalarla engellemeye çalışmak da cinayetin kendisi gibi suçtur, değil mi?"

"Öyle olduğunu düşünüyorum," dedi arayan.

"İyi öyleyse. Günlüğüme bakayım. Geçen yıl, aralığın yedisi demiştiniz, değil mi?"

"Evet."

"Arayan bekledi, bu arada Sylvia Rule'un evinden gelen sesleri dinliyordu. Yürüme sesleri, açılıp kapanan kapılar, merdiven çıkıp inen ayak sesleri. Bayan Rule yeniden telefona döndüğünde sevinçle haykırdı.

"Aralığın yedisinde Turville Koleji'ndeydim, sabah ondan akşam yemeğine kadar. Oğlum Freddy orada öğrenci, Noel şenliği vardı. Akşam sekizden sonra ayrıldım. Ayrıca orada benimle birlikte en az *yüz kişi* vardı; ebeveynler, öğretmenler, öğrenciler. *Hepsi* bu söylediklerimi doğrulayacaklardır. Harika bu!" Sylvia Rule iç çekti. "Eustace'in planı işlemedi. Bu yalanlarından ve iftiralarından dolayı ipi boylasa ne güzel olur, değil mi? Kafasında benim için çizdiği kadere kendi düşse..."

John McCrodden ve Sylvia Rule'dan sonra Annabel Treadway'i sorgulamak gerçek anlamda zevkti. Ne rahatsız edici endişeleri ne apaçık ortada olan bir kini vardı, ne de takıntı haline getirdiği bir Eustace'ı. Kin kusmadığı gibi arayanın ilgilenmediği birilerinden de uzun uzun bahsetmedi. Bunun dışında konuyla doğrudan ilgili söyleyeceği şeyler vardı.

"Aralığın yedisinde evdeydim," dedi. "Hepimiz buradaydık, Combingham Malikânesi'nde yaşayan herkes. Kingsbury de birkaç günlük tatilinden yeni dönmüştü. Her zamanki gibi banyoyu hazırladı ve... Bir süre sonra büyükbabamı suyun altında bulan da o oldu. Bu hepimiz için çok üzücü bir durumdu, ama Kingsbury için çok daha korkunç olmalı... Böylesi korkunç bir trajediyi *keşfeden* kişi olmak... Lenore, ben ve Ivy

birlikte banyoya koştuğumuzda kötü bir şey olduğunu anlamıştık. Buna hazırlıklı olduğumuzu söylemek istemiyorum. İnsan böyle korkunç bir kayba nasıl hazır olabilir ki? Ama sanki uyarılmıştık. Kingsbury'nin o andaki feryadı... Ah, zavallı Kingsbury! Bize seslendiği o anda sesindeki acıyı, o çatlak titreyen sesi asla unutmayacağım."

Annabel Treadway sözlerine kısa bir ara verdi ve acıyla inledi.

"Kingsbury artık ne genç bir adam ne de eskisi kadar güçlü. Büyükbabamın ölümünden sonra iyice çöktü ve yaşlandı sanki. Yaş olarak değil tabii, ama olduğundan on yaş daha yaşlı görünüyor. Yaşamının çok büyük bir kısmında büyükbabamla birlikteydi."

"Kingsbury kim?" Bu soru arayanın önündeki listede yoktu, ama sormamasının yanlış olacağını hissediyordu.

"Büyükbabamın özel uşağı. Ya da öyleydi mi demeliyim. Çok tatlı, nazik bir adam. Onu küçük bir çocuk olduğum günlerden beri tanırım. Aslına bakarsanız bizim için her zaman ailemizden biri gibi olmuştur. Hepimiz onun için çok endişeleniyoruz. Büyükbabamın yokluğuna nasıl dayanabileceğini bilemiyoruz."

"Kendisi Combingham Malikânesi'nde mi kalıyor?"

"Malikânenin arazisinde kendisine ait küçük bir kulübesi var. Zamanının çok büyük bir kısmını bizimle malikânede geçirirdi, ama büyükbabam öldüğünden beri onu çok az görüyoruz. İşini yapıyor ve kendi evine çekiliyor."

"Kingsbury dışında Combingham Malikânesi'nin arazisinde evi olan başka biri var mı?"

"Hayır. Bir aşçımız, bir mutfak yardımcımız ve iki hizmetçimiz var ama hepsi şehirde yaşıyor."

"Peki, Combingham Malikânesi'nde kimler kalıyor?"

"Yalnızca biz dördümüz. Ve köpeğim Hopscotch. Büyükbabam vefat ettiğinden bu yana ise ben, Hopscotch, kız kardeşim Lenore ve yeğenim Ivy. Tabii bir de Timothy, okul tatillerinde ve bayramlarda. Ama o da çoğu kez arkadaşlarıyla çıkıyor ve onların evlerinde kalıyor."

Arayan önündeki notları gözden geçirdi. Her şeyi rahatça, aynı anda ve kâğıt karıştırmasına gerek kalmadan görebileceği gibi, düzenli bir şekilde masanın üstüne yaymıştı; dört zanlının her birine ayrı ayrı sorması gereken sorular ve gerekli bilgiler. Tabii onlardan zanlı diye söz etmek doğru muydu, onu hiç bilemiyordu.

"Timothy yeğeninizdi, değil mi Bayan Treadway?"

"Evet. Kız kardeşim Lenore'nin oğlu. Ivy'nin küçük kardeşi."

"Büyükbabanız öldüğünde Timothy malikânede miydi?"

"Hayır. Okulunda Noel şenliğindeydi."

Arayan bunları kaydederken memnuniyetle başını salladı. Notlarda Timothy Lavington'un Turville Koleji'nde öğrenci olduğu yazıyordu. Bu durumda Sylvia Rule aralığın yedisinde okuldaki Noel şenliğine gittiğini söylerken gerçeği söylemişti.

"Bay Pandy vefat ettiğinde Combingham Malikânesi'nde siz, kız kardeşiniz Lenore, yeğeniniz Ivy ve Kingsbury dışında başka biri var mıydı?"

Annabel Treadway, "Hayır, hiç kimse yoktu," dedi. "Normalde aşçımız ve bir hizmetçi de burada olurdu, ama o gün onlara izin vermiştik. Lenore, Ivy ve ben okuldaki Noel şenliğine gidecektik, bu da öğlen ve akşam yemeğini Turville'de yiyeceğimiz anlamına geliyordu. Ama sonuçta gitmedik."

Arayan, Noel planlarını neden iptal ettiklerini sorarken fazla meraklı görünmemeye özellikle dikkat etti.

Annabel hemen, "Korkarım anımsamıyorum," dedi. Arayan ona inanmadı.

"Demek uşağınız Kingsbury, Bay Pandy'yi beşi yirmi geçe banyo küvetinde boğulmuş olarak buldu ve bağırarak yardım istedi? Onun feryadını duyduğunuzda neredeydiniz?"

"Büyükbabamın öldürülmüş olamayacağını bilme nedenim de bu zaten." Bu sorunun sorulmasından memnun olmuş gibiydi. "Yeğenim Ivy'nin odasındaydım. Ivy, Lenore ve Hopscotch da oradaydı, hep birlikteydik. O sırada büyükbabam sağdı ve sanırım o anda öldü. İki zaman arasında hiçbirimiz odadan ayrılmadık, bir an bile."

"Hangi iki zaman arasında Bayan Treadway?"

"Üzgünüm, kendimi iyi ifade edememiş olmalıyım. Lenore ile birlikte, konuşmak için Ivy'nin odasına gitmemizin hemen ardından büyükbabamın sesini duyduk. Banyo yaptığını biliyorduk. Ivy'nin odasına giderken banyonun önünden geçmiş, Kingsbury'nin banyoyu hazırladığını görmüştük. Su akıyordu. On dakika kadar sonra Lenore ile birlikte Ivy'nin odasındayken büyükbabamın bağırdığını duyduk, o sırada kesinlikle hayattaydı."

"Bağırdı mı?" diye sordu arayan. "Yani yardım mı istedi?"

"Hayır hayır, öyle bir şey değil. Sesi son derece sağlıklı ve gürdü. 'Huzur içinde bir banyo yapamayacak mıyım?' diye bağırıyordu. 'Bu kakafoni gerekli mi?' dedi. Özellikle kakafoni sözcüğünü kullanıyordu. Korkarım kastettiği bizlerdik: Lenore, Ivy ve ben. Sanırım keyfimiz yerinde olunca biraz gürültülü konuşuyoruz. Üstelik ne zaman aramızdaki konuşmalar hararetlense Hopscotch da duruma göre neşeyle

ya da kızgınlıkla havlayarak bize katılıyor. Bir köpeğin bu konuda ne kadar güçlü bir sezgi yeteneği olduğuna, geniş ses yelpazesiyle her şeyi ifade edebildiğine inanamazsınız. Korkarım gürültümüz büyükbabamı daha önce hiç olmadığı kadar kızdırmıştı. Büyükbabamın bağırmasının ardından kapıyı sıkıca kapatarak Ivy'nin odasında kalmayı sürdürdük, ta ki Kingsbury'nin acı feryadını duyana dek."

"Bu ne kadar sonraydı?"

"Bunca hafta sonra bunu tam olarak anımsamak zor ama yaklaşık yarım saat sonra olmalı."

"O sırada kız kardeşiniz ve yeğeninizle yüksek sesle neyi tartışıyor ya da neden bahsediyordunuz?" diye sordu arayan, Scotland Yard müfettişi olmadığını unutmayı yeğlemişti.

"Bunca zaman sonra bunu tam olarak söylemem olanaksız," dedi Annabel Treadway. Bir kez daha yanıt hemen gelmişti. "Bir önemi olduğunu sanmıyorum."

Arayan, olduğunu düşünüyordu. Notlarının altına, "Kötü yalancı!" yazdı ve altını iki kez çizdi.

"Önemli olan bunun aramızdan hiç kimsenin büyükbabamı öldürmüş olamayacağını göstermesi, öyle değil mi? Onun kadar yaşlı ve halsiz biri için çok doğal sayılabilecek bir şekilde, küvette uyuyakalmış ve boğulmuş."

Kendini tutamayan arayan, "Kingsbury onu suyun altına itmiş olabilir," dedi. "Bunu yapma fırsatı vardı."

"Nasıl?"

"Siz üç bayan kapalı kapılar arkasında, yeğeninizin odasında konuşurken Kingsbury neredeydi?"

"Bilemiyorum ama... Doğru düşünmüyorsunuz... Yani demek istediğim büyükbabamı *bulan* Kingsbury. Yoksa siz..."

Arayan bekledi.

"Kingsbury'nin büyükbabamı öldürmüş olabileceğini düşünmek... hayır olamaz, bu mantıksız." Annabel Treadway kendini toparladıktan sonra ekledi. "Kesinlikle olanaksız."

"Bay Pandy öldüğü sırada onun nerede olduğunu ve ne yaptığını bilmemenize rağmen nasıl böyle kesin konuşabiliyorsunuz?"

"Kingsbury çok iyidir, ailemizin çok yakın ve iyi bir dostudur, herkesi çok sever. O asla katil olamaz. Asla. Öyle bir insan değil o."

Annabel Treadway ağlamaya başlamıştı.

"Artık gitmeliyim. Hoppy'yi bugün çok ihmal ettim; zavallı küçük oğlan! Lütfen Müfettiş Catchpool'e söyleyin..."

Sustu ve ardından derin derin iç çekti.

Arayan, "Neyi?" diye sordu.

"Hiç," dedi Annabel Treadway. "Yalnızca... Yalnızca onu Kingsbury'den şüphelenmesinin anlamsız olduğuna inandırmak isterdim. Keşke sorularınıza yanıt vermeseydim. Ama artık çok geç, öyle değil mi? *Her zaman* çok geçtir zaten."

"Aralığın yedisinde mi?" diye sordu Hugo Dockerill. "Size nerede olduğumu söyleyemem. Üzgünüm. Büyük olasılıkla evde bir şeylerle oyalanıyorumdur."

"Demek Turville Koleji'ndeki Noel şenliğine katılmadınız?" dedi arayan.

"Noel şenliği mi? Elbette –asla kaçırmam!– ama o daha sonraydı."

"Gerçekten mi? Noel şenliği hangi tarihteydi?"

"Şey, tam olarak tarihini anımsayamıyorum, korkarım hafızam o kadar güçlü değil. Ama size Noel'in ne zaman olduğunu söyleyebilirim: Her yıl olduğu gibi aralığın yirmi

beşinde." Dockerill kıkırdadı. "Sanırım şenlik yirmi üçünde filandı. Neden sordunuz ki?"

Geri planda bir kadın sesi duyuldu; gür ama oldukça yorgun.

Hugo Dockerill, "Hımm... Ah!" dedi. "Karım bana Noel tatiline yirmi üçünden çok önce çıktığımızı anımsattı. Kesinlikle haklısın Jane, tatlım. Öyleyse... Ah! Eğer biraz bekleyebilirseniz Jane Noel şenliğinin tam olarak hangi gün yapıldığını öğrenmek için geçen yılın ajandasına bakacak. Nasıl yani, tatlım? Evet evet, elbette, kesinlikle haklısın, doğru. Jane haklı. Tabii ki Noel şenliği Noel arifesinden bir gün önce değildi; saçma bir düşünce."

Arayan o sırada bir kadının uzaktan seslendiğini duydu.

"Aralığın yedisi."

"Geçen yıl Noel şenliğinin aralığın yedisinde yapıldığını çok güvenilir bir kaynaktan öğrendim," dedi Hugo Dockerill kıkırdayarak. "Sizin bana sormak istediğiniz tarih neydi? Kafam karıştı da."

"Aralığın yedisi. Şenlikte miydiniz Bay Dockerill?"

"Kesinlikle öyle, elbette. Çok neşeli bir şenlikti. Biz Turville'dekiler çok iyi biliriz nasıl..." Birden sustu ve sonra ekledi. "Jane bu söylediklerimin sizi ilgilendirmediğini ve yalnızca sorularınıza yanıt vermem gerektiğini söylüyor."

"Saat kaçla kaç arasında şenlikteydiniz?"

"Sanırım başından sonuna kadar. Daha sonra da akşam yemeği vardı, onun bitişi de... Jane yemek ne zamandı? Teşekkürler tatlım. Jane yaklaşık sekiz sıralarında yemeğin bittiğini söylüyor. Bakın doğrudan Jane ile konuşsanız çok daha iyi olacak."

"Bence de öyle," dedi arayan.

Bunu izleyen bir dakikalık süre içinde arayan istediği tüm bilgiye ulaşmıştı. Jane Dockerill'in söylediğine göre aralığın yedisinde Hugo Dockerill ile birlikte şenliğin başladığı sabah on birden, son bulduğu akşam sekize kadar Turville Koleji'nde Noel şenliğindeydiler. Evet, Timothy Lavington da oradaydı, ama annesi, kız kardeşi ve teyzesi yoktu. Aslında geleceklerdi, ama son dakikada iptal etmişlerdi. Freddy Rule de, annesi Slyvia, kız kardeşi Mildred ve Eustace ile birlikte oradaydı.

Arayan teşekkür ettikten sonra tam telefonu kapayacakken Bayan Dockerill tarafından alıkonuldu.

"Bir dakika bekleyin. Benden öyle kolay kolay kurtulamazsınız."

"Başka bir şey mi vardı madam?"

"Evet var. Hugo kendisine gönderilen ve cinayetle suçlandığı mektubu nereye koyduğunu iki kez unuttu, kaybettiğini sandı. Gerçekten bu konuda çok çaresiz. Neyse ki ben buldum. Londra'ya gelir gelmez mektubu Müfettiş Catchpool'e ileteceğim. Neyse, Barnabas Pandy öldürüldü mü öldürülmedi mi bunu bilmiyorum, ama öldürülmediğini düşünüyorum ya da öyle umuyorum. Dört kişinin aynı cinayetle suçlanması bana ciddi bir suçlamadan çok ev içinde oynanan oyunları anımsatıyor, özellikle de bu mektupların altına 'Hercule Poirot' gibi ünlü birinin sahte imzasının atıldığını düşününce. Ancak Bay Pandy'nin gerçekten öldürüldüğünü ve bunun kafayı yemiş birinin çirkin bir şakası olmadığını kabul edersek ve eğer ciddi bir inceleme söz konusuysa size doğrudan anlatmak istediğim iki şey var."

"Anlatın," dedi arayan, not almak için kalemi hazır beklerken.

"Sylvia Rule ve müstakbel damadı birbirlerinden nefret ediyorlar. Zavallı Mildred ikisinin arasında sıkışıp kalmış, doğal olarak şaşkına dönmüş durumda ve çok endişeli. Tüm aileyi bu gerginliğin olası kötü sonuçlarından korumak için bir şeyler yapılmalı. Zavallı Freddy daha şimdiden berbat durumda. Bunun Barnabas Pandy'nin ölümüyle nasıl bir ilgisi olabileceğini bilmiyorum, ama Rule ailesini sorduğunuz için bu konuda fikir edinebileceğinizi ve bilmeniz gerektiğini düşündüm."

"Teşekkürler."

"Anlatmak istediğim diğer konu ise Lavingtonlarla ilgili; Timothy yani Barnabas Pandy'nin ailesiyle. Şenlik sabahı Annabel'in telefonuna yanıt veren bendim. Annabel, Timothy'nin teyzesi, bana yalan söyledi."

"Hangi konuda?"

"Bana kendisinin, kız kardeşinin ve yeğeninin şenliğe gelemeyeceklerini, çünkü onları getirecek arabada bir sorun çıktığını söyledi. Bunun doğru olduğuna inanmıyorum. Çok üzgün gibiydi ve... sesinde bir yapaylık vardı. Her zamankinden çok farklıydı. Daha sonra Lenore Lavington, yani Timothy'nin annesi, kaçırdıkları Noel şenliğinden bahsederken bana o gün çok yorgun olduğunu söyledi. İki ifade birbirini tutmuyor ve pek inanılır gibi de değil. Neyse, bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum, kocamın bu işe nasıl bulaşmayı başardığı hakkında da hiçbir fikrim yok, sonuçta ben polis müfettişi değilim ve bunu ortaya çıkarmak benim işim de değil, öyle değil mi? Bu sizin göreviniz."

"Evet madam," diyen arayan, bir an için görevinin tamamen farklı olduğunu ve işlenmiş ya da işlenmemiş bir cinayeti araştırmakla hiçbir ilgisi olmadığını tamamen unutmuştu.

İKİNCİ ÇEYREK

10. BÖLÜM

Bazı Önemli Sorular

Başmüfettiş Nathaniel Bewes tam kulağımın dibinde gürledi.

"Allah aşkına sen ne yapıyorsun Catchpool?"

"Neyi kastediyorsunuz efendim?"

Hatalarım konusunda bir hayli esip gürlediyse de tamamı son derece soyut iddialardı.

"Dün gece ettiğin telefonlar... ya da bir kadının senin adına ettiği telefonlar mı demeliyim?"

Ah, demek konu buydu.

"Bana, John McCrodden'e gönderilen mektubun Poirot tarafından yazılmamış olduğunu söyledin ve ben de buna aldandım. Artık bu zırvalara daha fazla kanacak değilim, boşu boşuna beni daha fazla tongaya bastırmaya çalışma. Bir konuyu açığa çıkarabilir miyiz? Seni, durumu düzeltmen için Rowly McCrodden'e gönderdim, peki ya sen ne yaptın? Rowly'nin oğlunu daha da fazla rahatsız etmek için Poirot ile işbirliğine gittin. Hayır, sakın bunun seninle bir ilgisi olma-

dığını iddia etmeye kalkma! Poirot'nun seni görmeye buraya geldiğini biliyorum!"

"Bunun nedeni..."

"... John McCrodden'e telefon edip Barnabas Pandy'nin öldüğü gece nerede olduğunu ve ne yaptığını kanıtlamasını isteyen kadının, 'Scotland Yard'dan Müfettiş Edward Catchpool adına arıyorum,' dediğini de biliyorum. Yoksa benim embesil olduğumu mu düşünüyorsun? Bunu senin için yapmadı değil mi? Bu Hercule Poirot'nun fikriydi. Aynen senin gibi arayan kız da bu oyunun bir parçası, bir piyondu. Bunu asla onaylamıyorum, kabullenemiyorum, beni anlıyorsun, değil mi? Lütfen bana Poirot'nun ve senin, cinayet olduğu bile kesin olmayan bir ölümden dolayı niçin suçsuz bir adamı suçlamak gibi bir yol izlediğinizi açıklar mısın? Sen 'kanıt' sözcüğünün ne anlama geldiğini gerçekten biliyor musun Catchpool?"

"Evet efendim, şey..."

"Bir kişinin belirli bir anda nerede olduğunu saptamak kesinlikle kanıt değildir. Şu anda –ne yazık ki– ofisimde seninle konuşuyorum, bu yalnızca benim *nerede olduğumu* belirtir, asla *kanıt* olamaz. Çünkü ben burada seninle konuşurken *işlenen, beni ilgilendiren bir cinayet filan yok.* Bunu sana açıklamak zorunda kalmamalıydım."

Konuya yanlış yaklaştığını düşünüyordum. O anda dünyanın herhangi bir yerinde bir cinayet işleniyor olabilirdi. Beni azarlamaya başlamasının üzerinden en az yirmi dakika geçmişti ve böyle bir sürede zaten her şey olabilirdi; hatta belki de cinayetler işlenmişti ve amirim bu potansiyel geniş ve uluslararası kurbanlar grubunun içinde olmadığı için de çok şanslıydı. Eğer ben anlık bir cinnetle şiddet eğilimi gösterme sınırında bir insan olsaydım, hiç şüphesiz o an yaklaşık on

dakika önce gelmişti. Üzülerek belirtmeliyim ki bunun yerine tek yapabildiğim sessizce kendimi dengelemek oldu. Sanırım karşımdaki bana bağırınca geri çekilen insanlardanım.

"Barnabas Pandy'nin ölümü kriminal bir olay olmadığına göre John McCrodden'in kanıt göstermesine ne gerek var?" diyerek, Bewes yeniden gürledi.

"Efendim, yanıt vermeme izin verirseniz..." Sustum ve bunu derin, ürkütücü bir sessizlik izledi. Amirimin sözümü kesmesini beklemiş olmalıyım.

"Dün akşam John McCrodden telefonla arandıysa, bunun benimle hiçbir ilgisi yok," dedim. "Hiçbir ilgisi yok. Eğer biri John McCrodden'in öldüğü gün nerede olduğunu öğrenmek için benim adımı kullandıysa, tek diyebileceğim... Şey, sanırım bu kişi McCrodden'i konuşturmak için Scotland Yard'ın otoritesinin yeterli olacağını düşündü."

Başmüfettiş, "Bunun ardında Poirot olmalı," dedi. "Poirot ve yardımcıları..."

"John McCrodden'e yazılan mektup tek değildi, dört mektup daha gönderildi," dedim. "Yani McCrodden dışında üç kişi daha aynı mektubu almış; asla onun tarafından yazılmamış ve gönderilmemiş olmasına rağmen Poirot imzalı ve söz konusu kişileri Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlayan mektuplar bunlar."

"Catchpool, saçmalama."

Ona diğer mektupların gönderildiği kişilerden bahsettim ve bu kişilerden birinin de, öldüğü sırada onunla aynı evde yaşayan Pandy'nin torunu olduğunu söyledim.

"Dün benden istediğiniz şekilde Rowland McCrodden ile konuştum. Kendisi de elinden geldiğince her şeyi yapıp, bu

mektupları yazanın kim olduğunu ortaya çıkarmak konusunda çok istekli. En kısa zamanda da Poirot ile şahsen görüşmek istiyor. Eğer Poirot gerçekten bir kadından John McCrodden'i arayıp, kanıt sormasını *istediyse*... Şunu bilmelisiniz ki... Bu, uzun vadede Rowland McCrodden'in de işine yarayacaktır. Tabii eğer bu konuya biraz olsun ışık tutacaksa..."

Başmüfettiş homurdanarak esnedi.

"Catchpool, John McCrodden'in telefonla arandığını kimden öğrendiğimi düşünüyorsun?"

Ses tonunu düşürmesiyle birlikte biraz olsun rahatlamıştım, tam kulağımın dibinde haykırana kadar.

"Tabii ki Rowland'dan! Adam haklı olarak, söz verdiğim şekilde bu sinir bozucu olaya bir son vermeye çalışacağım yerde niçin Scotland Yard'dan birinin oğlundan kanıt istemesine izin verdiğimi öğrenmek istiyor. Poirot'ya John McCrodden'in aralık ayında, yani Pandy öldüğü sırada İspanya'da olduğunu söyleyebilirdin. İspanya'da! Bunu sana söylemiştim. Eğer İspanya'daysan İngiltere'de birini öldürmüş olamazsın, öyle değil mi?"

Derin bir soluk aldıktan sonra yanıt verdim.

"Rowland McCrodden ne olup bittiğini anlamak istiyor. Oğlundan kanıt istenmesine kızmış olabilir ama kesin bir yanıt bulana kadar bir anlamda bu araştırmayı sürdürmek istediğinden eminim. Bunu sonlandırmanın tek bir yolu var: Bu dört mektubu kimin ve neden gönderdiğini ortaya çıkarmak. Eğer –bir ihtimal– Barnabas Pandy öldürüldüyse..."

"Eğer bir kez daha böyle bir olasılıktan söz ettiğini duyacak olursam Catchpool, senin için yapacak hiçbir şeyim kalmayacağından emin olabilirsin."

"Kendisinin ölümünün kaza olarak kayda geçtiğini biliyorum efendim ama eğer biri bunun öyle olmadığına inanıyorsa..."

"O zaman bu kişi yanılıyor."

Eğer konulara daha sağduyulu yanaştığı bir gününde olsak ve "Rowly" Rope'u sıkıntıya sokup, üzecek koşullar olmasa başmüfettiş elbette ki bir yanlışlık yapıldığını ve bir cinayetin fark edilmemiş olabileceğini kabul ederdi. Ancak o anda onu ikna etmeye çalışmanın hiçbir anlamı yoktu, nasıl olsa itiraz edecekti.

"Bir konuda haklısın Catchpool," dedi. "Rowly yanıt *bekliyor*, hem de en kısa zamanda. Dolayısıyla bu olay çözülene dek kendini diğer tüm resmi görevlerinden azat edilmiş sayabilirsin. Senden Poirot'ya bu konuya tatmin edici bir çözüm getirmekte yardımcı olmanı istiyorum."

Bu konuda ne hissetmem gerektiğini bilemiyordum. Belirli durumlarda ne hissettiğimi bilememek beni endişelendiriyordu, ama son dönemde bunu daha çok hiçbir şey hissetmemem için karşıma çıkmış uygun fırsatlar olarak değerlendirmeye karar vermiştim. Amirim kararını vermişti ve buna karşı çıkmak olmazdı.

Ancak konuşmaya devam etmesiyle birlikte bunun yalnızca bir karar olmadığını, gerekli ayarlamaları da yaptığını anladım.

"Poirot'yu ofisinde seni beklerken bulacaksın." Bewes saatine baktı. "Evet, şu sıralar orada olmalı. Elli dakika sonra ikiniz birlikte Rowly'nin ofisinde bekleniyorsunuz. Bu süre oraya gitmeniz için yeterinden de fazla. Haydi, git artık. Bu tuhaf olay ne kadar çabuk çözümlenirse o kadar mutlu olacağım."

Hiç beklenmedik bir şekilde gülümsedi. Sanki bir nebze de olsa gelecekteki mutlu halinin nasıl olacağını göstererek benim aklımı çelmeye çalışıyordu.

Poirot söylendiği şekilde beni ofisimde bekliyordu.

"*Mon pauvre, ami*!"[1] diye bağırdı beni görünce. "Sanırım başmüfettiş tarafından iyice fırçalandın?" Gözleri parıldıyordu.

"Bunu nasıl bildin?"

"Tüm öfkesini bana kusmak üzereydi, ama ona böyle davranmayı sürdürürse bir an bile beklemeden buradan ayrılacağımı ve değerli dostu Rowland Rope'a yardımcı olmayacağımı belirtince vazgeçti."

"Anlıyorum," dedim tereddütle. "Neyse endişelenmene hiç gerek yok. Sonunda bundan vazgeçti. Sana İspanya'dan bahsetmedi, öyle değil mi?"

"İspanya mı?"

"John McCrodden inatla, gönüllü olarak kanıt sunmaktan kaçınsa da babası başmüfettişe, Pandy öldüğü sırada oğlunun büyük olasılıkla İspanya'da olduğunu söylemiş."

"Olasılıkla mı? Sağlam bir kanıt 'olasılıkla' sözcüğüyle ifade edilmez."

"Bunu biliyorum. Yalnızca başmüfettişin dediğini iletttim."

Binadan çıkarken Poirot, "Listeye eklememiz gereken bir soru daha var," dedi. "John McCrodden gerçekten 7 Aralık günü İspanya'da mıydı?"

(1) Zavallı arkadaşım.

Donaldson&McCrodden ofisine kadar yürüyeceğimizi düşünmüştüm, ama Poirot araba çağırmıştı. Yola koyulduğumuz anda cebinden bir kâğıt çıkardı.

"İşte liste bu," dedi. "Catchpool, bana bir kalem verebilir misin, lütfen?"

Cebimden aldığım kalemi ona uzattım. Listenin altına yeni soruyu ekledi.

Listenin başında "Önemli Sorular" yazıyordu ve listeyi hazırlayanın Poirot olduğu hemen anlaşılıyordu. Öylesine tipik bir Poirot örneğiydi ki tüm kızgınlığımın kaybolduğunu hissettim.

Liste şöyleydi:

Önemli Sorular

1) Barnabas Pandy öldürüldü mü?
2) Eğer öyleyse, kimin tarafından ve neden?
3) Bu dört mektubu kim yazdı?
4) Mektupları yazan gerçekten de bu dört kişiden kuşkulanıyor mu? Yoksa yalnızca birinden mi kuşkulanıyor? Yoksa hiçbirinden mi kuşkulanmıyor?
5) Eğer bu mektupları yazan kişi bu dört kişiden kuşkulanmıyorsa bu mektupları göndermekteki amacı ne?
6) Mektuplar niçin Hercule Poirot adıyla imzalandı?
7) Beter Vout'un sakladığı bilgi ne?
8) Barnabas Pandy ve Vincent Lobb niçin birbirlerine düşmandılar?
9) Bu dört mektubun yazıldığı daktilo nerede?
10) Barnabas Pandy öleceğini biliyor muydu?
11) Annabel Treadway niçin o kadar üzgün görünüyordu? Sakladığı sır ne?

12) Barnabas'ın uşağı Kingsbury onu öldürmüş olabilir mi? Eğer öyleyse, neden?
13) Annabel Treadway, Lenore ve Ivy niçin Turville Koleji'ndeki Noel şenliğine gitmekten son anda vazgeçtiler?
14) Barnabas Pandy öldüğü sırada John McCrodden İspanya'da mıydı?

"Niçin Kingsbury'den şüpheleniyorsun?" diye sordum Poirot'ya. "Ayrıca mektupların yazıldığı daktilonun ne önemi var? Daktilo dediğinin hepsi birbirinin aynı değil mi?"

"Ah, daktilo." Gülümsedi. Ve sanki ikinci soruma yanıt vermişçesine birinci soruya geçti. "Annabel Treadway'in dün gece telefonda söylediği bir şey yüzünden Kingsbury ile ilgili o soruyu sordum, *mon ami*. Eğer Annabel Treadway, Mösyö Pandy öldüğü sırada gerçekten Lenore ve Ivy ile Ivy Lavington'un yatak odasındaysa, bu durumda evde söz konusu süre boyunca yalnız kalan ve kimse tarafından izlemeyecek tek kişi vardı; o kişi de Kingsbury idi. Eğer bu ölüm gerçekten cinayetse en olası katil de o görünüyor, *non*?"

"Öyle diyebiliriz. İyi de adamın mektup almaması tuhaf değil mi? Cinayeti işlemek için fırsatı olan tek kişi o ama fırsatı olmayan dört kişi cinayetle suçlanıyor."

Poirot, "Her şey zaten son derece tuhaf," dedi. "İşe koyulma şeklimin de kanıt arayışımın da yanlış olduğunu düşünmeye başlıyorum..." Başını salladı.

"Kulaklarımdaki uğultu ancak geçmişken sanırım artık bana açıklama yapmanın tam zamanı Poirot." Kafamın içinde hâlâ başmüfettişin öfkeli sesi çınlıyordu.

"Evet, bu talihsizlik," dedi Poirot. "Ama neyse. Keşfettiklerimizden pişmanlık duymamalıyız. Hepsinin teker teker

yararlı olduklarını göreceğiz, bundan hiç şüphem yok. Ama şimdi... Şimdi çok daha derin düşünme zamanı. Örneğin, eğer aradığımız katil Kingsbury ise, dört masum insanın aldığı suçlama mektuplarından almaması belki de o kadar tuhaf değildir."

Ona ne demek istediğini sordum, ama anlaşılmaz, gizemli bir ses çıkardıktan sonra başka bir şey söylemedi.

Donaldson&McCrodden ofisinin merdivenlerinden çıktığımız sırada kendimi Bayan Mason'la ikinci karşılaşmamıza hazırladım. Poirot'yu onun hakkında uyarmadım. Aslına bakılırsa Rowland McCrodden'in bizi beklediğini dikkate alınca bu kez çok daha kısa ve ciddi bir karşılama umuyordum.

Ancak yine hayal kırıklığına uğradım. Pembe yüzlü genç kadın beni görünce kollarıma atıldı.

"Ah, Müfettiş Catchpool. Tanrı'ya şükür buradasınız. Ne yapacağımı bilemiyordum."

"Konu ne Bayan Mason? Bir şey mi oldu?"

"Bay McCrodden. Kapısını açmak istemiyor. İçeri giremiyorum. İçeriden kilitlemiş olmalı ama bunu *asla* yapmaz. Telefonlara da yanıt vermiyor, kapıyı tıklatıp adıyla seslendiğimde de yanıt alamadım. İçeride olduğu *kesin*. Yaklaşık otuz dakika önce odasına girdiğini ve kapıyı kapattığını kendi gözlerimle gördüm."

Bayan Mason Poirot'ya döndü.

"Siz de buradasınız, Bay McCrodden randevusu olduğunu *biliyor* ve yine de odasının kapısını açmıyor. Ne düşüneceğimi bilmiyorum ya başına bir şey geldiyse?"

Poirot sordu.

"Catchpool, Bay McCrodden'in kapısını kırabilir misin?"

Kapıya doğru bir adım attım. Uzandım. Tam kapıyı nasıl kırabileceğimi ve ne kadar sağlam olabileceğini tahmin etmek üzereydim ki kapı birden açıldı ve Rowland McCrodden göründü. Son derece iyi ve sağlıklı görünüyordu; kesinlikle hiç beklenmedik bir rahatsızlık geçirmiş bir insan görüntüsü yoktu.

Bayan Mason hemen, "Ah, Tanrı'ya şükür," diye haykırdı.

McCrodden, "Hemen gitmeliyim," dedi. "Çok üzgünüm baylar."

Başka bir şey söylemeden önümüzden geçti ve ofisten çıktı.

Merdivenlerden uçarcasına indiğini duyduk. Ardından bir kapı hızla çarpıldı.

Bayan Mason arkasından koştu. Bir yandan da sesleniyordu.

"Bay McCrodden, Bay McCrodden, bu çok tuhaf. Gidemezsiniz. Bu iki beyefendi buraya sizinle görüşmeye geldiler."

"Gitti bile matmazel."

Bayan Mason, Poirot'yu duymazdan gelerek boş merdiven sahanlığına doğru bağırmayı sürdürdü.

"Bay McCrodden! *Randevuları var.*"

11. BÖLÜM

Emerald Green

Ertesi sabah Scotland Yard'a vardığımda amirim Rowland McCrodden'in ısrarla ilk fırsatta Poirot ile buluşmak istediğini ancak bir koşulu olduğunu belirtti: Kesinlikle Donaldson&McCrodden ofisinde buluşmak istemiyordu. Bunu kabul ettik ve hemen o gün üçümüzün saat ikide Pleasant's Coffee'de buluşmak için plan yaptık.

Kafe –bir defalık da olsa– uygun bir sıcaklıktaydı. Hoş bir şekilde tarçın ve limon kokuyordu. Dostumuz Fee Spring hemen yanımıza geldi. Her zaman olduğu gibi tüm dikkatinin üzerimde yoğunlaşacağını bekliyordum, ama bu kez odak noktası Poirot idi. Gözlerini ondan ayıramıyordu.

Sandalyesini çekerken sordu.

"Evet? Söz verdiğinizi yaptınız mı?"

"*Oui*, matmazel. Vitray kekle ilgili konuşmamızı biraz ertelememiz gerekiyor. Catchpool ve ben çok önemli bir buluşma için buradayız."

"Henüz burada olmayan biriyle mi? Daha çok zaman var."

Şaşkınlık içinde, "Siz ikiniz vitray kek konusunu mu konuşacaksınız?" diye sordum.

İkisi de beni duymazdan geldiler.

"Peki ya başlarsak ve sözümüz yarıda kesilirse?" diye sordu Poirot. "Ben işlerimi daha düzenli yapmayı ve başladığım bir şeyi bir defada bitirmeyi yeğlerim."

Fee gülümseyerek, "Çaydanlıklara bakın," dedi. "Hepsinin tozunu aldım. Özellikle sizin için. Tüm kulplar aynı yöne bakacak şekilde düzenledim. Ne dersiniz, onları kolayca eski hallerine sokmam ne kadar zamanımı..."

"Yalvarırım böyle bir şey yapmayın." Poirot çaydanlıkların durduğu raflara baktı. "*C'est magnifique*![1] Ben bile daha iyisini yapamazdım. İnanın çok iyi matmazel. Neyse, anlatayım. Benden istediğiniz gibi Kemble Kafe'ye gittim. Orada garson Philippa'yı buldum ve bir dilim vitray kek sipariş ettim. Onunla bu konuda konuştum. Keki kendisinin yaptığını söyledi."

Fee, "Görüyorsunuz işte," diye tısladı. "Eğer inkâr etmiş olsaydı bile söylediği tek bir sözcüğe inanmayacaktım."

"Ona bu kekin tarifini kimden aldığını sordum. Bir arkadaşından aldığını söyledi."

"O benim arkadaşım değil, asla da olmadı. İki insanın aynı yerde çalışmaları onları dost yapmaz."

"Konu ne?" diye sordum. Poirot ve Fee bir kez daha beni duymazdan geldiler. Bu arada Rowland Rope geç kalmıştı.

"Ona bu tarifi veren arkadaşının adını sordum," diye devam etti Poirot. "Bir kez daha kaçak oynamayı yeğleyip dikkatini başka bir müşteriye yöneltti."

---

(1) Harika!

"Bana gereken kanıt buydu işte," dedi Fee sevinçle. "Bunu benden çaldığını biliyor –bu yeterli– ama onunla uğraşacağım. Şimdi de size kafemizin ikramı olarak bir dilim kendi vitray kekimden getireceğim."

Saatime baktım.

Fee, "Sizin geniş alınlı beyefendi yaklaşık beş dakika içinde burada olacaktır," dedi. "Ona ikiyi çeyrek geçe tekrar gelmesini söyledim."

İkimize de onun kulağını çekme fırsatı tanımadan, birden arkasını dönüp, gülerek mutfağa gitti.

Poirot'ya, "Bazen kendi kendime bu kızın gerçekten aklı yerinde mi diye soruyorum," dedim. "Bu arada kek tarifi hırsızlığı araştırmasını yapmak için nasıl zaman bulabildin ki?"

"Şanslıyım, *mon ami*. Gerek işimi yaparken gerekse kişisel ilgi alanlarımın peşinde koşarken kendime düşünme fırsatı yaratmak dışında hiçbir şeye ihtiyacım olmuyor. Yabancılar arasında oturup yemek yemek, ağır ağır, bir dilim kek... Bu koşullar küçük gri hücrelerin çalışması için son derece uygun. Ah işte Rowland McCrodden de *cest arrivé*."[1]

Nihayet gelmişti.

"Mösyö McCrodden." Poirot avukatın elini sıktı. "Hercule Poirot. Dün de karşılaşmıştık, ama kendimi tanıtma fırsatım olmamıştı."

McCrodden belirgin şekilde sakinleşmiş görünüyordu.

"Bu büyük bir talihsizlikti. Umarım bugün öğleden sonra bu zaman kaybını telafi etme fırsatı buluruz."

Fee, Poirot için bir dilim vitray kek ve kahve, benim için çay ve McCrodden için de su getirdi. McCrodden konuya girmekte hiç zaman kaybetmedi.

(1) Geldi.

"John'a bu mektubu her kim gönderdiyse eziyet kampanyasını iyice tırmandırıyor," dedi. "Dün akşam da bir kadın, Scotland Yard'dan ve sizin temsilciniz sıfatıyla telefon ettiğini ileri sürerek John'u aramış. John'a Barnabas Pandy'nin ölüm tarihini söylemiş ve John'dan o gün nerede olduğu ve ne yaptığına ilişkin kanıt istemiş."

"Bu tam olarak doğru değil," dedim.

Önceden Poirot ile ona doğruyu söyleme konusunda anlaşmıştık.

"Sanırım söz konusu kişi Scotland Yard'dan *Müfettiş Catchpool'ü temsilen* aradığını söyledi. Bu aramanın Scotland Yard'la bağlantılı olduğunu ise söylemedi. Scotland Yard'da çalıştığını ise kesinlikle söylemiş olamaz."

"Allah aşkına ne fark eder ki..." McCrodden, beni ters bakışlarla süzdü. "Yani bunun sorumlusu siz misiniz? Söylemek istediğiniz bu mu? Bunu yapması için görevlendiren siz misiniz? O kadın da kim?"

Fee Spring'in bulunduğu yöne bakmamaya özellikle dikkat ettim. Sanırım Poirot da aynı şeyi yapıyordu. Gerçi bu dört telefon konuşmasını ben de yapmış olabilirdim, ama bir koruma kalkanı sağlamayı yeğlemiştim. Amirimin bunu duyunca esip gürleyeceğini bildiğim için telefonun diğer ucundaki sesin bir kadına ait olduğunun bildirilmesi durumunda bu konuda bilgi sahibi olduğumu yadsıyabilecektim. Korkakça davranarak Fee'nin bu işi Poirot için seve seve yapacağını düşünmüştüm... ve öyle de olmuştu. Bu durumda ben de gönül rahatlığıyla suçsuz olduğumu ileri sürebilecek kadar bu olayın dışında kalmış olacaktım. Fee bu plan yüzünden benim çektiğim huzursuzluğun ve sıkıntıların zerresini bile çekmediği

gibi, ondan bunu yapmasını istemekle gününü renklendirmiş olduğum anlaşılıyordu.

Poirot, "Bunun sorumluluğu tamamıyla bende," dedi McCrodden'e. "Bundan dolayı hiç endişelenmeyin. Şu andan itibaren üçümüz bu gizemi çözmek için birlikte çalışacağız."

"Birlikte çalışmak mı?" McCrodden irkildi. "Siz ne yaptığınızın farkında mısınız Mösyö Poirot? John bu lanet telefon konuşmasının hemen ardından kalkıp evime kadar geldi ve bana artık oğlum olmadığını ve benim de onun babası olmadığımı söyledi. Tüm ilişkimizi koparmak istedi."

"Mektupları yazan ortaya çıkar çıkmaz bu fikrinin değişeceğinden eminim. Hiç endişelenmeyin mösyö. Hercule Poirot'ya güvenin. Bu arada... Bugün niçin ofisiniz dışında bir yerde görüşmek için ısrar ettiğinizi sorabilir miyim? Ofisinizde benim görmemi istemediğiniz ne gibi bir şey var?"

McCrodden tuhaf bir ses çıkardı.

"Bunun için çok geç," diye inledi.

"Neyi kastediyorsunuz?"

"Hiç."

Poirot yeniden denedi.

"Neden kendinizi odanıza kilitlediniz ve sonra birden kaçıp kaybolmak için kendinizi özgür bıraktınız?"

McCrodden ne yanıt vereceğini düşünürken bir süre sessizlik oldu.

"Mösyö? Lütfen yanıt verir miydiniz?"

"Bu olayla hiçbir ilgisi yok," dedi McCrodden neden sonra. "Bu sizce yeterli mi?"

"*Pas du tout.*[1] Eğer siz açıklamazsanız sanırım ben tahmin etmek durumunda kalacağım. Bana başka şans bırak-

(1) Asla.

mıyorsunuz. Bunun nedeni orada bir daktilo bulmamızdan korkmanız olabilir mi?"

"Daktilo mu?" McCrodden'in sinirli ve biraz da bezgin bir hali vardı. "Ne demek istiyorsunuz?"

"Hımm!" diye mırıldandı Poirot gizemli bir şekilde.

McCrodden, bana döndü.

"Ne demek istiyor Catchpool?"

"Bilmiyorum, ama göz renginin pırıltılı bir zümrüt yeşiline dönüştüğünü fark etmiş olmalısınız. Bu genellikle onun bir şeyleri çözdüğü anlamına gelir."

"Zümrüt mü?" McCrodden homurdandı ve sandalyesini masadan biraz geriye çekti. "Biliyorsunuz, değil mi? İkiniz de biliyorsunuz. Ve benimle alay ediyorsunuz. İyi de nasıl *bilebiliyorsunuz* ki? Hiç kimseyle bunu konuşmadım."

"Bildiğimizi düşündüğünüz ne mösyö? Daktilo mu?"

"Daktilo filan umurumda bile değil. Dün bir saniye daha ofisimde kalmaya dayanamamamın ve bugün dışarıda buluşmak için ısrar etmemin nedeninden bahsediyorum. Bildiğiniz gibi sözünü ettiğim zümrüt. 'Zümrüt yeşili' demenizin nedeni de buydu, değil mi?"

Poirot ile şaşkınlık içinde bakıştık.

"Mösyö... bu zümrüt de ne?"

"Ne değil. *Kim*? Bir kadın. Bugün kendi işyerime –ki bu görüşme için aslında çok uygun olmasına rağmen– gidememin nedeni o. Bayan Emerald Mason. Emerald yani zümrüt!"

"Bayan Mason mı?" diye haykırdım. "Sizin için çalışan o bayan mı?"

"Sanırım size şimdi bunu anlatmam gerekiyor – aslında bu sizin konunuz değil ama... Bayan Mason'ın ilk adı Emerald,

yani zümrüt. Bunu bildiğinizi sanıyordum. 'Zümrüt yeşili' derken..."

"*Hayır* mösyö. Neden bu kadının varlığı sizi kendi yeriniz dışında bir yerde görüşmeye itti?"

"Her şeyi yanlış yaptığı için," dedi McCrodden umutsuz, bezgin bir havada. "Gayretli, çalışkan, derli toplu ve iş bitirici; her açıdan ideal bir çalışan. Firmayla ilgili konular onu, Donaldson ve beni olduğu kadar ilgilendiriyor ve gereğinde üzüyor. Onu asla suçlayamam."

"Ama yine de..." Poirot üzerine gitti.

"Ona katlanamadığım bir noktadayım. Bana giderek daha çekilmez geliyor. Dün de birden buna artık daha fazla dayanamayacağımı hissettim. Ona bir müvekkilimi hukuk balosuna davet edip etmeme konusunda karar veremediğimi söyledim ki bunu yapmak için de yapmamak için de nedenlerim var ve Bayan Mason da bunları çok iyi biliyor. Bunu izleyen bir saat içinde bana *tam üç kez* bu konuda karar vermemin aciliyetini bildirdi. Hukuk balosunun tarihini ben de en az onun kadar biliyorum ve o da bildiğimi biliyor. Bunu yaparak beni o anda karar vermeye zorladığı o kadar açıktı ki. Üçüncü soruşunda henüz bir kararım olmadığını söylediğimdeyse..." Bunu anımsamak bile sinirle dişlerini gıcırdatmasına yetmişti. "Ah Tanrım! Neyse, belki bunu biraz düşünseniz iyi olur," dedi. "Sanki ben beş yaşında bir çocukmuşum gibi. Bardağı taşıran son damla bu oldu. Onu görmemek için ofisimin kapısını içeriden kilitledim ve sonra, kapımın dışından seslenmesini duymazdan geldim."

Poirot kıkırdadı.

"Ve sonra, Catchpoll ve ben... Geldik."

"Evet. Ama artık çok geçti. Bir kez derin bir karamsarlık pençesine almıştı beni... Gerçi bu tamamen mantıksız ama..."

"Madem Bayan Mason böylesine sinirlerinizi bozuyor, neden ona artık onunla çalışmak istemediğinizi söylemiyorsunuz?" diye sordu Poirot. "Böylece işe içinizde bu huzursuzluk olmadan gidebilirsiniz."

McCrodden bu fikirden hoşlanmamışa benziyordu.

"Onu işten atmak gibi bir düşüncem asla olmadı, olamaz da. İşine bağlı, dürüst bir insan ve şimdiye dek hiç yanlış da yapmadı. Ayrıca ortağım Stanley Donaldson da bildiğim kadarıyla ondan şikâyetçi değil. Ona karşı hissettiğim bu hoşnutsuzluğumu bir şekilde yenmek zorundayım ve o da beni şımartmaya son vermeli... Her neyse işte."

Poirot düşünceli düşünceli mırıldandı.

"Şımartmak... Bu ilginç bir tanımlama."

"Bu da bir tür şımartma," dedi McCrodden ısrarla. "Ofisten kaçınmak, *ondan* kaçınmak; bu durum bir anlamda olmaması gerektiği kadar tatmin edici olabiliyor, hoşuma da gidiyor, çünkü bunun onun nasıl sinirlerini bozduğunu çok iyi biliyorum."

Poirot, "Bu çok ilginç," dedi.

"Hayır, değil," dedi McCrodden. "Bu çocukça bir şey, neyse konumuz bu değil. Poirot, oğluma gönderilen bu mektubu kimin yazdığını nasıl bulmayı düşündüğünüzü bilmek istiyorum?"

"Bu konuda bazı fikirlerim var. Öncelikle de şu hukuk balosu... Tarihi neydi? Acaba Barnabas Pandy'nin avukatı Peter Vout'un davetli olduğu hukukçular yemeği bu olabilir mi?"

McCrodden başını evet anlamında salladı.

"Öyle olmalı. Ufukta yalnızca tek bir davet var. Peter Vout'un, Pandy'nin avukatı olduğunu mu söylediniz? İyi, çok iyi."

"Onu tanıyor musunuz?" diye sordu Poirot.

"Biraz, evet."

"Çok iyi. O zaman siz bunun için ideal kişisiniz."

"Ne için?" McCrodden kuşkuyla sordu.

Poirot ellerini ovuşturdu.

"Nasıl derler, *mon ami*... Bu durumda siz bizim için yorgan altından bir araştırma yürüteceksiniz."

12. BÖLÜM

Mahvolan Deliller

"Bu şimdiye dek duyduğum en berbat fikir," dedi Poirot'nun planının ayrıntılarını öğrenen Rowland McCrodden." Söz konusu bile değil."

"Şu an böyle düşünüyor olabilirsiniz mösyö, ancak hukuk balosu tarihi yaklaştıkça, bunun kaçırılmaması gereken bir fırsat olduğu ve bu rolü kusursuz oynayabileceğiniz fikri size sıcak görünmeye başlayacaktır."

"Nedeni ne olursa olsun bir dalavereye bulaşmak istemem."

"*Mon ami*, şimdi bunu tartışmayalım. Eğer size önerdiğim şeyi yapmak istemezseniz yapmazsınız. Yapmanız için ısrar edemem."

"Ve ben yapmayacağım," dedi McCrodden kararlılıkla.

"Göreceğiz. Neyse, Catchpool'ün firmanızda kullanılan tüm daktiloları incelemesine izin verecek misiniz?"

McCrodden'in ağzı ince bir çizgi halini aldı.

"Niçin dönüp dolaşıp konuyu daktilolara getiriyorsunuz?"

Poirot cebinden John McCrodden'e gönderilen mektubu çıkardı. Masanın üzerinden Rowland McCrodden'e uzattı.

"Harflerden birinde bir şey fark ettiniz mi?"

"Hayır. Dikkat etmeye değecek bir şey görmüyorum."

"Yakından inceler misiniz, lütfen?"

"Hayır, ben... Bir dakika, 'e' harfi düzgün değil."

"*Précisément*!"[1]

"Düz çizgide bir boşluk var. Minik beyaz bir delik." McCrodden mektubu masaya bıraktı. "Anlıyorum. Eğer daktiloyu bulursanız mektubu göndereni de bulacaksınız. Ofisimi aramak için izin istediğinize göre bunu yapan kişinin ben olabileceğimi düşünüyorsunuz sanırım?"

"Kesinlikle hayır dostum. Yalnızca bir formalite. Bu konuyla bir şekilde bağlantısı ve daktilosu olan herkesi araştıracağız: Sylvia Rule'un evini, tabii Barnabas Pandy'ninkini de. Hugo Dockerill'in yatakhane müdürü, Timothy Lavington ve Freddie Rule'un da öğrenci oldukları Turville Koleji'ni de..."

"Bu dediğiniz insanlar da kim?" diye sordu Rowland McCrodden. "Onların adlarını bile duymadım."

Fırsattan yararlanarak ona bu suçlayıcı mektubu alan tek kişinin oğlu olmadığını anlattım ve sonra susarak onun konuyu hazmetmesini bekledim. Bir süre hiçbir şey söylemedi.

Neden sonra, "İyi ama neden John'a bu mektubu alan tek kişi olmadığını söylemediniz? Niçin bunu yapacağınız yerde onun tek suçlanan olduğuna inanmasına izin verdiniz?"

(1) Kesinlikle.

"Asla böyle bir şey yapmadım mösyö. Emin olun oğlunuzu böyle bir mektup alan tek kişi olmadığına ikna etmeye çalıştım. Uşağım da kendisine aynı şeyi söyledi –George benim doğruyu söylediğime tanıklık etti– ama oğlunuz dinlemedi bile. Sizin bundan sorumlu olduğunuzu kafasına takmıştı."

"Bastığı yeri görmeyen inatçı aptalın teki o!" McCrodden yumruğunu masaya indirdi. "Doğduğundan beri öyleydi. Anlayamadığım bunun *nedeni*. Niçin bir insan dört farklı insana mektup gönderip hepsini aynı cinayetle suçlar ve mektubu kendi imzalayacağına sizin adınızla imzalar ki?"

"İşte anlaşılmaz olan da bu," dedi Poirot onunla aynı fikirde olduğunu belirterek.

"Tek söyleyebileceğiniz bu mu? Burada oturup yanıtın hazır kucağımıza düşmesini bekleyeceğimize, beynimizi kullanıp bu sorunu çözmeyi denemeyi önerebilir miyim?"

Poirot nazikçe gülümsedi.

"Beklemiyorum, *mon ami*. Aslına bakarsanız ben siz olmadan da beynimdeki gri hücreleri kullanmaya başladım. Lütfen bana katılın."

"Biri niçin böyle bir şey yapmış olabilir, diye düşündüğümde bunun için yalnızca iki neden bulabiliyorum," dedim. "Neden bir: Eğer bu kişi mektubu senin adınla imzaladıysa Poirot, büyük olasılıkla bu mektupları alan şanssızların ölesiye korkacaklarını düşünmüştür. Ne de olsa Poirot birinin cinayet işlediğini ileri sürerse polis bunu ciddiye alır. Dolayısıyla mektupları yazan, bu kişiler üzerinde bir şok yaratmak istediyse, bunu yapmak için senin adını kullanmıştır. Tamamen suçsuz biri bile senin tarafından cinayetle suçlandığında ölesiye endişelenecektir."

"Sana katılıyorum," diyen Poirot sordu. "Peki ya ikinci neden?"

"Mektubu yazan senin bu konuyla ilgilenmeni istiyor," dedim. Kadın ya da erkek, o kişi her kimse, Barnabas Pandy'nin öldürüldüğünü düşünüyor, ama bundan emin olamıyor. Ya da bunun cinayet olduğunu *biliyor*, ama kimin yaptığını bilmiyor. Bir plan yapıp seni bu konuyu araştıracak kadar meraklandırmak istedi. Polise gitmesinden bir sonuç çıkmayacaktı, çünkü resmi raporlarda Barnabas Pandy'nin ölümü kaza olarak kayda geçmişti."

Poirot, "Çok iyi," dedi. "Bu iki nedeni ben de düşündüm. Peki Catchpool, *neden bu dört kişi*? Bu konuda bir şey söyleyebilir misin?"

"Mektupları yazan ben olmadığıma göre korkarım bu soruya yanıt veremeyeceğim."

Poirot, McCrodden'e döndü.

"Mösyö Pandy'nin torunu Annabel Treadway'e göre, aralığın yedisinde Combingham Malikânesi'nde beş kişi varmış: Kendisi, Barnabas Pandy, diğer torun Lenore Lavington, kızı Ivy ve Mösyö Pandy'nin uşağı Kingsbury. Bir an için diyelim ki Barnabas Pandy'nin ölümü gerçekten de cinayetti. Normalde bu dört suçlama mektubunu o gün Combingham'da bulunup hâlâ hayatta olan dört kişinin alması gerekirdi: Annabel Treadway, Lenore Lavington, Ivy Lavington ve Kingsbury. Bu kişilerden yalnızca biri mektup aldı. Diğer üç mektuptan ikisi, eğer inanırsak, tüm günü Turville Koleji'ndeki Noel şenliğinde geçiren iki kişiye –Sylvia Rule ve Hugo Dockerill'e– ve biri de ölen kişiyle göründüğü kadarıyla uzak yakın hiçbir bağlantısı olmayan John McCrodden'e gönderildi."

"Pandy öldüğünde John büyük olasılıkla İspanya'daydı," dedi babası. "Geçen yıl aralık başlarında onun izini çalıştığı markete kadar sürmüş ve İspanya'ya gittiğini, orada birkaç hafta kalacağını öğrenmiştim."

Poirot, "Ama bundan emin değilsiniz," dedi.

"Şey..." McCrodden duraksadı. "Aralık olduğundan hiç kuşkum yok. Tüm market tezgâhları Noel süsleriyle doluydu: İşe yaramaz bir sürü ıvır zıvır. Ama aralık içinde daha geç bir tarih de olabilir, bundan emin değilim." Çaresizlik içinde başını salladı. Oğlunu korumak için yalan söylerken suçüstü yakalanmış birine benziyordu. "Haklısınız," diye ekledi. "Pandy öldüğünde John'un tam olarak nerede olduğunu bilmiyorum. Zaten *hiçbir zaman* onun nerede olduğunu bilmem. Poirot, inanın bana, asla kararlarımın duygularımla gölgelenmesine izin vermem. John tek çocuğum olmasına rağmen, eğer bir cinayet işlenmişse, polise ilk haber veren ben olurdum ve diğer tüm katillerin ölüm cezasına çarptırılmasını desteklediğim gibi onun da idam edilmesini desteklerdim."

"Demek öyle mösyö?"

"Öyle. Kişi prensiplerinden şaşmamalı, aksi halde toplumun bütünlüğü parçalanır. Eğer benim oğlum bunu hak ediyorsa, onu kendi ellerimle asarım. Ama Catchpool'e de söylediğim gibi, John asla birini öldüremez. Bundan eminim. Dolayısıyla onun söz konusu günde kesin olarak nerede olduğu önemli değil. O masum ve bu konu da böylece noktalanıyor."

Poirot, "Bu sözcükler, 'bu konu böylece noktalanıyor...' Yalnızca söz konusu konu yeni başlamış olsa kullanılabilirdi," dedi Rowland McCrodden'in dehşet dolu bakışları karşısında.

"John İspanya'ya niçin gitti?" diye sordum.

McCrodden'in yüzünde bir hoşnutsuzluk ifadesi belirip kayboldu.

"Düzenli olarak gider. Annesi bir süre orada yaşadı ve öldüğünde oradaki evini John'a bıraktı. Ev deniz kenarında ve iklim bizimkiyle karşılaştırıldığında çok iyi. John İspanya'da, İngiltere'de olduğundan çok daha mutlu. İngiltere'nin neresinde olduğu hiç fark etmiyor. Bunu her zaman söyler. Ayrıca son dönemlerde bir de kadın vardı... Adı kötüye çıkmış biri tabii. Onun için seçeceğim türde bir kız değil."

Bir an kendimi tutamayarak, "Kişiler bu gibi konularda seçimlerini kendileri yapmalılar," dedim. O an aklıma annemin son olarak benim için 'beni bekleyen ideal eş' diye bulduğu ve aramızı yapmaya çalıştığı kadın geldi. Aslında gayet hoş ve güzel bir kadındı, ama annemi kırmamak adına Great Yarmouth'ta geçirmek zorunda kaldığım birkaç gün için, böyle tanıştırılmayı kabul etmiş biri olsam da onu yaşamım boyunca kınayacağım.

McCrodden bir kahkaha attı.

"Gönül meselelerini mi kastediyorsunuz? Ah, İspanya'daki kadın John'un umurunda bile değil. Onu kullanıyor, hepsi bu. Tabii bu yaptığı çirkin ve ahlaksızca bir şey. Ona bu düşüncemi söyledim, bu yüzden annesinin mezarında kemiklerinin sızlıyor olabileceğini anımsattım. Ne yaptı biliyor musunuz? Bana güldü, benimle alay etti."

"Acaba?" diye fısıldadı Poirot.

"Ne?" diye sordum.

"Acaba bu mektupları yazan kişi benim adımı kullanarak çok daha önemli bir kişinin kimliğini gizlemeye mi çalışıyor?"

"Yani katilin kimliğini mi?" diye sordu McCrodden. "Barnabas Pandy'nin katilinin kimliğini mi?"

Bunu söyleyiş şekli, tahta bir borazanı andıran sesindeki bir tını tüylerimin ürpermesine neden oldu. Gururla gereğinde kendi oğlunun boynuna gözünü kırpmadan yağlı ilmeği geçirebileceğini iddia eden birine sıcaklık duymak çok zordu.

Poirot, "Hayır dostum," dedi. "Kastettiğim bu değil. Aklıma çok daha ilginç bir olasılık geldi..."

Poirot'nun bu konuda daha fazla bilgi vermeyeceğini biliyordum. Dolayısıyla McCrodden'e kendisinin aralığın yedisinde nerede olduğunu sordum.

Bir an bile duraksamadan, "Kulübümdeydim, Athenaeum'da, bütün gün boyunca Stanley Donaldson ile birlikteydim. Akşam da birlikte Palace Tiyatrosu'nda *Sevgili Aşk* adlı oyunu seyretmeye gittik. Bunun teyidini Stanley'den alabilirsiniz."

Bu kararlı ve net yanıt karşısında afalladığımı fark edince de ekledi.

"Pandy'nin ölüm tarihini öğrenir öğrenmez..." Sustu, yüzünü ekşitti ve ekledi. "Bayan Mason'dan önceki yılın randevu defterini getirmesini istedim. Nerede olduğumu bilirsem John'un nerede olduğunu anımsamamın daha kolay olacağını düşünüyordum. Örneğin onunla bağlantı kurmaya çalıştığım ve başarısız olduğum bir günse..." Sesi titriyordu. Bunu hafifçe öksürüp, boğazını temizleyerek gizlemeye çalıştı. "Her neyse, buna gerek olmasa da, bu tatsız, çirkin dramadaki oyuncuların hemen hepsinden daha sağlam bir kanıt sunabilecek durumdayım. Okuldaki Noel şenlikleri! Hıh!" derken durumu aşağılayan bir biçimde homurdandı.

"Noel'den hoşlanmıyor musunuz, mösyö? Işıltıdan –nasıl diyordunuz– incik boncuktan, süslemelerden filan... Noel

tezgâhlarından, biblolardan, hediyeliklerden... Ama sanırım kastettiğiniz Turville Koleji'ndeki Noel şenlikleriydi."

"Noel kutlamalarına, şenliklere kesinlikle karşı değilim ama eğer seçim şansım olursa bunlara katılmayacağım kesin," dedi McCrodden kararlılıkla. "Doğrusunu isterseniz Poirot, birinin kanıt olarak büyük bir okuldaki Noel şenliğinde olduğunu ileri sürmesi bana sağlam bir kanıttan çok saçmalık gibi görünüyor."

"Niçin böyle düşünüyorsunuz dostum?"

"Böyle bir etkinliğe katılmayalı çok oldu, ama gençlik yıllarımda katıldığım toplantıları anımsıyorum. Tüm günü hiç kimseyle konuşmadan orada geçirmeye çalıştığım hâlâ hatırımda. Bu, hiç hoşlanmasam da, büyük toplantılarda hâlâ yaptığım bir şey. Büyük olasılıkla hukuk balosunda da aynı şeyi yapmaya çalışacağım. Bunun sırrı tanıdığınız herkesin yanından hafifçe, dostça gülümseyerek geçmek ve sanki katılmak için sizi bekleyen başka bir küçük grubu arıyormuş gibi davranmak. Sözde ısrarla aradığınız bu gruba katılıp katılmadığınız hiç kimsenin dikkatini çekmeyecektir. Bir kez bir grubun yanından geçip gittiyseniz, nereye gittiğiniz, ne yaptığınız hiç kimseyi ilgilendirmeyecektir."

Poirot kaşlarını çatmış düşünüyordu. Gözleri bir yukarı bir aşağı bakıyordu.

"Çok önemli bir noktaya değindiniz mösyö. Çok haklı, öyle değil mi Catchpool? Bu gibi büyük toplantılara katıldığım benim de çok olmuştur. Böyle yerlerde ortadan kaybolup sonra birden yeniden ortaya çıkmak dünyanın en kolay şeyidir. Hiç kimse bunu fark etmeyecektir, çünkü o sırada başka biriyle konuşmakla meşguldür. *Je suis imbécile*![1] Mösyö McCrodden,

(1) Ne aptalım!

ne yaptığınızın farkındasınız, değil mi? Birçok kişinin kanıtını çürüttünüz, değersiz kıldınız. Ve şimdi artık başladığımız noktadan çok daha azını biliyoruz."

"Haydi ama Poirot," dedim. "Abartma. Kanıtları çürütülen bu kişiler kim? Annabel Treadway'in hâlâ sağlam tanıkları var. Ivy ve Lenore Lavington ile Ivy'nin odasında olduğunu biliyoruz; tabii bunun da incelenmesi gerekiyor. John McCrodden İspanya'da olabilir, bunun da kontrol edilmesi gerekli. Değindiğin şu Noel şenliği konusuna gelince, bu durumda yalnızca iki kişinin, Sylvia Rule ve Hugo Dockerill'in kanıtlarının şüpheli olabileceğini söyleyebiliriz."

"Yanılıyorsun, *mon ami*. Aralık ayının yedisinde Turville Koleji'ndeki Noel şenliğinde onların dışında Hugo Dockerill'in karısı Jane Dockerill ve Barnabas Pandy'nin torunu Timothy Lavington da vardı. Ah, tabii genç Freddy Rule de, *n'est-ce pas*?"[1]

"Onların bu olayla ne ilişkisi var ki?" diye sordu McCrodden. "Onları hiçbir şeyle suçlayan olmadı."

"Uşak Kingsbury'yi de suçlayan olmadı," dedi Poirot. "Bu, onun konuyla ilişkisi olmadığını göstermiyor. Barnabas Pandy'nin ezeli düşmanı Vincent Lobb'u da suçlayan olmadı. Tabii Sylvia Rule'un nefret ettiği Eustace'ı da unutmamalıyız. O da çok önemli olabilir. Ben bir şekilde bu şaşırtıcı olayda adı geçen herkesin olayla ilişkisi olabileceğini düşünmekten yanayım, aksi kanıtlanmadıkça."

"Yani o gün Turville Koleji'ndeki Noel şenliğinde olanlardan birinin okuldan ayrılıp, Combingham Malikânesi'ne gitmiş ve Barnabas Pandy'yi öldürmüş olabileceğini mi dü-

(1) Öyle değil mi?

şünüyorsunuz?" diye sordum. "Malikâne okuldan yaklaşık bir saatlik mesafede, bunun için araba kullanan biri olmalı ya da birinin o kişiyi malikâneye arabasıyla götürmüş olması gerekiyor. Peki sonra ne oldu? Bu kişi Barnabas Pandy'yi banyo küvetinde boğdu ve hiçbir şey olmamış gibi okula dönüp, Noel şenliğinde olduğunu görmeleri için insanların arasında dolaştı, öyle mi?"

Poirot, "Niçin olmasın?" dedi. "Olabilir. Bu çok kolay yapılabilir."

"Barnabas Pandy'nin ölümünün büyük olasılıkla kaza olduğunu unutmamalısın," dedim.

"Cinayet de olabilir," diyen Poirot'nun yüzünde dalgın bir ifade vardı. "Eğer cinayetse, katilin kuşkuyu kendisi dışında birinin üzerine çekmek gibi güçlü bir dürtünün etkisinde olduğunu düşünebiliriz, öyle değil mi?"

"Bu ölümün kaza olarak nitelendirildiğini düşünürsek, kuşkuların üzerinde toplanacağı biri zaten olamaz ki?" dedim.

Poirot başını salladı.

"Herkes bunu böyle kabul etmemiş de olabilir. Katil gerçeğin en az biri tarafından anlaşılabileceğini keşfetmiş ve ortaya çıkacağını anlamış olabilir. Böylece, kuşkuları üzerinden uzaklaştırmak istemiştir. Daha da akıllıcası tabii, kuşkuların o an aklına gelen dört suçsuz insanın üzerinde toplanmasını ayarlaması olacaktır elbette. Bu, tek bir suçsuz kişiyi suçlamaktan çok daha etkili olacaktır."

"Neden?" diye sorduk McCrodden'lae aynı anda.

"Çünkü eğer tek bir kişiyi suçlarsanız, konunun sonuca ulaştırılması çok kısa sürebilir. Söz konusu kişi sağlam bir tanık gösterebilir ya da kanıt getirebilir ve konu kapanır. Ayrıca bu kişiyle cinayet arasında bağlantı bulunamaması da sonuca

varılmasına yetecektir. Öte yandan dört kişiyi suçlarsanız ve bu suçlamaların arkasında Hercule Poirot gibi birinin adını kullanırsanız ne olur? Kaos! Karmaşa! Birçok farklı çevreden gelen yalanlamalar, inkârlar... İşte içinde bulunduğumuz durum bu ve bunun mükemmel bir perdeleme olduğunu kabul etmelisiniz. Her şey sanki kalın bir sis perdesinin gerisinde, öyle değil mi? Hiçbir şey bilmiyoruz. Hiçbir şey görmüyoruz."

Rowland McCrodden, "Haklısınız," dedi. "Bu mektupları yazan kişinin ortaya koyduğu durum... Bir hayli zekice. Bizleri bir soruyla karşı karşıya bırakıp şaşırtıyor. Bu dört kişiden hangisi suçlu? Hiç kuşkusuz Poirot'nun bunu araştırmasını istiyor. Yalnızca dört yanıtı olabilecek yanıltıcı bir kısıtlamayla sınırlanmış bir soru. Gerçekte ise bu sorunun çok daha fazla yanıtı olabileceği gibi, bunlardan biri ya da tamamen başka biri de suçlu olabilir." McCrodden öne doğru eğildi ve ciddiyetle vurgulayarak ekledi: "Poirot, siz de benim gibi bu mektupları yazanın büyük olasılıkla Barnabas Pandy'nin katili olduğuna inanıyorsunuz, değil mi?"

"Yanlış varsayımlarda bulunmaktan kaçınıyorum. Catchpool'ün de dediği gibi henüz Mösyö Pandy'nin öldürülüp öldürülmediğini bile bilmiyoruz. Ve korkarım, *mes amis*[1], bunu asla da öğrenemeyeceğiz. Nasıl bir yol izlememiz gerektiği konusunda hiçbir..." Cümlesini tamamlamadı, Fransızca, anlamadığımız birkaç sözcük fısıldadı ve masanın üzerindeki kek tabağını kendine doğru çekti. Çatalını aldı. Çatalı vitray kek dilimine doğru uzatırken Rowland McCrodden'e baktı ve vurgulayarak ekledi.

"Sanırım yoluma oğlunuzu izleyerek devam edeceğim."

(1) Dostlarım.

"Ne?" McCrodden kaşlarını çatarak haykırdı. "Size söyledim ya..."

"Beni yanlış anladınız. Bu, onun suçlu olduğunu düşündüğüm anlamına gelmiyor. Demek istediğim onun bu yapıdaki konumu ilgimi çekiyor."

"Hangi konum? Hangi yapı?"

Poirot çatalı bırakarak bıçağı aldı.

"Bakın, bu kekte dört ayrı kare var. Üst yarıda pembe ve sarı kareler yan yana, alt yarıda da aynı şekilde. Şimdi bir an için diyelim ki bu dört küçük karenin her biri, bu kek dilimindeki karelerden her biri, mektup alan dört kişiden birini temsil ediyor."

"İlk anda kekin, her biri iki parçadan oluşan iki dilim olduğunu düşündüm." Poirot bu görüşünü açıklamak için keki yarıdan ikiye böldü. "Annabel Treadway ve Hugo Dockerill iki parçadan oluşan bir parçayı oluşturuyorlar, ikisi de bir şekilde Barnabas Pandy ile bağlantılı. Sylvia Rule ve John McCrodden ise diğer parça. İkisi de bana yaşamları boyunca hiç Barnabas Pandy diye birini tanımadıklarını söylediler. Bu durumda..." Poirot kek yarılarından birini tekrar ortadan ikiye kesti ve pembe parçayı henüz kesilmemiş parçanın yanına doğru itti. Sarı parça ise tabağın ortasında yalnız kaldı. "Ama sonra, Sylvia Rule'un oğlu Freddy'nin, Barnabas Pandy'nin torunu Timothy Lavington ile aynı okulda okuduğunu keşfettim. Bu durumda birbiriyle ve doğrudan Mösyö Pandy ile bağlantısı olan üç kişi var. Annabel Treadway, Hugo Dockerill'in evlilik teklifini reddetmiş. Hugo Dockerill ise Sylvia Rule'un oğlunun ve Annabel Treadway'in yeğeninin okuduğu okulun yatakhane müdürü. Bu durumda görebildiğimiz kadarıyla

diğerleriyle ya da Barnabas Pandy ile hiçbir ilişkisi olmayan tek bir kişi var, o da John McCrodden."

"Tabii onun da Pandy ile bir şekilde bağlantısı *olabilir*," dedim. "Henüz ortaya çıkaramadığımız bir bağlantı."

Poirot başını salladı.

"Diğerlerinin bağlantıları apaçık ortada. Açıkça görülüyor, yanıltıcı hiçbir taraf yok ve karıştırılmış olması da olanaksız."

"Haklısınız," dedim. "John McCrodden'in bunlarla birlikte adının geçmesi göründüğü kadarıyla çok saçma."

Rowland McCrodden üzgün görünüyordu, ama bir şey söylemedi.

Poirot yalnız sarı kare kek parçasını tabaktan masa örtüsüne itti.

"Acaba bu mektupları yazan da böyle düşünmemi mi istiyor," dedi. "Acaba mektupları yazan kadın ya da erkek her kimse, özellikle Mösyö John McCrodden'in suçlu olabileceğini düşünmemi mi istiyor?"

13. BÖLÜM

Çengeller

O akşam Poirot ile birlikte pansiyoncum Bayan Blanche Unsworth'ün abartılı denecek derecede fazla dekore edilmiş salonunda, çıtır çıtır yanan şöminenin karşısında oturuyorduk. Burada birçok kez böyle oturmuş ancak parlak, canlı pembe ve mor renk geçişlerini, gereksiz bir şekilde her lambanın, avizenin, koltuğun ya da perdenin uçlarına ya da köşelerine iliştirilmiş saçak ya da süslemeleri fark etmemiştik.

İkimizin de elinde birer kadeh içki vardı. İkimiz de bir süredir konuşmamıştık. Poirot yaklaşık bir saattir gözlerini kırpışan alevlere dikmiş oturuyor, arada sırada "evet" ya da "hayır" anlamına gelecek şekilde başını sallıyordu.

Bense bulmaca çözüyordum. Tam bulmacamın son sözcüğünü de yerine yerleştirdiğim sırada Poirot kısık bir sesle, "Sylvia Rule kendisine gönderilen mektubu yakmış," dedi.

Bekledim.

"John McCrodden mektubu parçalamış ve parçaları babasına göndermiş," diye devam etti. "Annabel Treadway önce

mektuptaki sözcüklerin üstünü karalamış, sonra da mektubu yırtmış ve yakmış. Hugo Dockerill ise kendisine gönderilen mektubu kaybetmiş. Şans eseri mektubu karısı Jane bulmuş."

"Bunların bir önemi var mı?"

"Neyin önemli neyin önemsiz olduğunu hiç bilmiyorum dostum. Burada oturmuş, şimdiye dek hiç olmadığı kadar kızgın bir şekilde düşünüyor ve *her şeyden önemlisi bulmacanın yanıtını* bulamıyorum."

"Pandy'nin öldürülmüş olup olmadığını mı kastediyorsun?"

"Hayır. Bundan çok daha önemli bir soru var: *Neden bu olayın peşine düşüyoruz*? İlk kez kaza olarak nitelendirilen bir ölümde yanıldıklarını ve bunun aslında bir cinayet olduğunu ortaya çıkarmaya çalışmıyorum. *Pas du tout*! Bunu birçok kez yaptım. Ama her seferinde ya güvenilir biri bana gelip gerçeğin aslında göründüğü gibi olmayabileceğini söylüyordu ya da kendi gözlemlerim sonucunda uyanan bir şüpheden hareketle araştırmaya girişiyordum. Bu koşullardan hiçbiri şu anda içinde bulunduğumuz duruma uymuyor."

"Öyle," dedim. Bu arada Poirot'nun, McCrodden'in ve amirimin kaprislerine boyun eğeyim derken Scotland Yard'daki masamın üstünde yapmam gereken işlerin iyice yığıldığının farkındaydım.

"Bu durumda ise Mösyö Pandy'nin ölümünün cinayet olabileceğine ilişkin iddia, kesinlikle güvenilmez olduğunu bildiğimiz birinden geliyor; bu mektupları yazan ve kendi adı yerine benim adımla imzalayan bir sahtekârdan. Bu mektupları yazanın bir düzenbaz, bir yalancı, kötü niyetli ve komplocu biri olduğundan şüphelenmek için yeterince nedenimiz var. Eğer bu işte ileri doğru bir adım daha atmamaya

ve dikkatimi başka şeylere yöneltmeye karar verirsem, hiç kimse bu kararımı kınayamaz."

"Benim öyle bir şey yapmayacağım kesin," dedim.

"Ama yine de... Büyük bir ustalıkla Hercule Poirot'nun zihnine atılan çengelleri ve bu mektupları yazanın çengel atmakta çok başarılı olduğunu kabul etmeliyiz. Matmazel Annabel Treadway'in niçin o kadar üzgün olduğunu bilmeyi çok isterdim. Bu mektupları kimin ve niçin gönderdiğini, niçin dört tane... niçin bu dört kişiye... Bundan sorumlu olan kişi gerçekten de Barnabas Pandy'nin öldürüldüğüne mi inanıyor yoksa bu da bir çeşit komplo, bir tuzak mı? Peki ya bu mektupları yazan katilin kendisiyse? Kimliğini ortaya çıkarmam gereken bir suçlu mu var, yoksa iki mi?"

"Eğer bu mektupları yazan aynı zamanda katilin *kendisiyse*, bu kişinin kadın ya da erkek, yeryüzünde yaşamış ve soluk almış en aptal kişi olduğunu söyleyebiliriz. 'Sevgili Mösyö Poirot, geçen aralık ayında bir cinayet işlediğime ve göründüğü kadarıyla bundan sıyrılmayı başardığıma dikkatinizi çekerim.' Yani demek istediği bu mu? Hiç kimse bu kadar aptal olamaz."

"Belki. Bu olabilir Catchpool, ama belki de bu bir manipülasyon ve kesinlikle aptal olmayan biri beni ustalıkla, ulaşamayacağım ve bilmediğim bir sona doğru yöneltmek istiyor."

"Eğer böyle bir yönlendirme varsa niçin bu manipülasyona aynı şekilde bir manipülasyonla karşılık vermiyorsunuz? Hiçbir şey yapmayın. Böyle bir davranış bu kişiyi daha fazla mektup göndermeye kışkırtacaktır. Bir sonraki seferde doğrudan size de yazabilir."

"Eğer sabrım olsaydı... Ama böyle bir şey yapmak benim doğama aykırı. Dolayısıyla..." Poirot ellerini çırptı. "Hemen tüm kanıtları ve daktiloları incelemeye koyulmalısınız."

"Tüm dünyadaki mi? Yoksa yalnızca Londra'daki daktiloları mı?"

"Çok komik, *mon ami*. Hayır, yalnızca Londra'dakileri değil; Turville Koleji'ndekileri ve Combingham Malikânesi'ndekileri. Bu olayla bir şekilde ilişkisi olabilecek herkesin ulaşabileceği her daktiloyu incelemenizi istiyorum Cathpool. Hatta Eustace'in bile."

"Ama Poirot!"

"Tabii Vincent Lobb'u da bulmalısın. Ona Barnabas Pandy ile aralarındaki düşmanlığın nedenini sor. Ve son olarak –çok fazla görev vererek seni taşıyamayacağın bir yükün altında bırakmak istemediğim için de– Lütfen Rowland McCrodden'in hukukçular balosunda bizim istediğimiz şekilde davranmaya ikna etmenin bir yolunu bul."

"McCrodden'i sizin kandırmanız benden çok daha kolay. Onu siz ikna etseniz."

"Onun hakkında ne düşünüyorsun?"

"Doğrusunu isterseniz kendi oğlunu bile gözünü kırpmadan idama gönderebileceğini söylediğinden bu yana onunla ilgili olumlu düşünmekte zorlanıyorum."

"*Eğer* oğlu katil olsaydı... Rowland McCrodden olmadığından kesinlikle emin. Dolayısıyla onun asılmasından yana olabileceğini söylerken kafasında kendi oğlu değil, John'un fantastik bir versiyonu vardı. Bu yüzden de bunu rahatlıkla söyleyebildi ve de kendini buna inandırdı. Şundan emin ol, *mon ami*: Eğer John McCrodden cinayet işleseydi, babası onu cezalandırılmaktan kurtarmak için elinden geleni yapardı. En

karmaşık, en zor çözümleri yaratmaya çalışır, kılı kırk yarar ve kendini John'un suçsuz olduğuna inandırmanın bir yolunu bulurdu."

"Kesinlikle haklısın," dedim. "Bu dört mektubu o göndermiş olabilir mi acaba? Bir an için şöyle düşün: Bilerek ve isteyerek oğlunu ateşe attı, böylece onu kurtarmak için hemen harekete geçecek ve bu arada da John'u, onun düşündüğü gibi kötü niyetli bir canavar değil, sevgi dolu, ilgili bir baba olduğuna inanmaya zorlayacak. Bu arada eğer bir de John'a, 'Hercule Poirot'yu da senin için çalışmaya ikna ettim, seni temize çıkarmak için elinden geleni yapacak,' diyebilir ve John da bunun inkâr edilemez bir gerçek olduğunu görürse, ikisi arasındaki ilişkiler akıl almaz bir şekilde düzelecektir."

Poirot, "Ve bütün bunların yalnızca John'u yola getirmek için yapıldığının anlaşılmaması için de üç kişiye daha mektup gönderdi, öyle mi?" diye sordu. "Olabilir. Ben en olası mektup yazıcının Annabel Treadway olduğunu düşünüyordum, ama Rowland McCrodden de olabilir tabii."

"Neden Annabel Treadway?" diye sordum.

"Bu mektupları yazanın saklamaya, üstünü örtmeye çalıştığı bir kişi olabileceğinden bahsettiğimi anımsıyor musun sevgili dostum? Hatta Rowland McCrodden, bana Barnabas Pandy'nin katilini mi kastettiğimi sormuştu."

"Evet, anımsıyorum."

"Bunu söylerken kastettiğim, *mon ami, tüm kuşkuları üzerinde toplayan* kişinin kimliğiydi. Bu varsayımı Annabel Treadway'le konuşurken kafamda oluşturdum."

İçkimden bir yudum alarak Poirot'nun ayrıntıya girmesini bekledim.

"Bana öyle geliyor ki eğer biri Mösyö Pandy'yi öldürdüyse, bu kişi ancak uşak Kingsbury olabilir," diye ekledi Poirot. "Bana anlatılanlara bakılırsa bunu yapmak için fırsatı vardı. Evdeki üç kadın aynı odaya girmiş, kapıyı kapamışlardı. Büyük olasılıkla hararetle konuşuyorlardı. Bir şey görmeleri ya da duymaları olanaksızdı. Diyelim ki Matmazel Annabel –bu arada bana hiç de dürüst ve güvenilir bir kadın gibi gelmediğini de belirtmek isterim– Kingsbury'nin büyükbabasını öldürdüğünden kuşkulanıyor. Bunu kanıtlayamıyor ve kaderini bir oyuna bağlıyor. Hercule Poirot'nun, kuşkularında haklı olup olmadığını ortaya çıkarmasının mümkün olduğuna karar veriyor. İyi de, eğer öyleyse, neden doğrudan bana gelip yardım istemedi?"

"Bunu yapmaması için bir neden göremiyorum," dedim.

"Böyle bir şey yaparsa Kingsbury'nin bunu yaptığını anlayacağından korkmuş olabilir mi? Çok yaşlı bir adamın banyo yaptığı sırada küvete batırılarak boğulduğunu kanıtlamanın ne kadar zor olabileceğini tahmin etmiş olabilir. Eğer aynı anda yalnızca Mösyö Pandy ve Kingsbury'nin banyoda olmaları doğalsa bu nasıl kanıtlanabilir ki?"

"Anlıyorum. Kadının Kingsbury'nin bu işten kolayca sıyrılabileceğini düşünmüş olabileceğini söylüyorsun."

"Kesinlikle. Yasalar güvenilir kanıt yetersizliği nedeniyle onu cezalandırmaya yetmeyecektir. Bu arada adam da –yani katil– Annabel Treadway'in ondan kuşkulandığını ve bu kuşkularını bana ilettiğini öğrenmiş olacak. Bu durumda bir sonraki kurbanın o olmasını ne engelleyebilir?"

Bu varsayım beni pek ikna etmemişti. Bunu ona da söyledim.

"Eğer tek motif korkuysa, yapabileceği çok daha basit bir şey vardı. Size yazacağı imzasız bir mektupla Kingsbury'yi suçlayabilir, kendisi dışında üç kişiye daha *sizden* geliyormuş gibi mektup yazmasına hiç gerek kalmazdı. Bu çok daha amaca yönelik ve etkili olabilirdi."

"Aslına bakarsan," dedi Poirot. "Kadının amacı için çok fazla açık. Mösyö Pandy öldüğünde kadın da Combingham Malikânesi'nde olduğu için Kingsbury böyle bir mektubu onun yazdığından şüphelenebilirdi. Aslında böyle bir durumda mektubu yazacağından şüphelenebilecek üç kişi vardı, ama diğer ikisi kız kardeşi ve yeğeniydi; kadın onlara büyük bir sevgiyle bağlıydı. Kesinlikle onların yaşamlarını riske atmayı göze alamazdı. Hayır. Hayır. Benim teorim çok daha iyi. Annabel Treadway'in de aralarında olduğu bu ilginç insanlar topluluğuna gönderilen bu dört mektupta asıl kendisi büyükbabasını öldürmekle suçlanıyordu. Bu durumda sanırım Kingsbury hiçbir şekilde kadının, kendisinin cinayet işlemiş olduğundan kuşkulandığını düşünmezdi. Anlıyorsun değil mi Catchpool?"

"Evet ama..."

"Dört mektubu da 'Hercule Poirot' diye imzaladı, böylece benim bu işe bulaşmamı garantilemiş oluyordu. Ve ben bir kez bu işe bulaştım mı, yani aynen zavallı bir balık gibi oltaya takıldım mı onun tek yapması gereken oturup arkasına yaslanmak ve çabalarının boşa gitmediğini izlemek olacaktı. Benim olayı araştıracağımdan, Kingsbury'nin suçlu olduğunu ortaya çıkaracağımdan ve bunu kanıtlayacağımdan emindi."

"İyi de diğer üç kişiyi suçlamasına ne gerek vardı? Yalnızca bir tek mektup göndermesi yeterliydi, yani *kendine*, mektubu

yine senin adınla imzalar ve kendisini, başka hiç kimseyi değil, büyükbabasının cinayetiyle suçlardı."

"O son derece sakıngan ve kaygılı; ürkek bir kadın."

"Gerçekten öyle mi acaba?" Güldüm. "Bu durumda bu çok renkli teorini kendin çürütmüş olmuyor musun? Karakter olarak sakıngan hiçbir kişi böyle bir plan kurmaya girişmez."

"Öyle ama kadının nasıl bir çaresizlik içinde olduğunu da düşünmelisin."

"Korkarım yaratıcılığın zirvesindeyiz," dedim.

"Olabilir. Ama olmayabilir de. Umarım çok yakında bunu öğreniriz. Her neyse, bir sonraki adımımız belli."

"Benim için değil."

"Evet, öyle Catchpool. Sana açıkça belirttim: Vincent Lobb, kanıtlar ve daktilolar."

Rowland McCrodden'i hukuk balosuna Poirot'nun kendisi için planladığı rolde gitmeye ikna etmenin listeden çıkarılmış olduğunu duymak beni rahatlatmıştı.

"Ben 'delik e' harfinin peşinden giderken sen ne yapmayı düşünüyorsun Poirot?"

"Bu çok açık değil mi? Yarın ilk işim Combingham Malikânesi'ne gitmek olacak. Bakalım orada hangi sorularıma yanıt bulabileceğiz."

"Eğer mümkünse, centilmence davranıp, oradayken oradaki daktilolara da bir göz atabilir misin?" diye sordum gülümseyerek. "Nasıl olsa gidiyorsun oraya."

"Elbette, *mon ami*. Poirot her zaman centilmendir."

14. BÖLÜM

Combingham Malikânesi

Poirot ertesi sabah Combingham Malikânesi'ne dıştan bakarken, buranın insana hoş görünmesinin birçok nedeni var, diye düşündü. Kış olmasına rağmen güneş parlıyordu ve hava şubata göre bir hayli ılıktı. Sanki tüm ziyaretçileri içeri davet edercesine ön kapı yarı açık duruyordu. Buranın çok güzel ve etkileyici bir bina olduğunun aksini hiç kimse iddia edemezdi. Böyle bir yerde olması dilenebilecek her şey vardı çevrede: bakımlı, çekici çimenlik bahçeler, evin biraz ötesinde bir gölet, bir tenis kortu, iki kulübe, bir meyve bahçesi ve yetiştirilmiş bakımlı bir koru. Poirot bütün bunları onu en yakın istasyondan malikâneye getiren arabanın penceresinden görmüştü.

Poirot dışarıda dolanıyordu, malikâneye girme konusunda tuhaf bir isteksizlik içindeydi. Böyle bir binaya sahip olmak ve orada yaşamaktan gurur duyulurdu, ama acaba ona karşı bir sevgi de gelişebilir miydi? Aralık ön kapı aktif bir davetten çok dikkatsizlik ifadesi olabilir miydi? Binaların doğal çevresiyle uyumlu bir şekilde yerleştirilmiş olması gerekmesine

rağmen bu yapı sanki tuhaf, rahatsız edici bir biçimde öne çıkıyordu; olduğundan büyük ve uyumsuz görünecek şekilde. Sanki kötü niyetli biri hazır bir şekilde tepeden indirip, insanların ne olursa olsun buraya ait olduğunu düşünmesi amacıyla, binayı olduğu yere kondurmuştu.

Poirot kendi kendine ya da ben bu gibi şeyler hayal eden aptal ihtiyarın tekiyim, diye düşündü.

O sırada kapıda kırklı yaşlarda, kemerli sarı bir elbise giymiş incecik bir kadın belirdi. Kadın, Poirot'yu ciddi bakışlarla süzüyordu.

Tuhaflık üzerine tuhaflık, diye düşündü Poirot.

Kadında sanki çıktığı binayla ortak bir şeyler vardı. Altın sarısı saçları, düzgün, uyumlu yüz hatları, orantılı ince vücuduyla hiç kuşkusuz güzel bir kadındı, ama yine de...

"Çekici değil," diye mırıldandı Poirot.

Elinden geldiğince içten bir şekilde gülümsemeye çalışarak kadına yaklaştı.

"İyi öğleden sonraları madam," dedi kendini tanıtmadan.

Kadın selamlaşmak için elini uzattı.

"Sizinle tanışmak büyük bir zevk. Hoş geldiniz." Bunları söylemesine rağmen kadının yüzünde en ufak bir değişiklik olmamıştı. "Adım Lenore Lavington. Lütfen içeri buyurun. Sizin için hazırız."

Poirot bunun tuhaf bir ifade şekli olduğunu düşündü, kadın sanki katlanılması gereken bir çileymiş gibi konuşmuştu.

Kadının peşinden uzun, geniş, sade bir hole girdi. Holün sol tarafındaki koyu renkli tahta merdivenlerden yukarı çıkılıyordu. Tam karşısında ise üç kemerli bir geçit, bunun arkasında kubbeli bir koridor ve koridorun diğer ucunda yine üç kemerli bir geçit daha vardı. Buradan ise çevresinde san-

dalyeleriyle uzun tahta bir masanın durduğu yemek odasına geçiliyordu.

Poirot ürperdi. Evin içi dışından çok daha soğuktu. Bunun nedeni çok açıktı. Duvarlar ve odaları birbirinden ayıran kapılar neredeydi? Poirot durduğu yerden kapı filan göremiyordu. Bir eve girip, doğrudan uzaktaki yemek masasını görmenin kesinlikle yanlış olduğunu düşündü.

Dolayısıyla da Lenore Lavington, onu soluk yeşil duvar kâğıtlı, kapılı, şöminesi yanan küçük bir odaya götürdüğünde çok rahatladı. Diğer iki kadın onu orada bekliyorlardı: Annabel Treadway ve çok daha genç, geniş omuzlu, siyah saçlı, zeki bakışlı, parlak gözlü bir başka kadın daha. Bu ikinci kadının yüzünün bir tarafının kenarındaki düzensiz filigranı andıran yara izleri, yüzünden aşağı, kulağının arkasından boynuna kadar uzanıyorlardı. Poirot, bu Ivy Lavington olmalı, diye düşündü. Kız aslında saçını biraz farklı şekillendirerek bu yara izlerini tamamen gizleyebilirdi, ama özellikle bunu yapmamayı yeğlemişti.

Kabarık, yer yer kıvırcık kahverengi tüylü, büyük bir köpek tam Annabel Treadway'in ayağının dibinde oturuyordu, hayvanın başı kadının kucağındaydı. Poirot'nun girmesiyle birlikte yerinden kalkarak, yeni konuğu ağır ağır selamlamak üzere ilerledi. Poirot hafifçe sırtını okşadı, hayvan da ön patisini kaldırdı ve Poirot'nun eline hafifçe vurarak ona karşılık verdi.

"Ah! Beni sevdi."

Annabel Treadway, "Hopscotch dünyanın en sevecen köpeğidir," dedi. "Hopscotch, Bay Poirot'yu selamla."

Lenore Lavington, "Bu da benim kızım Ivy," diyerek söze karıştı. Sesinde asla kız kardeşini kınamak istermiş gibi bir tını yoktu.

"Merhaba Mösyö Poirot. Sizinle tanışmak büyük bir onur," dedi genç kadın. Ses tonu sıcak ve derindi.

O sırada Poirot'nun tam ayağının dibinde duran Hopscoth gözlerini dikmiş dedektife bakıyordu. Ön patisini kaldırmıştı, ama sanki ikinci bir kez daha Poirot'ya vurmaktan çekiniyormuşçasına hafif hafif havaya vuruyordu.

Annabel, "Ah ne tatlı," dedi heyecanla. "Onunla oynamanızı istiyor Mösyö Poirot. Birazdan sırtüstü yatacak, karnını okşamanızı bekleyecek."

Kız kardeşi yeniden söze karış, "Eminim Mösyö Poirot'nun yapacak bundan çok daha önemli işleri vardır," dedi sitemle.

"Evet, elbette. Affedersiniz, üzgünüm."

"Af dilemenize hiç gerek yok," dedi Poirot başını sallayarak.

Köpek sırtüstü yatıyordu. Poirot onun yanından geçerek Lenore Lavington'un işaret ettiği koltuğa oturdu. Burası Combingham'ın misafir salonu olamaz, diye düşünüyordu. Binaya oranla çok küçüktü, ama belki de insan yerleşimine uygun sıcaklıkta olan tek noktasıydı.

Poirot içecek önerisini geri çevirdi.

Lenore Lavington, Ivy'den Kingsbury'yi bularak, Mösyö Poirot'nun fikrini değiştirmesi durumunda ona yiyecek ve içecek bir şeyler hazırlaması gerektiğini söylemesini istedi.

Kız odadan ayrıldıktan sonra da ekledi.

"Sanırım Ivy'nin dönmesini beklememiz için bir neden yok. Belki bana niçin burada olduğunuzu açıklarsınız Mösyö Poirot."

Annabel telaşla söze karıştı.

"Açıklamayı düşünüyorsunuz, değil mi Mösyö Poirot? Aslında bunu siz benden çok daha iyi yapabilirsiniz."

"Matmazel, söylemek istediğiniz Madam Lavington'a henüz aldığınız mektuptan bahsetmemiş olduğunuz mu?"

"*C'est vrainment incroyable*,"[1] dedi Poirot sessizce kendi kendine. İnsanların tuhaflıklarının gerçekten hiç sınırı yoktu. Nasıl olur da bir kardeş diğer kardeşine ünlü dedektif Hercule Poirot'nun ziyaretlerine geleceğini söyler, ama nedenini açıklamazdı? Peki ya diğer kardeş bu ziyaret gerçekleşene dek nasıl olur da nedenini öğrenmek istemezdi?

"Annabel bana hiçbir şey anlatmadı. Neler olup bittiğini öğrenmeyi gerçekten çok istiyorum."

Poirot elinden geldiğince ustalıkla durumu açıkladı. Lenore Lavington büyük bir dikkatle anlatılanları dinliyor, zaman zaman düşünceli düşünceli başını sallıyordu. Bu öykü onu şaşırttıysa bile hiç belli etmedi.

Poirot sözlerini tamamladıktan sonra kadın, "Anlıyorum," dedi. "Kötü, tatsız bir durum, ama eğer suçlamalarda küçük bir gerçeklik payı bile olsaydı, göründüğü kadar kötü olmayabilirdi."

"Yani sizce kesinlikle öyle olamaz mı?"

"Asla. Büyükbabam ne kız kardeşim ne de başka biri tarafından öldürülmedi. Öldüğü sırada evde Annabel, ben, Ivy ve Kingsbury dışında hiç kimse yoktu; zaten bunu biraz önce söylediğiniz gibi *siz de* biliyorsunuz. Annabel kesinlikle haklı: Büyükbabamla son konuşmamızdan Kingsbury'nin panik halinde bizi banyoya çağırdığı ana kadar geçen sürede Annabel, Ivy ve ben, Ivy'nin odasındaydık, sonra hep beraber banyoya koştuk ve büyükbabamın ölmüş olduğunu gördük. Bu süre içinde hiç kimse odadan bir an bile ayrılmadı."

(1) Bu gerçekten inanılmaz.

Lenore'nin Pandy'den "Grandy" değil de "büyükbabam" diye söz etmesi Poirot'nun gözünden kaçmamıştı.

"Peki ya Kingsbury?" diye sordu.

"Kingsbury mi? Evet, o odada bizimle değildi... Ama onun, yani Kingsbury'nin büyükbabamı öldürmüş olabileceğini düşünmek bile çok saçma. Bu düşünülecek şey değil. Sanırım buradan ayrılmadan önce onunla da konuşmak isteyeceksiniz?"

"*Oui*, madam."

"O zaman bu fikrin ne kadar saçma olduğunu siz de göreceksiniz. Polis ve yargı mensupları büyükbabamın ölümünün kaza dışında bir neden olmayacağı konusunda en ufak bir kuşku duymazken sizin neden bu konuyu araştırdığınızı sorabilir miyim Mösyö Poirot? Sizi bununla görevlendiren biri mi var? Ya da buraya yalnızca kendi merakınızı gidermek için mi geldiniz?"

"Meraklı olduğumu kabul etmeliyim madam. Her zaman meraklı ve şüpheci bir insan oldum. Ayrıca size bahsettiğim dört mektuptan birini alan Mösyö John McCrodden'in babası da benden, oğlunun adını temize çıkarmakta kendisine yardım etmemi istedi."

Lenore Lavington başını salladı.

"Bu zaten çok açık değil mi? Adını temize çıkarmak mı? Bu gülünç. Büyükbabam öldüğünde bu kişi burada, bu evde değildi. Dolayısıyla adı zaten aklanmış durumda. Sizin de Bay McCrodden'in de bunun için daha fazla zaman kaybetmenize hiç gerek yok."

Annabel araya girdi. Köpeğinin çenesinin altını okşuyordu. Hayvan yeniden sahibinin ayağının dibine gitmiş, hayranlıkla sahibini izliyordu.

"Tabii ki bu arada sorularınızı yanıtlamaktan mutluluk duyarız."

"İzninizle sormak istediğim, dikkatimi çeken bir nokta var. Buraya geldiğimde ön kapı açıktı."

"Evet. Her zaman açıktır," dedi Lenore.

Annabel açıkladı.

"Hopscotch yüzünden. Evle bahçe arasında özgürce gidip gelmekten hoşlanıyor. Tabii biz onu kendimiz dışarı bırakıp almak, arkasından da kapıyı kapayabilmek isterdik; özellikle de Lenore bunu çok isterdi ama... Bunu yaptığımızda çok havlıyor."

"Kapının açık kalmasını istiyor ve Annabel de onun isteklerine boyun eğmemiz gerektiğinde ısrarcı," dedi Lenore sinirle.

"Hoppy çok akıllı bir köpek Mösyö Poirot. Ön kapının açık kalmasını istiyor. Böylece ne zaman isterse bizden birini rahatsız etmeden dışarı çıkabiliyor."

Poirot, "Kapının açık kalması alışkanlık halini aldığına göre, geçen yılın aralık ayının yedisinde, yani büyükbabanız banyodayken herhangi biri eve girmiş olamaz mı?" diye sordu.

"Hayır. Olmaz."

"Hayır." Annabel de kız kardeşini onayladı. "Ivy'nin yatak odası evin ön tarafında. İster bisikletle, ister arabayla, ister yürüyerek bahçe yolundan kim gelirse gelsin hiç şüphesiz içimizden biri mutlaka görmüş olurdu. Biz fark etmeden eve birinin gelmesi olanaksızdı."

"Peki ya arka taraftan eve yaklaştıysa?" diye sordu Poirot bu kez de.

"Neden böyle bir şey yapsın ki?" dedi, Annabel şaşkınlıkla. "Önden gelmek çok daha kolay. Ah, anlıyorum, eğer görünmek istemiyorsa..."

"*Précisément.*"

"Her ne kadar Hoppy ön kapıdan girip çıkmaktan hoşlansa da arka kapı da genellikle açık durur."

Lenore, "Eğer etrafta yabancı biri dolaşsaydı köpek havlamasıyla evi yıkardı," dedi. "Yabancının kokusunu hemen alır."

Poirot anımsattı.

"Ben geldiğimde hiç havlamadı."

"Lenore ile birlikte geldiğiniz için," dedi Annabel. "Sizin beklenen bir konuk olduğunuzu anladı."

Lenore Lavington şüpheyle kaşlarını çattı.

"Neyse, devam edelim Bay Poirot," dedi. "Daha başka bir sorunuz var mıydı, yoksa merakınız giderildi mi?"

"Hayır, ne yazık ki henüz tatmin olmadım. Evinizde daktilo var mıydı?"

"Daktilo mu? Evet. Neden sordunuz?"

"İzniniz olursa buradan ayrılmadan önce onu kullanabilir miyim?"

"İstiyorsanız elbette..."

"Teşekkürler madam. Şimdi de size Vincent Lobb'u sormak istiyorum. Babanızın dostuydu değil mi?"

Lenore, "Öyle olduğunu biliyoruz," dedi. "Tanışıklıkları çok uzun bir zamana dayanıyor. Çok iyi dostlarmış, içtikleri su ayrı gitmezmiş, ama sonra bir şey olmuş ve düşman olmuşlar."

Annabel atıldı.

"Siz sormadan söyleyeyim Mösyö Poirot. Ne olduğunu bilmiyoruz. Grandy asla söylemedi."

"Sanırım büyükbabanızın ölmeden çok kısa bir süre önce Mösyö Lobb'a mektup yazıp, artık aralarındaki bu *froideur*'u[1] sonlandırmak istediğini belirttiğinden haberiniz vardır."

İki kız kardeş şaşkınlıkla bakıştılar. İlk konuşan Lenore oldu.

"Hayır. Bilmiyoruz. Bunu size kim söyledi?"

"Büyükbabanızın avukatı Mösyö Peter Vout."

"Anlıyorum.

Annabel iç çekti.

"Grandy'nin bunu yapmış olmasından mutluluk duyuyorum. Bu beni çok şaşırtmadı da. Sonuçta o çok iyi niyetli ve bağışlayıcı bir insandı."

Lenore, "Annabel, çok şaşırtıcı şeyler söylüyorsun," diyerek uyardı onu.

"Öyle mi Lenore?"

"Evet öyle. Büyükbabam, bağışlayıcı öyle mi? Vincent Lobb her ne yaptıysa, bu elli yıl önceydi. Büyükbabamın kini tam elli yıl sürdü. Söylemek istediğim kesinlikle bunu yapmasının yanlış ya da kötü olduğu değil; senin dışında herkesin kin beslediği birileri olabilir Annabel."

"Senin de mi Lenore?"

"Evet öyle. Sen bağışlayıcı bir insansın Annabel. Büyükbabam değildi."

"Hayır değilim!" Annabel bu düşünceden rahatsız olmuş gibiydi. "Ben kimim ki birini bağışlayayım? Ben..." Gözyaşlarını gizlemek için uzaklara baktı. Neden sonra ekledi. "Evet, doğru, Grandy'yi, Hoppy'yi görmezden geldiği, hiçe saydığı için bağışladım, daha önce de Skittle'i sevmezdi. Lenore'ye

(1) Soğukluğu.

benden daha çok değer verdiği için de bağışladım onu. Onu bağışladım, çünkü o da beni bağışladı. Beni korkunç bir hayal kırıklığı olarak görüyordu, ama bunu belli etmemek için elinden geleni yaptı. Benim için neler hissettiğini biliyordum, bunu gizlemek için çabalamasını ise takdir ediyordum."

"Kız kardeşim üzgün," dedi Lenore, Poirot'ya. Yüzünde hafif alaycı bir gülümseme vardı. "Abartıyor. Bu arada Ivy nerede kaldı? Umarım sizin için hazırlananları yememiştir Mösyö Poirot."

Poirot, Annabel'e dönerek sordu.

"Büyükbabanız sizi niçin hayal kırıklığı olarak görüyordu matmazel?"

"Sanırım çok üstün bir ablam olduğu için."

"Yapma ama Annabel."

"Hayır Lenore, bu doğru. Bana göre sen çok üstünsün. Ben böyle düşünüyorum, Grandy de öyle düşünüyordu. Lenore her zaman onun favorisiydi. Bunda haklıydı da Mösyö Poirot. Lenore de aynen Grandy gibi kararlı, becerikli ve güçlü. Evlendi ve ona muhteşem torunlar verdi. Aileyi devam ettirdi. Bense onun için hep tüm zamanını köpeklere adamış bir zavallı oldum ve daha da kötüsü çocuksuz, evde kalmış bir kız kurusuyum."

Lenore, "Annabel çok fazla evlilik teklifi aldı," dedi. "Ama istemedi."

"Grandy kendimi köpeklerin arkasına gizlediğimi, çünkü insanlarla anlaşamadığımı düşünüyordu. Belki haklıydı da. Hayvanların insanlardan çok daha az can sıkıcı ve çok daha sadık olduklarını *düşünüyorum*. Karşılarındakini tüm hatalarına rağmen seviyorlar. Ah, kesinlikle Grandy'den ya da başka

birinden bahsetmiyorum, kimseyi suçlamıyorum. O elinden gelenin en iyisini yaptı, bense onu hayal kırıklığına uğrattım, hem de çok kötü şekilde, ben, ben..." Birden derin bir soluk alarak sustu. "Ah işte Ivy de geliyor." Bunu konuyu değiştirmek için söylediği apaçık ortadaydı.

"Neyi kastediyorsunuz matmazel?" diye sordu Poirot merakla. Annabel'in birden –sanki Barnabas Pandy odaya girmiş gibi– büyük bir korkuya kapılması onu şaşırtmıştı.

Kapı açıldı ve Ivy Lavington içeri girdi. Teyzesinin yüzünü görünce o da endişelendi.

"Ne oldu?

Lenore Lavington, "Hiç," dedi. Ivy'nin, Poirot'nun niçin Combingham Malikânesi'ne geldiğine ilişkin açıklamalarını dinlemediği düşünülünce bu her açıdan verilebilecek en doğru yanıttı.

Poirot yeniden sordu.

"Büyükbabanızı neden hayal kırıklığına uğrattınız?"

"Size söyledim ya," dedi Annabel boğuk, üzgün bir sesle. "Benim evlenmemi ve çocuk sahibi olmamı istiyordu."

Poirot söylememekte kararlı olduğu bir şey var, diye düşündü. O anda bu konunun üstüne daha fazla gitmek istemiyordu. Daha sonra bunu sorup öğreneceği bir fırsat çıkacağını umuyordu. Belki kız kardeşi ve yeğeninin yanlarında olmadığı bir ortamda çok daha özgürce konuşabilirdi.

Poirot yeniden Lenore Lavington'a döndü.

"Eğer size zahmet olmayacaksa, bana büyükbabanızın boğulduğu banyoyu gösterebilir miydiniz madam?"

Ivy, "Bu çok rahatsız edici değil mi?" dedi.

Annesi onu duymazdan geldi ve Poirot'ya bakarak, "Evet, elbette," dedi. "Bunun gerekli olduğunu düşünüyorsanız..."

Annabel de onları izlemek istedi ana Lenore, onu engelledi.

"Hayır, Annabel, sen burada kal."

Annabel bunu itirazsız kabul etti ve yeniden yerine oturdu.

"Neden sen de bu arada olanları Ivy'ye anlatmıyorsun?" dedi Lenore, Annabel'i ve Poirot'ya dönerek ekledi. "Benimle gelin Mösyö Poirot."

15. BÖLÜM

Olası Cinayet Yeri

Barnabas Pandy'nin öldüğü banyoya giden yol oldukça uzundu. Poirot o zamana dek birçok büyük malikânede bulunmuştu, ama hiçbirinin koridorları Combingham'ınkiler gibi, sonsuzluğa varacak kadar uzun değildi. Lenore Lavington'un yürüdükleri sırada konuşmak gibi bir niyeti olmadığını anlayınca Poirot da bu fırsatı değerlendirip alt kattaki oturma odasında yaşananları yeniden kafasından geçirip değerlendirmeye başladı.

İkinci kez Annabel Treadway'le karşılaştığı anda kadındaki değişmez hüznün bugün nispeten daha az göze battığını fark etmişti. Tabii bu kesinlikle daha mutlu göründüğü anlamına gelmiyordu; yanında çok sevgili köpeği olmasına rağmen asla mutlu olduğu söylenemezdi. Hayır, daha farklı, daha başka bir şeydi bu...

Poirot başını salladı. Bunun ne olduğunu söyleyemiyor ve bu da onu sinirlendiriyordu. Düşünceleri Lenore Lavington'a kaydı. Onun saatlerce konuşup yine de karakteri konusunda

hiçbir şey öğrenemeyeceği ender insanlardan biri olduğuna karar verdi. Onun hakkında tek hissedebildiği kadının bir şekilde olayların açığa kavuşturulmasını istediği ve bundan emin olmaktan hoşlandığıydı. Kadında her an tetikteymiş gibi bir hava vardı. Poirot bunun nedeninin kız kardeşinin son anda söylemekten vazgeçtiği şeyden korkması olup olmadığını merak ediyordu.

Lenore, onu yeni bir dizi kapıdan geçirirken, "Ah!" diye mırıldandı Poirot.

Kadın durdu ve nazikçe, "Bir şey mi söylemiştiniz?" diye sordu.

"*Non. Pardon,* madam."

Aslında ses çıkarmak gibi bir niyeti yoktu, ama birden Annabel Treadway'de onu rahatsız eden değişikliğin ne olduğunu anlamasıyla kendini tutamamıştı. Kadındaki melankolik hava hâlâ devam etmesine rağmen kararlı bir şekilde yalnızca kız kardeşini düşündüğü için kendi duygularını bir yana itmişti.

Evet, bu, diye düşündü Poirot mutlulukla. Her iki kız kardeş de diğeri konusunda adeta her an tetikteydi, diğerinden gelecek her sözcüğe, ifadeye ya da davranışa uyum sağlama çabasındaydı... İyi de neden, diye sordu Poirot kendi kendine. Sanki gizlice birbirlerini gözetliyorlardı ve sırasıyla Annabel Lenore'nin, Lenore, Annabel'in yerini alıyordu. İki kız kardeşten her biri elbette diğerinin de o odada olduğunun farkındaydı; diğerinin söylediğini dinliyordu, ama umursamadan, sıradan bir şeymiş gibi dinliyor, gerçekte ise takıntılı bir şekilde diğerine odaklanıyordu.

Poirot, "Bunların ortak bir sırları var," diye fısıldadı kendi kendine. "Bu iki kız kardeş bir sırrı paylaşıyorlar ve her ikisi

de diğerinin bu sırrı ortaya çıkaracak bir şey söyleyeceğinden korkuyor; hem de Hercule Poirot'ya, özel konulara burnunu sokmak üzere oraya kadar gelen bir yabancıya!"

"Mösyö Poirot?"

Düşüncelere fazlasıyla dalan Poirot, Lenore Lavington'un durduğunu fark edememişti.

"Trajedinin gerçekleştiği banyo burası. Lütfen girin."

"Teşekkürler madam."

İçeri girdiklerinde döşeme tahtaları gıcırdadı, tuhaf bir gıcırtıydı bu. Sanki büyük acı çeken biri dikkat çekmemeye çalışıyor, diye düşündü Poirot. Banyo oldukça mütevazı döşenmişti. Odanın tam ortasında bir küvet duruyordu, bir sandalye, köşeleri dökülmeye başlamış bir raf, bir köşede çekmecelerden oluşan alçak bir banyo dolabı. Çekmecelerden her birinin köşesinde özenli bir oyma vardı. Poirot bu tür çekmeceli dolaplara "yüksek konsol" dendiğini duymuştu, ama buna hiç yakışmıyordu, bu olsa olsa "alçak konsol" olabilirdi. Aslında dolabın tahtasının parlak olması gerekirdi, ama möblelerin donuk renkleri yıllardır cilalanmadıklarını gösteriyordu.

Rafta ilginç bir şey duruyordu, küçük pembe bir şişe.

Poirot merakla, "Bu da ne?" diye sordu.

"Şişe mi? Zeytinyağı," dedi Lenore Lavington.

"Mutfakta değil, banyoda mı?"

"Büyükbabam..." Lenore yutkundu, bir an sustu sonra ekledi. "Büyükbabam asla zeytinyağı olmadan banyoya girmezdi."

"Banyo suyunda mı?"

"Evet. Cildine iyi geldiğini söylüyordu, ayrıca her nedense kokusunu da seviyordu." Arkasını dönüp pencereye gitti.

"Çok üzgünüm Mösyö Poirot. Bu çok ilginç. Onun ölümünden bahsetmekte zorlanmıyorum, ama bu küçük şişe..."

"*Je comprends.* Bu şişeden duygulanmadan bahsetmeniz çok daha zor, çünkü bu onun keyif aldığı şeylerden biriydi. Sizi hüzünlendiren de bu."

"Evet öyle. Büyükbabamı severdim." Kendini bir açıklamada bulunması gerekiyormuş gibi hissetmişti.

"Madam, Mösyö Pandy'nin banyodan size seslendiğinden ve o sırada sağ olduğundan, duyduğunuz sesin ona ait olduğundan eminsiniz değil mi? Ve o andan büyükbabanızı boğulmuş olarak gördüğünüz ana dek kız kardeşiniz ve kızınızla birlikte olduğunuzdan da eminsiniz değil mi? Aranızdan hiç kimse bir an bile diğer ikisini yalnız bırakıp, bir nedenle dışarı çıkmadı, değil mi?"

"Kesinlikle, ama kesinlikle eminim," dedi Lenore Lavington kararlı bir şekilde. "Annabel, Ivy ve ben hararetli bir şekilde sohbet ediyorduk, büyükbabam seslenerek onu rahatsız ettiğimizi, daha alçak sesle konuşmamız gerektiğini söyledi. Evin sakin olmasından hoşlanırdı."

"Matmazel Ivy'nin odası buraya yakın mı?"

"Evet, koridorun biraz ilerisinde, sağda. Kapıyı kapamıştık, ama bunu yapmamız bu evde hiçbir şeyi değiştirmiyor. Konuşmalarımızı açıkça duyduğundan eminim."

"Teşekkürler madam."

"Kingsbury ile konuşurken özen gösterirseniz size minnettar olurum," diye ekledi Lenore Lavington. "Büyükbabamın ölümünden bu yana iyice içine kapandı. Umarım onu fazla hırpalamanıza gerek kalmaz."

"Mümkün olduğunca kısa tutmaya çalışacağım," diye Poirot söz verdi.

"Büyükbabamı hiç kimse öldürmedi, ama öldürdüyse bile bu asla Kingsbury olamaz. Öyle olsa en azından giysileri ıslak olurdu, ki değildi. Annabel, Ivy ve ben onun büyükbabamı küvette bulduğu andaki çığlığını duyduk; olayı gördüğü andaki çığlığını... Birkaç saniye sonra da hepimiz buradaydık. Kingsbury'nin giysileri tamamen kuruydu."

"Büyükbabanızı sudan çıkarmaya çalışmadınız mı?"

"Hayır. Bunun için artık çok geç olduğu açıkça görülüyordu."

"O zaman kız kardeşinizin giysileri de kuruydu."

Lenore bu soru karşısında şaşırmış görünüyordu.

"*Hepimizin* giysileri kuruydu. Annabel'inkiler de. Üzerinde beyaz sarı çiçekli mavi bir elbise vardı. Uzun kollu. Burada, tam yanımda duruyordu. Eğer kollarından su damlasa hemen fark ederdim. Ben çok dikkatli bir insanım."

Poirot, "Bundan hiç şüphem yok," dedi.

"Kız kardeşim aleyhindeki suçlamaları ciddiye almıyorsunuz, değil mi Mösyö Poirot? Aynı mektup dört kişiye gönderilmiş. Yüz kişiye gönderilmiş olsa ne olacaktı? Her birini zanlı olarak mı ele alacaktınız? Hem de polisin bu konuda hiçbir kuşkusu yokken ve adli tabip açıkça bu ölümün kaza olduğunu belirtmişken..."

Poirot yanıt verecekti, ama Lenore Lavington henüz sözünü tamamlamamıştı.

"Ayrıca Annabel'in birini öldürmüş olabileceğini düşünmek bile çok gülünç. Kız kardeşimin her tür yasadışı eylem karşısında çok yanlış bir yaklaşımı var. Yasalara karşı en ufak bir şey yapmış olsa bile bu onun için işkence olur. Kendini kaybeder, dertlenir, başka bir kişi olur çıkar. Asla bir cinayet

riskini göze alamaz. Hatta köpeğinin cinsinin farklı olmasının riskini bile göze alamaz."

Ivy Lavington odaya girdi.

"İnsanların pek çoğu hep aynı cinsi alırlar," dedi ve Poirot'ya dönerek açıkladı. "Hopscotch Airedale terrier cinsi bir köpek, Skittle de öyleydi, ondan önceki de."

Annesi sordu.

"Kapı dışından bizi mi dinliyordun Ivy?"

"Hayır. Benim duymamı istemediğiniz şeyler mi konuşuyordunuz?"

"Kız kardeşim, Ivy ve oğlum Timothy için ikinci bir anne gibidir Mösyö Poirot. Benim onun aleyhinde bir şey söylediğimden ya da onu incitecek bir şey yaptığımdan şüphelendikleri anda hemen savunmaya geçerler."

"Ah, anne, lütfen kendine acımaya son verir misin?" dedi Ivy şakacı bir sabırsızlıkla. "Cinayetle suçlanan Annabel teyze, sen değilsin. O kesinlikle böyle bir şey yapmış olamaz, Mösyö Poirot."

Poirot, Ivy Lavington'dan hoşlandığına karar verdi. Kızın üstünde gençliğinin enerjisi vardı, bu evdeki tek normal kişi gibi görünüyordu. Tabii Poirot henüz Kingsbury ile karşılaşmamıştı. "Büyükbabanız banyo yaptığı sırada Hopscotch da sizinle, yani üçünüzle birlikte, yatak odanızda mıydı Matmazel Ivy?"

Kızının yerine yanıt veren Lenore Lavington oldu.

"Elbette ki öyleydi. Annabel nereye giderse köpek de peşinden gider. Köpek tek başına dışarı çıkabilir, ama kız kardeşimin buna izni yok. Londra'ya sizi görmeye geldiği gün, onun evden ayrılmasının ardından yaklaşık bir saat hiç dur-

madan havladı. Gerçekten korkunç, çok rahatsız edici bir durumdu bu."

"Madam, size Mösyö Pandy'yi öldürmekle suçlanan diğer üç kişinin adlarını söyleyebilir miyim?"

"Elbette."

"John McCrodden. Hugo Dockerill. Sylvia Rule. Bu isimlerden biri tanıdık geliyor mu?"

"Hugo Dockerill, Timothy'nin okulunda yemekhane müdürü. Diğer iki ismi ise daha önce hiç duymamıştım. Tabii sizin biraz önce Bay McCrodden'den bahsetmeniz dışında."

Ivy güldü.

"Anne, saçmalıyorsun. Tabii ki Sylvia Rule'un kim olduğunu biliyorsun."

"Hayır, bu doğru değil." Lenore Lavington şaşırmış görünüyordu. "Sen kim olduğunu biliyor musun?" Bu soru Ivy'yeydi. "Kim o?" Kızının kendi bilmediği bir şeyi bilmesine katlanamıyormuş gibi.

"O Freddie Rule'un annesi, okulda Timmy ile aynı yatakhanede kalan Freddie'nin. Turville'e yaklaşık altı ay önce geldi. Son okulunda çok ezilmiş."

Poirot, Lenore Lavington'un yüzünün bembeyaz olmasını ilgiyle izledi.

"F-Fredie mi?" diye kekeledi kadın. "Tuhaf, yalnız Freddie mi? Onun soyadı *Rule* mu?

"Evet. Annesinin adı da Sylvia. Bunu bilmen *gerekirdi*. Niye öyle tuhaf bakıyorsun?"

"Fred-die," diye bir daha kekeledi annesi, ama bu kez çok daha yavaş. Kadının gözleri parlıyor ve fırıl fırıl dönüyordu. Yalnızca bu ismin geçmesi bile tuhaf bir korkuya kapılmasına neden olmuştu.

"Neden zavallı Freddie'ye bu kadar karşısın ki anneciğim? Sana ne zararı oldu ki?"

Ivy'nin bu sorusu zaten gergin olan ortamı daha da germişti.

"Hiç," dedi Lenore Lavington hemen, kararlılıkla. Kendini toplamayı başarmış gibiydi. "Yalnızca soyadını bilmiyordum. Hepsi bu. Senin bilmene de şaşırdım."

"Okula Timmy'yi ziyarete gittiğimde onunla konuşmuştum. Asık suratlı, çok hüzünlü görünen bir çocuk dikkatimi çekmiş ve yanına onunla konuşmaya gitmiştim. Uzun, çok ilginç bir sohbetimiz oldu. Kendini Freddie Rule olarak tanıttı. Aynı zamanda annesinin adının da Sylvia olduğunu söyledi. Bu adı bilmemin nedeni de bu."

"O içine kapanık, yabani çocuk kesinlikle Timothy'nin arkadaşı değil," diye açıkladı Lenore Lavington, Poirot'ya dönerek. "Aslına bakarsanız Timothy'ye de ondan uzak durmasını öğütledim. Bence çocuk normal değil; böylelerinden her şey beklenebilir."

"Haydi ama anne!" Ivy güldü. "Gerçekten böyle mi düşünüyorsun? Sen aklını mı kaybettin? Freddie şu dünyadaki en zararsız çocuk."

Poirot, "Büyükbabanızın öldüğü gün," diyerek araya girdi. "Siz ikiniz ve Matmazel Annabel'in, oğlunuzun okulundaki Noel şenliklerine katılacağınız bekleniyordu. Bu doğru değil mi?"

Lenore, "Evet," dedi.

"Ama sonuçta şenliğe gitmediniz, öyle değil mi?"

"Evet."

"Neden?"

"Anımsamıyorum."

Poirot, Ivy'ye döndü.

"Siz bunun nedenini anımsıyor musunuz matmazel?"

"Kim bilir belki annem Freddie Rule ile karşılaşmak istemiyordu ve bu yüzden de oraya gitmekten vazgeçti, fikir değiştirdi."

Lenore atıldı.

"Ivy, saçmalama."

"Böyle dememin nedeni yalnızca onun adının geçmesinin bile senin böyle kötü görünmene, renginin atmasına neden olması. Neden? Bunu bana söylemeyeceğini biliyorum, ama bunu öğrenmeyi çok isterdim."

Poirot da bunu bilmeyi çok istiyordu.

16. BÖLÜM

Fırsat Adamı

Kingsbury'nin küçük evine ana binadan kısa bir yürüyüşle ulaşılıyordu. Evin hemen dışında lavanta, biberiye ve çördük otlarıyla çevrelenmiş küçük bir bostan vardı.

Poirot ön kapıya yaklaştı. Tam bir "fırsat adamı" olduğunu düşünmeye başladığı Kingsbury ile karşılaşmak için sabırsızlanıyordu. Eğer Combingham'daki kadınlar doğruyu söylüyorlarsa Kingsbury, Barnabas Pandy'yi öldürmüş olabilecek tek kişiydi. Bu kadar basit olabilir miydi? Poirot merak ediyordu. Uşağın itiraf etmesini sağlayabilir ve hemen o gün gizemi çözebilir miydi?

Kapıyı çaldı ve hemen ardından ayak sesleri duydu. Ayağını sürüyen birinin ayak sesleriydi bunlar. Kapı açıldı. İskeleti çıkmış denecek kadar zayıf, teni kâğıt gibi buruş buruş, ela gözlü bir adam göründü. Adam en azından yetmiş yaşında olmalıydı. Poirot, adamın pantolonunun paçaları tozlu olsa da şık giyindiğine inandığından şüphelendi. Seyrek beyaz

saçları, bir zamanlar taktığı peruğun parçaları kafa derisine tutam tutam yapıştırılmış gibi görünüyordu.

Poirot kendini yaşlı adama tanıtıp, Annabel Treadway'in ziyaretinden başlayarak orada bulunma nedenini açıkladı. Kingsbury sanki onu görmek ve duymak için çaba harcıyormuş gibi başını öne doğru uzatmış, gözlerini kısmış bakıyordu. Ancak Poirot, Lenore Lavington ile görüşmesinden söz edip, kendisini oraya kadının gönderdiğini söyledikten sonra uşağın tavırları değişti. Gözleri açıldı ve sırtı dikleşti. Poirot'yu içeri davet etti.

Hem oturma odası hem de mutfak olarak kullanıldığı anlaşılan odadaki sert bir sandalyeye oturan Poirot, Kingsbury'ye Barnabas Pandy'nin öldürülmesi olasılığı konusunda ne düşündüğünü sordu.

Yaşlı adam başını salladı; bu hareketiyle birlikte başındaki beyaz tutamlar yerlerinden oynadı.

"Olamaz," dedi. "Kızların hepsi Bayan Ivy'nin odasında toplanmış, gürültü yapıyorlardı, onların dışında evde olan tek kişi bendim.

"Ve tabii sizin Mösyö Pandy'nin ölmesini istemek için bir nedeniniz yoktu, değil mi?"

"*Onun* mu, hayır." Kingsbury ilk sözcüğü özellikle vurgulayarak söylemişti.

"Demek öldürmek istediğiniz başka biri var?"

"Hayır, öldürmek değil. Ama size yalan söylemeyeceğim Bay Porrott. Bay Pandy öldüğünden beri birçok kez Tanrı'nın benim de canımı almasının bana çok büyük bir lütuf olacağını düşündüm ve Tanrı'dan bunu diledim."

"Sanırım kendisi işvereniniz olduğu kadar yakın bir dostunuzdu da, *n'est-ce pas*?"

"İnsanın sahip olabileceği en yakın dost. Çok iyi bir insandı. O gittiğinden beri hiçbir şey yapmak istemiyorum. Yapmamın hiçbir anlamı yokmuş gibi hissediyorum. Tabii görevimin gereği işleri yapıyorum," diye ekledi telaşla. "Ama o gittiğinden beri bana ihtiyaç yoksa asla malikâneye gitmiyorum."

Kingsbury'nin konuşurken küçük kuşların kanat çırpmalarını andıran el hareketlerini izleyen Poirot, adamın birini boğacak güçte olduğundan şüphe duydu. Bu haliyle kendisinden yaşlı birinin banyosuna yardımcı olması bile olanaksızdı. Kim bilir belki de Bay Pandy daha yaşlı olmasına rağmen fiziksel anlamda daha güçlüydü ve küvete, yardım almadan kendisi girip çıkabiliyordu.

Kingsbury, Poirot'ya doğru eğilerek, gizli bir şey söyleyecek gibi, "Bay Porrott," dedi. "Size Bay Pandy'nin kesinlikle öldürülmüş olamayacağını söyleyebilirim. Eğer Combingham Malikânesi'ne gelmenizin tek nedeni buysa... Bu zahmete katlanmanıza hiç gerek yoktu."

"Umarım haklısınızdır. Yine de izninizle size birkaç soru yöneltmek..."

"İstediğinizi sorabilirsiniz ama bu konuda size söyleyebileceğim daha fazla bir şey yok. Her şeyi söyledim zaten."

"Mösyö Pandy banyo yaparken ve kadınlar Bayan Ivy'nin odasında gürültülü bir şekilde konuşurken siz neredeydiniz?"

"Kısa bir süreliğine buradan ayrıldığım için valizimi boşaltıyordum. Bay Pandy'nin banyosunu hazırladım, her zaman yaptığım gibi zeytinyağını koydum ve onun küvete girdiği zaman en az kırk beş dakika kaldığını bildiğimden, bu arada ben de valizimi boşaltabilirim, diye düşündüm. Bunu

yaptım da. Sonra malikâneye döndüm. Bay Pandy'nin artık kurulanıp giydirilmek isteyeceğini düşünüyordum. Suyun altında yatıyordu. Bu korkunç bir sahneydi Bay Porrott. Gözleri ve ağzı açıktı. O anı hiç unutmayacağım."

Poirot, "Bana malikânenin ön kapısının genellikle aralık bırakıldığı söylendi," dedi.

"Ah evet. Köpek akşam dokuza kadar, yani kendisinin ve tabii Bayan Annabel'in uyku saatine kadar içeride kapalı kalmak istemiyor. Sonrasında kapının kapanması sorun olmuyor."

"Kadınlar Bayan Ivy'nin odasında şamata yaparken ve siz valizini boşaltmakla meşgulken yabancı biri eve girip Mösyö Pandy'yi boğmuş olamaz mı?"

Kingsbury başını salladı.

"Neden olmasın?" diye sordu Poirot.

"Köpek," dedi yaşlı adam. "Öyle bir şey olsa çıldırırdı. Onu buradan duyardım. Bir yabancı mı malikânede dolaşacak? Hopscotch onun sağ çıkmasına fırsat vermezdi."

Poirot, "Hopscotch'u gördüm," dedi. "Bana sevecen, yumuşak huylu bir yaratık gibi göründü."

"Ah evet, eğer ailenin dostuysanız ya da davet ettikleri bir misafirseniz... Ama eğer bir yabancının etrafta dolaştığını sezerse hemen bir terslik olduğunu anlar ve çok korkunç olabilir."

"Anladığım kadarıyla Mösyö Pandy vasiyetnamesinde size de hatırı sayılır bir meblağ bırakmış?"

"Bıraktı, ama harcamayacağım; belki çok az bir miktarını harcamak için ayırabilirim. Geri kalanı bağış olarak Dr. Barnardo'nun kimsesiz, yoksul çocuklar için açtığı yurtlardan birine gidecek. Bayan Lavington bunu benim adıma ayarlaya-

bileceğini söyledi. Parayı ne yapacağım ki? Para Bay Pandy'yi geri getiremez, o yaşarken benim para gibi bir sorunum yoktu. Ama şimdi tamamını bağışlayınca yine olmayacak."

Kingsbury samimi görünüyordu, belirgin bir açık yüreklilik ve kararlılıkla konuşuyordu, ama Poirot geçmişte çok yetenekli yalancılar tanımıştı. Poirot zamanı geldiğinde Dr Barnardo'ya gitmesi planlanan miktarın yanlış bir yola yönlenip yönlenmediğini kontrol etmek akıllıca olabilir, diye düşündü.

"*Alors*, banyoya döndüğünde düşünebileceğiniz en ıstırap verici sahneyle karşılaştınız. O şokla feryat ettiğinizde, evdeki üç kadın hızla banyoya koştular, öyle değil mi? O sırada giysileri kuru muydu yoksa yaş mı?"

"Kuru. Neden yaş olsun ki? Hiçbiri küvete girmedi ki?"

"İçlerinden birinin elbisesi ya da elbisesinin kolları yaş olsaydı bunu fark edeceğinizden emin misiniz?"

Yaşlı adam başını salladı.

"Bay Pandy, bana suyun altından öyle bakarken içeri bir kaz sürüsü girse bile fark etmeyebilirdim."

"Öyleyse..." Poirot sessizce iç geçirdi. "Sorun değil. Sağlık olsun. Aslında size sormak istediğim çok daha önemli bir sorum var. Bay Pandy banyo yaptığı sırada evdeki kadınların yaptıkları şamata..."

"Nasıl anlatayım, kulak dayanacak gibi değildi. Bayan Lavington ve Bayan Ivy avazları çıktığınca birbirlerine bağırıyor, Bayan Annabel de onları sakinleştirmek için iki gözü iki çeşme ağlıyor, bağırıyordu. Daha sonra Bayan Lavington'un ona bağırdığını ve Bayan Ivy'nin annesi olmadığını anımsattığını duydum, aslında Bayan Annabel de bunu anımsasa iyi

olurdu. Korkunç bir gürültüydü. Bay Pandy de bundan hiç hoşlanmıyordu. Doğrusu ya, bunun için onu hiç kınamıyorum. Sonra onlara sessiz olmaları için bağırdı."

"Bunu duyduğunuzda hâlâ malikânede miydiniz?"

"Hayır, evimin dışındaydım, içeri girmek üzereydim. Banyonun penceresi açıktı, zaten Bay Pandy her zaman açık bırakırdı. Suyunun sıcak, banyonun serin olmasını isterdi. İkisinin birbirini dengelediğini söylerdi. Ah, onun bağırdığını açık ve net olarak duydum."

"Peki, sessiz ve sakin olmaları istendikten sonra kavganın bitip bitmediğini duyabildiniz mi?"

"Korkarım hayır. Bayan Ivy'nin yatak odası evin ön tarafındadır. Ama bittiğini sanmıyorum. Hayır, bitmediğinden eminim. Ya da bitip yeniden başladı. Eve döndüğümde hâlâ sesler vardı. Kavgayı durduran Bay Pandy'nin ölümü oldu. Onu suyun altında gördüler ve olan oldu."

"Eğer köpek insanların birbirine bağırdığı, gürültülü bir odadaysa ve sahibinin üzgün olduğunu hatta ağladığını gördüyse, Hopscotch'un yalnızca bu nedenle bir yabancının eve girip dolaştığını fark etmemiş olması mümkün değil mi? Bayan Lavington'un söylediğine göre Bayan Ivy'nin yatak odasının kapısı kapalıymış. Köpek, sahibinin mutsuzluğu nedeniyle kaygılı ve dalgın olduğu için davetsiz bir misafirin kokusunu almadığı gibi, ayak seslerini de duymamış olabilir, değil mi?"

Kingsbury düşündü.

Sonunda, "Evet, size hak veriyorum," dedi. "Şimdiye kadar hiç bunu düşünmemiştim. Haklısınız, Bay Porrott. Bayan Ivy'nin yatak odasının kapısı kapalı olduğu için içeri giren bir yabancıyı sezememiş olabilir. Herhalde Bayan Annabel'in

üzgün olması nedeniyle tasalanmıştı ve o bu durumdayken yanından ayrılmazdı. Yine de evde dolaşan bir davetsiz misafirin kokusunu alabilir ya da ayak seslerini duyabilirdi diye düşünüyorum. Ama bundan emin olduğumu söyleyemem."

Sessizlik içinde oturuyorlar, sorular havada uçuşuyordu. Poirot kendini haklı çıkaracağı yerde bozguna uğramış hissediyordu. Yine sonsuz denecek kadar olasılıkla karşı karşıyaydı. Her şeye rağmen Barnabas Pandy öldürülmemiş olabilirdi, ya Kingsbury tarafından öldürülmüş olabilirdi ya gizlice, yasadışı bir şekilde malikâneye sızan bir yabancı tarafından... Herkes yapmış olabilirdi bunu; Sylvia Rule, Hugo Dockerill, Jane Dockerill, Freddie Rule, John McCrodden...

Bu bilmecenin eksiği parametrelerinin olmaması, diye düşündü Poirot çaresizlik içinde. Cinayet olmama ihtimali bir hayli yüksek sayılabilecek bir olay için zanlı bolluğu vardı. Eğer Rowland McCrodden, Stanley Donaldson'u 7 Aralık tarihi için kendi lehine yalancı tanıklık yapmaya ikna ettiyse ya da Ivy ve Lenore Lavington ve Annabel Treadway bir nedenle Ivy'nin odasında olduklarına ilişkin yalan söylüyorlarsa, kuşkulu sayısı daha da artıyordu.

"Neden?" diye mırıldandı Poirot. "Beni yanıta götürecek olan bu, *cinayet nedeni*. Çünkü çok sayıda insanın bunu yapma fırsatı vardı."

"Ne dediniz?" Kingsbury daldığı düşüncelerden uyanmıştı. Poirot da yeniden başlamaya hazırdı.

"Bana Vincent Lobb hakkında ne anlatabilirsiniz?" diye sordu.

"Bay Pandy onun adını bile duymak istemiyordu. Yaklaşık elli yıldır. Bay Lobb, onu çok büyük bir hayal kırıklığına uğratmıştı."

"Nasıl?"

"Korkarım size bunu anlatamayacağım. Bay Pandy bunu bana asla anlatmadı. İhanetten ve vefasızlıktan nefret ettiğini çok söylemesine rağmen asla ayrıntılara girmedi. 'Bana asla ihanet etmeyeceksin, değil mi Kingsbury?' diye sorardı ve ben de etmeyeceğimi söylerdim." Yaşlı adam gururla ekledi. "Bunu yapmazdım ve asla yapmadım da."

"Peki, Annabel Treadway, Lenore Lavington ve Ivy arasındaki kavganın nedeni neydi?" diye sordu Poirot.

"Ah, Bayan Annabel bu kavgada taraf değildi. Bu Bayan Lenore ve Bayan Ivy arasındaki bir kavgaydı. Bayan Annabel onları durdurmaya çalıştı."

"Peki, kavganın nedeni neydi? Duyabildiniz mi?"

"Eğer öğrenmek istediğiniz buysa, beni ilgilendirmeyen konuşmalara kulak misafiri olan biri değilim. Ama o gün burada bir sağır bile olsa konuşulanları duyardı. Yine de dinlemiş olmamak için elimden geleni yaptım. Acaba Bayan Lavington kendisiyle kızı arasında geçen konuşmalardan size bahsetmemi ister miydi? Bundan emin olamıyorum."

"Konuşmam gereken kişinin siz olduğunuzu bana söyleyen Bayan Lavington'un kendisiydi. Zaten birazını anlattınız, öyle değil mi?"

"Ama ayrıntıları anlatmadım," dedi Kingsbury. "Bayan Lavington bilmenizi isteseydi kendisi anlatırdı zaten."

"Dostum, eğer bana bu konuda yardımcı olursanız size minnettar olacağım. Köpeğin eve giren bir yabancıyı duymamış olabileceği konusunda hemfikir olduğumuza göre Bay Barnabas Pandy'nin öldürülmüş olma ihtimalini... Her neyse, göz ardı etmemiz olanaksız. Eğer öldürüldüyse de katilin yasalardan kaçmasına izin vermemeliyiz."

"Bu konuda sizinle hemfikirim," dedi Kingsbury sert bir tonda. "Eğer onu bulursam kendi ellerimle boğazını sıkıp öldürürüm."

"Lütfen bunu yapmayın. Bunun yerine bana, istemeden kulak misafiri olduğunuz şu kavgadan bahsedin."

"İyi de Bay Pandy'yi öldüren bir yabancıysa aile içindeki küçük bir kavganın bu cinayetin çözümünde nasıl bir önemi olabilir?"

Poirot, "Bana güvenin," dedi. "Çok cinayet vakası çözdüm."

"Bense çözmedim. Yaşamım boyunca bir tane bile çözmedim," dedi Kingsbury hüzünle.

"Çözüme ulaşana dek neyin hayati önemde olduğunu ya da neyin nasıl bir bağlantısı olduğunu asla bilemezsiniz. En ilgisiz, en mantıksız görünen ayrıntı en önemli ipucu olabilir."

"Peki öyleyse, yardımcı olabileceğime inanıyorsanız, hoş ben hâlâ bunun nasıl olacağını anlamış değilim ama... Bayan Ivy, Bayan Lavington'un kendisine söylediği bir şeye çok içerlemişti. Bayan Lavington'u bu sözleri kötü niyetle söylemiş olmakla suçluyordu, bilmem anlatabiliyor muyum? Bayan Ivy, Bayan Lavington'un bu sözleri özellikle kendisini incitmek için söylediğine inanıyor ve bunu açıkça söylüyordu. Bayan Lavington ise böyle bir şey yapmadığına, böyle bir niyetinin olmadığına yemin ediyor, Bayan Ivy'nin konuyu abarttığını söylüyordu. Doğrusunu isterseniz büyük olasılıkla bunun daha fazlası da vardı."

"Neden böyle söylediniz?"

"Birkaç gün önceki akşam yemeğinden beri evdeki hiçbir şey düzgün değildi ki."

"Hangi yemek?"

"Belki sizi hayal kırıklığına uğratacağım Bay Porrott, o yemekte konuşulan hiçbir şeyi duymadım ama sorunların başlangıcı o yemekti. Onları yemek masasında yalnız bırakıp, malikânenin çevresinde yapmam gereken son birkaç işi yapmaya gitmiştim. Akşam malikâneden ayrılmadan önce aileye iyi geceler dilemek için yanlarına gidiyordum, ama yemek salonuna ulaşamadan Bayan Ivy hızla koşarak, önümden geçip gitti. Ağlıyor ve çıldırmış gibi koşuyordu. Onu Bayan Annabel izledi. O da aynı durumdaydı. Arkalarından da Bayan Lavington geldi, yüzü... Bunu nasıl tanımlayacağımı bilmiyorum, ama beni dehşete uğrattı. Tek kelimeyle allak bullak olmuştu. Gözlerinde daha öne hiç görmediğim bir bakış vardı. Onunla konuşmaya çalıştım, ama beni ne duydu ne de gördü Bay Porrott. Bu çok tuhaf bir durumdu. Çok korkunç bir şey olduğunu düşündüm."

"Bunun Bay Barnabas Pandy ölmeden birkaç gün önce olduğunu söylüyorsunuz, değil mi?"

"Evet doğru. Üzgünüm, tam olarak kaç gün olduğunu söyleyemeyeceğim ama üç ya da dört gün önceydi. Ya da en fazla beş."

"Peki, çok kötü bir şey olduğundan kuşkulandıktan sonra ne yaptınız?"

"Bay Pandy'yi bulma umuduyla doğruca yemek odasına gittim. Onu ne halde bulacağımı düşünmeye bile cesaretim yoktu. Her zaman oturduğu yerde, masanın başında oturuyordu ve..." Kingsbury sözlerine ara verdi. "Bay Porrott, çok ufak ayrıntıların bile bir cinayetin çözümünde çok önemli olduğunu söylediğinizi duymadığımı düşünmeyin lütfen, ama çok iyi bildiğim bir şey daha var ki, o da Bay Pandy'nin bunları hiç kimsenin duymasını istemediği."

"Onun katilinin cezalandırılmadan ortalarda dolaşmasını mı istiyorsunuz?"

Yaşlı adam başını salladı.

"Umarım bunları size anlatmakla yanlış yapmıyorumdur, yoksa Bay Pandy bir gün karşılaşacağımız başka bir yerde bana iyi bir dayak çekebilir." Birkaç kez gözünü kırpıştırdıktan sonra ekledi. "Umarım size anlattıklarım aramızda kalır, bu sözlerimi başka birine aktarmanız gerekmez."

"Eğer cinayetle doğrudan ilişkisi yoksa daha ileriye gitmeme gerek kalmayacaktır. Buna söz verebilirim."

"Neyse, dediğim gibi Bay Pandy'yi yemek masasının başında tek başına otururken buldum. Ama tek yaptığı bu değildi." Kingsbury sesini iyice alçaltarak ekledi. *"Ağlıyordu,* Bay Porrott. Ağlıyordu. Uzun yıllar boyunca onunla çalışmış olmama rağmen daha önce hiç ağlarken görmemiştim. Yalnızca bir damlaydı, masadaki mumların ışığında bunu çok net görebildim. Gözpınarında koskocaman bir damla gözyaşı vardı. Bay Pandy, ona doğru ilerlediğimi görünce başını salladı. Bu haldeyken ona daha fazla yaklaşmamı istemiyordu. Ben de buraya, evime döndüm. Ve belki de bunu yaptığımdan pek hoşlanmayacaksınız, ama Bay Porrott hiçbir zaman onun gözlerinin dolmasına ya da herkesi masadan gönderip yalnız kalmasına neyin neden olduğunu öğrenmeye çalışmadım. Bay Pandy'nin bu konuda konuşmak istemediğini biliyordum, dolayısıyla da sormadım. Sormak benim işim değildi."

Poirot, Combingham Malikânesi'ne döndüğünde onu Lenore Lavington, Annabel Treadway ve Hopscotch karşıladı. Köpeğin ağzında turuncu lastik bir top vardı.

"Kingsbury'nin yardımcı olabildiğini umarım," dedi Lenore lavington.

"Daha önce ikinizin anlattığı birçok şeyi teyit etti," dedi uşağın kulübesinde öğrendiği her şeyi açıklamak istemeyen Poirot, sakin ve samimi bir biçimde. Şimdi iki kız kardeşe soracak çok daha fazla sorusu vardı, ama yaşlı adamı tehlikeye atmamak için bunu sağduyuyla yeni baştan düşünmeliydi.

Yoksa bu, karşımdaki iki kadından birinin katil olabileceğini düşündüğüm anlamına mı geliyor, diye sordu içinden kendine. Onlardan biri Barnabas Pandy'yi öldürdüyse, o zaman diğeri ve Ivy Lavington, birlikte odasında yaşananlarla ilgili yalan söylüyor olmalıydı. Poirot içgüdüsel olarak Ivy'ye güveniyordu. Bu, Lenore Lavington ve Annabel Treadway'e güvenmediği anlamına mı geliyordu, yoksa ikisi hakkında henüz bir karara varamadığı anlamına mı? Bu zor sorulardan kaçınarak bambaşka bir şey sordu.

"Buradan ayrılmadan önce acaba daktilonuzu kullanabilir miyim madam?"

Lenore Lavington başını salladı, Poirot onun kabul ettiğini anladı.

Ama Lenore Lavington hemen ardından, "Mösyö Poirot, siz Kingsbury'nin yanındayken Annabel ile hiç istemeden kendimizi içinde bulduğumuz bu gülünç, pis ve oldukça can sıkıcı durumu tartıştık," dedi. "Tabii istemeyerek siz de bu olaya bulaşmış oldunuz. İkimiz de buna artık bir son verilmesi gerektiği kanısındayız. Kimse öldürülmedi ve hiç kimse bir cinayet işlendiğine inanmıyor. Bu öykü tamamıyla kurgu ve biz kimin kurguladığını da bilmiyoruz. Her ne kadar bunun gerisinde kötü niyet olduğunu düşünsek de tam olarak öykünün ne olduğunu da bilmiyoruz."

"Bütün bunlar doğru madam ama buradan ayrılmadan önce yazmak istediğim mektup bu konunun tamamen dışında. Bu... kişisel bir konu."

"Kişisel bir konu mu? Yoksa daktilomuzun dört mektubu yazmak için kullanılanla aynı olup olmadığını kontrol etmek için mi?"

Poirot hafifçe eğildi ve en sempatik gülümsemesiyle, "İşin gerçeği çok zekisiniz madam," dedi. "Bu küçük numara için binlerce kez özür dilerim. Yine de eğer lütfeder, bunu yapmama izin verirseniz..."

"Bunu yapmanın doğru olduğuna kendimi ikna edebilirsem lütufkâr davranacağımdan emin olabilirsiniz."

Annabel, "Lenore haklı, Mösyö Poirot," dedi. Sesinde yalvarırcasına bir ton vardı. "Aslında size hiç gelmemeliydim. Doğruca polise gitmeliydim, onlar beni cinayet işlediğimden kuşkulanmadıklarına ikna edebilirlerdi, çünkü işlenen bir cinayet olmadığı apaçık ortada."

Lenore sözü onun ağzından aldı.

"Bunun sizin için de son derece sinir bozucu bir durum olduğunu anlıyoruz. Sahtekârın teki adınızı kullanarak, ortalığı karıştırmak ve gerek *size* gerekse konuya karışan diğer kişilere sorun yaratmayı amaçlıyor... Böyle bir durumda yapılması gereken bunu görmezden gelip normal yaşantınıza devam etmek, öyle değil mi?"

"Ben bunu göz ardı edemem madam, ta ki bu mektupların niçin gönderildiğini anlayıncaya dek."

Lenore Lavington, "Öyleyse bu mektupları yazan kazandı," dedi. "Size karşı kazandı. Ama ben beni yenmesine, kesinlikle izin vermeyeceğim. Dolayısıyla üzülerek de olsa korkarım artık sizden gitmenizi rica etmem gerekiyor."

"Ama madam..."

"Üzgünüm Mösyö Poirot. Ama ben kararımı verdim."

Poirot'nun söyleyeceği hiçbir şey onun kararını değiştiremezdi, bu yöndeki girişimlerin Annabel Treadway'e fiziksel anlamda da acı verdiği anlaşılıyordu. Poirot otuz dakika sonra, daktiloya şöyle bir göz atma fırsatı bile bulamadan Combingham Malikânesi'nden ayrıldı.

17. BÖLÜM

Poirot'nun Taktiği

Rowland McCrodden gelen sosyal davetleri mümkün olduğunca reddederdi. Ancak arada sırada eğlenmeyeceğini bile bile bazı toplantılara katılmayı görev biliyordu, ki hukukçular balosu da bu davetlerden biriydi. Aslında yalnızca gürültü bile onun gerisin geriye dönüp orayı terk etmesi için yeterliydi. Amaçsız gevezelikleriyle çevredeki havayı dayanılmaz seslerle dolduran açık ağızlar topluluğu... Bu tür toplantılarda hep olduğu gibi sanki herkes konuşuyor, ama hiç kimse dinlemiyordu. McCrodden onları son derece iğrenç buluyordu.

Davet özellikle akşamüstü çaylarıyla ünlü, lüks bir kuruluş olan Bloxham Hotel'deydi. McCrodden normalde yaptığı gibi tıka basa dolu salonun bir köşesinden diğerine geçmeyecek, konuşmalara katılmaktan kaçınmayacaktı. O akşam direnmek yerine teslim olmaya karar vermişti. Bir noktada sakince duracak, bitip tükenmeden kendisine yaklaşanlara izin verecekti. En azından bu durum daha az çaba gerektirecekti.

"Bak, bak, bak, bu bizim Rowly Rope değil mi?" dedi biri gür sesiyle.

McCrodden arkasını döndüğünde, tanıdığından emin olduğu biriyle yüz yüze geldi, ama adamın adını anımsamıyordu ve anımsayacağını da sanmıyordu. Hatta hiç kuşkusuz bu adamın kendisine Rowly ya da Rowland diye hitap etmesini de asla istememişti, ama...

"Henüz içki almadın mı, dostum? Konu içkiyse ağırdan almamalısın, özellikle de bu toplulukta! Sen daha farkına varmadan hepsi bitip gitmiş olur."

Adamın gevşek ağızlılığı McCrodden'e daha şimdiden büyük miktarda alkol aldığını ve o anda tüm bu alkolün fıçıyı andıran gövdesinde çalkalandığını gösteriyordu.

"Anlat bana, dostum, sevgili Bayan Rope nasıl? Uzun zamandır kendisini bu gibi toplantılarda göremiyoruz. Tam bir afet olduğunu anımsıyorum."

Karısı uzun yıllar önce ölen McCrodden'in tüyleri diken diken oldu.

"Beni başka biriyle karıştırıyor olmalısınız?" dedi sinirle. Aynı anda yaklaşık sekiz avize ötede, büyük balo salonunun karşı tarafında Peter Vout'u gördü.

"Lütfen beni bağışlar mısınız?" dedi ve yeni bir patavatsızlığa hazırlanır gibi başını sallayan fıçı kılıklı adamın yanından hızla uzaklaştı.

Sonuçta bir noktada sakin durması olanaksızdı; hele de bu, akşamı oradaki en sakıncalı adamla geçirmek anlamına geliyorsa.

Poirot'ya, Peter Vout'u kandırmak gibi bir girişimde bulunmayacağını söylemişti, ama şimdi Vout'un, elini uzatsa değebileceği yakınlıkta olduğunu görünce bu fikri değişmişti.

Acaba Poirot haklı mıydı? Vout böylesi basit bir oyuna gelir miydi? McCrodden kendisinin de kolay kolay kandırılamayacağını biliyordu... Belki de amacını bildiği için böyle düşünüyordu. Eğer kafanda bir şey varsa, bir hedefe yürüyorsan amacının belli olduğunu düşünmen doğaldı. Ama Peter Vout, Rowland McCrodden ve Hercule Poirot'nun tanıştıklarını bilmiyordu. Daha da ötesi Vout'un yüzündeki kızarıklık ve elindeki iki boş şampanya kadehi onun daha şimdiden normalden çok daha fazla içtiğini ve dikkatinin çoktan dağıldığını gösteriyordu.

McCrodden, Vout'un durduğu noktanın yakınında durdu. Adamı kışkırtmaya çalıştığı inkâr edilemezdi. Zeki ve meraklı bir adamdı, haklı olup olmadığını görmek istiyordu. Onu tek endişelendiren böyle yapmakla Poirot'nun isteğine boyun eğmiş olacağı düşüncesiydi. Ama kaderden kaçılamıyordu. Pusuda bekleyen McCrodden'i gören Peter Vout hemen ona doğru ilerledi.

"Rowland McCrodden! İçkiniz yok mu? Garson! Beyefendiye bir şampanya lütfen! Ve tabii bana da lütfen!"

"Ben istemem, çok teşekkür ederim," dedi McCrodden yaklaşan genç garsona. "Onun yerine bir bardak su alayım."

"Su mu? Ama bu çok sıradan."

"Şampanya kutlamalara saklanmalı," dedi McCrodden. "Özellikle de bu akşam hiçbir şeyi kutlayacak havada değilim." Bunu özellikle, anlatacağı bir öyküsü olduğu izlenimini uyandırmak için söylemişti; anlatmaya hazır olduğu, canını sıkan bir öykü... Şu ana dek söylediği hiçbir şey tam olarak yalan sayılmazdı. Ancak işin sonraki kısmı zor olacaktı, bu kesindi.

"Tanrım! Bu büyük şanssızlık," dedi Vout, onun derdini paylaşmak istercesine. "Bunu duyduğuma üzüldüm." Sonra da garsona dönerek ekledi. "Neyse, siz yine de iki kadeh geti-

rin. Kim bilir belki de dostumun moralini düzeltmeyi başarırım ve eğer bunu yapamasam da... İkinci bir bardak boşa gitmez. Haha!" Genç garsonun sırtını okşadı ve adam uzaklaştı.

"Evet McCrodden, sizi böylesine kederlendiren her neyse bana anlatın kendinizi daha iyi hissedeceksiniz. İnsan sorununu anlatınca rahatlar. Ayrıca sorun her neyse düşündüğünüz kadar kötü olmadığından eminim. Biliyor musunuz, genellikle de değildir."

Rowland McCrodden kendisine çok yabancı olan nasıl bir yaşam deneyiminin bir insana bu sözleri söyletip, üstelik de bunun doğru olduğuna inanmasını sağladığını hayal etmeye çalıştı.

"Büyük bir sorun değil, yalnızca sinirlendim, hepsi bu," dedi. "Yapılacak bir şey yok, daha doğrusu yapılması gerekeni zaten yaptım. O küstaha yok olmasını söyledim, ama korkarım bunu pek kibar söylemedim. Neyse, bazı şeyler kesinlikle insanın ağzında kötü bir tat bırakıyor, şampanya bile bu tadı gidermeye yeterli olmuyor."

Rowland McCrodden okul yıllarından beri hiç rol yapmamıştı. Üstelik oyunculukta kötü olduğuyla ilgili nefret ettiği ve asla hatırlamak istemediği bir anısı vardı. Ancak gerçek duygularını –belki kızgınlık ve tiksinti– ifade ederken söylemek üzere olduğu yanlış sözcükleri önlemek için rol yapmaya gerek duyabiliyordu. Yazdığı mektubu kendi adıyla imzalamaya cesaret edemeyen bir korkak tarafından cinayetle suçlanan John'un, tam tersi doğru olsa da babasının kendisinden nefret ettiğine inandığını düşündü.

Vout'a, "Bugün bana kendini dedektif olarak tanıtan biri geldi," dedi. "Beni, yıllardır tüm davalarına baktığım en değerli müvekkillerimden biriyle ilgili soru bombardımanına

tuttu. Her şeyin ötesinde adam çok da yakın dostum. Ve bu mütecaviz, eski kafalı küçük adam yasaların temsilcisi bile değil. Bir tür özel dedektif, gerçekten çok rahatsız edici, üstelik birçok zor soruya niçin yanıt vermem gerektiğine ilişkin doğru dürüst bir neden bile gösteremedi. Kendi yoluna gitmesini söyledim, ama... Bu tür insanlar nasıl vicdanları rahat uyurlar, bunu hiç bilemiyorum."

Vout meraklanmışa benziyordu.

McCrodden devam etti.

"Müvekkilim çok yakın bir zamanda, bir hatası olmamasına rağmen, kendini hiç kimsenin olmak istemeyeceği kadar hassas bir durumun ortasında buldu. Genç bir hanımefendi var –çok güzel bir kadın– ve elden çıkarılacak bir mülk, belirli hassasiyetleri olan bir aile... Ne yönden bakarsan bak karmaşık bir iş. Aslında bunu tarafsız ve müvekkilimle hiçbir bağlantısı olmayan biriyle tartışmak isterdim, aslında neredeyse bu aşağılık herifle ayrıntıları konuşuyordum, ama..."

Rowland McCrodden birden aklına gelmiş gibi sordu.

"Acaba bu konuda senin fikrini alabilir miyim, Vout? Tabii bu akşam değil, ama belki önümüzdeki hafta bana birkaç saat ayırabilirsen? Eğer sana söz konusu müşterimin ve bu işe karışanların adlarını vermezsem bunda bir sakınca olacağını sanmıyorum."

Vout'un yüzünde mutlu bir ifade belirdi.

"Elbette. Yardımcı olmaktan mutluluk duyarım."

"Teşekkürler. Çok iyisin. Seni kendi sıkıntılarımla yorduğum için üzgünüm."

"Aksine, bunu yapmana sevindim eski dostum. Çok ilginç, ama bazen tuhaf rastlantılar olabiliyor, öyle değil mi? Ben de çok yakında aynı senin anlattığın gibi bir olay yaşadım."

"Sen de mi?"

"Evet. Bir dedektif –çok tanınmış biri, şu an için sağduyulu davranarak ismini vermek istemiyorum– bana gelip çok eski bir müvekkilim ve dostumun öldürülmüş olup olamayacağını sordu. Tabii ki öldürülmedi. Boğuldu. Hımm!" Vout hatasını kapatmak için boğazını temizledi. "Ölümü trajik bir kazaydı. Ölümünde şüphe uyandıran, suç unsuru olabilecek hiçbir şey yoktu ve hiç kimse –ne polis ne adli tabip ne de mahkeme– böyle bir olasığı düşünmedi, bu dedektifin dışında hiç kimse. Ona, bunun cinayet olmasının söz konusu bile olmadığını söyledim. Sözünü ettiğim çok saygın bir aile. Bunun düşüncesi bile gülünç! Ama ziyaretçim beni sıkıştırmaya devam etti. Kendisine anlatacak başka bir şeyim olup olmadığını sordu ısrarla. Yalnızca yardım etmek amacıyla ona bir şey anlattım."

Rowland McCrodden, "Hak etmiyor olsa bile çok nazik davranmışsın."

"Hımm? Şey, bunda bir sakınca olmadığını düşündüm. Bizim ihtiyar –yani müvekkilim ve dostum– artık bu dünyada yaşayacak pek fazla günü kalmadığını sezmiş olmalıydı. Her zaman coşkulu ve kavgadan kaçınmayan, hırçın bir yapısı olmasına rağmen birden uzun yıllardır düşmanlık güttüğü biriyle barışma hevesine kapılmıştı. Bundan dedektife bahsetmekte bir sakınca görmedim ve anlattım da. Peki, bununla yetindi mi? Hayır. Bana yine aynı soruyu sordu. Ona ailesi ve ilişkileri hakkında daha fazla bilgi *verebilir* miymişim? Tabii ki çok daha fazlasını anlatabilirdim, ama neden kendim bile tam olarak anlamakta zorlandığım ve müşterimin ölümüyle hiçbir ilgisi olmayan bir öyküyü onunla paylaşacaktım ki?

Gerçeği öğrenmek aile bireylerinden bazılarının mutsuzluğuna neden olabilirdi ve ayrıca bu herifin anlattıklarımı etrafa yaymayacağından nasıl emin olabilirdim?"

Rowland McCrodden, "Kesinlikle olamazdın," dedi. "Hiçbir şey anlatmamakla kesinlikle en doğrusunu yapmışsın. Tabii kendini bana da daha fazlasını anlatmaya mecbur hissetme sakın. Sana, *benim* müvekkilimle ilgili konuyu danışmak istememin, olmamın senden de bunun benzerini beklediğim anlamına gelmesini kesinlikle istemem. Sonuçta *senin* müvekkilin ölmüş ve anlaşılan çözülmesi gereken acil bir sorun da yok, dolayısıyla senin de henüz aydınlanamamış bazı noktaları anlamaya çalışmana hiç gerek yok."

Vout kaşlarını çatarak düşündü.

"Yine de anlayabilmek isterdim. Ama asla anlayamadım. Ama haklısın. Çözülmesi gereken bir şey yok, çünkü bu *olmamış* bir şeyle ilgili, olan bir şeyle değil. Eğer bu dedektife güvenip açılmış olsaydım, ki bu olmadı; ona gerçekleşmemiş bazı olaylardan söz etmek durumunda kalacaktım, ki bunun ne anlamı olabilirdi?

Garson iki kadeh şampanya ve bir bardak suyla geldi. McCrodden suyu aldı, Vout ise ev sahibi pozuyla tepside kalan iki kadehi... Ve McCrodden'e bir kez daha şampanya isteyip istemediğini sormaya gerek duymadı.

Vout iki kadehi art arda kafaya dikerken McCrodden, "Merakımı uyandırdın," dedi. "Tabii asla o küstah dedektif gibi düşüncesizce anlatmanı isteyemem, ama..."

Vout, "İsimleri vermediğim sürece sana anlatmamda bir sakınca olmadığını düşünüyorum," dedi. "Öyküyü dinlemek ister miydin?"

Rowland McCrodden hevesli ya da ısrarcı görünmemeye çalışarak istediğini belirtti. Yoksa bu akşam anılarında keyif aldığı tek hukukçular balosu yemeği olarak mı kalacaktı?

"Aile pek sık rastlanılan türde bir aile değil," dedi Peter Vout. "Londra'da yaşamıyorlar. Ayrıca, siz de dedektiflik alanında bilinmeyen biri değilsiniz. Bu bilgilerin etrafa yayılmayacağı konusunda size güvenebileceğimden hiç kuşkum yok."

"Elbette."

"İyi o zaman: Gerçekleşmeyen olay bir vasiyetnamenin değişmesiydi.

"Anlıyorum."

"Müvekkilim yaşlı bir beyefendiydi, hep ölümünden sonra her iki torununa da servetinden eşit pay verilmesini planlamıştı. Yaşayan çocuğu yoktu, çok küçük yaşta ebeveynlerini kaybeden torunlarına bir anlamda babalık yapmıştı."

"Trajik," dedi Rowland McCrodden görev gereği.

"Ölümünden yaklaşık bir hafta önce müvekkilim kendi değimiyle 'çok hassas bir konuyu' konuşmak üzere beni evine davet etti. Onu tanıdığım uzun yıllardan beri belki de ilk kez böylesine, nasıl diyeyim 'tedbirli' olduğunu görüyordum. Sesini iyice alçalttı. Gözünü salonun kapısından ayıramıyordu. 'Dışarıda birinin sesini duyuyor musun, merdivenlerde ayak sesi var mı?' diye sorup duruyordu."

"Yani konuştuklarınızı kimsenin duymasını istemiyordu, öyle mi?"

"Evet. Bu çok tuhaftı, çünkü müvekkilim görüşlerinde ve olmasını istedikleri konusunda asla lafını sakınmayan, açık

sözlü biriydi. Bu kez torunlardan birini tamamıyla olumsuz etkileyecek yeni bir vasiyetname yapmak istiyordu."

"Yalnızca birini mi?" diye sordu McCrodden.

"Evet," dedi Vout. "Eğer yeni vasiyetname yapılmış olsaydı diğer torun olağanüstü zengin bir kadın olacaktı, ama dediğim gibi bu olmadı. Barn! Yani! Yeni vasiyetname düzenlenip imzalanamadan müvekkilim trajik bir kazada öldü. Gerçi kendisi bunun farkında bile değil, ama iki torundan küçük olanı, eğer büyükbabası biraz daha uzun yaşasaydı şimdi olduğu gibi zengin bir kadın olamayacaktı, çünkü müvekkilim onu vasiyetnamesinden tamamen çıkarıp beş kuruşsuz bırakmayı planlıyordu."

"Aman Tanrım!" Rowland McCrodden bir an için rol yaptığını unutmuştu. Şaşkınlığı gerçekti. Vout'un onun heyecanını hissetmemiş olmasını diliyordu.

İki torundan küçük olanı... Bu Annabel Treadway idi. Annabel acımasız bir katil olabilir miydi? McCrodden bunu merak ediyordu. Onunla hiç karşılaşmamıştı, olabileceğini düşündü. Cinayet işleyen çok kadın tanımıştı. Barnabas Pandy'nin tüm belli etmeme çabalarına rağmen Bayan Treadway onun niyetini öğrenmiş ve mirastaki payını garantiye almak için böylesi bir şiddet eylemine girişme kararı almış olabilirdi.

"Müvekkilimi sağduyulu davranmaya ikna etmeye çalıştım, ama kaya kadar sert bir adamdı. Beni dinlemedi bile. Her zamanki taktiğini uyguladı ve beni onu ikna etme yolundaki tüm girişimlerimden vazgeçirene dek benimle şiddetle tartıştı. Bu her zaman işe yaramıştır. Şimdiye kadar hiç onun kadar kendinden emin, kendi bildiğini okuyan ve istekleri için direten bir adam tanımadım. Barn! Yani ne yapalım! Ne kadar

yanlış olursa olsun inatla, enerjik bir biçimde kendi fikrinde direndi."

"Öyleyse onun bu kararına katılmadığınız sonucuna varabilir miyim? Küçük torununa haksızlık yaptığını mı düşünüyordunuz?"

"Öyle."

"Yani sizce torunu bunu hak edecek bir şey yapmış olamaz mıydı?"

"Ne yaptığını bilmiyorum, çünkü dostum olmasına rağmen müvekkilim bana bundan hiç bahsetmedi. Mümkün olduğunca az şey anlattı, sorularıma yanıt verirken de tuhaf bir şekilde dolambaçlı yollara saptı. Aslına bakarsanız bunun hiçbir anlamı yoktu, sonuçta yeni vasiyetnameyi düzenlemem için yalnızca koşulları bilmem yeterliydi, ayrıntılara gerek yoktu. Belki birinin bizi duyacağından çekiniyordu, belki de bu değişikliği yapmayı düşünüyordu, ama henüz kesin kararını vermemişti."

"Müvekkiliniz hak etmeseler bile karşısındakileri cezalandırmak, onlara acı çektirmek eğiliminde biri miydi?"

"Aslına bakarsanız hayır. Yine de biriyle arasında çok uzun yıllara dayanan bir düşmanlık vardı; ilginç ama yeni bir vasiyetname yapmak istediğini söylediği gün, bu düşmanıyla bir uzlaşma girişiminde bulunmak istediğini de belirtti. Ondan düşmanıyla barışmak konusundaki bu olumlu yaklaşımı torununa karşı da uygulamasını istedim. Bana güldü, benimle alay etti. Sonra öyle bir şey söyledi ki hiç aklımdan çıkmıyor."

Rowland McCrodden merakla sordu.

"Ne gibi?"

"'Peter,' dedi. 'Bağışlanamayacak *eylemle* bağışlanamayacak *karakter* arasında çok büyük fark vardır. Önemli olan in-

sanların ne yaptıkları değil kim olduklarıdır. Biri tüm yaşamı boyunca hiç yanlış adım atmamış, dışarıdan bakınca insanların şiddetle kınayacakları hiçbir şey yapmamış olabilir, ama aslında ahlaksızın teki olabilir.'"

"Peki, müvekkilinizle o adam arasındaki bu uzun yıllar süren düşmanlığın nedeni neydi?"

"Korkarım bunu bilmiyorum. Aslına bakarsanız bu önemli de değil, sonuçta zavallı artık aramızda değil. Neyse ki yeni bir vasiyetname yapma isteği de gerçekleşemedi ve iki torunu da mirasından eşit pay alabildiler. Her iki torunun da olup biteni öğrenememiş olması insanı rahatlatıyor."

"Her iki torunu da sever misiniz?"

Vout sesini yükseltti.

"Evet. Daha doğrusu her zaman zavallı Annab, şey, yani küçük toruna acımışımdır. Büyük torun daima müvekkilimin favorisiydi ve o asla bunu gizlemeye de çalışmadı –yani büyük torun– iyi bir evlilik yaptı, iki çocuk sahibi oldu. Küçük torun ise... Farklıydı. Dostum onu anlamakta zorlanıyor ve onun kendini ifade etmekten kaçınmasına sinirleniyordu."

"Küçük torunun açıklamasını istediği özel bir şey mi vardı?" diye sordu McCrodden.

"Ah, sayısız evlilik teklifini reddetti, üstelik taliplerin çoğu da çok uygun ve cazip tiplerdi. Müvekkilim, onun taliplerini reddetmesinin nedeninin korku olduğunu düşünüyordu ve bu ürkeklik onu kızdırıyordu. Önümde defalarca Annabel'e 'ödlek' dediğini anımsıyorum. Ne zaman böyle dese kız ağlamaya başlıyordu. En kötüsü de her zaman *kabullenmesiydi.* Bu çok tatsız bir durumdu. Kızı, karakterinden kaynaklanan özellikler nedeniyle nasıl olup da suçlayabildiğini ve zavallı-

nın ağlamasını, yalvarmasını bile umursamayarak nasıl azarladığını hiçbir zaman anlayamamışımdır."

McCrodden, Vout'un kızın adını söylediğini fark etmesini bekledi, ama avukat hatasını fark etmişe benzemiyordu. Kaç kadeh şampanya içmişti acaba? Bir şişeyi geçtiği kesindi.

"Tabii tartışma konularından biri de köpekti," diye ekledi Vout. "Daha doğrusu köpekler. Önce Skittle sonra Hopscotch."

Demek ailenin köpeklerinin ismini saklamaya gerek duyulmuyordu.

"Küçük torun her iki köpeği de ailenin bireyiymiş gibi seviyor ve onlara çok değer veriyordu. Müvekkilim ise bu konuda torunuyla acımasızca alay ediyordu. Köpeklerin yatağında uyumalarına izin verdiği için onu iğrençlikle suçluyordu. Ama küçük torun için onlar çocukları gibiydi. Kendi çocukları! Bir seferinde ihtiyar, Skittle'i tam bir gece boyunca evin dışında bir yere kilitledi. Çok soğuk bir gece değildi ama köpek sahibine sarılıp uyumaya alışıktı. Kız, köpeğinin elinden alınıp sürgüne gönderildiğini düşündü, panikten neredeyse çıldıracaktı, bütün gece ağladı. Müvekkilim ise yalnızca güldü, alay etti onunla. İşin doğrusu, Skittle dışlanmaktan pek tedirgin olmuşa benzemiyordu. Ve müvekkilimin dediğine göre, *o gün* Skittle..."

Vout cümlesini tamamlamadan birden sustu.

"Ne diyecektiniz," diye sordu McCrodden.

Vout iç çekti.

"Çok ilginç ama size *bu öyküyü* anlatmanın ölmüş birinin ardından kötü konuşmak gibi bir şey olacağını hissediyorum. Ölü bir *köpek* o, herkesin de kabul edeceği gibi, ama... Zavallı Skittle gerçekten sevimli, iyi bir hayvandı ve çok da iyi huyluydu. Yine de ihtiyar ondan hoşlanmıyordu."

McCrodden öykünün devamını bekliyordu.

Vout yanlarından geçen tepsiden bir kadeh şampanya daha aldı, neyse ki bu kez yalnızca bir kadeh!

Vout anlatmaya devam etti.

"Müvekkilimin torununun kızı Ivy, küçük bir çocukken neredeyse boğuluyordu. Aman Tanrım! Hoppala! Size adını söyledim. Ah neyse, önemli değil. Yalnızca ilk adından onun kim olduğunu çıkarmanız olanaksız nasıl olsa. Her neyse... kızın adı Ivy. Müvekkilimin büyük torununun kızı."

Ivy, Skittle, Hopscotch, dikkatsizlik anında ağızdan kaçan bir 'Annabel" ve adı 'Barn' ile başlayan ihtiyar adam! Rowland McCrodden, karşısındaki adam adları gizlemeye çalışsa da bu bilgi parçacıklarının kimliklerin tanımlanması için yeterli olduğunu düşündü, üstelik Vout'un hangi aileden söz ettiğini bilmese bile!

"Sanırım bu olay olduğunda Ivy üç ya da dört yaşlarındaydı," dedi Vout. "Teyzesi ve köpeğiyle dolaşmaya çıkmışlardı, nehrin kıyısında yürüyorlardı, kız birden suya düştü. Teyzesi de hemen onun ardından suya daldı ve kendi yaşamını riske atarak kızı sudan çıkarmaya çalıştı. Çok kuvvetli bir akıntı vardı. İkisi de neredeyse boğuluyorlardı."

"Teyzesi derken küçük torunu mu kastediyorsunuz?" diye soran McCrodden, yalnızca bu öykü bile Annabel Treadway'in korkaklıkla uzakdan yakından ilgisi olmadığını gösteriyor diye düşündü.

"Evet. Kadın biraz önden yürüyordu ve küçük Ivy'nin tehlikede olduğunu düşünmek için hiçbir neden yoktu; tabii kızın yaramazlığı dışında! Kız nehrin dik kıyısından aşağı yuvarlanmak istemiş her nedense. Küçük çocukların neden

dik yamaçlardan yuvarlanmaktan hoşlandıklarını hiç bilemiyorum. Aslında ben de küçükken çok hoşlanırdım bundan."

Rowland McCrodden, "Eğer öykünün bir kısmını kaçırmadıysam, ölen köpek Skittle'in arkasından kötü filan konuşmadınız," dedi.

"Konuşmayacağım da. Bu onun hatası değildi. Sonuçta o yalnızca bir köpek, hepsi bu! Bir köpeği sorumlu tutamazsınız... ama korkarım müvekkilim bunu yaptı. Bakın, Ivy'i kurtarmak için suya atlayan yalnızca teyzesi değildi. Skittle de atladı. Ama zavallı yaratığın kurtarma çabaları yardımdan çok ayak bağı oldu; onu kurtarmak isterken pençeleriyle Ivy'nin yüzünü çok kötü bir şekilde çizdi, yaraladı. Hem de çok kötü bir şekilde! Duyduğum kadarıyla hayvan da paniklemiş ve ne yapacağını bilememiş. Sonuçta Ivy çok kötü yaralandı ve yara izleri kaldı. Yüzü... Bu büyük bir talihsizlikti. Çok büyük şanssızlık! Örneğin annesi, onun bu yaraları varken hiçbir erkeğin onunla evlenmek istemeyeceğinden endişeleniyor, ama ben bunun doğru olmadığından eminim. Tabii bunun için üzülmesi de doğal."

"Ve müvekkiliniz de Ivy'nin yüzündeki yara izleri için Skittle'i suçladı, öyle mi?"

Vout yanıt vermeden düşündü.

"Bence köpeğin aslında iyi niyetli olduğunu düşünecek kadar sağduyuluydu. O asıl, Skittle'i *var olduğu* için suçladı. Ve tabii Annabel'i suçladı. Hoppala, yine söyledim! Neyse, ağzınızın sıkılığına güveniyorum. Nerede kalmıştık, ihtiyar asıl *Ivy'nin hayatını kurtarmasına rağmen* Annabel'i suçladı. Çünkü onun ısrarı olmasaydı Skittle de olmayacaktı. Ailede başka hiç kimse köpekten hoşlanmıyor. İlginçtir, ama son kez

müvekkilimi evinde ziyaret ettiğimde, daha önce hiç görmediğim bir şey gördüm..."

McCrodden bekledi.

"Hopscotch'un –yani şimdiki köpeklerinin– patisiyle hafifçe onun başına vurduğunu gördüm. Bir an hayal gördüğümü sandım. Daha önce tek gördüğüm, ihtiyarın köpekleri yanından kovduğu ve onlar hakkında kötü sözler ettiğiydi. Köpeklerin azman fareler olduklarını söylerdi. Tabii o ne zaman bunu söylese Annabel'in gözleri dolar, ihtiyar da bundan büyük keyif alırdı. Böyle durumlarda Annabel'e, "Artık büyü ve bebekliği bırak," derdi. Sanırım kızı zorluklara alıştırmaya çalışıyordu. Onu da ablası kadar seviyordu, bundan eminim, ama bir şekilde onaylamıyordu. Ve sonra, tabii... Neyse, sonuçta onu sevmediğine karar vermiş olmalı..." dedi Vaut, üzülmüştü.

"Vasiyetnamesini değiştirmeyi düşündü, öyle mi?"

"Evet. Bu konuyu konuşurken ondan bahsetme şekli... Bana ona karşı en ufak bir sevgisinin bile kalmadığını gösterdi. Bir şey sevgisini öldürmüştü."

"Ama aynı gün köpeğin sevgi gösterisi yapıp patisiyle onun başını okşadığını gördünüz, öyle mi?"

"Öyle ama aslında çok tuhaftı. Hopscotch'u kovmadı; çenesinin altını okşadı, hatta ona iyi çocuk dedi. Dediğim gibi, bu hiç onun yapacağı şey değildi. Neyse, içkileri getiren çocuk nerede kaldı?"

18. BÖLÜM

Bayan Dockerill'in Keşfi

Poirot, Rowland McCrodden'i, "Beni büyülüyorsunuz mösyö," dedi. "Ağzım açık kaldı. Tekrar tekrar dostunuz Poirot için bu küçük iyiliği yapmayacağınızı söyledikten ve..."

McCrodden isyan etti.

"Bunun küçük bir tarafı yoktu."

"Gizlediği bilgiyi Peter Vout'tan öğrenmek için önerdiğim yöntemi kullanmak istemediğinizi belirttikten sonra yapmanızı istediğimi yapmanız ve rolünüzü kusursuz bir şekilde oynamanız gerçekten inanılmaz. En başarılı aktör bile daha iyisini yapamazdı."

Üçümüz Whitehaven Konakları'ndaydık. McCrodden'e, Poirot ile birlikte ofisine gitmeyi önermiştim, ama bunu duymak bile istemedi. Yine Bayan Mason'dan uzak kalmak istediğinden şüphelendim.

"Bunu yaptığım için çok utanıyorum," dedi McCrodden. "Yapay davranmaktan hiç hoşlanmam."

"Ama en iyi koşulda bile öyle davrandınız, *mon ami*."

"Neyse, neyse... Pandy hakkındaki bu yeni bilgi her şeyi değiştiriyor, değil mi?"

"Öyle diyebiliriz," diye onayladım.

Poirot, "İkiniz de yanılıyorsunuz," dedi. "Her yeni bilginin potansiyel bir yararı olduğu gerçek, ama görünen o ki diğer birçokları gibi ortaya çıkardığımız bu yeni bilgi de bizi bir yere götürmüyor."

"Ciddi değilsiniz, değil mi?" dedi McCrodden, şaşırmıştı. "Annabel Treadway'in, büyükbabasını ortadan kaldırmak için çok geçerli bir nedeni var. Bundan daha açık bir neden olamazdı: Adam vasiyetnamesini değiştirmek ve onu meteliksiz bırakmak niyetindeymiş."

"Ama Lenore ve Ivy Lavington bana Matmazel Annabel'in onu öldürmüş olamayacağını ısrarla belirttiler."

"O zaman yalan söylüyorlar."

McCrodden'e hak verme eğilimindeydim.

"Pandy'yi ne kadar severlerse sevsinler, yine de Annabel'i korumak için yalan söylemiş olabilirler."

Poirot, "Size hak veriyorum," dedi. "Matmazel Annabel'in yaşamını kurtarmak için yalan söyleyebileceklerine ve onun da korkak tabiatına rağmen maddi açıdan güvenliğini korumak için cinayet işlemiş olabileceğine inanıyorum; her ikisi de mümkün. Ancak çok önemli bir sorun var: Matmazel Annabel büyükbabasının vasiyetnamesini değiştirmek istediğini bilmiyordu. Bilmediği bir şey cinayet nedeni olamaz."

"Vout bu konuda yanılıyor olabilir," dedim.

"*Olabilir* gibi bir tahmin sözcüğü bizi hiçbir yere götürmez Catchpool. Evet, Annabel planlanan yeni vasiyetnameyle ilgili konuşmalara kulak misafiri *olabilir*, kız kardeşi ve yeğeni

onu kurtarmak için yalan söylüyor *olabilir* ama iki *olabilir* sözcüğünden hareketle sonuca varmak, işte o olanaksız."

Haklıydı. Eğer çaresizce bir çözüm peşinde koşuyorsanız ve birinin, aniden değiştirilmesi düşünülen bir vasiyetname nedeniyle büyük bir serveti kaybetme riskiyle karşı karşıya kaldığını öğreniyorsanız, bunun aradığınız cinayet nedeni olabileceğine karar vermek çok kolay ve cazipti.

Rowland McCrodden, "Annabel Treadway'in, Pandy'nin ölümünden hemen önce ne yaptığını bilmek isterdim," dedi. "Onlarca yıllık düşmanlıktan sonra Pandy'yi düşmanıyla barış yapmaya iten her neyse onun için gerçek anlamda bir şok olmalı."

Poirot, "Bu ikisi arasında bir bağlantı olduğunu bilmiyoruz," dedi.

"Olmalı," dedi McCrodden. "Eğer bir kişiye duyduğunuz antipati tüm zamanınızı ve enerjinizi tüketecek düzeydeyse... Diğer tüm düşmanlıklarınızın, kinlerinizin ve hınçlarınızın temelinde bunun olduğunu düşünüp, hepsinden vazgeçme eğilimine girebilirsiniz. Hiç kimse benliğinde acı ve nefretten yana bir eğilim olduğunu düşünmek istemez."

Poirot, "Bu ilginç," dedi. "Lütfen devam edin dostum."

"Neyse, içimizde belirli bir kişiye karşı aniden bir hınç, zalimce bir dürtü hissetmeye başladığımızda ve belki de bu konuda kontrolü kaybettiğimizde bunu... Çarpıcı, önemli bir iyilikle dengeleme ihtiyacı duymamız çok doğal bir durumdur. Eğer bir tahmin yürütecek olsam, şöyle düşünürdüm. Pandy, Bayan Treadway'i yaşamından silip atmaya karar verdikten sonra bu kararını birtakım olumlu eylemlerle dengelemeye çalıştı; eski düşmanı Vincent Lobb ile uzlaşmanın yolunu aramak, genelde görmezden geldiği köpekle oynamak gibi..."

"Kendini kendi gözünde iyi, sevecen ve yardımsever bir adam yapmak için mi?" dedi Poirot. "*Oui, je comprend.* Öyleyse... bu durumda... Mösyö Pandy'nin Matmazel Annabel'e karşı kırgınlığının çok büyük olduğu sonucuna da varabiliriz."

McCrodden başını salladı.

"Bu varsayımımın doğru olması için öyle olması gerekiyor, evet."

Poirot sordu.

"Bu sonuca varmanızda Bayan Emerald Mason'la olan deneyimlerinizin de payı var mı?"

"Evet. Tamamen akıl dışı bir şekilde de olsa ondan nefret ettiğimi düşündüğüm o anda, içimde çok farklı bir gereksinim duydum... Şey yani, bazı önemli hınçlarımdan, kinlerimden vazgeçmek gibi..."

"Bunların sayısı çok muydu?" diye sordum.

"Birkaç tane. Herkesin yok mudur hınçları?"

"Benim yok," dedim. "Tek bir tane bile olduğunu sanmıyorum. Senin hınçların var mı Poirot?"

Tam o anda kapının tıklatılması Poirot'nun yanıt vermesini engelledi. Gelen, uşak George'tu.

"Sizinle görüşmek isteyen bir hanımefendi var efendim. Ona meşgul olduğunuzu söyledim, ama görüşmesinin çok acil olduğunu belirtti."

"Madem acil, onunla görüşmeliyiz. Adını söyledi mi?"

"Söyledi efendim. Hem de ayrıntılı bir şekilde. Kendini Jane Dockerill olarak tanıttı; Turville Koleji'nde okuyan Timothy Lavington ve Frederik Rule'un yatakhane müdürü Hugo Dockerill'in eşiymiş."

"Lütfen onu içeri al George."

Jane Dockerill kahverengi dalgalı saçlı, kalın çerçeveli gözlüklü, ince, ufak tefek bir kadındı. İçeri getirdiği büyük kahverengi çantayı iki eliyle taşıyordu. Çanta kadından daha genişti. Kadın hızla ilerledi ve konuşmaya başladı. Poirot ayağa kalkıp kendini tanıttığında, elini onu susturmak istercesine sallayarak, "Peki bu iki beyefendi kim?" diye sordu.

"Avukat Rowland McCrodden ve Scotland Yard'dan Müfettiş Edward Catchpool."

Jane Dockerill, "Anlıyorum," dedi. "Sanırım hepimizin bir şekilde bulaştığımız o tatsız konuyu tartışıyordunuz?"

Başımızla onayladık. Her nedense bunu gizleme gereksinimi duymamıştık. Jane Dockerill o zamana dek tanıdığım en doğal emir veren kişiydi. Eminim amirim de orada olsa, onun buyruğunu sorgusuz sualsiz yerine getirirdi.

"İyi, güzel," diyen Jane Dockerill soluk almak için bile ara vermeden ekledi. "Buraya size iki şey teslim etmek için geldim. Birini zaten biliyorsunuz, diğerini ise bilmiyorsunuz. Birincisi Hugo'ya gelen mektup, hani şu cinayetle suçlandığı mektup. Buna gereksinim duyabileceğinizi düşündüm."

"Kesinlikle madam. Çok yardımcı oldunuz." Poirot'yu daha önce böylesine itaatkâr bir öğrenci havasında görmemiştim.

Jane Dockerill çantasından mektubu çıkararak Poirot'ya uzattı. Poirot mektuba kısaca göz attıktan sonra bana verdi. Mektup; muhatabın adı, adresi ve başındaki "Sayın Bay Dockerill" ifadesi dışında "e" harfinin yatay çizgisindeki deliğe kadar John McCrodden'in aldığı mektupla aynıydı. Mektubu Rowland McCrodden'e uzattım.

Jane Dockerill, "Evet, şimdi de size hiç beklemediğiniz bir şey vereceğim," dedi. "Açıkçası ben de beklemiyordum. Bunu

orada bulunca tam anlamıyla şok oldum. Umarım bu, olduğunu düşündüğüm anlamda bir şey değildir."

Çantasından ilk anda ne olduğunu anlayamadığım bir şey çıkardı. Mavi bir şey, daha doğrusu mavinin hâkim olduğu bir şey, beyaz ve sarı küçük benekli mavi bir şey. Her ne idiyse, selofan kâğıdına sarılmıştı ve tuhaf bir paket görünümündeydi.

Poirot sordu.

"Paketin içindeki ne madam?"

"Bir elbise. Yaşken kıvrılıp, selofana sarılmış olmalı. Bunu Timothy Lavington'un yatağının altına yapıştırılmış bir şekilde buldum. Sorumlu olduğumuz mekânların her tarafında lekesiz, tertemiz olmasını isterim. Eğer bu işi olması gerektiği şekilde yapacaksanız –ki ben bunu yaptığımı düşünüyorum– düzenli bir şekilde yatakların altına bakmak, orada ıvır zıvır bazı şeylerin biriktirilip biriktirilmediğini kontrol etmak ya da yasaklanan dergi ve benzeri malzemenin saklanıp saklanmadığını denetlemek gerekir."

"Çok doğru madam."

Jane Dockerill hemen ara vermeden devam etti.

"Timothy Lavington'un yatağının altına dünü saymazsak dört hafta önce bakmıştım. Ne zaman olduğunu tam olarak bilebiliyorum, çünkü tatilden sonraki ilk denetimimdi. Dört hafta önce bu paket orada değildi. Sonra dün, paketi yatağın altında, karyolanın kasasına bantlanmış buldum; Timothy Lavington'un karyolasına. İçinde ne olduğunu görmek için Timothy'nin gözü önünde paketi açtım. Teyzesinin elbisesini hemen tanıdı, ama yurtta bulunmasına o da bir anlam veremedi, çok şaşırdı." Jane Dockerill bir an sustu ve sonra üzerine basa basa ekledi. "Hâlâ yer yer nemli, kötü kurumuş, kaskatı bir elbise. Teyzesine, Annabel Treadway'e ait bir elbise."

"Ve bu sizin bir şeyden kuşkulanmanıza neden oldu, öyle değil mi?" diye sordu Poirot. "Ne olduğunu sorabilir miyim?"

"Çok açık değil mi? Umarım öyle değildir, ama Annabel Treadway'in Barnabas Pandy'yi banyo küvetinde boğarak öldürdüğünden kuşkulanıyorum. Ölüm şekli böyle açıklanmıştı. Tabii ki bu sırada elbisesi ıslandı ve korkarım o da suç delili olabileceğinden çekinerek elbisesini Turville'de Timothy'nin yatağının altına sakladı."

O anda, "Bildiğimiz kadarıyla Barnabas Pandy'nin ölümü kazaydı," demek gereksinimi duydum. "Resmi açıklamaya göre..."

Jane Dockerill, "Ah, bu hiçbir şey ifade etmiyor," dedi. "Kim ne düşünürse düşünsün, ben Bay Pandy'nin öldürüldüğü kanısındayım."

Poirot, "Neye dayanarak böyle düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"Sağduyu ve olasılık," dedi kadın. "Kaza sonucu ölümlerin ardından genellikle çok sayıda suçlama ortaya çıkmadığı gibi karyola kasalarına yapıştırılmış tuhaf paketler de bulunmaz. Ama bunda hepsi var, dolayısıyla ben de bunun cinayet olabileceğini düşünüyorum."

Poirot hafifçe başını salladı. Bu samimi bir onay değildi.

Bayan Dockerill sordu.

"Paketi açmayacak mısınız?"

"*Oui, bien sur.* Catchpool, lütfen paketi açar mısın?"

Bandı söküp selofanı açmak hiç zor değildi. Hepimiz paketten çıkan mavi kumaşa dikkatle baktık. Sarı ve beyaz beneklerin aslında minik çiçekler olduğu görülüyordu. Kumaşın büyükçe bir kısmı haftalarca nemli ve kapalı kalmaktan, yapışkan ve küflü bir hal almıştı.

Jane Dockerill, "Koku dikkatinizi çekti mi?" diye sordu.

Poirot, "Zeytinyağı," dedi. Belirgin bir koku. Annabel Treadway'in Barnabas Pandy'nin öldüğü gün giydiği elbise bu. Lenore Lavington, bana açıkça tanımlamıştı: mavi, beyaz sarı çiçekli bir elbise. Ancak bu elbise Bayan Lavington'un tanımladığından farklı."

"Tanrı aşkına bizi merakta bırakmayın," dedi Bayan Dockerill. "Nasıl bir fark?"

"Bu elbisenin ıslakken sıkıca sarılıp, paketlendiği apaçık ortada." dedim ben de.

"*Précisément*, Catchpool. Lenore Lavington bana, kız kardeşinin elbisesinin 7 Aralık günü banyoda yan yana durdukları sırada ıslak olmadığını söylemişti. Bunu kız kardeşinin büyükbabalarını boğmuş olamayacağının kanıtı olarak ileri sürdü. Lenore Lavington'a göre Annabel Treadway'in elbisesi –sarı ve beyaz çiçekli mavi elbisesi– *tamamen kuruydu*."

19. BÖLÜM

Dört Mektup Daha

Jane Dockerill, "Bu önemli bir gelişme, değil mi?" diye sordu.

"Aynen öyle," diyerek Poirot, ona hak verdi.

"Timothy'nin annesini uzun yıllardır tanırım. Ailesinden birini korumak için kesinlikle yalan söyleyebilir, bundan hiç kuşku yok. Hugo ya da benim Timothy'ye bir şey söylememiz, onu azarlamamız olanaksız, bunu yaptığımız anda kadın hemen sinsice bir öfkeyle ve bir dizi abartılı tehditle üzerimize geliyor: Hugo'nun işine son verilmesini istemek, Timothy'yi okuldan almak ve okulun varlığını sürdürmesi için çok önemli olan bağışları iptal etmek gibi."

Jane Dockerill bacak bacak üzerine atmıştı, hışımla bacağını indirdi ve diğer bacağını onun üzerine attı.

"Biliyor musunuz, okullar kesinlikle adaletin olmadığı yerlerdir. Bazı çocuklar var –ebeveynleri otoriteye gerekli saygıyı gösteren çocuklar– bu çocuklar ceketlerini düzgün bir şekilde giymeyi, kravatlarını bağlamayı, çoraplarını çek-

meyi bilirler, onlara bunları yapmaları söylenmiştir. Biz de bu çocukların ailelerinin yaşamımızı altüst edecek bir şeyler yapmayacaklarından emin olarak, iyi niyetle onlardan bazı şeyleri yapmalarını isteyebilir, onları eğitebiliriz. Diğerleri ise –korkarım Timothy Lavington ve Freddie Rule bu grupta olan çocuklar– yırtık ceketleri, gevşek kravatlarıyla dilediklerince ortalarda dolaşabilirler, onları görmezden gelmek zorundayız. Tanrı korusun, önleme olanağı varken Lenore Lavington çizgisinde bir ebeveynle karşı karşıya gelmemize neden olacak bir davranışta bulunmayı hiç istemeyiz."

"Madam, içinde elbisenin bulunduğu paketi Timothy Lavington'un yatağının altına kim yapıştırmış olabilir?" diye Poirot sordu.

"Hemen herkes, Timothy'nin kendisi bile olabilir; gerçi onun yapmadığından eminim. O da benim gibi paketi görünce çok şaşırdı. Annesi, kız kardeşi ya da teyzesi onu ziyarete geldiklerinde koymuş olabilirler tabii. Ben ya da kocam da yapmış olabiliriz bunu. Tabii ki ben yapmadım, Hugo da öyle," diye cevap veren kadın güldü. "Bunu düşünmek bile komik! Hugo bir yatağın altına bir elbiseyi yapıştırmayı düşünse bile, onun bunu yapması için gerekli olan yapışkan bandı bulması bin yıl sürer."

"Peki ya başka biri var mı?" diye tekrar sordu Poirot.

"Ah evet," dedi Jane Dockerill. "Daha önce de dediğim gibi, bunu hemen herkes yapmış olabilir. Bu evde kalan oğlanlardan biri olabileceği gibi, diğer evlerde kalanlardan biri de Timothy'nin yurttaki odasının boş olduğu bir sırada gizlice içeriye sızmış olabilir. Herhangi bir öğretmen, herhangi bir ebeveyn..."

İç çektim. Poirot mırıldandı.

"Parametre yok."

"Aslına bakarsanız bunu biraz sınırlayabileceğimizi duymak sanırım sizi mutlu edecektir," diye ekledi Jane Dockerill gülümseyerek. "Turville'de tanınmayan birinin durdurulmadan ve iyice sorgulanmadan içeri sızmış olması kesinlikle olanaksız. Tüm topluluklar gibi biz de yabancıların zarar verebileceklerinden çekinir, sınırlarımıza girenleri uzaklaştırmaya çalışırız." Tepkisiz bulmamıza kızmış gibiydi. "Bu yalnızca şaka tabii!"

İster istemez, Jane Dockerill'i mutlu etmek için çok geç olsa da güldük.

"Demek öğrenci velileri dahil, okulda bulunanlardan herhangi biri olabilirdi," dedi Poirot başını sallayarak.

"Korkarım öyle."

"Şimdiye dek hiç okulun içinde ya da okulla ilişkili bir yerde John McCrodden adının geçtiğini duydunuz mu?"

Oğlunun adını duyunca Rowland McCrodden irkildi.

Jane Dockerill, "Hayır," dedi. Bunda samimi olduğu anlaşılıyordu.

"Timothy Lavington'un ailesi... Barnabas Pandy öldükten ya da siz dört hafta önce yatağın altına bakıp, orada paket filan olmadığını gördüğünüzden beri aileden birileri okulu ziyaret etti mi?"

"Evet. Lenore, Annabel ve Timothy'nin ablası Ivy iki hafta önce okula geldiler. Bu ziyaret sırasında içlerinden herhangi biri kolaylıkla, içinde yaş elbisenin bulunduğu koliyi yatağın çerçevesinde iliştirmiş olabilir."

"Peki, Madam Sylvia Rule en son ne zaman okula geldi?" diye Poirot sordu.

Bayan Dockerill, "Geçen hafta," dedi. "Mildred ve nişanlısı Eustace ile birlikte."

"Freddie'nin de 'emir verilemeyecek oğlanlar' kategorisinde olduğunu söylemiştiniz, değil mi?" dedim. "Bu, Sylvia Rule'un da Lenore Lavington gibi korku veren bir tip olduğu anlamına mı geliyor?"

Jane Dockerill, "Sylvia katlanılamaz biri," dedi. "Turville'de çok uzun süredir yaşamış biri olarak, ebeveynlerin yaklaşık üçte ikisinin şu ya da bu şekilde çekilmez tipler olduğunu belirtmeliyim. Çoğunlukla oğlanlardan çok daha zor, kaprisli tiplerdir. Örneğin Sylvia Rule'un oğlu Freddie Rule, çocuk şeker gibi, çok tatlı ve efendi. İyi huyu babasından geçmiş olmalı."

"Ama içe kapalı, yalnızlığı yeğleyen bir çocuk, öyle değil mi?" dedi Poirot.

"Popüler bir çocuk değil," dedi Jane Dockerill iç çekerek. "Duyarlı, anlaşılması güç, sessiz bir çocuk, sosyal statüsü yüksek biri değil. Duyguları çok derin, algıları çok açık. Timothy Lavington'un tam tersi. İki çocuk bundan daha farklı olamazlardı. Timothy'nin Freddie gibi çocuklarla pek işi olmaz. Arkadaşları genellikle onun gibi tiplerdir: gürültücü, yaramaz, kendinden emin, gösteriş düşkünü. Turville sosyal statünün en yüksek basamağı. Freddie'yi sürekli yalnız, kendi başına görmek içimi sızlattı. Bu aptal oğlanlar onunla dost olmak istemiyorlarsa ben olurum, diye düşündüm. Ve oldum da." Gülümsedi. "Sonuçta Freddie evdeki küçük yardımcım oldu çıktı. O olmasa ne yapardım hiç bilmiyorum. Artık Turville'deki herkes şunu çok iyi biliyor: Eğer Freddie'ye zorbalık yaparlarsa karşılarında beni bulurlar."

"Ona karşı zorbalık mı yapılıyordu?" diye sordum. "Herhalde yapan Timothy Lavington değildi?"

"Hayır, Timothy asla yapmazdı, ama diğerlerinden birçoğu..." Jane Dockerill birden sinirlenmişti. "Bu kesinlikle haksızlık. Onu aşağılıyorlar, lekelenmiş görüyorlar, annesi yüzünden. Annesiyle ilgili birçok dedikodu var; yaşamını ahlaksız ve yasadışı yollardan sürdürdüğüne ilişkin. Bu iğrenç öykülerde bir nebze bile gerçeklik payı olduğunu sanmıyorum."

"Anlıyorum. Madam Dockerill, size 7 Aralık'taki Noel şenlikleriyle ilgili bir şeyler sorabilir miyim? Freddie Rule buradaydı değil mi? Annesi, kız kardeşi ve Eustace ile birlikte..."

"Evet, hepsi buradaydılar."

"Peki, Timothy Lavington, siz ve kocanız?"

"Tabii ki. Gün boyu deliler gibi etrafta koşuşturdum."

"Saydığım kişilerden kimlerin bütün gün, şenliğin başından sonuna dek, orada kaldığından emin olabilirsiniz?"

"Biraz önce de söylediğim gibi hepsi buradaydı."

"Gün boyunca her dakika onları kendi gözlerinizle görüp izlediğinizi söyleyebilir misiniz?"

Bayan Dockerill şaşırmış görünüyordu.

"Hayır. Nasıl olabilir ki bu? Çok meşguldüm, nefes alacak zamanım yoktu."

"Öyleyse bağışlayın, ama gün boyunca hep burada olduklarından nasıl emin olabiliyorsunuz?"

"Hepsi öğleden sonra verilen öğlen yemeğinde buradaydılar. Gün boyunca da arada sırada onlarla karşılaştım ve burada olduklarını gördüm. Zaten başka nerede..." Birden sustu, sonra devam etti. "Ah! Neyi kastettiğinizi anlıyorum. Onlardan birinin gizlice okuldan dışarı çıkıp, Barnabas Pandy'yi

öldürdükten sonra da içeri sızmış olup olamayacağını merak ediyorsunuz?"

Poirot, "Bu olamaz mı?" diye sordu.

"Sanırım, sizin kastettiğiniz anlamda... evet, olabilir. İçlerinden herhangi biri belirli bir süre için buradan ayrılmış, sonra da geri dönmüş olabilir. Ama tabii Combingham Malikânesi'ne gitmek için bir araca ihtiyaçları olurdu."

Poirot bir sonraki adımda neler yapmayı planladığını anlayabilmek için kadına ustaca sorular sordu, sonra da teşekkür etti ve Jane Dockerill yanımızdan ayrıldı.

Kadının arkasından Rowland McCrodden hemen, "Rule denilen çocukla sağlıksız bir ilişki içinde," dedi.

"Öyle olduğunu sanmıyorum," dedim. "Yalnız, içe dönük bir çocuğa karşı duyulan koruma içgüdüsünden başka bir şey değil bu."

McCrodden, "Eğer etrafta Sylvia Rule'un gecelerin kadını olduğu dedikoluları gibi, Bayan Dockerill ve genç Freddie Rule arasındaki ilişki için de çok sayıda dedikodu dolaşıyorsa benim açımdan bu hiç şaşırtıcı olmayacaktır," dedi.

Poirot, "Catchpool, Turville Kolejin'e bir dahaki gidişinde mümkün olduğunca fazla dedikoduya kulak misafiri olmaya çalışmalısın," dedi.

"Çocukların bir Scotland Yard müfettişinin karşısında bazı şeyleri konuşmaktan kaçınacaklarını sen de benim kadar biliyorsun Poirot. Yoksa kıyafet değiştirip pastanedeki geveze garson olmamı mı istiyorsun?"

"Sen bir yolunu bulursun Catchpool."

Poirot parmaklarını mavi elbisenin yapış yapış kumaşında yavaş yavaş gezdirdikten sonra bir mendil alarak elini sildi. "Matmazel Treadway'in elbisesi," diye mırıldandı. "Bu ne anla-

ma geliyor? Bu, Combingham Malikânesi'ndeki üç kadının ve Kingsbury'nin bana yalan söyledikleri anlamına gelebilir mi? Hepsinin Mösyö Pandy'yi Annabel Treadway'in öldürdüğünü bildikleri ve bunu gizledikleri anlamına... Ya da..." Bana döndü.

"Ya da..." dedim ve cümleyi tamamladım. "Birinin Annabel Treadway'i suçlamaya çalıştığı anlamına..."

"*Exactement*![1] Eğer amaç Matmazel Annabel'i korumak olsaydı, en mantıklı plan elbiseyi hemen yıkayıp kurutmak olurdu."

"Peki ya yıkansa bile zeytinyağı lekelerinin izi kalırsa?" dedim. "Belki de elbisenin yok edilmesi gerekirdi. Böylece hiç kimse, 'Niçin bu elbisede zeytinyağı lekeleri var?' diye soramayacaktı."

"*Mes amis*," dedi Poirot. "Jane Dockerill ile yalnızca bir kez karşılaştık. Annabel Treadway hiç şüphesiz Timothy'yi okulunda ziyaret ettiğinde çok daha fazla konuşmuştur. Madam Dockerill'in sorumlu olduğu yatakhaneyi iyice kontrol ettiğini bilmez mi? Onunla bir kez karşılaşmış olmak bile bunu tahmin etmek için yeterli. Turville'de yüzlerce yatak var. Niçin yabancı birine ait yataklardan biri seçilmedi?"

McCrodden sordu.

"Yani siz, bu elbisenin Timothy'nin yatağının altına saklanmasının, suçu Bayan Treadway'e yüklemek için özellikle yapılmış bir eylem olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Henüz bunu bilemiyorum..." dedi Poirot düşünceliydi. "Elbisenin her yerinin neredeyse ıslak denecek kadar nemli olduğuna dikkatinizi çekerim. Büyükbabasını boğmuş olsa bile Matmazel Annabel'in elbisesi bu şekilde ıslanmazdı. Kolları sırılsıklam olabilirdi, ama elbisenin etek kısmı da ıslak, arkası

(1) Tam söylediğiniz gibi.

da? *Non*. Çok daha kuru olurdu, hatta nemli bile olmazdı. Ama yine de, kolların selofan içinde uzun bir süre sarılı kaldığı dikkate alınırsa, diğer kısımlarında ıslandığını düşünebiliriz."

"Bu şekilde bir sürü varsayım üretebiliriz," dedi McCrodden bıkkın ve bezgin bir ifadeyle. "O kadar çok olasılık var ki. İstemeyerek de olsa kabul etmeliyiz ki artık..."

"Artık bu incelemeye son vermemiz gerektiğini mi düşünüyorsunuz?" diye sordu Poirot. "Hayır dostum, hayır. Kesinlikle yanılıyorsunuz. Evet, çok fazla olasılık olduğu doğru, ama artık gerçeğe de bir o kadar yakınız."

"Öyle mi?" dedim. "Nasıl? Neden?"

"Catchpool, neyin apaçık ortaya çıktığını göremiyor musun?"

Göremiyordum. Rowland McCrodden de öyle.

Poirot ikimizle de alay edercesine güldü, ama onu görmezden geldik.

"Bu elbise sayesinde artık çok yakında aradığımız yanıtlara ulaşacağımızdan eminim. Henüz bunlara ulaşamadım, ama ulaşacağım. Riske giriyorum ve araştırma için bir zaman sınırı koymamızı öneriyorum. Görelim bakalım Hercule Poirot saatleri yenebilecek mi?"

"Ne demek istiyorsun?" diye sordum.

Yeniden güldü.

"İkinizin de benim gördüğümü görmemeniz beni çok şaşırtıyor. Üzücü ama sorun değil. Çok yakında açıklayacağım. *Alors, maintetant*,[1] Sylvia Rule, Annabel Treadway, John McCrodden ve Hugo Dockerill'e gönderilecek dört mektup daha yazmamın zamanı geldi. Ama bu defa, mektupları yazan gerçekten de Hercule Poirot olacak."

(1) Öyleyse, şimdi.

ÜÇÜNCÜ ÇEYREK

20. BÖLÜM

Mektuplar Yerlerine Ulaşıyor

Eustace Campbell-Brown nişanlısı Mildred'in Londra'daki evinin salonunda yayılmış oturuyordu. Tam o sırada Mildred'in annesi hışımla, sanki zarfa değen parmakları kirlenecekmişçesine bir tiksintiyle tuttuğu yırtık bir mektup zarfıyla içeri girdi. Sylvia Rule müstakbel damadını görünce öfkeyle yutkundu. Onu daha önce de birçok kez, tam olarak bu şekilde otururken görmüştü: bir elinde sigara, bir elinde kitap, kanepeye yarı uzanmış!

"Günaydın," dedi Eustace. Böylesine basit bir sözcüğün bile sorun olabileceğini hiç düşünmemişti.

"Mildred nerede?"

Eustace gülümseyerek cevap verdi.

"Yukarda. Giyiniyor. Onu bugün dışarı çıkarıyorum."

Sylvia Rule demadını yeniden öfkeyle süzdü. Sonra birden sordu.

"Ne kadar istiyorsun?"

"Pardon?"

"Mildred'den ayrılmak ve sonsuza kadar yok olmak için diyorum. Aklını çelecek bir rakam olmalı."

Eustace sigarasını yanındaki sehpanın üstünde duran kül tablasına koydu ve kitabı da elinden bıraktı. Müstakbel kayınvalidesinin takdirini kazanmak için elinden geleni yapmasına rağmen bu durumda olduğunu düşündü.

Artık buna bir son vermenin zamanı gelmişti; nazik ve sevimli davranmayı bırakmalı, neler hissettiğini içinden geldiği gibi haykırmalıydı.

"Sonunda, para ile ayartmaya da kalkıştın," dedi. "Böyle bir teklifi yapmadan ne kadar dayanabileceğini merak ediyordum doğrusu. Düşünsene, bu teklifi bir yıl kadar önce yapmış olsaydın, çok uzun zamandır yaşamınızdan çıkıp gitmiş olacaktım."

"Öyleyse... miktarı söyle?"

"Hayır Sylvia. Öyle bir şey söz konusu değil. Yalnızca sana takılıyordum. Gerçek şu ki Mildred ile birbirimizi seviyoruz. Buna ne kadar çabuk alışırsan, o kadar mutlu olursun."

"Sen iğrenç, alçak herifin tekisin."

"Öyle olduğumu düşünmüyorum," dedi Eustace sözcüklerin üzerine basa basa. "Mildred de düşünmüyor. Aslında kötü biri olabileceğini hiç düşündün mü Sylvia? Sonuçta sen bir katilsin. Mildred seninle ilgili gerçeği bilmiyor olabilir, ama ben biliyorum. Endişelenme, bildiklerimi anlatıp onu üzmek gibi bir niyetim kesinlikle yok. Ama sanırım, benden en azından bir süre daha kurtulman da olanaksız, öyle değil mi? Yani sırrını saklamam karşılığında..."

"Sen bir yalancısın!" Sylvia Rule'un yüzü bembeyaz kesilmişti. Hemen önündeki koltuğa çöktü.

"Hayır, değilim," dedi Eustace. "Eğer bu doğru olmasaydı, 'Ne demek istiyorsun?' diye isyan ederdin ya da 'Sen ne diyorsun, Allah aşkına?' diye bağırırdın. Neden bahsettiğimi çok iyi biliyorsun."

O anda Mildred Rule da salona girdi. Yüzünde, ne zaman annesi ve nişanlısının yanında olsa takındığı, anlamsız ifade vardı. Mildred, Sylvia'nın yüzünün neden bembeyaz olduğunu ya da Eustace'in yüzünün neden daha önce hiç görmediği tuhaf bir enerji ile parladığını sormadı. Yokluğunda önemli bir şey olduğunu biliyordu ve bunu öğrenmekten kaçmayı umuyordu. Mildred artık, Sylvia ve Eustace arasında her ne geçmiş olursa olsun bunu bilmemesinin daha doğru olduğuna ve annesinin sevdiği adam hakkındaki karalamalarını önemsememesi gerektiğine karar vermişti.

Annesinin elindeki yırtık zarf ve mektup dikkatini çekti.

"O da ne?" diye sordu.

Eğer annesi Eustace dışında bir nedenle sinirli ve üzgünse, Mildred bunu bilmek istiyordu.

Sylvia Rule, "Hercule Poirot'dan bir mektup daha," dedi.

"Seni yine cinayetle mi suçluyor," diye sordu Eustace alaycı bir ifadeyle.

Sylvia mektubu Mildred'e uzattı.

"Yüksek sesle oku. Seni ilgilendiriyor. Tabii *onu* da."

Mildred mektubu okudu.

"Sevgili Madam Rule,

24 Şubat öğleden sonra saat ikide merhum Barnabas Pandy'nin ikametgâhı Combingham Malikânesi'ndeki toplantıya katılmanız hayati önem taşıyor. Ben ve Scotland Yard'dan Müfettiş Catchpool de orada olacağız. Tabii başka-

ları da olacak. Hepimizi ilgilendiren, Barnabas Pandy'nin ölümüne ilişkin gizem çözülecek ve katil tutuklanacak. Lütfen aynı daveti kızınız Mildred ve nişanlısı Eustace'e da iletin. Onların da bu toplantıya katılmaları önemli.

Saygılarımla, Hercule Poirot"

Eustace, "Bu kez mektubun gerçekten Hercule Poirot'dan gelip gelmediğini öğrenmemizin sanırım bir yolu yok," dedi.

Mildred, "Ne yapacağız?" diye sordu. "Gidecek miyiz? Yoksa boş mu vereceğiz?"

Bir kereliğine bile olsa, annesi ve Eustace'in uzlaşabileceklerini umuyordu. Eğer aynı düşüncede olmazlarsa, Mildrad zihninin donacağını ve hiçbir şey anlayamayacağını biliyordu.

Sylvia Rule, "Katılmak gibi bir niyetim yok," dedi.

Eustace itiraz etti.

"Hayır, katılmalıyız. Hepimiz orada olmalıyız. Katilin kim olduğunu öğrenmek istemiyor musun Sylvia? Ben istiyorum."

John McCrodden yatağındaki kadının kolunu tuttu, adını anımsamıyordu; Annie de olabilirdi Aggie de. Yüzü McCrodden'e dönük, yanında yatıyordu.

"Uyan. Uyansana."

"Uyandım." dedi kadın, esneyerek gerindi. "Kendini şanslı sayabilirsin. İzin günlerimde uyandırılmaktan hiç hoşlanmam. Ama konu sen olunca..." Gülümsedi, John'un yüzünü okşamak için elini uzattı.

John kadının elini geri itti.

"Hiç havamda değilim. Üzgünüm. Bak canım, yapacak işlerim var, bence sen artık gitsen iyi olacak."

Yine bir tuhaf mektup gelmişti ve John mektubu yeniden, dikkatle okumak istiyordu. Kadın yanındayken yoğunlaşması olanaksızdı.

Kadın kalkıp yatağın kenarına oturdu ve üzerine çarşafı çekti.

"Çekici hoş birisin, değil mi? İyi de, kadınlara davranış biçimin hep böyle mi?"

"Aslına bakarsan böyle. Hiçbir şekilde kadınları incitmek gibi bir niyetim yok ama her nedense onlar söylediklerimden alınıyorlar. Senin de öyle düşündüğünden hiç kuşkum yok."

"Sanırım birazdan, beni fırsat bulur bulmaz arayacağına söz verecek, ama asla bir daha aramayacaksın," diyen kadının göz pınarlarında birer damla yaş belirmişti.

"Hayır. Hiçbir şeye söz vermeyeceğim. Seni kandırmak istemiyorum ama seninle devam etmek gibi bir niyetim de yok. Dün gece güzeldi, hoşlandım, ama hepsi bu, sadece bir gece! Eğer şans eseri karşılaşmazsak beni bir daha görmeyeceksin. Eğer seni rahatlatacaksa bana istediğin kadar bağırabilirsin."

Adamın bunu söylemesinden birkaç saniye sonra kadın odadan çıkıp gitmişti. Hiç kuşkusuz John'un duygusuz biri olduğunu düşünecekti, ama yanılıyordu. Esas acımasızlık onun umutlanmasına, hayaller kurmasına fırsat vermek olurdu. John çok daha gençken bir kadına rastlamış ve ilk anda, onun sonsuza dek âşık kalabileceği kadın olduğunu anlamıştı. Ne öncesinde ne sonrasında hiç kimseye karşı aynı şeyleri hissetmemişti. Hiç kimseye de bundan bahsetmemişti, çünkü bu tanımlanamayacak kadar güçlü bir duyguydu ve hiç kimse onun böylesine büyük bir özlem içinde olduğuna inanmaya-

caktı. İnsanlar inatla, kendileri dışındakilerin yaşadıklarına inanmamak gibi bir eğilimdeydiler.

John giyindi ve pencerenin yanındaki sandalyede duran mektubu aldı. Bir kez daha okudu ve başını salladı. Anlaşılan Hercule Poirot kendi adıyla gönderilen dört suçlama mektubunun çirkin bir şakadan öte bir şey olamayacağına karar vermektense bu cinayeti çözme sorumluluğunu yüklenmeyi daha doğru bulmuştu.

Acaba ona bunun için ödeme yapan biri var mıydı? John kuşkuluydu. Annie ya da Aggie gibi, artık adı her neyse, Poirot da yaşamını gerekenden daha zor ve karmaşık bir hale getirmeye karar vermişti. Şimdi de Barnabas Pandy'nin ölümüyle ilgili yapılacak bir "toplantıya" katılması için John'a ve hiç kuşkusuz başkalarına da davet mektubu göndermişti. İşin kötüsü John'a gönderilen mektupta, "Tabii toplantıda babanız Rowland McCrodden gibi başkaları da olacak!" gibi çok rahatsız edici bir cümle de vardı.

John aptal değildi. Gerek babasını gerekse Hercule Poirot'yu haksız yere suçladığını biliyordu. Artık kendisine gönderilen ve Barnabas Pandy cinayetiyle suçlandığı mektuptan bu iki adamın da sorumlu olmadıklarını biliyordu. Bir özür borçluydu, bundan kaçış yoktu, ne var ki John'un yaşamda en nefret ettiği şey yanıldığını kabul etmekti, özellikle de –görevleri gereği de olsa bazen– yağlı ilmeğin insanların boyunlarına geçirilmesini sağlayan bu iki insana karşı...

"Poirot'nun toplantısına gideceğim," diye geçirdi içinden. "Bu bir anlamda özür olacaktır. Belki de bana o mektubu kimin gönderdiğini de anlayabilirim."

John, Poirot'ya kısa bir mektup yazarak 24 Şubat günü Combingham Malikânesi'nde olacağını bildirdi. Mektubu bir

zarfa yerleştirdi ve tam mühürleyeceği anda Catalina'yı anımsadı.

Ah Catalina! John'un İspanyol kız arkadaşı. Sağduyulu, çok becerikli bir kadındı. Çok da çekici. En ufak bir baskı yapmadan ve arkasından yakınıp ağlamadan, John'un istediği zaman gelip gitmesine izin veriyordu. John'la beraber olmaktan hoşlanıyor, ama onsuz da yapabiliyordu, aynı John gibi... John, kadın olsun erkek olsun, kendisi gibi olduğunu hissettiği çok az insana rastlamıştı, ama Catalina öyleydi. Onun ruh eşiydi, olağanüstü bir kadın ve şimdi de olağanüstü bir tanıktı. Sevgili iyi Catalina.

John yatağının başına giderek altında sakladığı bir deste mektubu aldı. Bunlardan pek çoğu Kral XIII. Alfonso ve asıl gücü elinde tutan General Miguel Primo de Riviera'nın güvenilmezliğiyle ilgiliydi. Catalina tutkulu bir cumhuriyetçiydi. John gülümsedi, politikayla hiç ilgilenmiyordu. İnsanların bu konudaki iddialarının ve savunmalarının hiçbir anlamı olmadığını ve gerçek karakterlerini göstermediğini düşünüyordu. Bu, bir insan hakkında seçtiği çorap ya da mendile bakıp karar vermek gibi bir şeydi.

Catalina'nın 21 Aralık 1929 tarihli mektubunu çıkardı ve Poirot'ya yollayacağı zarfın içine koydu. Ardından da kendi yazdığı mektubu dışarı alarak, imzasının yanına şu cümleyi ekledi: "7 Aralık tarihiyle ilgili kanıt ektedir."

Annabel Treadway, "Aman Tanrım," diye haykırdı. "Hoppy, ne yapacağım ben? Bir toplantı, hem de burada? Kaç kişinin davetli olduğunu bile belirtmemiş. Lenore çok kızacak. Onlara neler ikram edeceğimizi de düşünmemiz gerek ve ben bunu yapacak durumda değilim, kafam yerinde de-

ğil; Kingsbury ya da aşçıya talimat verecek kadar bile değil! Ama... aman Tanrım! Gidip Lenore'ye söylemeliyim... Şuna bak, katilin tutuklanacağını yazmış. Tanrım, Yüce Tanrım!"

Hopscotch başını Annabel'in kucağından kaldırdı ve kadını meraklı bakışlarla uzun uzun süzdü. Combingham Malikânesi'nin kahvaltı odasındaydılar. Çimenlikteki top oyunundan henüz dönmüşlerdi. Hopscotch, Annabel'e umutla bakarken, sahibinin son feryadının, onun birazdan dışarı çıkarak oyuna devam edebileceği anlamına geldiğini düşünüyordu.

"Korkuyorum," diye ekledi Annabel. "Korkuyorum. Senin dışında her şeyden korkuyorum sevgili Hoppy."

Köpek yerde yuvarlandı, göbeğinin okşanmasını ister gibiydi.

"Peki ama ya Lenore, Poirot'nun toplantıyı burada yapmasına izin vermezse?" Bunları düşünürken birden gerçeği kavrayarak, şiddetle irkildi. "Ah!" diye yutkundu. "Lenore buna izin vermese bile gerçek öyle ya da böyle ortaya çıkacak. Bunu engellemenin yolu yok, özellikle de Hercule Poirot bu işe karıştıktan sonra! Ah Hopscotch, sen olmasan..."

Cümlesini tamamlamadı, eğer onu bu dünyada yalnız bırakmaktan çekinmese ne yapacağını söylerdi ama köpeği telaşlandırmak istemiyordu. Hoppy, Lenore'nin pek umurunda değildi. Ivy onunla ilgileniyordu, ama Hoppy'yi Annabel gibi ailenin ayrılmaz bir parçası olarak görüp sevmediği kesindi. Aslında Skittle de onun için hep aileden biri olmuştu.

Bir gün, diye düşündü Annabel. Dünya çok daha aydınlık bir yer olacak ve bizler köpeklere de insanlara davrandığımız gibi davranacağız. Ah, ama, ben korkunç bir ikiyüzlüyüm, ağlamaya başladı.

Hopscotch yuvarlanarak, onu teselli etmek istercesine patisini kadının eline koydu, ama Annabel ağlamaya devam etti.

"Şuna bak Jane," dedi Hugo Dockerill, henüz açtığı mektubu karısına uzattı. "Bu sahtekâr yine Poirot olduğu iddiasında. Ona haber vermeliyim. Yani Poirot'ya."

Jane kolundaki temiz çamaşırları en yakındaki kanepeye bıraktıktan sonra kocasının elindeki kâğıdı aldı ve yüksek sesle okudu.

"Sevgili Mösyö Dockerill,

Sizin ve karınız Jane'in Combingham Malikânesi'nde yapılacak toplantıya katılmanız hayati önem taşıyor...

Jane mektubun kalan kısmını sessizce, içinden okudu.

Mektubu bitirdikten sonra Hugo'ya döndü ve sordu.

"Niçin bunu yazanın gerçekten de Hercule Poirot olamayacağını düşünüyorsun?"

Hugo düşünceli düşünceli kaşlarını çattı.

"Öyle olduğunu mu düşünmeliyim?"

"Evet. İmzaya bak. Diğer mektuptakinden farklı. *Kesinlikle* farklı. Kendisiyle tanışmış biri olarak Poirot'nun elyazısı olduğunu söyleyebilirim. Çok düzgün, zarif, birkaç noktada ufak bazı incelikler içeriyor."

"Hay Allah!" dedi Hugo. "Acaba neden bizim Combingham Malikânesi'ne gitmemizi istiyor?"

"Mektubu okudun mu?"

"Evet, iki kez."

"Neden istediğini açıklamış."

"Yani sence olayı çözdü mü? Bizim dışımızda kimleri davet etmiş, bir tahminin var mı?"

"Bence o suçlama mektuplarını alan diğer üç kişi kesinlikle orada olacaktır."

"Evet, bu mantıklı. Ne diyorsun tatlım? Gidecek miyiz?"

"Sen ne düşünüyorsun Hugo? Gitmek istiyor musun?"

"Şey, ben... Yani... Bence sen bu konuya bir el atmalısın tatlım. Yani... Şey, bilmek çok zor... Ben... Şey yani... O gün işimiz var mı?"

Jane içtenlikle güldü ve kocasının koluna girdi.

"Sana takılıyordum. Her gün işimiz var ya da en azından benim var, ama elbette ki oraya gitmeliyiz. Büyük Hercule Poirot'nun neyi ortaya çıkardığını ve katilin kim olduğunu çok merak ediyorum. Keşke bunu öğrenmek için yaklaşık bir hafta beklememiz gerekmeseydi. Bize ne söylemek niyetinde olduğunu hemen şimdi bilmek isterdim."

21. BÖLÜM

Daktilo Günü

Yaşamım boyunca hep anımsayacağım üzere "Daktilo Günü" beklediğimden çok daha ilginç geçti. Öncelikle Poirot'nun haklı olduğu ortaya çıktı. Birçok insanı aynı koşullarda incelemek ve tepkilerindeki farklılıkları değerlendirmek gerçek anlamda çok iyi bir karakter analiziydi. Bunu yaparken bir liste oluşturdum; hemen ardından da listemi Poirot'ya göstereceğim ve onun listesinin benimkinden ne kadar iyi olduğunu dinleyeceğim anın korkusunu yaşamaya başladım.

Donaldson&McCrodden Hukuk Bürosu

Stanley Donaldson daktilosunu test etmeme izin verdi. "e" harfi hatalı değildi. (Bu arada Donaldson, Rowland Rope'un 7 Aralık Cumartesi bütün gün, önce Athenaeum Kulübü'nde sonra Palace Tiyatrosu'nda kendisiyle beraber olduğunu doğruladı.) Büroda test ettiğim daktilolardan hiçbiri aradığımız daktilo değildi. Hepsini teker teker de-

nedim, bu arada Bayan Emerald Mason da emin olmak için onları ısrarla yeniden test etti.

Sylvia ve Mildred Rule'un Evi

Evde yalnızca bir tek daktilo vardı. Bayan Rule, beni eve almak istemedi, yanlış bir şey yapmadığı sürece özel yaşamını incelemeye ve kendisini izlemeye hakkım olmadığını belirtti ama kızı Mildred onu işbirliği yapmaya ikna etti. Daktiloyu test ettim, "e" harfi kusursuzdu.

Eustace Campbell-Brown

Sonunda soyadını da öğrenebildik. Milderd, bana onu nerede bulabileceğimi söyledi. Eustace'ı evinde ziyaret ettim. Beni kapısında görmekten mutlu olmuş gibi davrandı ve daktilosunu test etmeme izin verdi. Ama onun daktilosu da aradığımız daktilo değildi. Tam oradan ayrılacağım sırada Bay Campbell-Brown, "Eğer Hercule Poirot imzasıyla insanları cinayetle suçlayan mektuplar gönderecek olsaydım; ilk yapacağım, kimliğimin ortaya çıkmaması için bu mektupları kusursuz bir daktiloda yazmaya özen göstermek olurdu," dedi.

John McCrodden

John McCrodden bana, kaba ve kendinden emin bir havada, daktilosu olmadığını söyledi. Pansiyonun sahibinin bir daktilosu var ama kadın bana John McCrodden'in bunu asla kullanmadığını ısrarla belirtti.

Peter Vout

Peter Vout büyük bir nezaketle firmasındaki tüm daktiloları test etmeme izin verdi, hepsinin düzgün çalıştığı ve hatasız olduğu sonucuna vardım.

Londra'da Olmayan Daktilolar

Combingham Malikânesi'ndeki daktilolar: Poirot denemek istedi ancak engellendi.

Turville Koleji'ndeki daktilolar: Test edilmeleri gerekiyor. (Yarın oraya gideceğim.)

Vincent Lobb: Daktilosu var mı? Eğer varsa test edilmeli. Henüz Lobb'un izine ulaşmayı başaramadık.

22. BÖLÜM

Sarı Kek Parçasının Yalnızlığı

"Günaydın, Mösyö McCrodden. Beni burada gördüğünüz için şaşırdınız, *non*?"

John McCrodden pazar tezgâhının yanında bacak bacak üstüne atmış oturuyordu. Kucağındaki bez torba bozuk paralarla doluydu. Başını kaldırdığında Poirot'nun tam karşısında kendisini süzdüğünü gördü.

"Ne istiyorsunuz?" diye sordu McCrodden kabaca. "Gönderdiğim mektubu almadınız mı?"

"Catalina adlı bir kadından gelen mektubu mu? Evet aldım."

"O zaman belirttiğiniz tarihte Combingham Malikânesi'nde olacağıma ilişkin yazdığım notu da almış olmalısınız. Peki buraya niçin geldiniz?"

"Sizinle diğer kişilerin de olacağı Combingham Malikânesi'ndeki toplantı öncesinde baş başa ve özel olarak konuşmak istedim."

"İlgilenmem gereken müşteriler var."

"Şu an için yok," dedi Poirot gülümseyerek. "Bana bu Matmazel Catalina'nın kim olduğunu söyler misiniz?"

McCrodden suratını astı.

"Bunun ne önemi var ki? Sizin tanıdığınız biri değil. Onun gerçek olmadığını ve kendim için bir tanık yarattığımı düşünüyorsanız, neden İspanya'ya gidip kendiniz konuşmuyorsunuz? Adresi, size gönderdiğim mektup da dahil her mektubunda var."

Poirot cebinden kendisine gönderilen mektubu çıkardı.

"Bu mektup sizin için son derece uygun bir kanıt," dedi. "Geçen yıl 21 Aralık'ta yazılmış ve mektupta Bayan Catalina ile baş başa olduğunuz bir güne değinen 'on beş gün önce bugün' diye bir ifade var..." Poirot elindeki mektuba baktı. "... Ribadesella'da. Eğer 7 Aralık günü Ribadesella'daysanız, elbette Combingham Malikânesi'nde Barnabas Pandy'yi boğmuş olamazsınız."

"Aynı fikirde olduğumuza sevindim," dedi McCrodden. "Bu durumda –ikimiz de Pandy'yi öldürmüş olamayacağımı bildiğimize göre– bana karşı bitip tükenmeyen bu ilginizin nedenini açıklayabilir misiniz? Neden 24 Şubat'ta Combingham Malikânesi'ndeki toplantıya katılmam gerekiyor? Ayrıca bunu bile kabul etmiş olmama rağmen neden işyerime kadar gelip beni rahatsız ediyorsunuz? Sizin ve babamın hoşlanacağınız saygı duyacağınız nitelikte bir iş olmayabilir, ama sonuçta benim işim, yaşamımı böyle kazanıyorum ve beni oyalıyorsunuz."

Poirot, "Henüz gelen müşteri yok," dedi. "Hiçbir şeye engel olmuyorum."

McCrodden iç çekti.

"Şu an için işler durgun ama açılacaktır. Eğer açılmazsa ekmeğimi kazanmak için başka bir şeyler yaparım. Babamın asla anlayamadığı da bu zaten, ne yaptığımın benim için hiçbir önemi yok. Sonuçta bu yalnızca iş ve yaşam farklı deneyimlerle anlam kazanıyor, daha ilginç bir hal alıyor. Ona, konuya nasıl baktığımı anlatmaya çalıştım. Yaptığım işi onaylamadığı sürece bir işyerinden diğerine geçmemi, iş değiştirmemi umursadığını mı sanıyorsunuz? Madenci olmamdan nefret ediyordu; oğlunun halktan, sıradan biri gibi kayaları kazmasını, ellerinin yüzünün kirlenmesini kabul edemiyordu, ama sonra tam ters uca, temiz bir noktaya geçtiğimde, incik boncuk gibi şeyler üretip satmamı da kabullenemedi, çiftlikte çalışmamı da burada pazarda çalışmamı da istemedi. Etrafta dolaşmamdan, sabit bir yerim olmamasından yakınıyor, çünkü onun için yalnızca saygın bir işe dört elle sarılan insanlar takdire değer."

"Mösyö, buraya babanızdan bahsetmek için gelmedim."

"Yalnızca tek bir şeye yanıt verin Poirot." John McCrodden ayağa kalktı. "Ülkemizdeki bu yasal cinayet şeklini onaylıyor musunuz? Kanımca cinayet işleyenlerin –bu en acımasız cinayet bile olsa– idam edilmesinden yanaysanız sizin de bir katilden hiçbir farkınız kalmıyor, bu da cinayet işlemenin farklı bir şekli."

Poirot etrafına bakındı. Pazar kalabalıklaşmaya, gürültü artmaya başlamıştı. Ama henüz McCrodden'in tezgâhına gelen yoktu.

"Eğer bu sorunuza yanıt verirsem, siz de benim soruma yanıt verecek misiniz?"

"Vereceğim."

"*Bien.* Ben, her ne sebeple olursa olsun, insanların yaşamlarına son verilmesini trajedi olarak nitelendiriyorum. Ancak acımasız bir cinayet işlendiğinde, toplumdaki caydırıcılığı sağlamak açısından suç işleyenin cezaların en ağırıyla cezalandırılması doğru değil mi? Adalet bunu gerektirmiyor mu?"

McCrodden başını salladı.

"Aynı babam gibisiniz. Ne anlama geldiği konusunda en ufak bir fikriniz olmadan yasalara, adalete saygıdan söz ediyorsunuz."

Poirot, "Şimdi soru sorma sırası bende," dedi. "Lütfen yanıt vermeden önce dikkatlice düşünün. Barnabas Pandy ile tanışmadığınızı söylemiştiniz, değil mi?"

"Bu adı hiç ama hiç duymamıştım, ta ki... O mektup gelene dek."

"Şu isimleri dikkatle dinleyin ve lütfen bana aralarında size tanıdık gelen isimler olup olmadığını söyleyin: Lenore Lavington, Ivy Lavington, Timothy Lavington."

McCrodden başını salladı.

"Lavington adlı birini hiç duymadım."

"Sylvia Rule, Freddie Rule, Mildred Rule."

"Sylvia Rule ismini duydum, ama sizden," dedi McCrodden. "Ya da sizin adınıza çalışan o adamdan. Anımsıyorsunuz değil mi? Odaya gelip bana Bayan Rule'un da cinayetle suçlandığı, sizin imzanızın bulunduğu bir mektup aldığını söylettiğiniz adamdan."

"*Oui* mösyö, anımsıyorum."

"Peki ama bu ismi bildiğimi biliyorsanız neden soruyorsunuz? Bu da bir tür test mi?"

"Peki ya Mildred Rule ve Freddie Rule ne olacak?" diye sordu.

"Yalnızca tek bir soruya yanıt vereceğimi kabul etmiştim," diye anımsattı McCrodden. "Hakkınızı kullandınız dostum."

"Mösyö McCrodden, sizi anlamakta zorlanıyorum. Yasalar gereği bir kişinin yaşamına son verilmesine karşı olduğunuzu belirtiyorsunuz. Peki, yasadışı yollarla katiller tarafından kişilerin yaşamlarına son verilmesine de karşı mısınız?"

"Elbette."

"Öyleyse böyle birini yakalamaya çalıştığımı söylediğim zaman bana inanın lütfen. Peşinde olduğum acımasız, titiz ve çok dikkatli bir katil, cinayeti anlık bir öfkeye ya da hırsa kapılarak değil, tasarlayarak ve bilerek işliyor. Neden bana yardımcı olmak istemiyorsunuz?"

"Pandy'yi kimin öldürdüğünü ortaya çıkarmış gibi konuşuyorsunuz. Öyle mi?"

Poirot henüz katili bulamamıştı. Tek bildiği yakalaması gereken bir katil olduğuydu; durdurulması gereken, tehlikeli, acımasız, kötü biri. Bu olaya karar *henüz çözemediği* bir konuyla ilgili gerçekleri açıklayacağını önceden tarih vererek ilan ettiği hiç olmamıştı. Peki ama Barnabas Pandy olayında neden böyle bir yol izlemeyi yeğlemişti? Hercule Poirot cevabı bildiğinden emin değildi. Bunun heyecan ve endişe verici bir meydan okuma olarak kalıp kalmayacağını merak ediyor, başarmayı diliyordu.

McCrodden'in sorusunu duymazdan gelerek, "Hâlâ sizden yanıt bekliyorum," dedi.

McCrodden kendi kendine küfrederek derin bir soluk aldı.

"Hayır, Mildred Rule ve Freddie Rule adlarını daha önce hiç duymadım."

"Peki ya Annabel Treadway, Hugo ve Jane Dockerill, Eustace Campbell-Brown isimleri size ne ifade ediyor?"

"Hayır. Bu isimlerin hiçbiri bana bir şey ifade etmiyor. Etmeli mi?"

"Gerekli değil. Turville Koleji'ni biliyor musunuz?"

"Tabii ki duydum."

"Ama orayla kişisel anlamda bir bağlantınız olmadı, değil mi?"

"Hayır. Babam beni önce Eton'a sonra da Rugby'ye gönderdi. Her ikisinden de kovuldum."

"Teşekkürler Mösyö McCrodden. Göründüğü kadarıyla siz gerçekten de kekin yalnız, sarı kare parçasısınız, tabağın köşesinde yapayalnız kalan parça. İyi de neden? Asıl soru bu işte: Neden?"

"Kek mi?" diye homurdandı McCrodden. "Bu söylediklerinizin hiçbiri benim için bir şey ifade etmiyor, hiçbir şey anlamıyorum. Bu yüzden de kek parçasıyla söylediklerinizin ne ilişkisi olduğunu sorma zahmetine katlanmayacağım. Eğer açıklasanız bile anlamayacağımdan eminim."

23. BÖLÜM

İyi Niyet

İki gün sonra Timothy Lavington ile konuşmak ve oradaki tüm daktiloları test etmek umuduyla Turville Koleji'ne doğru yola çıktığımda ister istemez kendimi haksızlığa uğramış hissediyordum. Poirot da yollardaydı, ama onunla yer değiştirmeyi isterdim. Galler'deki Llanidloes kasabasına, Deborah Dakin adında bir kadınla konuşmaya gitmişti. Bir önceki gün Poirot'nun "gizemli" yardımcılarından birinden Vincent Lobb'un otuz yıl önce öldüğünü öğrenmiştik. Lobb'un en büyük oğlunun dul karısı Bayan Dakin aileden geriye kalan tek kişiydi.

Doğrusu onunla konuşmak için Poirot'ya eşlik etmeyi isterdim. Öte yandan zaman hızla akıyordu ve Poirot gereksiz yere kendine 24 Şubat gibi bir zaman sınırı koyduğu için Turville seyahatini yalnız başıma yapmak zorunda kalmıştım.

Yatılı bir erkek okulunda araştırma yapmanın düşüncesi bile hiç hoşuma gitmiyordu. Ben de aynı şekilde bir yatılı

okulda okudum, ama aldığım iyi eğitime rağmen hiç kimsenin bu deneyimi yaşamasını öneremem.

Hugo ve Jane Dockerill'in sorumlu oldukları yatakhaneye girince nispeten rahatladım. Burası düz ön cephesi, büyük ve geniş simetrik pencereleriyle kocaman bir oyuncak bebek evini andırıyordu. İçerisi sıcak, temiz ve genel anlamda düzenliydi ancak yine de Hugo Dockerill'in çalışma odasına alınmayı beklediğim sırada ön kapının yanına istiflenmiş bir kitap ve bir kâğıt yığını gördüm. Her bir yığının üzerine bir not iliştirilmişti: "Hugo lütfen bunları başka yere taşı!" ve "Hugo lütfen bunlar için uygun bir yer bul!" Her iki not da "J" harfiyle imzalanmıştı.

O sırada kısa boylu, gözlüklü bir erkek çocuğu göründü; bana yardımcı olan üçüncü çocuktu. Bunun da üzerinde diğer ikisi gibi Turville üniforması vardı: kahverengi blazer, koyu gri pantolon, kahverengi sarı çizgili kravat.

"Sizi Bay Dockerill'in çalışma odasına götüreyim."

Çocuğa teşekkür ettim. Merdiven sahanlığından geçip geniş bir koridorda ilerledik. Önünde durduğumuz kapıyı tıklatana dek birkaç köşe döndük.

"Girin!" dedi bir adam içeriden.

Öğrenci rehberim içeri girdi, "Ziyaretçiniz var," diye mırıldandı ve sonra da sanki beni odaya götürdüğü için tepki alacağından korkmuş gibi hızla kayboldu. Kafasında neredeyse hiç saç kalmamış bir adam, yüzünde içten bir gülümsemeyle bana yaklaştı ve elimi sıktı.

"Müfettiş Catchpool!" dedi sıcak bir sesle. "Kendimi tanıtayım, Hugo Dockerill. Bu da eşim Jane, sanırım kendisiyle daha önce tanışmışsınız. Yatakhanemize hoş geldiniz. Bura-

nın, tüm yatakhane binaları içinde en iyisi olduğunu düşünüyoruz, ama tabii önyargılı da olabiliriz."

"En iyisi," dedi Jane Dockerill kararlılıkla. "Yeniden hoş geldiniz, Müfettiş Catchpool." Odanın köşesindeki deri koltukta oturuyordu.

Duvarlar yerden tavana raflara sıralanmış kitaplarla doluydu. Zeminde de kitap yığınları vardı. Herhalde kapının yanına konmuş kitap yığınlarının da getirilmesi gereken yer burasıydı.

Jane Dockerill'in solunda, kanepede koyu renk saçlı bir oğlan oturuyordu. Oğlanın saçları büyük kahverengi gözlerinin önüne düşmüştü. Tuhaf bir görünümü vardı, uzun boylu ve inceydi, gözleri, saçları ve kemik yapısına bakınca yakışıklı olduğu söylenebilirdi, ama yüzünün alt tarafının hantal, kaba bir görünümü vardı. Rahatsız edici bir ifade takınmıştı ve azarlanmayı ya da cezalandırılmayı beklermiş gibi bir havadaydı.

"Günaydın Bayan Dockerill," dedim. "Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum Bay Dockerill. Bu kadar meşgul bir gününüzde beni kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederim."

"Ah, sizi kabul etmek bizim için zevk. Büyük bir zevk!"

Jane Dockerill, "Bu da Timothy Lavington," dedi. "Merhum Barnabas Pandy'nin torunu."

Timothy başını kaldırıp bana bakmadan sordu.

"Grandy'nin öldürüldüğünü düşündüğünüz doğru mu?"

"Timothy..." Jane Dockerill'in sesinde azarlayıcı ve aynı zamanda uyarıcı bir ton vardı. Herhalde bu sorunun Timothy'nin saygısız davranması için bir girizgâh olabileceğini düşünmüştü.

"Hiç sorun değil," dedim. "Timothy, lütfen bana aklına gelen hiçbir şeyi sormaktan çekinme. Bu senin için korkunç olmalı."

Timothy, "Bunun korkunçtan çok sinir bozucu olduğunu söyleyebiliriz," dedi. Eğer bu kaza değil de cinayetse, bunu yapanı bulmak için çok geç değil mi?"

"Hayır."

"İyi o zaman," dedi Timothy.

"Ama ben yine de Bay Pandy'nin öldürülmüş olduğuna pek ihtimal vermiyorum. Hiç endişelenme."

"Endişelenmiyorum. Ayrıca ben sizin aksinize bunun *olabileceğini* düşünüyorum." dedi çocuk.

Jane Dockerill yeniden uyardı. "Timothy!" Artık oğlanın küstahlığının kaçınılmaz olduğunu fark etmiş olmalıydı.

Timothy yüzüne bile bakmadan ona bir el hareketi yaptıktan sonra bana döndü.

"Gördüğünüz gibi Bayan Dockerill tarafından özgürce konuşmam engelleniyor ve benim yaşımda yeterli olgunluğa eriştikleri düşünülen erkek çocuklar söylemek istediklerini söyleyemiyor."

"Neden büyükbabanın öldürülmüş olabileceğini düşünüyorsun?" diye sordum.

"Birçok nedenden dolayı. Annem, Annabel teyzem ve Ivy büyükbabamın öldüğü gün buradaki Noel şenliğine geleceklerdi. Son anda bunu iptal ettiler; neden böyle yaptılar, hiçbir tatmin edici yanıt bulamıyorum. Sanırım evde bir şey oldu, bana açıklamak istemedikleri bir şey. Bu her neyse, içlerinden birinin büyükbabamı öldürmesine neden oldu. En zayıf kadın bile rahatlıkla büyükbabamı suyun altına itip orada tu-

tabilirdi. Büyükbabam fiziksel anlamda bir çayır örümceğinden bile daha zayıftı."

"Devam et," dedim.

"Neyse, daha sonra biri teyzem Annabel'e ait bir elbiseyi yatağımın altına yapıştırdı, ıslak bir elbiseyi. Büyükbabam banyoda öldü. Bu fazlasıyla kuşku uyandıran bir durum. Siz de böyle düşünmüyor musunuz müfettiş?"

"Açıklanması gereken bir durum olduğu kesin."

"Tamamıyla katılıyorum. Peki ya dört kişiyi büyükbabamı öldürmekle suçlayan o mektuplar? Onlardan biri de Annabel teyzeme gönderilmişti."

Jane Dockerill pişmanlıkla, "Sanırım Timothy'ye bildiğimiz her şeyi söylememeliydik," dedi.

"Eğer siz söylemeseydiniz bile Ivy söylerdi," dedi Timothy küstah bir havada. "Bu arada, Ivy kesinlikle büyükbabamı öldürmüş olamaz müfettiş. Onu listenizden silebilirsiniz. Ve Kingsbury, onun olmadığı da kesin."

"Yani sizce bunu yapan anneniz ya da teyzeniz mi? Söylemek istediğiniz bu mu?"

"Sanırım onlardan biri. Onun ölümüyle ikisine de yığınla para kaldı."

Jane Dockerill bağırdı.

"Timothy!"

"Bayan Dockerill, müfettişin gerçekleri anlatmamı istediğinden eminim. Öyle değil mi müfettiş? Annemin ters düştüğü birini öldürebileceğini düşünüyorum. Her şeyden sorumlu olmayı çok seviyor. Annabel teyzem ise tam tersi, ama o da tuhaf bir kadın, neler yapabileceğini kim bilebilir ki?"

"Hangi anlamda tuhaf?" diye sordum.

"Bunu tanımlamak zor. Sanki... en mutlu olduğu anda bile numara yapıyormuş gibi hissediyorsunuz. Daha doğrusu...." Timothy aklına o anda gelen bir fikirden hoşnut olmuşçasına başını salladı. "Hiç, terlenecek kadar sıcak bir odada, alev alev yanan ateşin karşısında otururken teni buz gibi soğuk biriyle karşılaştınız mı? Eğer duyguları vücut ısısının yerine koyarsanız, Annabel teyzemi anlamış olursunuz."

Jane Dockerill, "Bu söylediklerinin hiçbir anlamı yok Timothy," dedi.

"Sanırım anladım," dedim.

"Babası birkaç yıl önce öldüğünden beri Timothy çok zor günler geçiriyor," diye ekledi Bayan Dockerill.

"Bayan Dockerill haklı," dedi Timothy. "Babamı kaybettiğim için çok üzüldüğüm doğru. Ancak bu benim başka konulardaki düşüncelerimi ve gözlemlerimi geçersiz kılmıyor."

"Büyükbabanızı kaybettiğiniz için de çok üzüldünüz mü?" diye sordum.

"Teorik anlamda evet."

"Ne demek istediniz?"

"Her ölüm üzücüdür, öyle değil mi?" dedi Timothy. "Aslında büyükbabam öldüğünde bunun üzücü bir durum olduğunu *düşündüm*, ama çok yaşlıydı ve onunla çok yakın değildik. Benimle pek fazla konuşmazdı. Aslında eğlenceliydi: Bazen, evdeyken, karşıdan benim geldiğimi görür ve sanki geri dönmesini gerektiren bir şey anımsamış gibi numara yapar, sonra da ters yöne doğru yürürdü."

"Neden sizden kaçsın ki?" diye sordum, yanıtı bildiğini hissediyordum.

"Benim zor bir insan olduğumu düşünüyordu. Aslında oldukça *zorum* da. Ama o da öyleydi; annemle, Annabel

teyzemle, Ivy ve Kingsbury ile konuşmayı yeğliyordu çünkü hepsi ona yaltaklanıyordu."

"Kız kardeşinizi yeğlemesi sizi üzmüyor muydu?"

"Pek değil. Annem beni her şeyin üstünde sever. Ben onun, asla yanlış yapmayan, değerli küçük oğluyum. Ailemizde bu gibi öncelikler vardır, örneğin büyükbabam Annabel teyzeyi asla annemi sevdiği kadar sevmezdi. *Bense* sanırım Annabel teyzemi daha çok seviyorum. O çok daha iyi bir kadın."

Hugo Dockerill, "Hadi ama, abartma Lavington," dedi tam anlaşılmayan bir biçimde.

"İnsan kime karşı ne hissedeceğine kendi karar veremez ki, öyle değil mi müfettiş?"

Taraf tutmak gibi bir niyetim yoktu.

"Öyle çok şaşırmış gibi davranmayın Bayan Dockerill," diye ekledi Timothy. "Freddie Rule'u buradaki diğer tüm öğrencilerden çok daha fazla seviyorsunuz ve şundan kesinlikle eminim ki benim duygularımı engelleyemediğim gibi sizin de elinizden, farklısını yapmak gelmiyor."

"Bu doğru değil," diyerek Jane Dockerill itiraz etti. "Onun kadar yalnız kalmış her çocuğa aynen Fredie'ye davrandığım gibi davranırdım. Bence sen de artık gerçekleri söylemekle, aklından her geçen fikri seslendirmek arasındaki farkı öğrenmelisin. Biri karşındakine yardımcı olabilir, diğeri hayır. Sanırım bu sabah yeterince konuştun. Lütfen artık sınıfına, derse döner misin?"

Timothy gittikten sonra daktiloları sordum.

Hugo Dockerill, "Elbette dostum, benimkini canınız ne kadar isterse inceleyebilirsiniz. Ah... Acaba neredeydi? Jane tatlım, acaba sen nerede olduğunu biliyor musun?"

"Korkarım hayır Hugo. Haftalardır görmedim. Son gördüğümde bu odadaydı, ama şimdi yok."

Sanki bu bilginin hiç önemi ya da benimle ilgisi yokmuş gibi davrandım.

"Aleti bir yere götürdüğünüzü anımsıyor musunuz Bay Dockerill?"

"Hayır. Korkarım hayır. Onu bir yere *taşıdığımı* sanmıyorum. Ama burada da değil. Bu ilginç."

Karısı, "Niçin daktilomuzu görmek istiyordunuz?" diye sordu.

Ona her dört mektupta da bulunan yanlış "e" harflerini açıkladım ve mümkünse Turville Koleji'ndeki tüm daktiloları test etmek istediğimi belirttim.

Jane Dockerill, "Bir konuyu merak ediyorum," dedi. "Bugün buraya yaptığınız ziyaretin resmi bir polis kovuşturması *olmadığını* söylemiştiniz, öyle değil mi müfettiş?"

"Bu doğru. Bu durumda söz konusu dört mektuba ilişkin olarak başlatılan bir Scotland Yard incelemesi de yok, öyle mi?"

"Hayır. Şu an için Poirot ve ben bu karmaşık olay konusunda bir şeyler yapabilir miyiz diye, tabii sizin de izninizle, ortamı yokluyoruz."

"Sizi anlıyorum müfettiş, ama siz de anlarsınız ki yaptığımız kısa görüşme ile tüm daktiloları test etmenize izin vermek arasında çok büyük fark var. Çocukların ailelerinin ya da okul müdürünün bu konuda ne düşüneceğini hiç bilemiyorum. Bence bunu yapmak istiyorsanız önce resmi bir yetki belgesi getirmeniz istenebilir."

Hugo Dockerill'in kayıp daktilosu giderek daha da merak uyandırıyordu.

"Size açıkça bir şey sorabilir miyim Bayan Dockerill? Birini korumaya mı çalışıyorsunuz?"

Konuşmadan önce beni dikkatle süzdü.

"Sizce kimi korumak istiyor olabilirim ki? Hugo'nun daktilosunu gizli bir yere saklamadığımdan emin olabilirsiniz. Niçin böyle bir şey yapayım ki? Görmek isteyeceğinizi bile bilmiyordum."

"Yine de, şu anda bunu istediğime göre, sanırım söz konusu daktiloyu bulmam ve dört mektubun o daktiloda yazıldığını saptamam gibi bir durum hiç hoşunuza gitmeyecektir."

Hugo Dockerill endişelenmişe benziyordu.

"Jane, tatlım, o mektupları *benim* yolladığımı düşünmüyorsun, değil mi?"

"*Sen* mi? Hugo, saçmalama Allah aşkına. Ben yalnızca Müfettiş Catchpool'ün müdürle konuşması gerekeceğini söylemek istiyordum. Turville, onun krallığı. Eğer bir dedektifin onun izni olmadan etrafta dolaştığını, okul arazisinde inceleme yaptığını öğrenirse, bu işin sonu nereye varır asla bilemeyiz."

İnanılmaz bir şekilde Jane Dockerill, müdürü benimle işbirliği yapmanın en akılcı ve doğru yol olduğuna ikna etmek için elinden geleni yaptı. Müdür, başlangıçta Bayan Dockerill'in gerekçelerini yumuşak başlılıkla onaylar görünse de Hercule Poirot'nun da bu işin içinde olduğunu duyduğu anda adamın davranışları değişti ve kar altında kalmış bir yol gibi geçit vermez bir hal aldı. Turville Koleji'nde çok sayıda daktilo olmasına rağmen onlardan hiçbirinin bana gösterilmeyeceğini açıkça ve üzerine basa basa belirtti.

Oradan ayrılmak için okulun ana avlusundan geçtiğim sırada, göremediğim daktilolardan birinin beni aslında hep-

sinden çok ilgilendirdiğini düşünüyordum: Hugo Dockerill'in daktilosu. Acaba kim aleti ortadan yok etmiş olabilirdi?

"Müfettiş Catchpool!"

Arkamı döndüğümde Timothy Lavington'un bir omzundaki sırt çantasıyla bana doğru koştuğunu gördüm.

"Bana sormak istediğiniz başka bir şey var mıydı?" diye sordu Timothy soluk soluğa.

"Aslına bakarsan var. Noel şenliğini sormak isterdim."

"Büyükbabamın öldüğü günü mü kastediyorsunuz?"

"Evet ama beni asıl ilgilendiren şenlik."

Timothy irkildi.

"Neden? Bu her yıl tekrarlanan aptalca bir durum, zaman kaybından başka bir şey değil. İptal edilmesini isterdim."

"Bütün gün şenlikte miydin?"

"Evet. Neden sordunuz?"

"Freddie Rule ve annesini de burada gördün mü? Bay ve Bayan Dockerill'i?"

"Evet. Neden soruyorsunuz? Ah, anlıyorum. Onlardan birinin büyükbabamı öldürmüş olup olmadığını merak ediyorsunuz. Hayır, hepsi buradaydı."

"Bütün gün burada olduklarından emin misin? İçlerinden biri ortadan kaybolsa ve bir iki saat sonra geri dönse fark eder miydin?"

Timothy bu soru üzerinde biraz düşündükten sonra yanıt verdi.

"Hayır, sanmıyorum. Özellikle de Bayan Rule bunu yapmış olabilir."

"Neden böyle diyorsun?" diye sordum.

"O gün şenliğe kendi arabasıyla geldi. Onun gelişini gördüm, Freddie koşarak karşılamaya gitti. Kadın hiç de bir

fazilet örneği sayılmaz. Şimdi Bayan Dockerill burada olsa ve size bunu söylediğimi duysa, 'Timothy!' diye bağırırdı."

"Sanırım Sylvia Rule hakkındaki dedikoduları kastediyorsun?"

Timothy'nin gözleri şaşkınlıkla açıldı.

"Onları biliyor musunuz? Bilmediğinizi düşünüyordum. Kim söyledi?"

"Büyük bir okulda dolaşırken çok fazla bilgi toplamak mümkün," dedim sözcükleri özenle seçerek.

"Öyleyse... Onun bebekleri öldürdüğünü de biliyorsunuz? Ah! *Bilmiyorsunuz.*"

Sanırım şaşkınlığımı belli etmiştim. Jane Dockerill, ıslak elbiseyi Whitehaven Konakları'na getirdiğinde Bayan Rule'un yaşamını yasadışı ve ahlaksız sayılacak bir yoldan kazandığı gibi bir şeyler söylemeye çalışmıştı. Poirot, Rowland McCrodden ve ben, onun farklı türde bir yasadışı ahlaksızlığa eğilimi olduğunu düşünmüştük.

"Biliyor musunuz, bu gerçekten doğru," diye yineledi Timothy.

"Sylvia Rule'un bebekleri öldürdüğü mü?"

"Kadınlar karınlarında istemedikleri bebekler olduğu zaman ona gidiyorlar; tabii yalnızca durumu iyi olanlar. Bayan Rule anlaşılan ne onları ne de bebekleri umursuyor. Tek düşüncesi daha zengin olmak. Bu yüzden onun büyükbabamı öldürmüş olabileceğini düşünüyorum. Sizce de cinayet bir alışkanlık halini alamaz mı? Yani eğer bir kişiyi öldürdüyse, neden bunu sürdürmesin ki? Büyükbabam ideal bir kurban olurdu. Çok yaşlılar da bebekler gibi buna karşı koyamazlar."

Timothy'nin varsayımı bana çok fazla hayali görünmüştü. Sylvia Rule'un Barnabas Pandy'yi öldürmek için nasıl bir nedeni olabilirdi ki?

"Bayan Rule ıslak elbiseyi yatağının altına koymuş olabilir mi?" diye sordum.

"Kolaylıkla. Tabii onu nasıl ele geçirdiğini bilemiyorum. Sonuçta o elbise teyzem Annabel'in."

Timothy'ye Bay Dockerill'in daktilosunun nerede olabileceğine ilişkin bir fikri olup olmadığını da soracaktım.

"Size bir şey göstermek istiyorum," dedi. "Babamla ilgili. Ama bunu hiç kimseye söylemeyeceğinize dair bana söz vermelisiniz, özellikle de anneme. Bunu bilmeyi hak etmiyor. Babama karşı her zaman çok soğuktu. Hiç ona sevgi gösterdiğine tanık olmadım."

"Sana sırrını saklayacağıma ilişkin söz verebileceğimi sanmıyorum Timothy. Özellikle de içinde suç sayılabilecek bir şeyler yoksa..."

"Ah, bu öyle bir şey değil. Tam aksine." Sırt çantasını açtı, içinden bir zarf çıkarıp bana uzattı. Mektup ona yazılmıştı, adres olarak da Combingham Malikânesi değil, Turville Koleji belirtilmişti.

"Açın," dedi.

Mektubu çıkardım, açtım ve okumaya başladım.

Sevgili Timmy,

Sana bu mektubu yazmam ve anlatılanların tam tersine ölmediğimi belirtmem bu kadar uzun sürdüğü için çok üzgünüm. Yaşıyorum, iyiyim ve majestelerinin hükümeti emrinde çok önemli bir görevde çalışıyorum. Ülkemiz tehdit altında ve korunması gerekiyor. Ülkemizi

korumakla görevlendirilen kişilerden biri olmak da bana düştü. Bana ve diğerlerine verilen görev büyük ölçüde tehlike içeriyor ve bu yüzden de ortadan kaybolmam gerektiğine karar verildi. Korkarım sana daha fazlasını anlatmam olanaksız, seni de tehlikeye atmak şu yaşamda göze alabileceğim belki de son şey. Aslında sana yazmamalıydım, bu yüzden de hiç ama hiç kimseye mektuptan söz etmemelisin. Bu çok önemli Timmy. Bir daha eski yaşamıma dönebilecek miyim hiç bilmiyorum, ama imkân bulduğum anda sana yazacağımdan kesinlikle eminim. Bu, aramızda sır olarak kalmalı, bizim küçük sırrımız. Fırsat bulur bulmaz senin de bana yazabileceğin bir adres bildireceğim. Böylece aramızda sürekli bir iletişim olabilir. Seninle gurur duyuyorum Timothy ve her gün seni düşünüyorum.

Seni çok seven baban,
Cecil Lavington

Mektup 21 Haziran 1929 tarihliydi; yaklaşık 8 ay öncesi.

"Tanrım!" dedim. Kalbimin göğsümden çıkacakmışçasına çarptığını hissediyordum.

Timothy, "Sanırım babam size bu mektubu göstermemde bir sakınca görmeyecektir," dedi. "Ama yaşadığını; annemin, Ivy'nin ve Annabel teyzemin bilmesini istemez. Bunu bir polise söylememe itiraz etmeyecektir. Birine söylemeliydim yoksa çatlayacaktım. Bayan Dockerill, size babamın ölümüne çok üzüldüğümü söylerken orada sessizce oturmak öylesine sinir bozucu bir durum ki! Tabii onun babamın yaşadığından haberi yok. Boş bir tabutla gömülmüş olmalı. Ah! Yüzünüz kireç gibi. Mektubun sizi, şoka uğratacağını biliyordum."

"Gerçekten öyle!" dedim. Gözlerimi zarfın üzerindeki "Turville Koleji" sözcüklerinden ayıramıyordum. Dört "e" harfi, dört küçük kanıt. Ve mektupta da çok daha fazlası.

Her "e" harfinin yatay çizgisinin ortasında beyaz kâğıdın arka tarafının göründüğü küçük bir delik vardı. Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçladığı dört kişiye Hercule Poirot adıyla mektuplar yazan o sahtekâr, bundan aylar önce de bu mektubu Timothy Lavington'a göndermişti.

Soru hep aynıydı: Neden? Bu bilmecenin parçaları yerlerine nasıl oturacaktı?

24. BÖLÜM

Eski Düşmanlıklar

Hercule Poirot, Galler'in kalbinde, harap bir kahvaltı masasında, Deborah Dakin'in tam karşısında oturuyordu. Bayan Dakin beyaz saçlı, kısa boylu, tıknaz bir kadındı. Poirot'nun onu tanıdığı kısa süre içinde, ayağını yükseğe koymanın gerekliliği ve her zaman bunu yapmanın olanaksızlığı hakkında o kadar çok konuşmuştu ki, asıl konuya girmeleri neredeyse yirmi dakika gecikmiş, bu arada kadın hızla mutfağa giderek Poirot seviyesindeki bir dedektifin gastronomik ilgisini çekmeye değer bir kek tabağı hazırlamıştı. Sonunda oturmuştu. Şimdi de bileklerini ovuşturuyordu. Bu arada yüzünü asmış, kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu. Poirot ise kadının, masanın üzerine, keklerin yanına bıraktığı mektubu okuyordu.

Bayan Dakin'e ulaşmak hiç kolay olmamıştı. Kadının küçük evi Poirot'nun sandığı gibi Llanidloes kasabasında değildi, Poirot'nun elindeki adres yanıltıcıydı. Ev, kasabanın yaklaşık üç buçuk kilometre dışındaki ormanın dik bir yamacında,

"uygarlık" denilebilecek her şeyden uzaktaydı. Eve dar, kıvrımlı bir orman yolundan gidiliyordu. Pencerelerden uzakta yakında başka hiçbir ev ya da kulübe görünmüyordu, yalnızca sık ağaçlar... Şoförünün arabayı eve en yakın noktaya park edip bekleyeceğinin garantisini almasa ve güvenilir bir araçla yeniden istasyona ulaşabileceğini bilmese Poirot hiç kuşkusuz orada olmaktan çok endişelenirdi.

Mektubu ikinci kez okudu. Mektup Barnabas Pandy tarafından Vincent Lobb'un Galler'de, Dollgelau kasabasındaki adresine geçen yılın sonunda gönderilmişti. Mektubun tarihi 5 Aralık'tı, yani Barnabas Pandy'nin ölümünden iki gün öncesi.

Pandy şöyle yazmıştı:

Sevgili Vincent,

Bu mektubu alınca çok şaşıracağından eminim. Ben de yazdığım için şaşkınım. Bunca yıl sonra benden bir mektup aldığın için çok eskiden olduğu gibi sevinecek misin, yoksa beni yaşamından da aklından da bir daha düşünmek bile istemeyecek kadar sildin mi? Sanırım bunu asla bilemeyeceğim. Yıllar sonra seninle iletişime geçmekle iyilik mi yapıyorum, yoksa kötülük mü diye kendi kendime çok sordum. İkimiz de artık çok yaşlıyız ve önümüzde pek fazla zamanımızın kaldığını sanmıyorum. Sonuç olarak kendimi yıllar önceki hasarı onarmak için girişimde bulunmak zorunda hissettim.

Seni bağışladığımı bilmeni isterim. Yaptığın seçimi anlıyorum, kendini ölümcül bir tehlike içinde hissetmeseydin seçiminin farklı olacağını da. Eğer en başında bana gerçeği anlatsaydın ve gönlümü almak için çabalasaydın

yaptığın hata yüzünden seni böylesine kınamazdım. Özür dilemen cesurca bir hareket olurdu.

Şimdi olayı senin bakış açından değerlendirmek için daha büyük çaba harcamam gerektiğini görüyor ve bunu yapabilmeyi diliyorum. Keşke kendimi çok daha önce senin yerine koyabilseydim. Belki ben de korkar, yalnızca kendi yaşamımı ve ailemin yaşamını korumayı düşünür, durumun gerektirdiği adalet ve ahlak gibi kavramları bir yana bırakırdım. Sana yazmamın nedeni, senden bana karşı bu konuda benim sana olduğumdan daha bağışlayıcı olmanı istemek. Çok üzgünüm Vincent, gerçekten çok üzgünüm. Seni uzlaşmaz bir biçimde suçladığım için çok pişmanım. Sana karşı anlayış ve şefkat göstermemiş olmakla, senin yaptığın her şeyden daha büyük bir günah işlediğimi şimdi anlıyorum.

Lütfen beni bağışla,

Barnabas

Poirot başını mektuptan kaldırdı. "Bu mektubu üç hafta önce mi aldınız?" diye sordu Deborah Dakin'e.

Kadın başıyla onayladı. "Vincent öldüğü için uzun bir süre açılmadan ortalarda kalmış, ta ki herhangi biri onun bir yerlerde ailesi olup olmadığını araştırmaya karar verene kadar! Ve siz bana mektubu sorana dek bu kişinin kim olduğunu bilmiyordum. Tek bildiğim bir gün eve geldim ve mektubu paspasın üstünde buldum. Sonsuza dek kaybolabilir ve asla okunmayabilirdi! Eğer önemliyse, buraya kadar gelmiş olması büyük şans; mektubun *tek* iyi tarafının bu olduğunu itiraf etmeliyim Bay Prarrow. Diğer yandan sizin için önemli ve yararlı olduğu ortaya çıkmasaydı... Şey, onu hiç okumamayı yeğlerdim."

"Ne demek istediğinizi anlayamadım madam."

"Bana kim olduğunuzu söyleyip, Bay Pandy'nin Vincent'a gönderdiği mektup hakkında bir şeyler bilip bilmediğimi sorduğunuzda neredeyse sevinçten ağlayacaktım. Tanrı'nın işine gerçekten de akıl sır ermiyor, diye düşündüm kendi kendime. Ünlü bir dedektif bana bu mektubun önemli bir soruşturmada yardımcı olabileceğini söylemese Bay Pandy'nin hiçbir zaman o mektubu yazma zahmetine girişmemiş olmasını ve de o rezil şeyi görmemeyi dilerdim. Eğer size yardımcı olacaksa Bay Prarrow, mektubu okumanın bende yarattığı üzüntünün önemli olmadığını bilin. Ama şunu da bilin ki birinin Bay Pandy'yi öldürdüğü ortaya çıkarsa üzülmüş gibi davranabileceğimi sanmıyorum; çünkü üzülmeyeceğim, hem de hiç. Hiçbir hatırı yok bende! Yine de cinayet yanlış bir şey ve eğer bir katilin yakalanması söz konusuysa, seve seve üzerime düşen görevi yaparım."

"Galiba, Bay Pandy'nin öldüğü gün nerede olduğunuzu sormam gerekiyor madam. Onu öldürecek kadar nefret ediyormuş gibi konuşuyorsunuz!"

"Yeterli mi?" Deborah Dakin şaşırmış görünüyordu. "Ah, ondan ölesiye nefret ediyordum Bay Prarrow. Ama bu 'yeterli olmak' ya da 'yeterli olmamak' sorunu değil. Ben asla birini öldüremem. Bu yasalara aykırı ve ben asla yasalara aykırı bir şey yapmam. Yasalar neden var ki? Bize neyi yapıp neyi yapamayacağımızı anımsatmak için! Lütfen Bay Pandy'yi, ondan *yeterince* nefret etmediğim için öldürmediğimi düşünmeyin."

"Niçin ondan nefret ediyordunuz?"

"Vincent'a yaptıkları için. Sanırım bu öyküyü biliyorsunuzdur, tabii Bay Pandy açısından."

Poirot, ona bilmediğini söyledi.

"Ah!" Kadın şaşırmış görünüyordu. "Öykü madenin olduğu yıllara dayanıyor. Llanberis yakınındaki arduvaz madeni. Bay Pandy o madenlerden bir kısmına sahipti; zaten servetini de o madenlerden yaptı. Bu... ah, şey... elli yıl kadar önce olmalı. O zaman ben doğmamıştım bile."

Demek kadın elli yaşından küçüktü. Poirot daha büyük olduğunu düşünmüştü.

"Bay Pandy madenin sahibiydi, Vincent da yöneticisi. İkisi yakın arkadaş olmuşlardı, çok iyi dostular. Eğer ömür boyu sürmeyecekse, ölümüne dek dost olmanın ne anlamı var ki? Bay Pandy'nin hatası da buydu işte."

"Dostluklarını bozacak bir şey mi yapmış?" diye sordu Poirot.

"O sırada bir miktar arduvaz çalınmış ve bu yüzden William Evans diye biri suçlanmış. O da madende çalışıyormuş ve Bay Pandy de herkes gibi onun iyi, dürüst bir adam olduğunu düşünüyormuş. Neyse, Bay Evans hapse atılmış ve orada yaşamına son vermiş, hem de hiç zaman kaybetmeden. Geride de bir mektup bırakarak, hiç kimsenin onu işlemediği bir suçtan cezalandırmasına izin vermeyeceğini belirtmiş. Anlaşılır gibi değil, öyle değil mi? Mantığa sığmayan bir durum. Aslında ilmeği boynuna geçirdiği anda, kendini yasaların cezalandıracağından çok daha kötü bir şekilde cezalandırmış olmuyor mu? Ama bununla da bitmiyor, daha da kötüsü kederli karısının da onun izlediği yolu izleyip kendini *ve* küçük çocuklarını öldürmüş olması."

"*Bouleversant*!"[1] diye mırıldandı Poirot başını sallayarak.

(1) Sarsıcı.

"Korkunç bir trajedi bu, üç kişi yaşamını kaybetmiş, hem de bir hiç uğruna. Ve daha da kötüsü, sonradan adamın *haklı* olduğu ortaya çıkmış, suçsuz olduğu anlaşılmış. Suçlu William Evans değilmiş. Konuşmaya başlayınca nokta koyamıyorum, aldım başımı gidiyorum. Bağışlayın Bay Prarrow, kendi mutfağımda ünlü bir dedektifle konuşmak alışık olduğum bir şey değil."

"Lütfen bana öyküyü içinizden geldiği gibi anlatın madam."

"Çok naziksiniz Bay Prarrow. Bay Pandy Evansların ölümüne çok üzülmüş. Gerçekten çok üzülmüş. Kâr etme peşinde koşan, çalışanlarını umursamayan bir patron değilmiş, bunu belirtmeliyim. Her ne kadar ondan nefret etsem de haklının hakkını vermek gerek. Nefret ediyordum, demeliyim, ne de olsa artık yaşamıyor."

"Nefret, buna sebep olan kişi ölüp gittikten sonra da uzun süre devam edebilir," dedi Poirot.

"Bana bunu hiç anlatmayın Bay Prarrow. Bu konuda uzmanım."

"Peki, gerçek suçlu ortaya çıkmış mı, arduvazları çalan kişi?"

"Ah, evet. Evansların ölümüyle birlikte Vincent da adeta kendini kaybetmiş ve Bay Pandy onun davranışlarındaki değişikliği fark etmiş. Bay Pandy, Vincent'ın William Evans'la yakın bir dostluğu olmamasına rağmen neden bu kadar perişan olduğunu öğrenmek istemiş. Bay Pandy'nin gerçeği tahmin etmesinden korkan Vincent da ona en başından beri arduvazları çalanın William Evans olmadığını bildiğini itiraf etmiş. Suçlu çok iğrenç, korkunç denecek derecede kötü, acımasız biriymiş; Vincent bize asla onun adını vermedi. Kafa-

mızı takmamızı istemediğini söyledi. Vincent, Bay Pandy'ye madenlerde çalışanların birçoğunun da gerçeği bildiklerini söylemiş. Bunu bilen tek kişi o değilmiş. Ama hepsi susmuşlar, kimse konuşmaya cesaret edememiş çünkü gerçek suçlu onları, bildiklerini söylerlerse boyunlarını kesmekle, karılarını, çocuklarını öldürmekle tehdit etmiş."

Poirot, "Acımasız, kötü bir adam," dedi sessizce.

"Ah, hiç kuşkusuz Bay Prarrow. Hiç kuşkusuz. Ama bu, hiçbir şey söylemediği için Vincent'ı da kötü bir adam yapmaz, öyle değil mi? Korkmuş; bildiklerini Bay Pandy'ye söylerse karısının ve oğlunun, yani ölen kocamın, yataklarında öldürüleceklerinden korkmuş. Anlıyorsunuz değil mi? Siz, ben ya da herhangi birimiz aynı durumda konuşmaktan çekinmeyeceğimizi söyleyebilir miyiz? Aslına bakarsanız Vincent sonunda *konuşmuş*. Onun sayesinde de o canavar hak ettiği cezaya çarptırılmış."

"Ama Bay Pandy onu asla bağışlamamış, Evans ailesinin ölümünden sorumlu tutmuş, öyle mi?"

"Öyle Bay Prarrow. Vincent da kendini suçluyordu. Bay Pandy'nin başlangıçta ona kızmaya, onu suçlamaya hakkı olduğunu inkâr etmiyorum. Herkes aynısını yapardı, özellikle de böyle bir olayın şokunu yaşarken. Ah, Vincent da Bay Pandy'nin duygularını çok iyi anlıyordu. Ne o kendini bağışlayabildi ne de Bay Pandy onu. Bay Pandy, Vincent'a William Evans ve ailesini elleriyle öldürmüş gibi davranıyordu; hatta yirmi otuz yıl sonra bile, Vincent defalarca olaydan ne kadar pişman olduğunu belirtip özür dilese de... Bay Pandy onu görmek istemediği gibi, mektuplarını açmıyordu bile. Onları olduğu gibi geri gönderiyordu. Sonunda Vincent da bağışlanmaya çalışmaktan vazgeçti."

"Çok üzgünüm, madam."

"Öyle olmalısınız," dedi Deborah Dakin. "Neyse, tabii siz değilsiniz, Bay Prarrow! Kastettiğim *siz* değildiniz... Bay Pandy üzgün olmalıydı –çok üzgün– zavallı Vincent'a kötü davrandığı için. Bu tutumu Vincent'ı mahvetti. Yaşlılıkla beraber yaşamı da çok zorlaşan Vincent, eski ve bir zamanlar çok yakın olduğu değerli dostu Bay Pandy'den tek bir sözcük bile duymayınca, onun kendisiyle ilgili hükmü verdiğini düşündü; ölüme mahkûm ettiğini..."

"Trajedi üstüne trajedi," dedi Poirot.

"Bunda kimsenin suçu yokmuş gibi görünse de aslında var," diye ekledi Deborah Dakin. "Bay Pandy hataliydı. Vincent lanetlendiği düşüncesiyle öldü. Yaşamının son yıllarında tek bir sözcük bile söylemedi."

"Öyleyse... Bağışlayın beni madam ama neden o mektubu 'rezil' olarak nitelendiriyorsunuz? Okumaktan mutlu olmadınız mı? Bunca yıl sonra bile olsa Mösyö Pandy'nin yumuşadığını ve kayınpederinizi bağışladığını bilmek sizi mutlu etmedi mi?"

"Hayır, etmedi. Bu mektup her şeyi çok daha *kötüleştirdi.* Anlamıyor musunuz? Vincent bağışlanamaz bir suç işlemiş olsa da olmasa da, biz her zaman bunun Bay Pandy için bağışlanamaz nitelikte olduğunu düşündük. Sonra birden, elli yıl sonra o böyle olmadığına karar veriyor. Vincent'a yaşamı boyunca onca işkence çektirdikten ve iş işten geçtikten sonra, *kendi* uygun gördüğü zamanda, yanılmış olabileceğini kabul ediyor."

Poirot, "Çok ilginç bir görüş madam," dedi. "Ama pek mantıklı olduğunu söyleyemem."

Deborah Dakin afallamış görünüyordu.

"Mantıksız derken ne demek istediniz? Tabii ki mantıklı. Bir şeyi çok geç yapmak hiç yapmamaktan daima çok daha kötüdür. Geç gelen adalet, adalet değildir."

Aynı mantığın Vincent Lobb'un davranışları için de geçerli olduğunu düşündü Poirot, ama gelininin aklına böyle bir şeyin gelmediği belliydi. Poirot, kadına bundan bahsedip ziyaretini gereğinden fazla uzatmamaya karar verdi.

25. BÖLÜM

Poirot Combingham Malikânesi'ne Dönüyor

Poirot kendisini istasyondan şoförün almasını bekliyordu. Trenden indiğinde Lenore Lavington'un peronda, lacivert bir şemsiyenin altında durduğunu görünce çok şaşırdı. Kadın geleneksel selamlama ya da memnun olduğunu gösteren davranışlarından hiçbirini göstermeyerek doğrudan, "Umarım bizi ziyaret etmenize izin verdiğim için pişman olmam Mösyö Poirot," dedi.

"Ben de öyle umuyorum madam."

Sessizce arabaya doğru yürüdüler. Poirot'nun valizlerini taşıyan hamal onları izliyordu.

Lenore Lavington birkaç dakika sonra arabanın kontağını çevirirken konuşmaya başladı.

"Aslında telgrafınızın o kadar da şifreli olmasına hiç gerek yoktu. Büyükbabamın öldürüldüğünü gösteren kanıtlar bulduğunuz ve burada kaldığınız süre içinde katili ortaya

çıkarmayı planladığınız sonucuna mı varmalıyım? Yoksa biliyor musunuz kimin..." Soruyu tamamlamadı.

"Henüz resmin tam anlamıyla ortaya çıkmadığını itiraf etmeliyim madam. Ancak üç gün içinde size de diğerlerine de öyküyü tam ve eksiksiz olarak anlatabileceğimi umuyorum."

Üç gün. Bu sözcükler Poirot'nun kafasının içinde büyüyor da büyüyordu. Davet mektuplarını gönderirken 24 Şubat'ın uygun bir tarih olduğunu ve o güne kadar geçecek zamanın kendisine yeteceğini düşünmüştü. Bu süreçte birçok ilginç ve yeni bilgi parçacığına ulaşmıştı. Bunlardan herhangi biri gizemin kilidini açacak anahtar olabilirdi, ama kilidin ne zaman açılacağını çok merak ediyordu. Poirot akıl sağlığı ve huzuru için bunun bir an önce olmasını diledi.

"Toplantımızda büyükbabanızın ölümüyle ilgili gerçekleri öğreneceksiniz," dedi yanılmış olduğunu itiraf etmek zorunda kalmamak umuduyla. "Tabii o toplantıda bulanacaklardan biri gerçeği zaten biliyor."

"Yani büyükbabamın katilini mi kastediyorsunuz?" diye sordu Lenore. "Ama bu kişi sizin söylediğiniz gibi malikânedeki toplantıda olmayacak ki. Malikânede benimle birlikte; Annabel, Ivy, Kingsbury ve siz olacaksınız. Ve hiçbirimiz büyükbabamı öldürmedik."

"Korkarım yanılıyorsunuz madam. Bize katılacak birçok kişi var, yarın gelecekler. Scotland Yard'dan Müfettiş Edward Catchpool; Hugo ve Jane Dockerill; Freddie Rule ve annesi Sylvia. Tabii Freddie'nin kız kardeşi Mildred ve nişanlısı Eustace Campbell-Brown da bizle olacaklar; ayrıca John McCrodden ve babası Rowland McCrodden. Ve lütfen dikkatli olun!"

Araba şiddetle savruldu, neredeyse karşı yönden gelen bir arabaya çarpacaktı, kıl payı arabanın yanından geçti ve yolun kenarında durdu. Lenore Lavington motoru durdurdu.

"Ve tabii oğlunuz Timothy de," diye ekledi Poirot titrek bir sesle. Bu arada cebinden mendilini çıkarmış alnını siliyordu.

"Yani benden izin almaya gerek duymadan evime bir sürü yabancı insanı davet ettiğinizi mi söylüyorsunuz?" diye sordu Lenore hışımla.

"Evet, doğru olmadığını kabul etsemde yaptığımı savunuyorum. Büyükbabanızın katilinin elini kolunu sallaya sallaya adaletin pençesinden kaçmasını istemiyorsanız yaptığımın gerekli olduğunu bilmesiniz."

"Tabii ki istemiyorum ama... Bu, evimi bana danışmadan yabancılarla ve hiç hoşlanmadığım insanlarla doldurabileceğiniz anlamına da gelmez."

"Kimden hiç hoşlanmıyorsunuz? Freddie Rule'dan mı?"

"Hayır. Freddie'yi kastetmemiştim."

"Yine de ondan hiç hoşlanmıyorsunuz, değil mi?"

"Tam olarak değil." Sesinden, sıkıldığı anlaşılıyordu.

"Son karşılaşmamızda bana oğlunuz Timothy'ye ondan uzak durmasını söylediğinizden bahsetmiştiniz."

"Yalnızca çok tuhaf bir çocuk olduğu için. Eğer bilmeniz gerekiyorsa, aslında Dockerill'leri kastediyordum."

"Hugo ve Jane Dockerill hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Oğluma karşı haksızlık yapıyorlar. En ufak suçunda bile onu cezalandırırken, melek pozunda ortalarda dolaşan diğer çocukların yaptıkları yanlarına kâr kalıyor, hatta..." Lenore Lavington birden sustu.

Poirot, "Cinayet mi?" diye sordu.

Lenore Lavington duymazdan gelerek konuyu değiştirdi.

"Yatak odalarını hazırlatmam gerekiyor. Bu insanların malikânede ne kadar kalmalarını planlıyorsunuz? Ve niye bu kadar çoklar?"

Çünkü onlardan biri Barnabas Pandy'yi öldürmüş olabilir ve ben henüz bunun kim olduğunu bilmiyorum.

Poirot gerçek yanıtı kendine saklayarak, "Çünkü bir açıklama yapmadan önce bilmecenin son parçalarının da yerlerine yerleşmesini beklemek istiyorum," dedi.

Lenore Lavington iç çekti. Sonra yeniden motoru çalıştırdı ve yola koyuldular. Kayın ve akgürgen ağaçlarıyla çevrili dar köy yolunda ilerliyorlardı.

"Davet ettiğiniz bu insanlardan birinin büyükbabamın öldüğü gün hiçbirimize görünmeden eve girmiş olabileceğine inanmakta zorlanıyorum. Ancak yine de... Bundan eminseniz ve Scotland Yard'dan bir müfettiş de malikâneye gelme zahmetine katlanıyorsa, ailemin tam desteğini arkanızda bulacağınızdan emin olabilirsiniz."

"*Merci, mille fois,*[1] madam."

"Eve varır varmaz, eğer hâlâ istiyorsanız daktiloya bakabilirsiniz."

"Bu çok yararlı olabilir."

"Son ziyaretinizin ardından yeni bir daktilo aldık, eskisi ömrünü tamamlamıştı."

Poirot birden telaşlandı.

"Eski daktilo hâlâ sizde değil mi?"

"Evet. Kingsbury'den her iki daktiloyu da sizin bakabileceğiniz şekilde el altında tutmasını istedim. Yenisi bu korkunç

(1) Binlerce teşekkürler.

mektuplar yazıldığında hâlâ mağazadaydı, ama onu da incelemenize izin vermezsem bir şey gizlediğimi düşünebilirsiniz."

Poirot, "Her konuda titiz olmak ve her şeyi kontrol etmek yapılabilecek en akıllıca şeydir," dedi. "Bu yüzden size Mösyö Pandy'nin öldüğü günle ilgili bazı sorularım olacak."

"Büyükbabam banyo yaparken Ivy ile ne konuştuğumuzu mu soracaksınız? Sorun hadi. Size söyledim. Eğer tüm bu tatsızlıkların ve belirsizliklerin son bulmasını sağlayacaksa sizinle her anlamda işbirliğine hazırım."

Poirot, "Kingsbury bunu konuşmadan çok, tartışma olarak tanımladı," dedi.

Lenore, "Tartışma mı?" dedi. "Aslında korkunç bir kavgaydı, üstelik Annabel'in bitip tükenmez müdahalesi ve ağlamasıyla daha da kötüleşti. O hiçbir çatışmaya katlanamıyor. Tabii ki hiç kimse çatışmaktan hoşlanmaz, ama birçoğumuz her tartışmanın sakin geçmeyeceğini de kabul ederiz. Eminim, eğer Annabel sürekli araya girip, birbirimize karşı nazik ve anlayışlı davranmamızı istemeseydi Ivy ile aramızdaki anlaşmazlığı çok daha çabuk çözebilirdik. Bu, anımsadığım kadarıyla yalnızca *ona* karşı daha sert ve kırıcı davranmama neden oldu. Annabel'in asıl sevdiği her zaman Ivy olmuştur ama bir yandan benim de gözüme girmeye çalışıyor."

"Madam, bana karşı dürüst davrandığınız için çok teşekkür ederim, size minnettarım. Ancak bana öncelikle kızınızla aranızdaki *contretemps*'in[1] nedenlerini söylerseniz çok daha yararlı olursunuz."

"Evet, dürüst davrandım, öyle değil mi?" Lenore Lavington şaşırmış gibiydi. "Uzun zamandır olmadığım kadar içten ve dürüst. Bu insanı oldukça rahatlatıyor."

(1) Rahatsızlığın.

Poirot yine de endişeli görünüyor, diye düşündü.

"O gün yatak odasında Ivy ile birbirimize söylediğimiz sert ve kırıcı sözcükler aslında ne sorunun ne de olayların başlangıcıydı. Birkaç gün önce felaket denebilecek kadar kötü bir akşam yemeği yaşamıştık, ondan birkaç ay önce de yine aynı şekilde talihsiz bir sahil gezimiz oldu. Her şey aslında orada başladı. Olanlar tamamıyla benim hatamdı. Eğer kendimi biraz daha kontrol etmeye çalışsaydım, bütün bunlar olmayabilirdi."

"Bana öyküyü en başından anlatın."

"Anlatacağım ama bir şartla," dedi Lenore Lavington. "Bundan Ivy'ye bahsetmeyeceğinize ilişkin söz vermelisiniz. Size anlatmama izin verdi ama onun önünde bu konuyu gündeme getirecek olursanız korkarım çok utanacaktır."

Poirot yanıt vereceği yerde başını sallayarak onayladığını belirten bir ses çıkardı. Daha sonra duydukları ise onu çok şaşırttı.

"Sahilde birlikteyken Ivy'nin bacakları konusunda çok talihsiz bir yorumda bulundum," dedi Lenore Lavington.

"Bacakları mı madam?"

"Evet. Sonsuza kadar pişmanlık duyacağım ama bir kez yaptıysanız, ne kadar özür dilerseniz dileyin yaptığınız yorumu yapılmamış hale getirmeniz olanaksız. Yorumunuz, yaraladığı kişinin zihninde yaşamaya ve gelişmeye devam ediyor."

"Kırıcı bir yorumdu, öyle mi?" diye sordu Poirot.

"Aslında amacım bu değildi. Hiç kuşkusuz Ivy'nin yüzünde kötü bir yara izi olduğunu fark etmişsinizdir. Tabii ki ettiniz. Bunun birinin dikkatinden kaçması olanaksız. Bir anne olarak elbette ki yara izinin evlenecek birini bulmasını imkânsızlaştırmasa da zorlaştıracağından endişe duyuyorum.

Onun evlenmesini ve çocukları olmasını çok istiyorum. Benim evliliğim başarısızdı, ama Ivy'nin benden çok daha iyi bir seçim yapacağından eminim. Bunda hiç kuşkum yok. Onun yaşında olduğumdan çok daha realist bir kız o. Yalnızca, evliliğin seçilmek kadar seçmek de olduğunu anlaması gerekiyor."

Lenore hızlı bir nefesten sonra devam etti.

"Bu öyküyü size bazı şeyleri açıklamadan anlatmam olanaksız Mösyö Poirot. Düşüncelerim nedeniyle beni bağışlayamayabilirsiniz ama korkarım böyle hissetmemek elimde değil. Ivy yüzünün büyükçe bir kısmında iz olmadığı için çok şanslı aslında. Saçlarını doğru şekilde tarasa o izi kolayca gizleyebilir ama inatla bunu yapmayı reddediyor. Tabii onun seçimi ve ben asla yara izinin bir erkeğin onunla ilgilenmesine engel olacağına inanmıyorum. Ivy canlı ve çekici bir kız."

Poirot, "Hatta çok çekici," diye mırıldandı.

"Ama dikkatli davranması ve bu soruna, yemeği fazla kaçırarak bir sorun daha eklememesi gerektiği kanısındayım. Böyle giderse yakında küçük bir ev boyutuna gelecek. Hangi erkek yüzü yaralı, vücudu yağ içinde bir kadını ister ki? Eğer öfkeliysem bunun nedeni bu düşüncelerimi kafamdan silememe rağmen, asla Ivy'ye söyleyememiş olmam Mösyö Poirot. Benim için çocuklarımın mutluluğundan daha önemli bir şey yok. Yalnızca *onların* iyiliği için babalarına, merhum kocama karşı öldüğü güne kadar sorumluluk sahibi, saygılı ve seven bir eş gibi davrandım. Yalnızca *onların* iyiliği için Annabel'in ikisinin de üstüne titremesine ve yaşamlarına sanki anneleri ben değilmişim de kendisiymiş gibi karışmasına izin verdim. Onu ne kadar sevdiklerini biliyorum. Ben her zaman önceliği çocuklarımın gereksinimlerine ve duygularına verdim. Benim için birinci planda her zaman onlar oldu. Ivy'nin duygularını

incitmemek için her gece akşam yemeğinde sofraya oturdum ve tabağını tepeleme doldurmasını izledim ve *hiçbir* şey söylemedim, tek bir kelime bile etmedim! Gerçekteyse bunu izlemeye katlanamıyordum. İri, toplu bir çocuktu ve her zaman da iri yapılı bir kız olacak tabii. Babası Cecil'e çekmiş. Ancak yine de onun yemek yemesini izlemeye katlanamıyorum ve böyle davranarak ne yapmaya çalıştığını merak ediyorum. Vücudu onu ilgilendirmiyormuş gibi davranıyor. İşte bunu hiç anlamıyorum."

Lenore Lavington derin bir soluk aldı.

"İşte. Söyledim. Gerçek duygularım bunlar. Sizce ben gaddar, sevgisiz bir anne miyim Mösyö Poirot?"

"Sevgisiz asla değil madam, ama... İzninizle bir gözlemimi aktarabilir miyim?"

"Elbette."

"Matmazel Ivy kesinlikle formuyla ve ölçüleriyle kusursuz denecek kadar çekici genç bir bayan. Bence gereksiz yere endişeleniyorsunuz. Sizin ve kardeşinizin sahip olduğunuz kadar düzgün ve ince bir kemik yapısına sahip olmadığı kesin, ama birçok kadın da öyle değil. Etrafınıza, dünyaya bir bakın! Âşık olup başarılı evlilik yapan kadınların hepsinin beli işaretparmaklarımla başparmağımın arasına sığacak kadar ince değil."

Lenore Lavington, Poirot konuşurken şiddetle başını sallıyordu.

"Eğer Ivy tabağını şu sıralar olduğu gibi tepeleme patatesle doldurmayı sürdürürse çok yakında söz edilecek bir beli olmayacak. O korkunç akşam yemeğinde sorunu başlatan da buydu zaten: Bir patates aldı, sonra bir tane daha, bir tane daha... Sonuçta kendimi tutamayarak müdahale ettim."

Poirot, "Nasıl?" diye sordu.

"Tek söylediğim, "Ivy iki patates yeterli değil mi?" idi. Sözcükleri özenle seçtiğimi düşünüyordum, ama birden öfkeyle parladı ve büyük bir hınçla sahilde olanlara dek içinde ne varsa döküldü. Büyükbabam ve Annabel bu durum karşısında korkunç bir şok yaşadılar, bense üzüldüm. Üzüldüm, çünkü bir anda öykünün kötü adamı durumuna düşmüştüm, hoş belki öyleydim de... ve bu, her şeyi daha da kötüleştirdi."

Poirot, "Bana sahilde olanları anlatın," dedi.

"Geçen yazdı," diye anlatmaya başladı Lenore. "Dayanılmayacak bir sıcak vardı. Annabel grip olmuştu, Hopscotch ile bahçede oynayacak hali bile yoktu. Hopscotch, onun yatağının ayak ucunda uluyor, inliyor, bu da onu daha fazla üzüyordu. Bizden köpeği o gün için Combingham'dan uzaklaştırmamızı istedi. Bu düşünceden hoşlanmamıştım –köpek sevdiğim pek söylenemez– ama Ivy, Hopscotch için endişelenmediği takdirde Annabel'in çok daha çabuk iyileşeceğini söyledi ve ben de ister istemez kabul ettim.

"Sahile gittik. Ivy küçük bir kızken neredeyse boğuluyordu. Bunu biliyor muydunuz? Zaten o korkunç yara izlerinin nedeni de bu. Nehrin kıyısındaki setten nehre yuvarlandı. Annabel'in Hopscotch'tan önceki köpeği, adı Skittle'di, onun suya yuvarlanmasını önlemeye çalıştı, ama çabası, pençeleriyle yüzünü lime lime etmesinden başka işe yaramadı. Tabii bu köpeğin hatası değildi."

"Matmazel Annabel kızınızın yaşamını kurtardı, öyle değil mi?"

"Evet. Eğer kız kardeşim olmasaydı Ivy boğulabilirdi. İkisi de neredeyse boğuluyorlardı. Akıntı ikisini de sürükleyecek

kadar güçlüydü, ama Annabel bir şekilde Ivy'yi sudan çıkarıp kurtarmayı başardı. Sonra da kendini kurtardı tabii. İkisi de şanslıydı. Şansları yaver gitmese neler olabileceğini düşünmek bile istemiyorum. Annabel oldum bittim sudan nefret eder."

"Sudan mı?" Poirot mırıldandı. "Bu çok ilginç."

"Ivy de çok uzun bir süre sudan korktu, ama on dört yaşındayken korkusunu yenmeye karar verdi ve kısa sürede iyi bir yüzücü olup çıktı. Şimdi fırsat buldukça dalmak için sahile gidiyor; Annabel'in hasta olduğu gün onunla birlikte Hopscotch'u götürdüğümüz sahile."

"Övgüye değer. Tebrikler."

"Evet. Yüzmek kol ve bacaklarındaki kasları güçlendirdi. Lütfen bana erkek atletlerin kol ve bacaklarına benzer kas yapısı olan birçok kadının mutlu evlilikler yaptığını söylemeyin Mösyö Poirot. Bundan hiç kuşkum yok. Ama ben kızımın olabildiğince çekici görünmesini istiyorum, hepsi bu."

Poirot bir şey söylemedi.

"Ben iyi bir yüzücü değilim," diye devam etti Lenore. "Uzun yıllardır kızımı mayolu görmemiştim, ta ki Hopscotch'u sahile götürdüğümüz o güne dek. Ivy yarım saat kadar yüzdükten sonra gelip yanıma oturdu. Hopscotch dalgalarla oynuyor, Ivy ve ben ağaçların altında oturuyorduk. Ivy piknik çantasıyla götürdüğümüz yiyecekleri yiyordu. Köpek birden koşarak üzerimize geldi, yanımızda şekerleme olduğunu fark etmişti. İşte tam da o anda son derece tuhaf bir şey oldu. Ivy bembeyaz kesildi ve titremeye başladı. Ağzı açık Hopscotch'a bakakalmıştı, kendinden geçmişçesine titriyordu.

"Ona ne olduğunu sordum, ama konuşamıyordu. Anıları canlanmıştı, boğulmak üzere olduğu o günün anıları. Bunu bana ancak çok sonra, eve dönerken söyleyebildi. Bunca yıldır

boğulmasına ilişkin ayrıntıları hiç anımsamıyordu, ama o gün birden başının suyun altında olduğunu, soluk alamadığını ve her neyse, onu suyun altında tutan tuzaktan kurtulamadığını anımsamıştı. Birden her şeyi tüm canlılığıyla hatırlamıştı. Aynen sahilde oturduğumuz yerde olduğu gibi nehrin kıyısında da *ağaçlar* olduğunu anımsıyordu ve de Skittle'in bacaklarını gördüğünü... Köpekleri ne kadar tanırsınız Mösyö Poirot?"

"Uzun yıllar boyunca tanıma fırsatım oldu madam. Neden sordunuz?"

"Hiç Hopscotch gibi bir köpeğiniz oldu mu? Kalın, karışık bir tüy yapısına sahip bir köpeğiniz oldu mu?"

Olmuş muydu? Poirot olduğunu anımsamıyordu. Bunu söyledi.

"Hopscotch bir Airedale terrier," dedi Lenore. "Dört bacağındaki tüy yapısının ne kadar kalın ve dolgun olduğu sanırım dikkatinizi çekmiştir, sanki kürk pantolon giymiş gibi."

"*Oui*. Bu iyi bir tanım oldu."

"Ivy'yi kurtarmaya çalışan köpek, yani Skittle de bir Airedale terrier idi. Kuruyken Airedale terierlerin bacakları olduğundan çok daha geniş görünürler; tüyleri yatık duracağı yerde kabarıktır. O gün piknik sepetindeki yiyecekleri paylaşacağı umuduyla Ivy'nin üzerine doğru hamle yapan Hopscotch'un ön bacakları denizde oynadığı için ıslaktı ve dolayısıyla çok daha ince görünüyorlardı; iki kahverengi sopa gibi. Bunu görmek Ivy'yi suya düştüğü o güne götürdü."

"Skittle'in ıslak bacaklarını anımsamıştı ve de boğulurken bir ya da iki saniye için onların kopmuş kahverengi ağaç dalları olduğunu sanmasını. Çok ince oldukları için net görememiş, dolayısıyla da nehrin kıyısından uzakta tuzağa yaka-

landığını ve kurtulma şansı olmadığını düşünmüş. Sanırım o anda korkudan delirmiş bir haldeydi."

"Birkaç saniye sonra Annabel, ona ulaşmış ve yeniden kurtulma umudu doğmuş. Sonra birden Ivy bu ince dalların hemen yanında kalın bir ağaç olduğunu fark etmiş; o anda, dal sandıklarının ileri geri hareket ettiğini ve köpeğin bacakları olduğunu anlamış. Ve her şey yeniden anlam kazanmaya başlamış."

Lenore Lavington duyulacak biçimde derin bir soluk aldı.

"Bütün bunları duymanın benim için ne kadar üzücü olduğunu sanırım anlayabiliyorsunuzdur Mösyö Poirot. Bir an için zaman geriye gitmişti sanki: kızımı kaybetme korkusunu yeniden yaşamanın şoku. Eğer Ivy ile birlikte o gün Hopscotch'u sahile götürmemiş olsaydık, eğer köpek denize girip bacaklarını ıslatmasaydı, bu anılar asla yüzeye çıkmayacaklardı. Keşke çıkmasalardı da, keşke daha sonra *söylediklerimi* söylememiş olsaydım, ama geçmiş değiştirilemiyor, yapılan geri alınamıyor, öyle değil mi Mösyö Poirot?"

"Evet, şimdi geldik bacaklarla ilgili o talihsiz yorumunuza," dedi Poirot başını sallayarak. Kadının bu noktaya varıp varmayacağını merak etmişti.

"Arabayla eve döndük. Ivy'nin bana anlattıklarından sonra kendimde değildim, sarhoş gibiydim. Bir şeye çarpmadan sağlıkla eve dönmek için tamamıyla yola konsantre olmaya çalışıyordum. Kafamı toparlayabilmek için çaresizce onun konuşmasını durdurmak istiyordum... Ve istemeden çıktı o sözcükler ağzımdan. Ne söyleyeceğimi *seçme* şansım olmadı."

"Hangi sözcükler madam?"

"Bacakları ağaç dallarına benzeyenin yalnızca Skittle olmadığını söyledim. Ve Ivy'ye daha az yüzmeyi düşünmesini,

bacaklarının kaslandıkça daha çok ağaç dallarına benzediğini söyledim. Bu sözcükler ağzımdan çıktığı anda, söylediğim için pişman oldum. Ama bir yararı olmadı. Ivy bir anda bana karşı öfkeyle doldu. Neredeyse boğulmak üzere olduğu o anın korkunç anıları kafasından silindi. Tek düşünebildiği kalpsiz annesinden ne kadar nefret ettiğiydi. Söylediğimi onu incitmek için söylememiştim –bacaklarının *gerçekten* ağaç dallarına benzediğini filan da düşünmüyordum– tek isteğim onu üzen anılardan başka bir şey düşünmesini sağlamaktı. Aslında geleceğe bakmasını istemiştim, geçmişten kopmasını... Ondan saatlerce özür diledim, kendimi anlatmaya çalıştım ve artık bunu geride bıraktığımızı düşünüyordum, ama aylar sonra o akşam yemeğinde... Neyse, size bunu anlatmıştım."

"Matmazel Ivy, kız kardeşinize ve büyükbabanıza sahilde olanları ve ona söylediklerinizi mi anlattı?"

"Evet."

"Peki, onların tepkisi ne oldu?"

"Tabii ki Annabel çılgına döndü," dedi Lenore bezgin bir sabırsızlıkla. "Başka birinin döktüğü her damla gözyaşı için Annabel'in sular seller gibi ağlaması gerekir."

"Peki ya Mösyö Pandy?"

"Hiçbir şey söylemedi, ama o da çok mutsuz görünüyordu. Mutsuzluğunun nedeni düşüncesizce ettiğim sözler değildi; Ivy'nin ne kadar korkmuş olabileceğini ve ölüm tehlikesi geçirdiği günü hatırlayan düşünmesi olmalıydı. Ivy belki de yeni keşfettiği bu anıları kendine saklamalıydı. Bu Annabel'in etkisiydi. Ivy asla böylesi duygu patlamaları olan bir kız değildi. O gün akşam yemeğini mahvetmiş olmak bile yetmedi ona, sonrasında da devam etti. Büyükbabamın öldüğü gün sahanlıkta yürüyordum. Birinin haykıra haykıra ağladığını duy-

dum. Sizin de bildiğiniz gibi sessizce ağlamak da mümkün Mösyö Poirot."

"Kesinlikle madam."

"Korkarım o an böylesi bir kendi kendine acımaya daha fazla katlanamayacağıma karar verdim. Kızım eskiden güçlü, sağduyulu bir kızdı. Ona bunu söyledim ve birden bağırmaya başladı. "Kendi annem bile bacaklarımı ağaç dallarıyla kıyaslamışken ne hissetmem beklenebilir ki benden?" Tabii daha sonra Annabel kendisine hiç gerek olmadığı halde buna da burnunu sokmak üzere koşarak merdivenlerden indi, sözde aramızda barış sağlamaya çalıştı. Hemen ardından da büyükbabam banyodan bağırarak, çok fazla gürültü yaptığımızı söyledi ve bizden sessiz olmamızı rica etti. Eğer o gün Annabel bunun dışında kalsaydı ve kızımla özel olarak konuşmama izin verseydi çok daha az gürültü olacaktı, çünkü Ivy de ben de onun bitip tükenmeyen ağlaması karşısında birbirimizi duymak için bile seslerimizi yükseltmek zorunda kalmıştık. Büyükbabam aptal değildi, o da bunu benim gibi biliyordu. Asıl bağırdığı Annabel idi. Bu arada o zaten kararını vermişti ve..."

Poirot, Lenore Lavington'un neden birden konuşmaya ara verdiğini anlamak için dönüp onun yüzüne baktı. Kadının yüzünde göze hiç hoş gelmeyen kızarıklıklar belirmişti. Lenore tüm dikkatini yola vermişti.

Poirot, "Lütfen devam edin," dedi.

"Bunu yaparsam söyleyeceklerimi kimseye anlatmayacağınıza ilişkin bana söz vermelisiniz. Büyükbabam öldüğü için artık bunu benim dışımda bilen hiç kimse yok."

"Sanırım bana Mösyö Pandy'nin yeni bir vasiyetname yapmaya kadar verdiğini söyleyeceksiniz."

Araba şiddetle sarsıldı.

"*Sacre tonnerre*!"[1] diye bağırdı Poirot. "Hercule Poirot'nun birçok şeyi bildiğini keşfetmenin sizi şaşırtmasını anlıyorum, ama bu ikimizi birden öldürmek için bir neden değil."

"Vasiyetnameyi nasıl bilebilirsiniz ki? Tabii eğer... Peter ile konuşmuş olmalısınız Peter Vout ile. Bu ilginç. Büyükbabam yalnızca bana söylediğini belirtmişti. Sanırım kastettiği aileden yalnızca bana söylediğiydi. Annabel asla bilmemeli Mösyö Poirot. Bana söz vermelisiniz. Bu onu yıkar. Onunla ilgili övgü sayılamayacak pek çok şey söyledim size, bunun bilincindeyim, ama yine de..."

"Yine de sonuçta o sizin kız kardeşiniz. Ve kızınızın hayatını kurtardı."

Lenore, "Kesinlikle," dedi. "Büyükbabam öldüğünde bir tek şeyden dolayı Tanrı'ya şükrettim: Vasiyetnamesini değiştirmemişti ve Annabel bu niyetini asla öğrenemeyecekti. Büyükbabama da bunu yapmadığı için minnettardım. Tabii ki bu yapılmış olsa bile kesinlikle onun gözetilmesini, ona iyi bakılmasını sağlayacaktım, ama önemli olan bu değildi. Böylesine acımasızca mirastan men edilmek... Korkarım bu onu perişan eder, hayatını karartırdı."

"Size bu niyetinden bahsettiğinde Mösyö Pandy'nin fikrini değiştirmeye çalıştınız mı?"

"Hayır. Bunu yapmam yalnızca onun kararlılığını artırırdı. Birini hissettiklerinin yanlış olduğuna ikna etmeye çalışmak..." Hızla başını sallayarak sözlerine ara verdi. "Abesle uğraşmaktan başka bir şey değildir. Boşuna bir çabadır bu, işe yaramaz. Büyükbabam bazen çok ender de olsa, tamamen tesadüfen, bir konuda yanıldığını görür, ama kimseye bundan bahsetmezdi."

(1) Gökgürültüsü ayini.

Poirot, "Anlıyorum," dedi.

Burada uyumsuz olan ne, diye soruyordu Poirot kendi kendine. Uyumsuz, ters bir şey duyduğunu biliyordu. Ayrıca bunu Lenore Lavington'la arabaya bindikten hemen sonra duyduğunu da biliyordu. *Ama bu neydi*?

"Kız kardeşimin cinayet işlemek için fazlasıyla geçerli bir nedeni olduğunu düşünüyor olabilirsiniz," diye ekledi Lenore. "Vardı ama o olduğunu bilmiyordu. Bu yüzden de yapmadı."

"Ayrıca Matmazel Annabel sizinle ve kızınız Ivy ile birlikte olmasından kaynaklanan sağlam tanıklara da sahip," diye anımsattı Poirot.

"Sanki bu konuda yalan söylüyormuşuz gibi konuşuyorsunuz. Hayır, bu asla yalan *değil*. Ivy ve ben her saniye Annabel ile birlikteydik Mösyö Poirot. Kingsbury'nin bize seslenmesinin ardından banyoda durduğumuz sırada elbisesinin her noktası kupkuruydu. Onun büyükbabamızı öldürmüş olması kesinlikle olanaksız."

"Madam bana söyler misiniz lütfen, Ivy sizi affetti mi? Yoksa hâlâ bu kin devam mı ediyor?"

"Bilmiyorum. Bu konuyu yeniden gündeme getirmek gibi bir niyetim asla yok, umarım beni bağışlamıştır. Geçen gün, belki de ilk kez, ona armağan ettiğim bir bileziği takmıştı. Bunun bir şekilde barış önerisi olabileceğini düşünüyorum. Bileziği büyükbabam öldükten sonra ona vermiştim. O sırada beni kesinlikle affetmemişti. Hatta bunu takmaktansa ölmeyi yeğleyeceğini söylemiş ve bileziği odanın içinde bana fırlatmıştı. Bu, benim çok değer verdiğim, kara kehribardan yapılmış, el oyması çok güzel bir matem bileziğiydi. Benim için hazine değerindeydi ve o da bunu biliyordu. Sanırım bileziği Ivy'ye verirken ona duyduğum sevginin kanıtı olacağını dü-

şündüm. Benim için çok değerli bir anı olduğunun farkındaydı –merhum kocam Cecil ile yaptığım bir deniz tatilinde bana verilen çok değerli bir armağandı– ama bileziği ona vermemi olabilecek en kötü şekilde yorumlamayı yeğledi.

"Nasıl bir yorum yaptı?"

Uzakta Combingham Malikânesi'nin büyük bahçe kapısı görünüyordu.

"Beni, yalnızca kendi sahip olduğum şeyleri armağan etmekle ve onun için özel bir hediye satın almamakla suçladı. Yatak odasına gitti, çekmeceleri karıştırarak bir zamanlar ona verdiğim elişi bir yelpazeyi bulmaya çalıştı; bu söylediklerinin kanıtı olarak tabii! O yelpaze de aslında benimdi, benim için hazine değerindeydi ve ona vermiştim. Üzerinde dans eden çok güzel bir kadın resmi vardı ve tabii kadının beli çok *inceydi.* Ivy, ona yelpazeyi verirken aynen şöyle dediğimi çok iyi anımsıyordu. 'Dans eden kadın aynen sana benziyor tatlım.' Çünkü kadının da saçları siyah, teni duru ve beyazdı. Ivy ilk verdiğimde yelpazeden hoşlanmıştı, bu benzetmeyi benim de amaçladığım şekilde bir iltifat olarak kabul etmişti. Ancak sonra birden, size açıklamaya çalıştığım talihsiz olaylar ışığında benim ikiyüzlü olduğuma ve yelpazedeki kadının ince beliyle kendinin kalın beli arasındaki farka dikkat çekmeye çalıştığıma karar verdi."

Poirot, "İnsan ilişkileri çok karmaşıktır," dedi.

"İnsanlar bunları olduğundan çok daha karmaşık ve zor hale getiriyorlar," dedi Lenore Lavington, buna katılmadığını belirterek. "Neyse, dediğim gibi, Ivy geçenlerde ona verdiğim yas bileziğini takmıştı. Onu taktığını görmemi de sağladı. Bu beni bağışladığını bana göstermek için seçtiği yol olmalı. Başka ne olabilir ki?"

26. BÖLÜM

Daktilo Deneyi

Lenore Lavington ve Hercule Poirot, Combingham Malikânesi'ne vardıklarında Kingsbury'yi giriş holündeki küçük masanın önünde nöbet tutar halde buldular. Masanın üzerindeyse yan yana konulmuş iki daktilo duruyordu.

"İstediğiniz gibi Mösyö Porrott için hazırladım, Bayan Lavington."

"Teşekkürler Kingsbury. Şimdilik hepsi bu kadar."

Uşak uzaklaştı. Hiç kimse ön kapıyı kapamak gibi bir girişimde bulunmadı.

Poirot; Combingham Malikânesi gibi büyük, çok sayıdaki odalarından birçoğu boş duran ve kullanılmayan bir yerde akşam yemeği ve daktiloların test edilmesi gibi işlerin neden giriş holünde yapılması gerektiğini sormamak için kendini zor tutuyordu? Bunun hiçbir mantığı yoktu. Eğer bu bina Poirot'ya ait olsaydı, holdeki küçük masanın durduğu yere büyük, kuyruklu bir piyano yerleştirirdi. Bu noktaya yakışacak tek eşya piyanoymuş gibi görünüyordu.

"Bir sorun mu var?" diye sordu Lenore Lavington.

"Hayır, yok madam."

Poirot dikkatini önündeki masada duran iki daktiloya yöneltti. Biri yeni ve pırıl pırıldı, diğerinin yan tarafı çatlamıştı ve ön kısmında ise derin birkaç çizik vardı. Kingsbury iki daktilonun hemen yanına boş kâğıtlar ve karbon kâğıdı yerleştirmişti. Böylece Poirot deneyde zorlanmayacağı gibi, deneyinin sonuçlarını da yazabilecekti.

Poirot kendine ayrılan odaya çıktı ve bir şeyler içip rahatladıktan sonra yeniden aşağı inerek küçük masanın başına geçti. Sırasıyla her iki daktiloyu da denedi. Her ikisinin de "e" harflerinde herhangi bir hata yoktu. Aslında daktiloların yazıları arasında hiçbir fark yoktu ama Poirot yine de başka bir fark olup olmadığını dikkatle inceledi. Bazen öngörülmeyen herhangi bir detay insanın gözüne çarpabilirdi, çok önemsiz olsa bile.

Poirot elindeki örneklerde böyle bir ayrıntının olduğunu fark edince, kendi anadili Fransızcayla görünmeyen yüce güce teşekkür etti. Tam iki kâğıda daktiloyla yazdığı aynı sözcükleri karşılaştırıyordu ki Hopscotch'un önce sesini duydu ve sonra da onu gördü. Köpek merdivenlerden koşarak indi ve hole geldi. Poirot'yu selamlamak için üzerine sıçradı. Annabel Treadway de hemen onun arkasından merdivenlerden aşağı koştu.

"Hoppy sakin! Sakin ol oğlum. Mösyö Poirot eminim yüzünün yalanmasını istemiyordur."

Poirot gerçekten de istemiyordu. Bunun yerine hayvanı hafifçe okşadı, Hopscotch'un bunu akla yatkın bir uzlaşma girişimi olarak kabul edeceğini umuyordu.

"Sizi gördüğü için nasıl da sevindi Mösyö Poirot. Çok sevimli, sevecen bir oğlan, öyle değil mi?"

Annabel'in yüzünde sanki hiç kimse köpeğin iyi huyunu takdir etmiyormuşçasına hüzünlü bir ifade belirmişti.

Hopscotch orada dışarı çıkmak için bulunduğunu anımsadı ve bahçeye doğru koştu.

Poirot'nun elindeki kâğıtları fark eden Annabel, "Daktiloları incelemeye başladığınızı görüyorum Mösyö Poirot," dedi. "Sizi daha fazla rahatsız etmeyeyim. Lenore, bana sizi yalnız bırakmam ve dedektiflik işini tam olarak yapmanıza izin vermem konusunda kesin talimat verdi."

"Deney tamamlandı matmazel. Sonuçları görmek ister miydiniz? Bakın, iki yazı arasında sizce nasıl bir fark var?"

Kâğıtları kadına uzattı.

Annabel bir süre kâğıtları inceledikten sonra başını kaldırıp Poirot'ya baktı. "Pek bir fark göremiyorum," dedi. "Yani önemli bir şey demek istiyorum. 'e' harfi her iki metinde de eksiksiz ve doğru."

"Öyle. Ama bu metinlerde 'e' harfi dışında da bakılması gerekenler var."

"Her iki kâğıda da aynı sözcükler yazılmış. 'Ben Hercule Poirot, Combingham Malikânesi'ne geldim ve Barnabas Pandy cinayetini çözünceye kadar buradan ayrılmayacağım.' Her iki metin de her açıdan birbirinin aynı, öyle değil mi? Dikkatimden kaçan bir şey mi var?"

"Eğer size bunun yanıtını verirsem, çözme şansını elinizden almış olurum matmazel."

"Hiçbir şeyi çözmek gibi bir niyetim yok. Tek isteğim bize ortalarda bir katil dolaşırken burada tehlikede olup olmadığımızı söylemeniz, eğer tehlike varsa bizi korumanız ve... ve

de sonrasında tek isteğim her şeyi unutmak. Her şeyi. Büyükbabamın ölümünü, her ne ise bunun nedenini, yakmama rağmen kafamdan bir türlü silip atamadığım o iğrenç mektubu..."

"Ve de üzerinde küçük sarı beyaz çiçekler olan ıslak, mavi bir elbiseyi, değil mi?" diye sordu Poirot.

Annabel'in gözleri fal taşı gibi açıldı. Söylenenden hiçbir şey anlamamış gibi şaşkın bir hali vardı.

"Neyi kastediyorsunuz? Evet, üzerinde küçük sarı beyaz çiçekler olan mavi bir elbisem var. Ama kuru, ıslak değil."

"Elbiseniz nerede matmazel."

"Gardırobumda."

"Orada olduğundan emin misiniz?"

"Başka nerede olabilir ki? Büyükbabamın öldüğü gün üzerimde o elbise vardı. O zamandan beri bir daha üzerime giymek gelmedi içimden."

Anlaşılan elbiseyle ilgilenmemiş ve kayıp olduğunu fark etmemişti.

Poirot kendi kendine, *"Peki ya gerçeği söylüyorsa..."* diye mırıldandı.

"Matmazel, büyükbabanızın ölümünden önce vasiyetnamesini değiştirmek gibi bir karar aldığını biliyor muydunuz? Sonuçta bunu yapmadı. Ölümü bunu engelledi. Ancak vasiyetnamesinde ciddi anlamda değişiklik yapmak gibi bir kararı vardı."

"Hayır, bilmiyordum. Gerçi avukatı Peter Vout buraya gelmişti ve ikisi çok özel bir şey konuşmak için misafir salonuna kapanmışlardı, ama... Belki de konu buydu."

Annabel birden yutkundu ve geriye doğru sendeledi. Poirot düşmesi durumunda onu tutmak için ileri doğru bir hamle yaptı.

Kadını bir sandalyeye oturttu.

"Ne oldu matmazel?"

"Konu bendim, değil mi?" diye sordu Annabel fısıltı tonunda. "Beni vasiyetinden çıkarmak istiyordu. Peter Vout'u çağırmasının nedeni buydu. Ivy'nin hayatını kurtarmama rağmen –ama biliyordu– beni bağışlayamadı. Bu da asla bağışlanmayı hak etmediğim anlamına geliyor." Annabel hışımla ekledi. "Eğer büyükbabam beni cezalandırmak için vasiyetnamesini değiştirmek istediyse, bu durum benim hiçbir şeyi hak etmediğim anlamına gelir. Yalnızca çile çekmeyi hak ediyorum ben. O her zaman adildi. Onun beni hiçbir zaman Lenore'yi sevdiği kadar sevmeyeceğini biliyordum, ama o *her zaman adildi*."

"Matmazel, lütfen Poirot'ya açıklayın. Büyükbabanız sizi niçin bağışlamadı?"

"Oh, hayır. O istediğini alacak –isteğine karşı durmayacağım– ama asla size ya da başka birine bunu anlatmayacağım. *Asla*!"

Ağlayarak merdivenlerden yukarı çıkı.

Poirot uzun uzun arkasından baktı, düşünceliydi. Evin açık kapısına baktı ve bir an için Londra'ya Whitehaven Konakları'na dönüp, bir daha asla geri gelmemenin onun için ne kadar kolay olduğunu düşündü. Aslında görünürde işlenen bir cinayet yoktu, dolayısıyla hiç kimse onu bir cinayeti çözememekle suçlayamazdı.

Ama tabii ki ayrılmayacaktı oradan. O Hercule Poirot idi.

"Üç gün," dedi kendi kendine. "Yalnızca üç gün!"

27. BÖLÜM

Bileklik ve Yelpaze

Ertesi sabah Poirot kahvaltıya giderken holde bekleyen Ivy Lavington yolunu kesti. Hopscotch da yanındaydı. Ancak bu kez Poirot'nun üzerine atılma ya da onu yalama girişiminde bulunmadı. Hayvan oldukça sakin görünüyordu.

"Annabel teyze nerede?" diye sordu Ivy. "Ona ne yaptınız?"

"Evde, yani burada değil mi?" diye sordu Poirot.

"Hayır. Arabalardan birine atlamış ve yanına Hoppy'yi bile almadan bir yere gitmiş; yapmadığı bir şey. Kesinlikle yapmadığı bir şey! Anneme ya da bana hiçbir şey söylemeden gitmek... Onu üzecek bir şey mi söylediniz?"

"*Oui, C'est possible,*[1] dedi Poirot güçlükle. "Bazen kurtarılması gereken yaşamlar için istenilmeyen soruları sormak zorunda kalabilirsiniz."

(1) Evet, olabilir.

"Kimin hayatının kurtarılması gerekiyor?" diye sordu Ivy. "Büyükbabamı öldüren her kimse yeniden birini öldürmeye niyetlendiğini mi düşünüyorsunuz?"

"Hiç kuşkusuz, bir cinayet planlanıyor."

"Peki, söz konusu olan tek bir kişinin yaşamımı mı, yoksa birden çok kişinin mi? Yaşamlar dediniz de!"

"Matmazel! *Sacre tonnerre*!"

"Ne oldu? Hayalet görmüş gibisiniz."

Poirot ağzını açtı, ama sözcükler bir türlü dökülmedi ağzından. Konuşamayacak kadar hızlı düşünüyordu.

"İyi misiniz Mösyö Poirot?" Ivy endişeli görünüyordu. "Sizi korkutacak bir şey mi söyledim?"

"Matmazel, bana çok yardımcı olacak bir şey söylediniz. Lütfen şimdi kısa bir süre için hiçbir şey söylemeyin. Kafamda beliren teorinin mantığını çözümlemeli, haklı olup olmadığımı anlamalıyım. Haklı olmam *gerekiyor*!"

Poirot bilgi parçacıklarını bir araya getirmeye çalışırken Ivy kollarını kenetleyip bekledi. Dikkatle Poirot'yu izliyordu. Hemen yanında duran Hoppy de meraklı bakışlarla Poirot'yu süzüyordu.

"Teşekkürler," dedi Poirot sonunda.

"Evet? Ne oldu? Haklı mısınız?"

"Sanırım evet."

"Çok iyi. Bu teorinizi dinlemek isterim. Ben şahsen bir şey düşünemiyorum."

Poirot, "Bunu denemeyin," dedi. "Kurgunuz tamamen yanlış önermelere dayandığı takdirde yanlış çıkarımlar yapar, başarısız olursunuz."

"Yanlış önerme derken neyi kastediyorsunuz?"

"Zamanı gelince matmazel. Zamanı gelince."

Ivy'nin yüzünde takdirle kızgınlık karışımı bir ifade belirdi.

"Sanırım annem size büyükbabamın öldüğü günkü kavgamızdan bahsetti." Sırıttı. "Ağaç dalı bacaklarla ilgili her şeyi öğrenmiş olmalısınız. Tabii annem beni yeniden sinirlendirip üzmemek için sizden bana bununla ilgili tek bir sözcük bile etmemenizi de istemiştir."

"Matmazel, izninizle çok hoş bir bayan olduğunuzu, size bakmanın bir zevk olduğunu, ne ölçülerinizde ne de formunuzda hiçbir kusur olmadığını belirtmek isterim."

"Ama bu yara izleri var," dedi Ivy yüzünü işaret ederek. "Bunun dışında sizinle aynı fikirdeyim. Ben normal, sağlıklı bir insanım ve bu da benim için yeterli. Annem benim tığ gibi ince olmam gerektiğini düşünüyor, ama yemek onun takıntısı zaten. Doğru dürüst hiçbir şey yemiyor. Asla da yemedi. Dün akşam yemekte fark etmediniz mi?"

"Korkarım etmedim," diyen Poirot akşamki sofrada kendini tamamıyla tabağındaki nefis yemeklere vermişti.

"Ağzına arada sırada küçük bir lokma atar, çiğner çiğner ve sonra da sanki ağzındaki, doktorun almak zorunda olduğunu söylediği bir ilaçmış gibi isteksizce yutar. Ama yine de sofrada olduğu sürenin çok büyük bir kısmını, sanki ona karşı bir komplo kurduklarından kuşkulanıyormuş gibi çatalıyla tabağındaki yiyecekleri eşeleyerek geçirir. Benim o kadar öfkelenmemin nedeninin korkunç bacaklarımla ilgili gerçeği duymaya katlanamadığım olduğunu düşünüyor. Ama bu saçmalık! Ben bacaklarımdan memnunum. Beni üzen, annemin bana bakınca yalnızca ama yalnızca bir dizi fiziksel kusur görmesi. Ve yalancılığı; beni üzen bu işte!"

"Anneniz dürüst değil mi?" diye sordu Poirot.

"Ah, o gerçekleri kabullenemiyor. Hatta sanki buna alerjisi var. Timmy ve beni mutlu görmek için *her şeyi* yapar –sanırım bunu annelik görevi olarak görüyor– ama ne zaman bir zerre bile olsa, acı bir gerçekle yüzleşmesi gerekse açıkça görüleni yadsımak için elinden geleni yapar. Dolayısıyla bana güzel olduğumu düşündüğünü söylese de ona *asla* inanmıyorum ve inanmayacağım. Bunu yapacağı yerde dürüstçe, açlıktan ölecek kadar rejim yapmamın çok hoşuna gideceğini söylese çok daha iyi olur. Ama o yalan söylüyor, beni bu halimle sevdiği konusunda yalan söylüyor ve böyle yapıp beni mutlu ettiğini sanarak kendini kandırıyor."

Ivy konuşurken dikkatli, düşünceli ve çözümleyiciydi; sesinde en ufak bir kızgınlık, kırgınlık yoktu. Poirot, onun annesinden de teyzesinden de daha mutlu ve istikrarlı bir kadın olduğunu düşündü.

"Gerçekleri yadsımaya çalışırsanız, olaylar farklı bir şekil alabiliyor. Bilmem annem size bana bir yelpaze armağan ettiği günden bahsetti mi?" Ivy güldü. "Yelpazenin üstünde koyu renk saçlı bir kadın resmi vardı, annem aynen şöyle demişti: 'Ivy, sana ne kadar benziyor, değil mi? Saçları, elbisesi...' Bu doğruydu, ama yelpazedeki kadının beli o zamana dek gördüğüm en ince beldi. Üstelik tam o sırada çok çarpıcı, kırmızı siyah bir elbiseyle bir dans partisine *gidecektim*, herhalde elbise bana pek yakışmıyordu, daha ince bir vücudum olsa çok daha fazla yakışabilirdi, ama bu umurumda bile değildi. Elbiseyi sevmiştim ve giydim de. Annem ise bunu kabullenemedi, çünkü elbise belimi vurguluyordu. Dolayısıyla bunu açık açık söyleyeceğine, üstü kapalı olarak anlatmak için o yelpazeyi armağan etti. Sanırım yelpazenin üstündeki kadına ba-

kıp, tersliği fark edeceğimi ve hemen fikrimi değiştirip, belimi vurgulamayan, beni daha ince gösteren bir giysi seçeceğimi düşünüyordu."

"Anneniz bana, size bir de bileklik armağan ettiğinden söz etti."

Ivy başıyla onayladı.

"Evet, büyükbabam öldükten sonra. Bilekliğe baktım ve ilk düşüncem yüzlerce kez denesem de elimden geçmeyeceği oldu. Annemindi ve ona uyacak şekilde yapılmıştı, benim yapımda birine uygun değildi. Ama sonra bilekliğin elimden *geçtiği* ortaya çıktı, ama yalnızca geçtiği, bileğimde iyi durduğunu söyleyemem. Geçenlerde taktım ama bir daha takacağımı sanmıyorum. Annemin en azından bir kez bileğimde görmesini istedim. Onun hâlâ, çok ince bir kız olduğum takdirde beni çok daha fazla seveceğini belli etmekle beni onarılamaz bir şekilde kırdığını düşünüp çok üzüldüğünü biliyorum. Onu bağışladığımı göstermek istemiştim. Farklı olmak, değişmek elinde değil. Ben de öfkeden kendimi kaybedip ona karşı çok kaba ve acımasız davrandım. Yelpaze de bileklik de onundu, sevdiği ve asla ayrılmak istemediği parçalar... tabii bana vermemiş olsaydı. Ama ben onu, bana ikinci el armağanlar vermekle ve benim için para harcamak bile istememekle suçladım."

Ivy pişman pişman gülümsedi.

"Ben annemden daha kusursuz bir insan değilim Mösyö Poirot. En yakınındaki ve en değer verdiğin kişinin kusursuz *olmadığını* kabul etmenin önemli olduğunu düşünüyorum. Her ne kadar insan bunu kabul edemese de, sonuçta insanlar kusursuz değil... Belki bunu kabul etmemek de... bir tür delilik."

Poirot da hiç kimsenin kusursuz olamayacağı konusunda hemfikirdi. Öte yandan, bir bilmece ve çözümü, tüm boşlukta kalmış ve karmaşık uçlar düzgün bir şekilde toparlandığında...

"Matmazel, büyükbabanızın vasiyetnamesini değiştirmek istediğini ve bunu yapamadan öldüğünü biliyor musunuz?"

"Hayır." Ivy'nin gözlerinde keskin bir bakış belirdi. "Nasıl bir değişiklik düşünüyormuş?"

"Avukat da anneniz de bana büyükbabanızın Matmazel Annabel'i vasiyetnamenin dışında bırakmayı, yani onu her şeyden mahrum etmeyi düşündüğünü söylediler."

"Neden böyle bir şey yapmak istemiş olabilir ki?" diye sordu Ivy. "Annabel teyze iyi kalpli, sevecen, özverili ve her anlamda çok iyi bir insandır. Onun gibi pek fazla insan yoktur. Örneğin ben her zaman iyi olduğumu söyleyemem. Ya siz Mösyö Poirot?"

"Olmaya çalışıyorum matmazel. Önemli olan bunu denemek."

"Ama... Bu çok anlamsız," diye mırıldandı Ivy. Düşünüyordu. "Bu doğru olamaz. Büyükbabam her zaman annemi yeğlerdi, ama hiçbir zaman bunu açık açık belli etmedi. O da benim gibi Annabel teyzenin hiç kimseyi kırıp incitmeyeceğini biliyordu. Bunu bilmesine rağmen büyükbabamın Annabel teyzeyi itici bulduğu için suçluluk hissettiğini düşünmüşümdür."

"Sormak istediğim bir şey daha vardı matmazel. Bu zor bir soru ve eğer sizi üzerse bunun için peşinen özür dilemek isterim."

"Ağaç dalları konusu mu?" diye sordu Ivy.

"Hayır. Merhum babanızla ilgili."

"Zavallı babam."

"Neden böyle dediniz?"

"Bilmiyorum. Annemin onu pek sevdiğini düşünmüyorum. Ah, tabii ki kusursuz eş rolü yapıyordu ve bunda başarılıydı, ama kalben öyle hissettiğini sanmıyorum. Annem en başından beri kendine karşı dürüst davranmış olsaydı belki babamı gerçekten de sevebilirdi. Bunun yerine ilişkilerini belirli bir saygı kalıbı içinde sürdürmeye devam etti. Kendisi ne düşünürse düşünsün babamı mutlu edecek şeyleri yapmaya, söylemeye çalıştı ve sonuçta bunlar onu mutlu etmeye yetmedi."

"Babanızı özellikle kandırdığı, aldattığı bir şey var mıydı?" diye sordu Poirot.

"Hayır, durum çok daha kötüydü. Günlük, sıradan yaşamları bir aldatmacadan başka bir şey değildi. Annem çok akıllı bir kadındır. Düzenli, planlı, zeki, yeteneklidir. Her şeyin kendi istediği gibi gelişeceğini varsayma eğilimindedir. Bu tavrı birçok kez yoluna çıkan engellerin yok olmasını sağlamıştır. Daha doğrusu babam öldüğünden beri öyle oldu. Babam en ufak şeylere bile çok üzülür, kendi kendini yerdi ve sürekli, başarılı olamayacakları için şunu ya da bunu denemeye kalkışmamaları gerektiğini söylerdi. Örneğin Combingham Malikânesi'nden ayrılmak ve kendi evlerini açmak konusunda. Annem istiyordu, ama babam istemiyordu bunu, tabii annem babamla aynı fikirdeymiş gibi davrandı. Bu arada annem eğer babamı zorlamayı ve onu üzmeyi göze alabilseydi her şeyin mükemmel olabileceğini çok iyi biliyordu. Babamı aptalca olumsuz yorumlar yapıp kendi kendini yemesine izin vereceğime onu yaşama daha olumlu bakmaya ikna edebilseydi her şey çok farklı olabilirdi. Bu yüzden babamın ölümünün onun için bir rahatlama olduğunu düşünüyorum."

"Bunu açıkça ifade etti mi?"

"Tanrım, tabii ki hayır. Bunu yapacağına ölmeyi yeğler. O gerçekten çok akıllıdır. Babam öldüğünden beri tüm sorumluluğun onda olmasından, bildiğini okumaktan ve her kararını uygulayabilmekten son derece mutlu, ama asla onun pozisyonundaki birçok kadının yapacağı gibi, 'Özgür olmak çok büyük rahatlık!' gibi bir şey söylemiyor ve söylemez de. Böyle bir şey annem için çok fazla açık sözlülük olurdu."

Ivy gülümsedi.

"Çok mu fazla konuşuyorum? Babam ile ilgili olarak bana sormak istediğiniz neydi? Size bunu yapma şansı bile vermedim."

"Babanızın ölümünden sonra ondan geliyormuş gibi görünen herhangi bir mektup aldınız mı?"

"Ölmüş babamdan mektup mu? Hayır. Asla. Neden sordunuz?"

Poirot başını salladı.

"Önemli değil. Benimle konuşmak için zaman ayırdığınız için çok teşekkürler matmazel. Çok aydınlatıcı bir görüşme oldu."

"Bence bu çok önemli," diye seslendi Ivy, kahvaltının hazır beklediği yemek salonuna doğru ilerleyen Poirot'nun arkasından. "Sizden gelen ilk mektuplar sizden değildi, şimdi de babamdan gelmiş olması olanaksız mektuplardan söz ediyorsunuz... Umarım bize bütün bunları açıklayabilirsiniz Mösyö Poirot. Bu tuhaf olayla ilgili en ufak, kafa karıştan ayrıntıyı bile öğrenmek istiyorum."

"Ben de öyle," diye mırıldandı Poirot yemek masasına otururken. "Ben de, hem de çok."

28. BÖLÜM

İnandırıcı Olmayan Bir İtiraf

Amirim kapıyı tıklattığında Scotland Yard'daki ofisimde, masamın başında oldukça zor bir bilmeceyi çözmeye çalışıyordum.

"Rahatsız ettiğim için bağışla," dedi gülümseyerek. "Seninle görüşmek isteyen Annabel Treadway adında bir hanımefendi var."

Rowland McCrodden ne Scotland Yard'ın ne de Hercule Poirot'nun, oğlunu cinayetle suçlamadığına ikna olduğundan beri amirim ılımlı, sağduyulu konuşmaya ve davranmaya başlamıştı.

"Hemen Bayan Treadway'le konuşabilirim," dedim.

Amirim onu küçük bir odaya aldıktan sonra kendisi kayboldu. Karşımdaki kadına baktım ve onun neden bana bir an trajik bir kaderin somutlaşmış örneği gibi göründüğünü merak ettim. Çok güçlü, sarsıcı bir duyguydu bu. Onun gelişiyle sanki bir anda oda kararmış, kedere boğulmuştu. Ama neden?

Ağlamıyordu, üzerinde yas giysileri yoktu. Bu tam bir bilmeceydi.

"İyi günler Bayan Treadway."

"Siz Edward Catchpool'sünüz, değil mi?"

"Bu doğru. Sizi yarın öğleden sonra Combingham Malikânesi'nde görmeyi bekliyordum. Buraya, Londra'ya gelmenizi hiç beklemiyordum."

"İtiraf etmem gereken bir şey var."

"Anlıyorum." Oturdum ve onu da aynı şeyi yapmaya davet ettim, ama ayakta kaldı.

"Büyükbabamı öldürdüm. Bunu yaparken yalnızdım."

"Bu doğru mu?"

"Evet." Kaşlarını çattı, kendisiyle gurur duyuyor gibiydi. "Benim dışımda üç kişi daha büyükbabamı öldürmekle suçlandıkları mektuplar aldılar, ama onlar suçsuz. Büyükbabamı ben öldürdüm."

"Barnabas Pandy'yi siz öldürdünüz. Bana söylemek istediğiniz bu mu?"

"Evet."

"Nasıl?"

Kaşlarını çattı. Düşündü.

"Bunu neden sorduğunuzu anlamıyorum."

"Çok basit. Barnabas Pandy'yi öldürdüğünüzü söylüyorsunuz. Ben de size nasıl diye soruyorum."

"Bildiğinizi sanıyordum. Banyo küvetinde boğuldu."

"Yani siz onu *boğmadığınızı* söylüyorsunuz?"

"Ben... Evet. Onu ben boğdum."

"Ama bu Hercule Poirot'ya anlattığınız öyküden çok farklı bir öykü."

Annabel Treadway yere baktı.

"Üzgünüm."

"Niçin? Büyükbabanızı öldürdüğünüz için mi? Poirot'ya yalan söylediğiniz için mi? Bana yalan söylediğiniz için mi? Hepsi için mi?"

"Lütfen bunu benim için olduğundan da zor bir hale getirmeyin müfettiş."

"Biraz önce cinayet işlediğinizi itiraf ettiniz Bayan Treadway. Ne umuyordunuz, bir fincan kakao ve sırtınızın sıvazlanmasını mı? Kız kardeşiniz ve yeğeniniz Hercule Poirot'ya sizin Bay Pandy'yi öldürmüş olamayacağınızı söylediler. Onların ifadelerine göre büyükbabanızın gürültü yapmamanız için üçünüzü uyardığı andan, Kingsbury'nin onu yaklaşık otuz dakika sonra ölü bulduğu ana kadar bir an bile ayrılmamışsınız."

"Yanılmış olmalılar. Üçümüz birlikte Ivy'nin yatak odasındaydık, ama ben birkaç dakikalığına odadan çıktım. Lenore ve Ivy unutmuş olmalı. Aradan haftalar geçtikten sonra yaşananları tam anımsamak çok zor olabilir."

"Anlıyorum. Büyükbabanızı öldürdüğünüz sırada ne giydiğinizi anımsıyor musunuz?"

"Ne giydiğimi mi?"

"Evet. Kız kardeşiniz Lenore üzerinizde nasıl bir giysi olduğunu tanımladı."

"Ben... ben... sarı beyaz çiçekli mavi bir elbise giymiştim." En azından bu kız kardeşinin ifadesiyle uyum içindeydi.

"Peki, bu elbise şimdi nerede?" diye sordum.

"Evde. Neden sanki herkes bana bu elbiseyi soruyor ki? Bunun ne önemi var? O elbiseyi büyükbabam öldüğünden beri hiç giymedim."

"Büyükbabanızın başını suyun altında tutmaya çalıştığınız sırada elbiseniz ıslanmış mıydı?" diye sordum.

Bayılacak gibiydi.

"Evet."

"Kız kardeşiniz Lenore, Poirot'ya elbisenizin tamamen kuru olduğunu söyledi."

"O... fark etmemiş olmalı."

"Peki ya size bu elbiseyi Jane Dockerill'in bulduğunu söylersem... Islak, selofana sarılmış bir halde ve Timothy Lavington'un okuldaki yatağının altına yapıştırılmış olarak."

Annabel Treadway'in yüzündeki şok gözden kaçacak gibi değildi.

"Bunu benim kafamı karıştırmak için yapıyorsunuz, değil mi? Özellikle yapıyorsunuz bunu."

"Bazı uyumsuzlukları göstererek sizi iyi prova ettiğiniz, asılsız öykünüzden vazgeçirmek için mi?"

"Sözlerimi çarpıtıyorsunuz. Lütfen itirafımı kabul eder misiniz?"

"Henüz değil. Elbiseyi yeğeninizin karyolasının altına yapıştırmadığınızdan emin misiniz? Birinin onu ıslak ve zeytinyağı kokulu bir halde bulacağından endişelenmediniz mi? Onu evden uzakta bir yere saklamak gibi parlak bir fikir sizden çıkmadı mı?"

Annabel bezgin bir halde, titreyerek, "İyi o zaman, evet, bütün bunları ben yaptım," dedi.

"İyi de size elbisenin Timothy'nin yatağının altında bulunduğunu söylememden önce elbisenizin evinizde olduğunu söylemiştiniz. Zaten işlediğiniz cinayeti itiraf ettiğinize göre niçin bunu gizleme gereği duyasınız ki? Bence buna hiç gerek yoktu."

"Önemli olan tek bir şey var müfettiş: Büyükbabamı ben öldürdüm. Mahkemede de bu konuda yeminli ifade verebilirim. Beni hemen tutuklayabilir, diğer suçlulara ne yapıyorsanız aynısını yapabilirsiniz. Ancak eksiksiz, itirafım karşılığında bana bir konuda söz vermelisiniz. Ben oradan gittikten sonra Hoppy'nin de Combingham Malikânesi'nde kalmasını istemiyorum. Ona düzgün bir şekilde bakılmayacaktır. Lütfen bana onu sevecek, bakımını uygun şekilde yapacak birini bulacağınıza söz verin."

Neşeyle, "Bunları yapmaya *siz* devam edebilirsiniz, onu sevin ve uygun şekilde bakın," dedim. "Sizin hiç kimseyi öldürmediğinizden eminim."

"Ama yaptım bunu. İncil'e el basıp yemin edebilirim."

"İncil'e mi? Eh! Peki, köpeğiniz Hopscotch'un yaşamı üzerine yemin eder misiniz?"

Annabel Treadway'in ağzı ince bir çizgi halini aldı. Gözleri yaşla doldu. Bir şey söylemedi.

"Peki Bayan Treadway, söyleyin bana! Büyükbabanızı *niçin* boğdunuz?"

"Buna yanıt vermek çok kolay." Gözlerinde de sesinde de büyük bir rahatlama görülüyordu. Gerçeği ya da en azından gerçeğin bir parçasını söyleyeceği gibi bir hisse kapıldım. "Büyükbabam hakkımda bir şey öğrenmişti. Beni mirasından mahrum etmeyi düşünüyordu. Vasiyetnamesini değiştirecekti."

"Ne öğrenmişti?"

"Bunu size *asla* söylemeyeceğim. Beni buna zorlayamazsınız."

"Haklısınız. Yapamam bunu."

"Beni cinayetten tutuklayacak mısınız?"

"Ben mi? Hayır. Bunu Mösyö Poirot ile konuşacağım, daha sonra belki bölgenizdeki polis karakolundan biri sizinle bağlantı kurar."

"Ama... Şimdi ben ne yapacağım? Yeniden eve dönmeyi beklemiyordum."

"Şey, korkarım bunu yapmanız gerekiyor, tabii gidecek başka bir yeriniz yoksa. Evinize gidip köpeğinizle ilgilenin ve bekleyin, belki sizi cinayet nedeniyle tutuklayacak biri çıkar. Öyle biri olacağını sanmıyorum, ama kim bilir, şansınız yaver gidebilir."

29. BÖLÜM

Beklenmeyen Bir Yılanbalığı

Aynı günün akşamı, evime döndüğümde kapısının açık olduğunu ve pansiyonun sahibesinin Bayan Blance Unsworth'ün patlamaya hazır bir durumda kapının önüne dikilmiş, beni beklediğini gördüm.

"Oh, hayır," diye mırıldandım kendi kendime.

Bir sağ ayağının bir sol ayağının üstünde sekiyor, kollarını sanki fırtınada savrulan bir ağacı taklit etmesi istenmiş gibi oraya buraya sallıyordu. Yoksa onu henüz fark etmediğimi mi düşünüyordu?

En içten gülümsememi takınmaya çalışarak seslendim.

"Merhaba Bayan Unsworth! Güzel bir akşam, değil mi?"

"Döndüğünüze sevindim," dedi. Ulaşabileceği mesafeye varmamla birlikte beni evin içine çekti. "Siz burada yokken bir beyefendi geldi. Gözüm hiç tutmadı, tuhaf biriydi. Çok insan tanıdım, ama o karşılaştığım hiç kimseye benzemiyordu."

"Ah!" dedim.

Bayan Unsworth'ün en iyi tarafı ona asla soru sormanız gerekmemesidir. Rastladığınız andan sonraki birkaç dakika içinde onu gördüğünüz son dakikadan bu yana tanık olduğu ya da karıştığı her olayı ve kafasından geçen her düşünceyi eksiksiz bir liste halinde sıralar. Böylece her şeyi öğrenmiş olursunuz.

"Burada aynen porselen bir biblo gibi durdu. Sanki biri onu kilden yapmış gibi, hareketsiz, anlamsız! Konuşurken yüzündeki tek bir kas bile hareket etmiyordu. Ama nazikti, hem de çok nazikti, sanki numara yapıyormuş gibi."

"Ah!" dedim yine.

"Onu gördüğüm ilk andan itibaren tuhaf bir duyguya kapıldım. 'Aptallık etme, Blanche,' dedim kendi kendime. 'Karşındaki düzgün giyimli, derli toplu, iyi ve nazik biri, belki biraz çekingen ama bunun için endişelenmeye hiç gerek yok. Bir centilmen. Keşke her erkek ziyaretçi bu kadar beyefendi ve kibar olsaydı.' Sonra bana, size vermem için bir paket uzattı. Paketin Müfettiş Edward Catchpool, için olduğunu söyledi, ben de daha fazla kurcalamadım. Çok kötü bir şey olmadığından eminim, ama yine de bilinmez, öyle değil mi? Bana biraz yamru yumru göründü."

"Paket nerede?" diye sordum.

"İlk bakışta adamın görüntüsünden hoşlanmadığım gibi o paketten de hoşlanmadığımı söylemem gerekiyor," diye üsteledi Bayan Unsworth. "Onu açmalı mısınız, bilemiyorum. Yerinizde olsam açmazdım."

"Benim için endişelenmenize hiç gerek yok Bayan Unsworth."

"Ama endişeleniyorum. Çok endişeleniyorum."

"Paket nerede?"

"Şey, oturma odasında, ama... Durun, bekleyin." Doğruca hole girmemi engellemek için önüme geçti. "Sizi uyarmadan onu açmanıza izin veremem. Daha sonra olan bir şey beni daha çok telaşlandırdı ve endişelendirdi. Öykünün tamamını dinlemelisiniz."

Yapmalı mıydım bunu? Sabretmek için elimden geleni yaptım.

"O beyefendiye adını sordum, ama beni duymazdan geldi. Sanki hiç sormamışım gibi davrandı! Kastettiğim de bu işte. Çok nazik davranmaya çalışıyordu, ama söyleyin bana gerçek bir centilmen, bir hanımefendinin böylesine haklı ve mantıklı bir sorusunu duymazdan gelir mi? Söylüyorum size, tuhaftı. Gözlerinde sinsi bir pırıltı vardı."

"Öyle olduğundan eminim."

"Tuhaf da bir gülümsemesi vardı, çokbilmiş, sinsi. Her gün rastladığınız türde bir gülümseme değildi bu. Sonra ağzını açtı ve şöyle dedi, ki bunu yaşamım boyunca hiç unutmayacağım. Şimdiye dek başıma gelen en tuhaf şeylerden biri bu! Aynen şöyle dedi. *'Müfettiş Catchpool'e beklenmedik yılanbalığının keyfekeder takıldığını* söyleyin.'"

"Ne?"

Blanche Unsworth ister istemez sözcükleri yineledi.

"Beklenmedik yılanbalığının keyfekeder takıldığını mı?" diye sordum.

"Tam olarak bu sözcükleri. Neyse, düşündüm. Böyle çirkin bir şekilde dalga geçtiğine göre benim de nazik ev sahibi olmamın hiçbir anlamı yoktu. 'Lütfen bana adınızı söyleyin,' dedim sert bir sesle ama yaptığı saçmalığı hoş karşılamadığımı anlamış olması gerekmesine rağmen umursamadı. Yal-

nızca aynı şeyi yineledi. "Beklenmedik yılanbalığı keyfekeder takılıyor.'"

"Paketi görmeliyim," dedim.

Neyse ki bu kez pansiyoncum yana çekilip, geçmeme izin verme lütfunda bulundu.

"Beklenmedik yılanbalığı keyfekeder takılıyor. Demek öyle! Ha ha!"

Bayan Unsworth sordu.

"Neden gülüyorsunuz? Bunun ne anlama geldiğini biliyor musunuz?"

"Bildiğimi sanıyorum, evet."

Ben paketi açarken geri çekildi, elleriyle ağzını kapadı ve yutkundu. Ancak paketin içindeki ortaya çıkınca hayranlıkla, "Bu... Bu bir daktilo," dedi.

"Bir kâğıda ihtiyacım var," dedim. "Haklı olup olmadığımı anlamak için bunu test ettikten hemen sonra açıklayacağım."

"Kâğıt mı? Şey, eminim, ben... Tabii, sorun değil, ama..."

"Lütfen bana bir kâğıt getirebilir misiniz?"

Bir saniye sonra kâğıdı makineye takıyordum. Bayan Unsworth de hemen arkamda duruyordu.

Yazdım.

"Beklenmedik yılanbalığı keyfekeder takılıyor." Neşeli bir müzikhol şarkısının ilk mısrası gibi bir şeydi. İzleyen mısranın şöyle olabileceğini düşündüm ve bunu da daktiloyla yazdım.

"Bir tekerleğin yanına diz çöküyor?"

"Bu yılanbalığı da kim?" diye sordu Bayan Unsworth. "Ve neden tekerleğin yanına diz çöküyor."

Kâğıdı daktilodan çıkarıp yaratıcılığımın sonucuna baktım.

"Evet!" dedim.

"Eğer bana neler olup bittiğini anlatmazsanız bu gece bir an bile gözümü kapatamam, uyku yok bana," dedi Bayan Unsworth tehditkâr bir havada.

"Bir süredir Poirot ve ben bir daktilonun peşindeydik, belirli bir daktilonun. O daktilo bu işte. 'e' harfi bozuk. Yakından bakın." Ona kâğıdı uzattım.

"Ama... ama bunun yılanbalığıyla ne ilgisi var?" diye sordu.

"Bu daktiloyu buraya her kim gönderdiyse bunu özellikle çok sayıda 'e' harfinin bulunduğu bir cümleyi yazarak test etmemi istiyordu. Önemli olan buydu, teker mi keyfekeder mi, bu önemli değil. Bunlar gerçek değil, anlamsız. Önemli olan bunu buraya getiren o yabancı kim ve bu daktilo kimin?"

Bu yeni gelişmeyi bildirdiğim zaman Poirot'nun ne kadar sevineceğini düşünüyordum, ama aslında bunun bizi bir adım bile öteye götürmediğini hemen anlamış olmam gerekirdi; tabii aptalın teki olmasaydım.

"Sanırım daktiloyu buraya getiren sahibi değil yalnızca bir kuryeydi," dedim Blanche Unsworth'e. "Dolayısıyla bizim asıl ihtiyacımız olan onun adı değil onu buraya getirenin adı."

Daha sonra izin isteyip yukarı odama çıktım, yatağıma uzandım. Kendimi sözü geçen yılanbalığı gibi perişan hissediyordum. Biri benimle alay ediyordu; dikkatimi kendi çaresizliğime çekmek için her çareye başvuran biri: "İşte peşinde olduğun daktilo bu. Şimdi tek yapacağın bunun nereden gel-

diğini bulmak! Yapamazsın değil mi? Asla da yapamayacaksın, çünkü ben senden daha zekiyim."

Sanki bir yılanın tıslamasından farksız bir sesle bu sözcüklerin söylendiğini duyuyordum.

Konuştuğum insanın beni duyabilme şansı yoktu ama, "Benden daha zeki olabilirsin," dedim. "Ama Hercule Poirot'dan daha zeki olduğunu hiç sanmıyorum.

30. BÖLÜM

Üç Çeyreğin Sırrı

Ertesi gün kötü hava şartlarına rağmen Rowland McCrodden ile birlikte Combingham Malikânesi'ne gittim. Hiç hoş bir yolculuk değildi. Poirot, ben ve McCrodden birlikteyken yolculuğun büyük bir kısmının neden çok rahat ve akıcı geçtiğini; buna karşın Poirot yokken McCrodden ile neden doğal, samimi olamadığımızı ve en azından onun tarafından terslenmeden neden konuşamadığımızı düşünmekle geçirdim.

Combingham Malikânesi'nin kişiliksiz, kurumsal bir ön cephesi vardı. Oldukça eski bir yapı olduğu açıkça anlaşılmasına rağmen, çevresindeki olağanüstü doğanın ortasına temel atılmadan yapılmış, geçici olarak konumlandırılmış gibi bir havası vardı. Bir gün sonra, Barnabas Pandy'nin ölümünü çevreleyen anlaşılmaz gizemle şu ya da bu şekilde ilgisi olan herkesin Poirot'nun isteği üzerine burada toplanacağını düşünmek bile bana tuhaf geliyordu.

Bardaktan boşanırcasına yağan yağmura rağmen malikânenin ön kapısını yarı açık bulduk. Bu koşullarda seramik

karo döşeli girişin bir kısmının ıslak olması ve bu suya bir miktar da çamur karışması hiç sürpriz değildi. Aklıma ilk gelen, Poirot'nun zarif ayakkabıları ve bundan dolayı yaşadığı işkence oldu. Holün çeşitli yerlerinde çamurlu pati izleri vardı – Hopscotch'un el emeği diye düşündüm ya da pati emeği... Kendi kendime gülümsedim.

Bizi karşılayan olmadı. McCrodden yüzünde hoşnutsuz bir ifadeyle bana döndü. Tam yakınmaya başlayacaktı ki ayaklarını sürüyen birinin sesini duyduk. Karşımızdaki tonozlu koridorda yaşlıca bir adam belirmişti ve yavaş yavaş bize yaklaşıyordu.

"İçeri girebildiğinizi görüyorum beyler," dedi. "Adım Kingsbury. İzninizle şapkalarınızı ve paltolarınızı alayım ve daha sonra da size odalarınızı göstereyim. Her ikinizinki de güzel odalar. Cephesi doğru, memnun kalacağınızı sanıyorum. Ah, bu arada Bay Porrott her ikinizin de Mösyö Pandy'nin çalışma odasında kendisine katılmanızı istedi."

Daha da yaklaştığında adamın titrediğini fark ettim. Yine de bizi merdivenlere doğru davet etmeden önce ön kapıyı kapamak gibi bir girişimde bulunmadı.

Bana ayrılan yatak odası çok büyük, sade, konforsuz ve soğuktu. Yatakta yamru yumru bir döşek ve yastık vardı: Umut kırıcı bir birleşim! Pencerelere vuran yağmur durduğu takdirde manzaranın çok güzel olma potansiyeli yüksekti.

Kingsbury bize "Mösyö Pandy'nin çalışma odası" diyerek tanımladığı odayı nasıl bulacağımızı anlatmıştı. Aşağı inebilecek duruma gelince benimkinin hemen yanında olan McCrodden'in odasının kapısını tıklattım. Yatak odasının hoşuna gidip gitmediğini sorduğumda, soğuk bir ifadeyle, "Bir yatak ve lavabo var, benim tek beklentim de bu zaten,"

diye yanıt verdi. Bu çok açık ima daha fazlasını ancak şımarık, yozlaşmış birinin umacağı anlamına geliyordu.

Poirot'yu çalışma odasında yüksek arkalıklı deri bir berjer koltukta otururken bulduk. Omzunda turuncu, kahverengi ve siyah çizgili bir battaniye vardı. Ihlamur içiyordu. İçeri girer girmez kokusunu almıştım. Şimdi fincandan yükselen buharı da görebiliyordum.

"Catchpool!" dedi beni görünce büyük bir ıstırapla. "Siz İngilizlerin ne sorunu olduğunu hiç anlayamıyorum. Bu oda en az dışarısı kadar soğuk."

"Haklısın. Bu ev duvarlarıyla ve çatısıyla buzuldan farksız."

McCrodden hışımla, "Siz ikiniz dedikoduyu artık bırakacak mısınız?" dedi. "Bu da ne Poirot?"

Masanın üzerinde yazılı kısmı kapalı duran bir kâğıdı işaret etti. Eğer Kingsbury orada olsa hiç kuşkusuz bu masayı da "Bay Pandy'nin yazı masası" olarak adlandırırdı.

"Hımm!" dedi Poirot kâğıda bakarak. "Her şey zamanı gelince *mon ami*, zamanı gelince."

"Peki ya o kahverengi kesekâğıdının içinde ne var?"

"Sorularınızı yanıtlayacağım *bientât*.[1] Ama önce... Çok üzgünüm dostum, ama bu çok kötü ve üzücü bir haber olsa da sizi bu konuda bilgilendirmek benim görevim. Lütfen oturur musunuz?"

"Üzücü, kötü..." Bir anda McCrodden'in rengi soldu. "John mu?"

"*Non, non.* John kesinlikle iyi. Sağlıklı."

"Peki, öyleyse ne? Söylesenize."

(1) Yakında.

"Konu *la pauvre*[1] Matmazel Mason. Emerald Mason."

"Bununla ne ilgisi var ki? Onu buraya davet etmediniz, değil mi? Poirot, eğer onu da çağırdıysanız yumruğu..."

"Lütfen, *mon ami*." Poirot parmağını dudağına götürdü. "Sizden sakin olmanızı isteyeceğim."

"Allah aşkına söyleyin bana." McCrodden haykırdı. "Bayan Mason yine ne yaptı?"

"Çok kötü bir araba kazası geçirmiş. Bayan Mason arabadaymış ve... sonra birden hiç beklenmedik bir şekilde bir at yola fırlamış..."

"Bir at mı?" dedim.

"Evet Catchpool, bir at. Lütfen sözümü kesme. Başka kimse yaralanmamış ama zavallı Bayan Mason... Ah! *C'est vrainment dommage*!"[2]

"Yani Bayan Mason'ın öldüğünü mü söylüyorsunuz?" diye sordu McCrodden.

"Hayır dostum. Ama ölseydi belki onun için çok daha iyi olurdu. Genç bir kadın, önünde upuzun bir yaşam ve..."

"Poirot, senden bana hemen her şeyi anlatmanı istiyorum," diye haykırdı McCrodden. Yüzü pancar gibi kızarmıştı.

"Elbette. Elbette. İki bacağını da kaybetmek üzere."

"*Ne*?" McCrodden feryat etti.

"Tanrım!" dedim. "Bu korkunç."

"Şu anda iki bacağın da kesileceği bir ameliyat yapılıyor. Birini bile kurtarmak mümkün olmadı. Çok fazla hasar görmüş."

(1) Zavallı.
(2) Bu korkunç bir durum.

McCrodden mendilini çıkararak alnında biriken terleri sildi. Bir şey söylemedi. Yalnızca birkaç kez ardı ardına başını salladı.

"Bu..." dedi neden sonra. "Bu... bu... inanılmaz... Çok korkunç... kelimelerle anlatılacak şey değil... İnanamıyorum. *Her iki* bacağı da mı?"

"Evet, iki bacağı da."

"Hemen bir şey yapmalıyız... Şirket ihtiyacı olan her şeyi sağlamalı. Sonra çiçek. Bir sepet meyve. Ve lanet olsun, tabii ki para! Ne kadar gerekiyorsa, olabilecek en iyi tıbbi destek sağlanmalı. Böyle kazalardan sonra insanları yaşama döndüren, onlara destek olan uzmanlar olmalı..." McCrodden'in ağzı çarpıldı. Yüzündeki pembelik kaybolmuştu. Hatta teninin şeffaf bir hal aldığı bile söylenebilirdi. "İşe dönebilecek mi? Eğer gelmezse onu öldürürüm. Gelecektir. O işini sever."

Poirot, "Mösyö McCrodden," dedi. "Çok üzgünüm. Bu genç bayandan hiç hoşlanmadığınızı biliyorum, ama yine de bu sizin için çok büyük bir şok olmalı."

Rowland McCrodden ağır ağır en yakındaki sandalyeye gitti ve oturdu. Elleriyle yüzünü kapadı. Aynı anda Poirot bana dönerek göz kırptı.

Şaşkınlık içinde ona baktım. Bir kez daha göz kırptı. Güçlü bir inanamama duygusuyla sarsıldım. Bu gerçekten olabilir miydi?

Çok daha şaşkın, sorgulayan bir yüz ifadesiyle baktım ona. Poirot, bana McCrodden'e yalan söylediğini mi işaret etmeye çalışıyordu? Bayan Mason tamamen sağlıklıydı, bacakları yerli yerindeydi ve kimse onları kesmeye filan çalışmıyordu, öyle miydi yoksa? Eğer öyleyse, Poirot neyin peşindeydi?

Acaba konuşmalı mıydım? Acaba McCrodden'e, "Poirot bana iki kez göz kırptı, sanırım sizinle dalga geçiyor," desem ne olurdu? Acaba şu koşullarda bu kullanılacak doğru terim miydi?

"*Mon ami*. Odanıza çekilmek ister miydiniz?" diye Poirot sordu. "Kendinizi devam edecek kadar iyi hissetmiyorsanız Catchpool ve ben devam edebiliriz."

"Devam etmek mi? Neye? Pardon, ben... Bu korkunç haber kafamı karıştırdı da."

Poirot, "Anlıyorum," dedi.

"Catchpool, çok üzgünüm, özür dilerim," dedi McCrodden neredeyse duyulamayacak kadar kısık bir sesle.

"Ne için?" diye sordum.

"Bugün size çok kötü, çekilmez bir yol arkadaşı olduğum için. Bana katlandığınız için siz bir meleksiniz. Size karşı insafsızca davrandım ve siz bunu asla hak etmediniz. Lütfen en samimi özürlerimi kabul edin."

"Elbette," dedim. "Ben unuttum bile."

Poirot araya girerek, "Beyler, konuşmamız gereken çok şey var," dedi. "Mösyö McCrodden, bana bu kâğıdı sormuştunuz. Eğer istiyorsanız şimdi bakabilirsiniz ona. Siz de öyle Catchpool, dostumuz bunu yapamayacak kadar üzgün olabilir."

"Çok bitkin görünüyor," dedim. "Sizce de öyle değil mi?"

Poirot gülümsedi. Artık Emerald Mason'ın bacaklarının kesilmesi gibi bir tehlikenin olmadığından kesinlikle emindim. Kendime kızıyordum. Beni, McCrodden'e aldatıldığını söylemekten alıkoyacak bir şey yoktu; iyi de neden konuşmuyordum? Bunu yapacağım yerde, sanki o bir Tanrı'ymış gibi Poirot'nun büyük planına güvenerek hiçbir şey söylemedim.

Yazı masasına gittim, kâğıdı aldım ve döndürdüm. Kâğıda daktilo ile yalnızca tek bir cümle yazılmıştı.

"Beklenmedik yılanbalığı keyfekeder takılıyor."

"Lanet olsun..." diye mırıldandım.

Poirot gülmeye başladı.

"Daktiloyu bana gönderen *sendin*," dedim.

"Ah! *Oui, c'etait*[1] Poirot! George'tan onu sana ulaştırmasını istedim ve neler söyleyeceğinin talimatını verdim. Rolünü başarıyla yerine getirdi. Bayan Unsworth'e de yılanbalığı mesajını verdi."

"Bu kadar oyun yeter Poirot. Neden bana doğrudan daktiloyu bulduğunuzu söylemedin ki?"

"Binlerce kez özür dilerim, *mon cher*. Poirot da zaman zaman yaramazlık yapmak isteyebiliyor."

"Onu nerede buldun?"

"Yılanbalığını nerede mi buldum? Burada Combingham Malikânesi'nde. Lütfen bir şey söyleme Catchpool. Hiç kimse bir daktilonun kayıp olduğunun farkında değil."

"Öyleyse... Sizin imzanızla gönderilen dört mektup burada mı yazıldı?" dedim.

"Evet, mektupların yazıldığı yer burası."

"İyi de kim yazmış?"

"Sorun da bu zaten. Şüphelendiğim biri var ama hepsi bu kadar, haklı olduğumu kanıtlayamam. Kesin bilgi..." İç çekti. "Çok çabalamama rağmen ele geçiremedim."

"Yarın saat ikide her şeyi açıklayacağına söz vermemiş miydin?" diye anımsattım.

"Evet. Poirot için zaman ilerliyor." Bu düşünce onu mutlu etmişçesine gülümsedi ve ekledi. "Düşünün bir, Poirot kendi-

(1) Evet.

ni çok gülünç bir duruma düşürüyor olabilir mi? Hayır, bunu yapıyor olamaz. Ününü düşünmek zorunda. Saygın adını, namını korumak zorunda; muhteşem Hercule Poirot adını! Öyleyse, yapılacak tek bir şey var. Bu gizem yarın öğleden sonra saat ikiden önce muhakkak çözülmeli. Çok yaklaştım dostlar... Çok yaklaştım. Bunu hissediyorum." Başını işaret etti. "Küçük gri hücrelerim iş başında. Zaman ilerliyor... bu, insana enerji veriyor Catchpool. Beni canlandırıyor, bana ilham veriyor. Hiç endişelenme. Her şey iyi olacak."

"Endişelenmiyorum," dedim. "Ben hiç kimseye bir söz vermedim. Yalnızca *size* artık endişelenmeniz gerektiğini anımsatmak istedim."

"Çok hoş, keyifli bir durum bu Catchpool."

"Kesekâğıdında ne var?" diye sordum.

"Ah, evet kesekâğıdı," dedi Poirot. "Şimdi onu da açmanın zamanı geldi. Ama öncesinde bir şeyi itiraf etmeliyim. Mösyö McCrodden, hâlâ konuşamayacak kadar kötü durumda olduğunuzu görüyorum, lütfen size söyleyeceklerimi dinleyin ve bana kızmayın. Size Matmazel Mason'la ile ilgili anlattığım öykü, bacaklarını kaybedeceği, doğru değildi."

McCrodden'in ağzı açık kaldı.

"Değil mi? *Doğru* değil mi?"

"Kesinlikle hayır. Doğru olan tek bir noktası bile yok. Bildiğim kadarıyla bu genç bayan talihsiz bir kaza filan geçirmedi ve her iki bacağı da hâlâ yerli yerinde."

"Ama sen... sen dedin ki... Poirot, *neden*?"

McCrodden'in kızmaması bana çok tuhaf geldi. Kızmaktan çok tuhaf bir şekilde kendinden geçmiş gibiydi. Gözleri donuktu.

"Bunu ve daha birçok şeyi yarınki toplantıda açıklayacağım, *mon ami*. Bu küçük öyküyle sizi üzdüğüm için çok özür dilerim. Açıklamam gerekirse, tek diyebileceğim bunun gerekli olduğu. Şimdi farkında olmayabilirsiniz ama bana çok yardımcı oldunuz."

McCrodden delgın dalgın başını salladı.

Poirot masaya gitti. Kesekâğıdından her ne çıkardıysa kâğıdın hışırdadığını duydum. Sonra bize döndü ve kesekâğıdından ne aldığını gördük.

"Ama bu..." diye söze başladıysam da devam etmedim. McCrodden ise gülmeye başladı.

Kesekâğıdından üzerinde bir dilim vitray kekle mavi beyaz desenli bir porselen tabak çıktı.

"Evet, işte bu, Matmazel Fee'nin vitray keki. Bir dilim. İhtiyacım olan bu!"

McCrodden bir kahkaha atarak, "Akşam yemeğine kadar kıt kanaat doymak için mi?" diye sordu. Büyük bir değişim geçirmiş gibiydi. Bu belki bir rastlantıydı, ama belki de bilinçli bir şekilde tasarlanmıştı. Her iki halde de bunun sorumlusu Poirot'ydu.

"Mide için değil ama küçük gri hücreler için evet," dedi Poirot gülerek. "Evet, sevgili dostlarım, *bu küçük kek diliminde Barnabas Pandy'yi kimin öldürdüğünün çözümü saklı.*"

"Tanrım, bu ne korkunç bir ev!" diye haykırdı Eustace Campbell-Brown, yanında Sylvia Rule ve Mildred'le onları Combingham Malikânesi'ne getiren arabadan inerken. Evin dış cephesine baktı.

"İnsan burada nasıl *yaşar* ki? Şuna bakın. Bunu bir servet karşılığında satabileceklerini ve Londra, Paris, New York'ta

istedikleri gibi gösterişli, şık, iyi döşenmiş, donanımlı daireyi alabileceklerini düşünmek bile..."

Mildred, "Ben o kadar da kötü olduğunu düşünmüyorum," dedi.

"Ben de öyle," diyerek Sylvia Rule de ona katıldı. "Haklısın Mildred. Hatta burası oldukça güzel ve gösterişli bir yapı. Eustace ne dediğini bilmiyor. Yalnızca cehaletini sergiliyor."

Mildred, annesine baktı, sonra da nişanlısına. Sonra tek bir sözcük bile etmeden eve doğru yürümeye başladı. Sylvia ve Eustace onun açık kapıdan içeri girmesini izlediler.

Eustace, "Ateşkes önerebilir miyim," dedi. "En azından Londra'ya dönünceye kadar."

Sylvia geriye döndü.

"Eğer evin göz alıcı olduğunu düşünüyorsam, düşündüğümü açıkça söylememden daha doğal bir şey olamaz."

"Bir kez daha Mildred'i yanından uzaklaştırmak canını sıkmıyor mu? Böyle yapmakla çekilmez olduğunun farkındasın değil misin?" Eustace, kadının ellerini tuttu. "Bu benim hatamdı. Eğer sen de aynı şeyi kabul edersen düşmanca yorumlar yapmayı, sözler söylemeyi bırakabilirim. Ne dersin? Kendimizi değil Mildred'i düşünmeliyiz. Sen ve ben bu küçük savaştan zevk alıyor olabiliriz, ama onun buna daha fazla katlanabileceğini sanmıyorum."

"Bana katil dedin," diye anımsattı Sylvia.

"Bunu söylememeliydim. Çok özür dilerim."

"Gerçekten buna inanıyor musun? Bana dürüstçe yanıt ver."

"Üzgün olduğumu söyledim."

"Ama kastettiğin bu değil. Başkalarının, benim gibi kadınların ıstıraplarını, çektikleri çileleri anlamıyorsun. Asla anlayışlı biri değilsin, sen bir şeytansın."

"Eteğindeki taşları döktüğüne göre, artık ateşkese ne dersin?"

"İyi tamam. Combingham'da olduğumuz sürece elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışacağım."

"Teşekkürler. Ben de."

Birlikte eve girdiler. Mildred'i holde tek başına beklerken buldular. Kız ikisini görünce bir an ürktü, başını öne eğdi ve sessizce en sevdiği şarkılardan birini mırıldanmaya başladı.

"Sevdiğim delikanlı yukarıda galeride..."

Elleri iki yana açıldı. Uçmak ister gibi görünüyordu.

Eustace düşünüyordu. "Onu Sylvia'nın etkisinden uzaklaştırmalıyım yoksa bu gidişle ikimiz de delireceğiz."

Mildred titrek sesiyle şarkıyı sürdürüyordu:

"Şimdi, eğer çok zengin bir düşes olsaydım,
Bütün paramı benimle evlenecek delikanlıya verirdim.
Ama tek kuruşum bile yok.
Öyleyse aşkımızla ve öpücüklerimizle yaşayacağız.
Ve ağaçlardaki kuşlar kadar mutlu olacağız.
Sevdiğim delikanlı yukarıda galeride..."

"Biri şarkı söylüyor. Duyuyor musunuz?" dedi McCrodden. "Eminim biri şarkı söylüyor."

"Poirot, nasıl olur da bir dilim kek çözümlenememiş bir cinayetin çözümü olabilir?" diye sordum.

"Çünkü bu tam bir dilim: bölünmemiş, el değmemiş, eksiksiz. Dörde ayrılmamış. Bir süredir *Üç Çeyreğin Gizemi* diye düşündüğüm şeyin çözümü. Tabii eğer..."

Poirot keke doğru uzandı, cebinden küçük bir bıçak çıkardı ve sol üst köşedeki sarı kare parçayı kesip ayırdı. Parçayı dilimden uzaklaştırarak tabağın kenarına itti.

"Tabii eğer olay *bu* değilse," dedi. "Ama ben olduğunu sanmıyorum. Hayır, buna hiçbir şekilde inanmıyorum."

Sarı kare parçayı yeniden eski, orijinal yerine doğru itti ve böylece parça diğer çeyreklerle bir bütün oluşturdu.

"Bir çeyreğin ayrı olmadığını, diğer üç çeyrekle bağlantılı olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordum. "Bunun anlamı, cinayetle suçlandıkları mektuplar alan dört kişinin birbirlerini tanıdıkları mı?"

"*Non mon ami.* Tam olarak değil."

"John hiçbirini tanımıyor," dedi Rowland McCrodden. "Bana öyle söyledi ve ona inanıyorum."

"Peki, o zaman Poirot çözümün bütün halindeki, bölünmemiş kek dilimi olduğunu söylerken ne kastediyor?"

İkimiz birlikte merakla Poirot'ya baktık. Anlaşılmaz bir biçimde gülümsedi.

McCrodden birden haykırdı.

"Durun! Ne kastettiğini bildiğimi sanıyorum..."

"Ama ben onun nerede olabileceğini bilmiyorum," dedi Hugo Dockerill panik içinde. "Yani her yerde *olabilir,* demek istiyorum. Tek bildiğim burada olmadığı ve çok geç kaldığımız. Aman Tanrım!"

"Hugo!" dedi karısı nazikçe. "Sakin ol. Combingham'da bizim akşam mı, gece yarısı mı oraya vardığımızla ilgilenen yok. Yarınki toplantı için zamanında orada olduğumuz sürece sorun yok. Önemli olan bu."

"Kendimi daha iyi hissetmeme yardımcı olduğun için teşekkürler sevgili Jane. Bu gecikme yüzünden bana, göründüğünden çok daha kızgın olduğunu biliyorum."

"Kızgın değilim Hugo." Jane, kocasının elini tuttu. "Anlamak isterdim, hepsi bu: Senin gibi biri olmak nasıl bir şey, senin gibi düşünmek ve... bunu sürdürmek. Düşünemiyorum bile. Yalnızca bir mektubu postaya vermek için üç kez postaneye gitmek zorunda kalmak nasıl bir şey anlayamıyorum, üstelik de ilk ikisinde mektubu evde unutarak. Ben öyle bir şeyi asla yapmam, dolayısıyla bunun nasıl mümkün olabileceğini anlamam da çok zor."

"Neyse, sonunda postaya verildi ya. Asıl sorun olan mektup değil benim kahrolası şapkam. Nereye gitmiş olabilir ki?"

"Niçin başka bir şapka takmıyorsun?"

"O şapkayı takmak istiyorum. Yani bulamadığımız, burada olmayan *o şapkayı*."

"Daha biraz önce elinde olduğunu söyledin."

"Evet, bundan eminim."

"İyi öyleyse. Birkaç dakika önce odadan çıktığında nereye gittin?"

"Yalnızca salona."

"O zaman şapka salonda olabilir mi?"

Hugo yeniden kaşlarını çatıp düşündü. Sonra birden yüzünde büyük bir sevinç ifadesi belirdi.

"Olabilir. Gidip bakayım."

Birkaç dakika sonra geri döndüğünde şapka elindeydi.

"Yöntemin işe yaradı sevgili Jane. Sen bir tanesin, muhteşemsin. Haydi. Gidiyor muyuz?"

Jane Dockerill iç çekti.

"Gitmeliyiz, ama sence de şapkan ve kapıda bekleyen çantalar dışında yanımıza almamız gereken bir şey yok mu?"

"Hayır. Her şeyi aldım. Her şey çantada. Başka neye ihtiyacımız olabilir ki?"

"Timoti Lavington ve Freddie Rule!" Jane başını sallayarak gülümsedi. "Gidip onları bulayım mı?"

"Evet sevgilim. Bunu benden çok daha iyi yapacağından eminim."

"Öyle mi dersin Hugo?"

"Evet, öyle değil mi sevgilim?"

"Ben burada olmadığım sürece şapkayı elinde tut, olur mu? Yeniden kaybetmeni istemem."

"Kesinlikle. Bir an bile gözümün önünden uzaklaştırmayacağım."

Rowland McCrodden, "Eğer haklıysam, kastettiğiniz şu," dedi. "Birbirini tanıyan, o mektupları alan dört kişi, yani cinayetle suçlananlar değil. Bu dört kişinin hepsinin Barnabas Pandy'yi tanımadıkları da kesin. Demek istediğiniz, bu kişilerin mektupları yazanı tanıdıkları, öyle değil mi?"

"Evet, haklısınız," dedi Poirot.

McCrodden şaşırmış görünüyordu.

"Gerçekten mi? Bunu beklemiyordum. Bu yalnızca bir tahmindi."

"İyi bir tahmin. En azından... Haklı olduğunuzdan emin gibiyim. Ama hâlâ yanıtını almam gereken çok önemli bir soru var ve bunun için de Londra'ya gitmem gerekiyor."

"Londra'ya mı? Ama herkes buraya geliyor," diye haykırdım. "Onları buraya getiren *sizsiniz*."

"Ve ben dönene dek de burada kalmalılar. Lütfen paniğe kapılma *mon cher* Catchpool. Yarın saat ikideki toplantı için tam zamanında burada olacağım."

"İyi de nereye gidiyorsunuz?"

"Öyle olmalı... Peter Vout mu?" diye sordu Rowland McCrodden.

"Dahice bir tahmin daha!" dedi Poirot, alkışladı.

"Pek değil," dedi McCrodden alçakgönüllülükle. "Vout Combingham'da olmayan ama her şeyi bilebilecek tek kişi."

"Büyük olasılıkla yarın ona soracağım sorunun yanıtını da bilecektir," dedi Poirot. "Bunu bilmiyor olamaz. Daha sonra resmin eksiksiz olarak ortaya çıkacağını umuyorum, üstelik tam zamanında."

John McCrodden Combingham Malikânesi'ne vardığında ön kapıyı sonuna kadar açık buldu. İçeri girdi. Hol ıslak ve çamurluydu. Merdivenin başında sahipsiz valizler duruyordu; şimdiye dek gördüğü valizlerden en az üç kat büyük valizler...

"Merhaba!" diye seslendi. "Merhaba. Kimse yok mu?"

Kimse görünmediği gibi sorusuna yanıt veren de olmadı. Aslında John'un bu devasa, soğuk, mezardan farksız evde yalnız olmaktan, odalardan birinde şömineyi yakıp yalnız ve huzurlu bir gece geçirmekten daha fazla hoşuna gidebilecek bir şey yoktu, ama bunun bir hayalden öte bir şey olamayacağının bilincindeydi. Hiç kuşkusuz birazdan buradaki yapmacık, sosyetik tiplerden biri görünecekti. Onlardan hiç hoşlanmayacağından emindi.

Yiyecek bir şeyler bulmak ve kendine sıcak bir fincan çay yapmak için mutfağı aramaya koyuldu. Tam koridoru yarılamıştı ki hemen sağındaki kapı açıldı ve biri göründü.

John, kapıya doğru dönerken, "Ben John Mc..." diye konuşmaya başladığı anda birden adını bile söyleyemeyecek şekilde soluksuz kaldı.

Hayır. *Bu olamazdı.* Kalbi böylesine şiddetle çarparken doğru dürüst düşünmesi olanaksızdı.

Hayır olamazdı. Ama öyleydi işte.

"Merhaba John."

"Sen... O *sensin*," diyebildi sadece.

DÖRDÜNCÜ ÇEYREK

31. BÖLÜM

Bay Porrott İçin Bir Not

Freddie Rull o gece Combingham Malikânesi'nde çok şey öğrenmişti; aslında okulda öğrendiğinden çok daha fazlasını. Öğretmenler, onlara gereken tüm bilgileri vermek için ellerinden geleni yapıyorlardı; ama geçmişte yaşanmış bir olayı ya da çok önceden ölmüş birinin zamanında neler konuştuğunu, ne işe yaradığını kendi başınıza keşfetmek başka bir şeydi. Ve bu durum; havasız, genellikle sessiz bir sınıfın dışında, günlük hayatın içinde yaşanıyorsa öğrendiği ne olursa olsun insanda çok daha derin izler bırakabiliyordu. Freddie, Timothy'nin evindeyken aldığı iki derste öğrendiklerini asla unutamayacağını düşünüyordu: Bunlardan birincisi kişinin mutlaka bir dosta ihtiyacı olduğuydu.

Mucizevi bir şekilde Timothy de Freddie ile aynı düşüncedeydi. İki çocuk keyif içinde bahçede koşuşturuyor, saklambaç oynuyor, aşçının olmadığı zamanlarda mutfaktan yemek aşırıyor, yaşlı aptal Dockerill ve evdeki diğer kişilerle dalga geçiyorlardı: Bir adım daha atsa parçalanıp un ufak olacak-

mış gibi görünen fosil uşak; Timothy ve Freddie'nin "Bıyıklı Yumurta" adını taktıkları, kıvırcık gri saçları ve yeryüzünün en geniş alnıyla müzedeki büstlere benzeyen Belçikalı adam.

"İnsanlar gerçekten de çok tuhaf, öyle değil mi Freddie?" dedi Timothy o sabah. "Özellikle de birçoğu aynı yerde toplanınca, yani aynen şimdi burada olduğu gibi tabii okulda da böyle; fark ettiğim bu. Ben genelde insanlar hakkında pek fazla düşünmem. *Ama sen* farklısın Freddie. Sanırım ben de farklıyım. Annabel teyzemi, Ivy'yi ve babamı seviyorum..." Timothy tam bu noktada sustu, sanki babasıyla ilgili onu sıkan bir şey düşünüyordu.

"Peki ya annen ve Turville'deki arkadaşların?"

"Annem için iyi düşünmeye çalışıyorum." dedi Timothy, iç çekti. "Turville'deki arkadaşlarıma gelince, hiçbirini sevmiyorum. Hepsi sıkıcı, kalın kafalı sersemler."

"Öyleyse..."

"Neden onlarla arkadaş oluyorum? Niçin onlarla zaman geçiriyorum? Bunun tek nedeni hayatta kalmak! Okul vahşi bir yer Freddie, sen de aynı fikirde değil misin?"

"Ben... Ben emin değilim." Freddie önüne bakarak kekeledi. "Bundan önceki okulum çok daha vahşiydi. Oradayken köprücükkemiğim ve bileğim kırılmıştı."

"Henüz Turville'deki gizli vahşeti fark edecek kadar kalmadın. Burada kırılan, kemikler değil; sadece ruhlar. Okula başladığımda ilk dikkatimi çeken o oğlanlar grubu oldu; şimdi lideri olduğum grup. Onların bu okulda hayatta kalmayı garantilemenin tek yolu olduğunu anladım. Sanırım seçimim doğruydu. Gerçek şu ki bunu tek başıma başaracak kadar güçlü değildim. Bu konuda seni takdir ediyorum Freddie."

Freddie konuşamayacak kadar şaşırmıştı, yanıt vermedi.

"Popüler olmak için iğrenç uzlaşmalara girmek, sınırsız taviz vermek gereksinimi duymuyorsun, zamanının çoğunu ahmak Dockerill'in karısıyla geçiriyorsun, kadın iyi bir insan, anaç bir tavuk, her şeyi düşünüyor. Seni kanatları altına aldı, öyle değil mi?"

"Evet, bana karşı çok iyi."

Freddie, Timothy'nin söylediklerine öyle şaşırmıştı ki dikkatini vermekte zorlanıyordu. Ne diyeceğini bilemiyordu. Timothy kadar popüler olmak için iğrenç uzlaşmalara girmeye sınırsız taviz vermeye hazırdı, ama karşısına böyle bir fırsat geçmemişti.

"Okulda da senin arkadaşın olabilirim," dedi Timothy'ye. "Yani diğer arkadaşlarını sevmiyorsan, demek istiyorum. Birbirimizle pek konuşmayabiliriz, ama içten içe dost olduğumuzu biliriz. Tabii eğer..." Freddie tam bu noktada cesaretini kaybederek mırıldandı. "Bu yalnızca bir fikirdi. Eğer istemiyorsan bunu anlayışla karşılayabilirim."

"Ya da açıktan açığa arkadaş olabiliriz," dedi Timothy meydan okurcasına. "Bundan hoşlanmayanın cehenneme kadar yolu var!"

"Hayır, bunu yapamazsın, yapmak istemezsin. Beni seviyor görünemezsin. Bunu yaparsan çok kısa bir zaman içinde sen de benim gibi olursun, popülerliğini kaybedersin."

"Bunun doğru olduğunu düşünmüyorum," dedi Timothy düşünceli düşünceli. "Okula geldiğimde popüler olmamı sağlayacak o kadar çok şey yaptım ki nereye gidersem gideyim, hangi gruba girersem gireyim, hatta hiçbir gruba dahil olmasam bile bu popülerliğin benimle geleceğinden eminim. Göreceğiz. Ama birtakım hayati değişiklikler yapmamız ge-

rekecek... Tabii, *seninle* ilgili Freddie; davranışların, okuldaki tavrınla ilgili."

"Elbette," dedi Freddie hemen heyecanla. "Ne istiyorsan..."

"Giysilerin biraz... Yani demek istediğim, okul üniforması var, okul üniforması var..."

"Anlıyorum. Evet, elbette."

"Neyse, şu anda ayrıntılara girmemize hiç gerek yok. Biliyor musun, çok ilginç ama sana hep imrendim, hatta seni kıskandım. Annen hakkındaki dedikodular... Bunlardan bahsettiğim için alınmıyorsun, değil mi?"

"Hayır, alınmıyorum," demesine rağmen, Freddie aslında çok kırılmıştı.

"Herkes annenin bir bebek katili ve canavar olduğunu söylerken benimkinden bir sorumluluk abidesiymiş gibi bahsediyorlar. Aslında öyle de. Bu da hiç kimsenin, onun korkunç yönünü görmediği anlamına geliyor, tabii ben de araya girip, 'Haklı olabilirsiniz, ama o duygusuzluğuyla, katı yürekliliğiyle babamı kaçırdı,' diyemiyorum. Halbuki bunu yüksek sesle kalabalıklara söylemeyi öyle isterdim ki! Ne var ki *annemin* eksikliklerini kimse fark etmiyor. Bunu açıklamaya çalışsam hiç kimse anlamayacak ve benim için üzülmeyecek."

"Annem hakkındaki söylentiler asla gerçek değil," dedi Freddie çabucak kısık bir sesle. Eğer bunu söylemeseydi kendini asla affetmeyecekti.

"Benimki hakkında dedikodu yapılmamasının büyük bir eksiklik olması gibi," dedi Timothy.

"Dedikodu olmaması nasıl eksiklik olabilir ki?" diye sordu Freddie.

"Sözcüklere çok fazla takılıyorsun Freddie, hayal gücün çok zayıf." dedi Timothy, gülümsedi. "Haydi, gel bakalım, mutfakta ağza atacak bir şeyler bulabilecek miyiz? Açlıktan ölüyorum."

Freddie o anki büyük mutluluğunun ancak Timothy'yle birlikte Combingham Malikânesi'nde oldukları sürece, etraflarında kendi yaşlarında başka bir çocuk yokken süreceğinden emindi. Yine de Freddie'nin yaşamı birkaç dakika içinde hayal edebileceğinin ötesinde değişmişti. Artık bir dostu vardı. Bayan Dockerill her ne kadar çok iyi biri olsa da onun dostu olamazdı. Sonuçta yalnızca onunla ilgilenen, onun için endişelenen bir yetişkindi, ama bu hiç önemli değildi, Freddie'nin artık Timothy'si vardı.

Bu da Freddie'ye hiç kimsenin bir arkadaştan fazlasına ihtiyacı olmadığını öğretmişti. Yalnızca tek bir dostu vardı ve o en iyisiydi. Fazlasına gerek duymuyordu.

Freddie'nin Combingham Malikânesi'nde öğrendiği ikinci şey "büyük" ve "küçük" gibi kavramların göreceli olduğuydu. Buraya gelinceye dek Freddie hep Londra'daki evlerinin büyük olduğunu düşünmüştü. Timothy'nin evini gördükten sonra bir daha asla böyle düşünemeyeceğini çok iyi biliyordu. Burası ancak kraliyet soyundan gelen ya da aristokrat birinin sahip olabileceği türde bir malikâneydi ve arazisi Turville Koleji'nden bile büyüktü. Malikâne öylesine büyüktü ki sanki içeride olmanın dışarıda olmaktan bir farkı yoktu. İnsan burada ancak uzun bir caddede olabilecek şekilde koridorlar boyunca koşabilir, her seferinde dönülecek yeni bir köşe, çıkılacak yeni bir merdiven bulabilirdi.

Freddie bir süredir koşuyor, saklambaç oynadığı Timothy'yi bulmaya çalışıyordu. Bir sürü boş yatak odasına,

bulduğu her kıyıya köşeye bakmıştı. Neredeyse dışarı fırlayıp, "Timothy! Timothy!" diye bağıracak noktaya gelmek üzereydi.

Son bir köşeyi daha döndüğünde ihtiyar Fosil'le burun buruna geldi. Neredeyse çarpışacaklardı.

Yaşlı adam, "Biraz dikkatli ol, oğlum!" dedi. "Beni neredeyse düşürüyordun!"

Adamın adı neydi ki? Kingswood? Kingsmead?

"Freddie, "Çok özür dilerim," dedi. Kingsbury: Evet adı buydu!

"Bence de dilemelisin. Neyse, Bay Porrott'u bir yerlerde gördün mü acaba?"

"Kimi?"

"Fransız beyefendiyi."

Freddie, Fosil'in Bıyıklı Yumurta'dan bahsettiğini anlamıştı.

"O Fransız değil Belçikalı'ydı, öyle değil mi?"

"Hayır, Fransız'dı. Buraya geldiğinden beri sürekli Fransızca bir şeyler söylediğini duydum."

"Evet, ama..."

"Neyse ne, onu gördün mü oğlum?"

Tam o anda Fosil'in arkasında Timothy belirdi ve neşeyle seslendi.

"Freddie! Sobe!"

Yaşlı adam korkuyla irkilerek geriye doğru bir adım attı. Sırtını duvara dayadı ve ellerini beline koydu.

"Siz küçükler," dedi. "Beni erkenden mezara koyacaksınız."

Freddie "erkenden" sözcüğüne gülmemek için kendini zor tuttu. Adam en azından seksen yaşında olmalıydı.

"Neden böyle vahşi hayvanlar gibi koşuşturuyor, ağaçlardaki maymunlar gibi birden ortaya çıkıyorsunuz?"

"Özür dileriz," dedi Timothy neşeyle. "Bu bir daha olmayacak, söz veriyorum."

"Ah, olacak Timothy Bey. Olacak. Bunu biliyorum."

"Haklı olabilirsin ihtiyar."

Freddie, "Sanırım benim seni bulmam gerekiyordu, Timothy," dedi.

"Benim de o Fransız'ı, Bay Porrott'u bulmam gerekiyor," dedi Kingsbury. "Her yere baktım."

"Belçikalı o. Adı da Poirot ve salonda," dedi Timothy. "Hepimizin orada olması gerekiyor. Saat ikiyi on geçiyor. Saati tamamen unutmuştum. Poirot, beni herkese bakıp, anımsatmam için gönderdi. O yüzden buradayım. Bunu göz önüne alın."

Timothy gibi Freddie de saat ikide salonda toplanılacağını unutmuştu. Fosil de aynı durumda olmalıydı.

Kingsbury başını sallayarak, "Bu doğru," dedi. "Saatler ikiyi vurduğundan beri Bay Porrott'un salonda olup olmadığına bakmadım. Yaklaşık bir saat kadar önce bakmıştım, ama daha sonra bakmadım. Aslına bakarsanız onu bulma umudumu kaybedince ona bir not yazdım. Ah, bir anımsayabilsem... Evet, saat iki demişti! Acaba notu alıp ona götürsem mi?"

Timothy, "Yerinizde olsam doğruca salona giderdim," dedi. "Hepimizin orada olmasını istiyor. Neler söyleyeceğini hiç mi merak etmiyorsunuz? Büyükbabamı kimin öldürdüğünü öğrenmek üzereyiz."

"Yani sence o öldürüldü mü?" diye sordu Freddie. "Annem onun doğal biçimde öldüğünü ve birilerinin ortalığı bulandırmak istediğini söylüyor."

"Umarım öyledir," dedi Timothy. "Tabii ki onu çok özlüyorum, ama... Birinin ölmesiyle öldürülmüş olması çok farklı, böylesi çok daha ilginç."

"Hişşt, efendim," diye uyardı Kingsbury. "Bu söylenmemesi gereken bir şey."

"Hayır, değil," dedi Timothy. "Açıkçası Freddie, ne zaman doğru bir şey söylesem, herkes beni susturmaya çalışıyor. Bana bazen, tüm dünya beni yalancıya dönüştürmek için anlaşmış gibi geliyor."

32. BÖLÜM

Kingsbury Nerede?

Sonunda ikisi dışında Combingham Malikânesi'nin salonundaki sandalyelerin hepsi dolmuştu. Sırtımın ağrımasını göze alarak tam Poirot'nun toplantısında olması beklenen kişi sayısı kadar sandalyeyi oraya yerleştirdiğim için asıl sorun bu iki sandalyeden birinin boş olmasıydı. Diğer sandalye Poirot'ya aitti, giderek artan sabırsızlığının etkisiyle sakin kalamamış, odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başlamıştı. Sürekli olarak bir kapıya bir boş sandalyeye; ardından da bahçeyi gören pencerenin yanındaki büyük ayaklı çalar saate bakıyordu. "Neredeyse üç olacak," diye haykırdı birden öfkeyle. Salondakiler irkildiler. "Bu evde niçin hiç kimse dakik olmanın önemini kavrayamıyor? Londra'ya gidip geldim, ama yine de tam zamanında burada oldum."

Lenore Lavington, "Mösyö Poirot, Kingsbury'yi beklememize hiç gerek yok," dedi. "Onun birini öldürmüş olması ya da o dört mektubu yollaması söz konusu bile değil. Onsuz

devam edemez miyiz? Belki bu arada bize niçin burada toplandığımızı açıklarsınız."

Poirot ve benim dışımda salonda, Rowland McCrodden, John McCrodden, Slyvia Rule, Mildred Rule, Eustace Campbell-Brown, Lenore Lavington, Ivy Lavington, Annabel Treadway, Hugo Dockerill, Jane Dockerill, Timothy Lavington ve Freddie Rule vardı. Tabii Hopscotch, yani köpek de bizleydi, halının üstünde yatıyordu ve başını Annabel'in ayağına dayamıştı.

"*Non*," dedi Poirot haşin bir kararlılıkla. "Bekleyeceğiz. Bu toplantıyı ben düzenledim ve toplantı ben söyleyinceye kadar başlamayacak. Herkesin burada olması önemli."

"Bağışlayın ama," dedi Ivy Lavington. "Hepimizi burada böyle bekletmek acımasızlık. Ben normalde hiçbir şeye geç kalan biri değilim. Kingsbury de öyle. Bu onun hiç yaptığı bir şey değil."

"Siz matmazel, buraya gelen ilk kişi oldunuz... İkiyi yirmi geçe. Gecikme nedeninizi sorabilir miyim?"

"Be... ben düşünüyordum," dedi Ivy. "Öylesine düşüncelerime dalmışım ki. Sonra birden geç kaldığımı fark ettim."

"Anlıyorum. Peki ya diğerleri." Poirot teker teker salondakileri süzdü. "Burada olmanız gerekirken saat ikide başka bir yerde olmanızın nedeni neydi?"

Freddie, "Timothy ile saklambaç oynuyorduk. Zamanı unutmuşuz," dedi.

"Bense Hugo'ya, evde unuttuğu bir çift ayakkabıyı bulması için yardımcı olmaya çalışıyordum," dedi Jane Dockerill.

"Onları valize koyduğuma yemin edebilirdim sevgilim," dedi Hugo Dockerill. "Böylesi aptalca bir hatayı nasıl yapabildiğimi anlayamıyorum."

Sylvia Rule, "Ben de Mildred ile ilgileniyordum. Çok tuhaf bir takıntısı var. Şarkı söylemeye başladı mı duramıyor. Bir tür nöbet bu."

"Şarkı söylemeye mi madam?"

"Anne lütfen," diye mırıldandı Mildred.

"Evet, şarkı söylemeye," dedi Sylvia Rule. "Sonunda Eustace ile onu susturmayı başardık ama iyi değildi ve biraz yatıp dinlenmesi gerekiyordu."

"Ben de Mildred'leydim," dedi Eustace. "Bize anlatacaklarınızı çok merak ediyorum Mösyö Poirot. Aslında saat tam ikide burada olacaktım, ama Mildred bir süre ne konuşabildi ne de hareket edebildi, korkarım ben de onun dışında hiçbir şey düşünemedim. Bu küçük toplantı kafamdan tamamen silindi. Eğer Timothy uğrayıp anımsatmasaydı tamamen unutabilirdim."

"Anımsatman iyi olmuş," dedi Ivy, kardeşine gülümseyerek.

Timothy, "Aslında ben de anımsamıyordum," dedi. "Freddie'yi arıyordum. Önceden bakmama rağmen bir kez daha salona bakmam gerektiğini düşündüm. Freddie orada değildi ama..."

Poirot söze karıştı.

"Salonda Freddie yerine beni buldu. Saat ikiyi geçiyordu ve henüz *hiç kimse gelmemişti*. Yalnızca Catchpool ve ben vardık. Timothy'ye sadece Freddie'yi değil hepinizi bulmasını söyledim."

"Ben de John'u arıyordum," dedi Rowland McCrodden. "Odamdan doğruca buraya gelmek niyetiyle ayrıldım, ama sonra merdiven sahanlığında büyük gruba katılmadan önce oğlumla özel olarak konuşmamın iyi olacağını düşündüm."

John, "Neden?" diye sordu.

"Bilmiyorum." Rowland McCrodden önüne baktı.

"Bana söylemek istediğin özel bir şey mi vardı?"

"Hayır."

John ısrar etti.

"Bunun bir nedeni olmalı."

Poirot, "Toplantıya Mösyö John ile birlikte gelmeyi ummuş olabilirsiniz, değil mi Mösyö McCrodden?"

"Evet. Öyle."

"Neden?" diye sordu John yeniden.

Rowland McCrodden hışımla haykırdı.

"Çünkü sen benim oğlumsun."

Bu sert çıkışın şokunu atlatan John, Poirot'ya dönerek, "Benim niçin geç kaldığımı öğrenmek istiyorsanız," dedi. "Son dakikada sizin bu isteğinize boyun eğmemeye ve açıklamalarınızı dinlemeden evime dönmeye kadar verdim."

"Londra'dan buraya evinize dönmek için mi geldiniz mösyö?"

"Gördüğünüz gibi dönmedim. Bunu yapmayı düşündüm, ama tam tersine karar verdim."

"Peki ya siz Matmazel Treadway... Ve siz Bayan Lavington, siz niçin geç kaldınız?"

"Ben Hoppy ile ilgileniyordum," dedi Annabel. "Dışarıda top oynuyorduk. O kadar eğleniyordu ki, eğlencesini bozup, içeri girip onu hayal kırıklığına uğratmak istemedim. Ben aslında... şey, siz saat ikide dediğinizde, iki ya da iki sularında gibi anladım. Dolayısıyla biraz geç kalmamda sakınca olmayacağını düşündüm. Zaten çok az geç kaldım, öyle değil mi?"

"Tam yirmi dakika geciktiniz madam."

Lenore Lavington, "Ben de dışarıda Annabel'i arıyordum. Onun zamanı unutabileceğinden korkuyordum; Hopscotch karşısında o kadar yumuşak ve zayıf ki! Hopscotch'un *saatlerce* top oynamak isteyeceğini biliyordum."

"Yani kız kardeşinizin geç kalmasını engellemek için geç kaldınız."

"Aslına bakarsanız kilisenin çanının ikiyi vurduğunu duyduğumda pencereden içeri baktım..." Lenore pencereyi işaret etti. "... boş sandalyeleri gördüm. İçeride yalnızca siz ve Müfettiş Catchpool vardı. Anlaşılan toplantı zamanında başlayamayacak, diye düşündüm. Başlamadı da. Bir şey kaçırmış değilim. Neyse, artık sizin bu öğleden sonra bize söyleyeceklerinizi dinleyebilir miyiz Mösyö Poirot? Kingsbury hiç şüphesiz yatağında uyuyakaldı. Genellikle öğleden sonraları uyur. Yaşlı ve kolay yorulan bir adam. Annabel ve ben onun gelişmelerden haberdar olmasını sağlayabiliriz."

"Kulübesinde ya da yatağında değil, uyumuyor da," dedi Timothy. "Onunla yukarıda, merdiven sahanlığında konuştuk. Öyle değil mi Freddie? Ona, Poirot'nun onu aradığını söyledim. Bu öğleden sonraki toplantıyı tamamen unuttuğunu belirtti ve ona anımsatmamın ardından doğruca salon yoluna koyuldu."

"Aynen öyle," diye onayladı Freddie. Bunu unuttuğu ve geç kaldığı için endişelenmişe benziyordu, hızla merdivenlerden indi. Doğruca buraya geldiğinden eminim. Bu arada dedi ki..."

"Hişşt," dedi Timothy birden. Ayağa kalktı. "Mösyö Poirot, sizinle birkaç dakika yalnız konuşabilir miyiz?"

"Oui, bien sur."

İkisi birlikte odadan çıkıp, kapıyı arkalarından kapadılar.

Poirot gittikten sonra toplantıya devam etmem için herkes bana baktı. Ne diyebileceğim konusunda en ufak bir fikrim bile yoktu. Dolayısıyla saçma bir şekilde şömineden söz açıp, böylesi soğuk günlerde şöminenin gerekliliğini belirttim ve, "Umarım Combingham Malikânesi'nde yerince yakıt vardır," dedim.

Hiç kimse yanıt vermedi.

Neyse ki birkaç dakika sonra Poirot ve Timothy döndüler. Poirot'nun bakışlarındaki kararlılık hemen dikkatimi çekti.

"Catchpool," dedi. "Hemen hiç zaman kaybetmeden *malikânedeki her odayı araştır*, lütfen. Senin dışındaki herkes, burada senin dönüşünü bekleyecek."

Ayağa kalkarken, "Ne arayacağım?" diye sordum.

"Yatak odamda... Nerede olduğunu biliyorsun, değil mi?"

Başımla onayladım.

"Yatak odama Kingsbury'nin benim için bir not bırakıp bırakmadığına bak."

Bir yutkunma sesi duydum; dengesiz, korkulu bir yutkunma. Sanki yutkunan bir kadındı –evet kesinlikle bir kadındı– ama kim olduğunu bilmem olanaksızdı. Belki o an odada etrafıma bakınıyor olsaydım... ama dikkatim tamamıyla Poirot'nun üzerinde yoğunlaşmıştı.

"Odamda ve bu evdeki her odada Kingsbury'yi arayacaksın," diye ekledi Poirot. "Haydi, çabuk dostum. Kaybedecek zaman yok."

Annabel Treadway ayağa kalktı.

"Beni korkutuyorsunuz," dedi Poirot'ya. "Sanki Kingsbury tehlikedeymiş gibi konuşuyorsunuz."

"Öyle matmazel. Hem de çok büyük tehlikede. Haydi, acele et Catchpool!"

"O zaman hepimiz onu arayalım," diye önerdi Annabel.

"Hayır." Poirot ayağını şiddetle yere vurdu. "Bunu yasaklıyorum. Yalnızca Catchpool... *Başka hiç kimse bu odadan çıkmayacak.*"

Combingham Malikânesi'nde kaç yatak odası olduğunu bilmiyorum, o öğleden sonra panik içinde odaları dolaştığım anlarla ilgili olarak belleğime hiç güvenmiyorum, ama eğer biri çıkıp da bana otuz hatta kırk oda olduğunu söylerse hiç şaşırmam. Odadan odaya, kattan kata koştum. Bir aile evinde değil; ıssız, uğursuz bir kasabada koşuşturuyormuşum gibi bir his içindeydim. Çok özel bir kat anımsıyorum; tamamı, kullanılmayan, neredeyse metruk yatak odalarından oluşan. Odaların bazılarında örtülmemiş döşekler bazılarında ise yalnızca karyola vardı.

Bu arada aslında Poirot'nun odasını bilmediğimi de fark ettim. Bana oraya ulaşmam saatler sürmüş gibi geldi, ama bu ancak dakikalarla ifade edilebilecek bir süreydi. Odaya girer girmez ona ait olduğunu anladım. Oda son derece düzenliydi ve başucundaki komodine kitabı, tütün kutusu ve uyurken bıyıklarını koruduğu ince ağ geometrik bir düzgünlükte yan yana konulmuştu.

Yerde, yatakla kapının arasında bir zarf vardı. Mühürlü bir zarf. Üzeri eğri büğrü bir elyazısıyla yazılmış bir zarf. Biri, büyük olasılıkla Kingsbury, "Bay Herkl Porrott" yazmıştı. Zarfı pantolonumun cebine koydum ve araştırmayı sürdürdüm.

Her koridorda sesim çıktığınca, "Kingsbury!" diye bağırıyor, birbiri ardından kapıları açıp kapıyordum.

"Kingsbury! Burada mısın?"

Ama yanıt alamıyordum. Tek duyduğum sesimin uzun koridorlarda yankılanmasıydı.

Sonunda, saatler geçmiş gibi hissettiğim bir anda, arkasında bir başka odanın daha bulunduğu bir odanın kapısını açtım. Burası Barnabas Pandy'nin boğulduğu banyoydu. Poirot bir önceki gün ısrarla bana orayı göstermek istemişti.

Boş bir küvet görünce rahatladım; ne su vardı ne de ceset. Kendi kendime Kingsbury'yi Pandy'nin öldüğü küvette boğulmuş olarak bulmayı hayal etmenin saçmalık olduğunu söylediğim anda yerdeki bir şeyi fark ettim; tam ayağımın dibinde, kapının yakınında. Bu, üzerinde kırmızı lekeler ve çizgiler olan beyaz bir havluydu.

Kırmızı lekelerin kan olduğunu ilk bakışta anladım.

Havluyu daha yakından incelemek için eğildiğim anda küvetin ayaklarının arasından hemen arkada büyük, kara bir cismin olduğunu gördüm. Ayaktayken küvet görüşümü engellemişti. Bunun ne olduğunu hemen anladım, ama yine de yakından bakmaya giderken tahminimde yanılmış olmak için dua ediyordum.

Bu Kingsbury idi. Yerde kıvrılmış yatıyordu. Gözleri açıktı. Başının çevresinde ve arkasında neredeyse tam bir daire şeklinde kırmızı bir kan gölü vardı. Yüzüne bir kez bakmak ölmüş olduğunu anlamama yetti.

33. BÖLÜM

Havludaki İzler

Ertesi gün Combingham Malikânesi'nin salonunda tekrar bir araya geldik. Yine kararlaştırılan saat ikiydi, ama bir önceki günün aksine herkes tam zamanında gelmişti. Poirot, bana daha sonra, bu dakikliğin onu aşağılamak gibi bir şey olduğunu söyledi. Onun gözünde bu durum, insanların konu kendilerini doğrudan ilgilendiriyorsa zamanında gelme yeteneğine sahip olduklarının kanıtıydı...

Bu toplantıyı isteyen yalnızca Poirot değil aynı zamanda yöre polisinden Müfettiş Hubert Thrubwell idi.

"Bay Kingsbury'nin ölümünü cinayet olarak ele almamızın çok basit bir nedeni var," diye açıkladı Thrubwell. "Bay Kingsbury'nin ölü olarak bulunduğu banyoda yerde bir havlu vardı. Havluyu Müfettiş Catchpool buldu ve havlu Bay Kingsbury'nin cesedinin yakınında bir yerde değildi. Bu doğru, değil mi Müfettiş Catchpool?"

"Öyle," dedim. "Havlu odanın tam ters tarafında, kapının yakınındaydı. İçeri girerken neredeyse üzerine basacaktım."

Thrubwell, bana teşekkür ettikten sonra devam etti.

"Bu havlu adli tabip tarafından incelendi ve üzerinde iki farklı şekilde kan bulundu."

"Farklı kan gruplarını kastetmiyorsunuz, değil mi *mon ami*?" diye sordu Poirot. Havludaki kan lekelerinin farklılığından söz ediyorsunuz, *n'est-ce pas*?"

"Evet öyle," dedi Thrubwell. "Kesinlikle." Poirot'nun açıklamasından memnun olmuşa benziyordu. "Adli tabip, Bay Kingsbury'nin ciddi bir kafa yaralanması sonucunda öldüğünü saptadı. İtilmiş ya da geriye doğru düşmüş olabilir, düşerken başını odadaki tek dolabın sivri köşesine çarpmış. Elimizde Müfettiş Catchpool'ün bulduğu havlu gibi bir kanıt olmasaydı, düştü mü yoksa itildi mi, bunu öğrenmek imkânsız olabilirdi. Bu havlu sayesinde sanırım, onun itilmiş olduğunu söyleyebiliriz. Eğer itilmediyse bile ondan kurtulmak isteyen biri tarafından kan kaybından ölmeye bırakıldığı kesin. Ve bu da benim kitabımda cinayettir."

Thrubwell, Poirot'ya baktı, dostum başını sallayarak onu onayladığını belirtti.

Lenore Lavington, "Bir havlunun nasıl olup da bunun kanıtı olabileceğini hiç anlamıyorum," dedi.

Thrubwell, "Çünkü üzerinde Bay Kingsbury'nin kanından iki farklı tipte iz vardı," dedi. "Havlunun bir tarafında büyük, yoğun, koyu renkli kan lekeleri vardı, ki bu bize Bay Kingsbury'nin havluyu yarasına bastırıp, kanı durdurarak kurtulmaya çalışmış olabileceğini gösteriyor. Peki, ama eğer bunu yapmayı denediyse, havlu neden odanın diğer tarafında, küvetin öte yanındaydı? Bay Kingsbury'nin havluyu o kadar uzağa atabilecek güçte olduğunu sanmıyorum. Orası büyük, geniş bir oda ve kendisi çok zayıf ve güçsüz, üstelik kan kay-

bından bitkin bir haldeydi. Aslına bakarsanız en güçlü erkek bile başında öyle bir yara varken bunu yapamazdı. Şimdi gelelim diğer kan izlerine. Yoğun, koyu renkli kan lekelerinin yanında, havlunun tamamen farklı bir yerinde beş tane de kırmızı düzensiz çizgi vardı. Bunların rengi kan lekelerine göre daha açıktı ve biri diğerlerinden daha kısa ve alttaydı."

"Düzensiz çizgi mi?" diye sordu Ivy Lavington. Solgun ve ciddi görünüyordu. Hemen Ivy'nin yanındaki sandalyede oturan Annabel Lavington için için ağlıyordu. Hopscoth ise patisi sahibinin kucağında, hemen yanında duruyor, zaman zaman yanağını yalıyor, ağlamayı andıran bir tonda inliyordu.

"Evet, çizgiler," dedi Müfettiş Thrubwell. "Bay Poirot'nun bunların parmak izi olduğunu ortaya çıkarması pek uzun sürmedi. Kısa ve altta olan başparmak iziydi."

"Yani Bay Kingsbury'yi kan kaybından ölmeye bırakan kişinin başparmağı mı?" diye sordu Jane Dockerill.

"Hayır madam," dedi Thrubwell. "Bu kişinin hiçbir şekilde kana değmemeye çalıştığından eminiz. Kanlı parmak izleri bu cinayetin kurbanınındı, yani Bay Kingsbury'nin."

Hercule Poirot tam bu noktada söze karıştı.

"Sanırım artık bize göre olayın nasıl olduğunu açıklamanın zamanı geldi. Katil, Kingsbury'yi düşeceği ve başını çarpacağı şekilde itmiş olabileceği gibi bu olayın tamamen kaza olması da olası. Diyelim ki bu bir kazaydı ve katilimizin bunda suçu yoktu. Kingsbury'nin düşmesiyle birlikte kafasına aldığı yara bolca kanamaya başladı. Kingsbury yaşlı ve zayıf bir adamdı, üstelik sevgili dostu Mösyö Pandy'nin trajik kaybının acısını çekiyordu.

Katil, Kingsbury'nin yardım çağıramayacak kadar zayıf ve çaresiz olduğunu ve onu kurtarmak için bir şey yapılma-

dığı takdirde kan kaybından öleceğini gördü. Zaten katilin istediği de buydu. Ancak bir sorun vardı: Kingsbury düşerken muhtemelen küvetin bir kenarına yayılmış havluya uzanmıştı; eliyle tutup kafasındaki yaraya bastırdığı havlu. Katil havlunun yaradaki kanı durdurup, yaşlı adamın yaşamını kurtarabileceğini düşündü. Dolayısıyla bu havluyu Kingsbury'nin elinden alması gerekiyordu, zaten yaşlı adam da artık havluyu kafasında tutmuyor, kanı eliyle durdurmaya çalışıyordu. Parmakları kan içindeydi. Katil başında duruyor, belki onunla alay ediyordu. Katil havluyu almaya çalışınca Kingsbury son bir hamleyle onun elinden çekmek için uzandı; ancak güçlü ve sağlıklı işkencecisinin elinden alması umutsuz bir çabaydı, yine de onun ulaşamayacağı şekilde kapının orada bir yere atılmadan önce bir an için havluyu tutabilme şansı oldu. Katil daha sonra banyodan ayrıldı ve böyle yapmakla *Kingsbury'yi ölüme terk etmiş oldu.*"

"Bu kadarı biraz fazla hayalcilik değil mi?" dedi John McCrodden. "Peki, ama ya havluya uzanmadan önce de Kingsbury'nin parmakları kanlandıysa... Ya kendisi bir şekilde havluyu odanın diğer ucuna fırlatmayı *başardıysa*... Ölümün eşiğinde olmak kişiye olağanüstü bir güç verebilir."

"Havluyu müfettiş Catchpool'ün bulduğu yere fırlatması olanaksızdı. Kafasında yara olmayan güçlü bir erkek için bile bu olanaksızdı," diye yanıtladı Müfettiş Thrubwell bu soruyu.

"Belki olur, belki olmazdı," dedi Poirot. "Eğer diğer kanıtlar olmasaydı bunu kabul eder, böylesine bir kesinlikle söylemekte zorlanabilirdim. Şunu asla unutmamalısınız ki Mösyö McCrodden, bugün aramızda bir katil olduğunu biliyorum. Elimde bunun kanıtı var, Kingsbury tarafından bırakılmış bir kanıt."

Hugo Dockerill, "Hayret!" diye haykırdı.

"Katilin kim olduğunu ve bu kişinin niçin Kingsbury'nin ölmesini istediğini biliyorum," diye ekledi Poirot. "Bu yüzden de Müfettiş Thrubwell'e mutlulukla işini kolaylaştırdığımı söyleyebilirim. O Combingham Malikânesi'ne gelmeden ben Kingsbury cinayetini çözmüştüm."

Müfettiş Thrubwell, "Bunun için size minnettarım, Mösyö Poirot," dedi.

Rowland McCrodden, "Kingsbury size nasıl bir kanıt bıraktı?" diye sordu. "Nasıl olur da henüz yaşarken kendi cinayeti ile ilgili bir kanıtı size sunabilir? Yoksa Barnabas Pandy cinayetini mi kastediyorsunuz?"

"Bu çok iyi bir soru," dedi Poirot. "Bildiğiniz gibi Kingsbury ölmeden önce beni arıyordu. Bana söylemek istediği önemli bir şey vardı. Beni bulamayınca yatak odama bir not bıraktı. Okuyunca daha önceden bildiğim bazı gerçekleri hatırlatan bir not. Bu not; Kingsbury'nin ölümünü öğrenmemle de bana havludan bahsedilmesiyle birlikte, tüm parçaları bir araya getirip Kingsbury'yi acımasızca ölmeye bırakanın kim olduğunu anlamamı sağladı. Daha doğrusu şüphelendiğim kişinin katil olduğundan emin olmamı! Biliyordum *–biliyorum–* bunda hiç kuşkum yok. Bu kişi Kingsbury'yi itmiş olsa da olmasa da doğası gereği soğukkanlı bir katil. Kurtarabileceğin bir kişiyi ölmeye bırakıyorsan katil değil de nesin?"

"Herhalde aynı kişi Barnabas Pandy'yi de öldürdü," dedi Jane Dockerill. "Bu odada iki katil olduğunu söylemeyeceğinizi umuyorum Mösyö Poirot. İki katille aynı odada olmaya dayanamam. Bu benim için katlanılması çok zor bir durum."

"Hayır madam. Yalnızca tek bir katil var." Poirot cebinden bir kâğıt parçası çıkardı. "Bu, Kingsbury'nin bana bırak-

tığı not değil ama onun tıpatıp kopyası. Bu notta Kingsbury İngilizceyi çok bozuk kullanmasına rağmen yine de söylemek istediğini açık olarak belirtmiş. Kopyayı birazdan kendiniz de inceleyebilirsiniz. Kingsbury, bana Ivy Lavington ile kimliğini belirleyemediği bir kişi arasında geçen konuşmaya kulak misafiri olduğunu anlatmış. Bu kişinin ağladığını duymuş ama konuştuğunu duymamış. Kadın da olabilir erkek de diye yazmış. Ağlama anlatılamayacak kadar kederli ve kontrolsüzmüş."

"Kingsbury'nin kulak misafiri olduğu bu konuşma, tek taraflı olsa da Matmazel Ivy'nin yatak odasında geçmiş, kapı kapatılmak istenmiş ama hafif aralık kalmış. Kingsbury, Matmazel Ivy'nin şöyle dediğini duymuş..."

Poirot sustu. Elindeki kâğıdı bana uzattı.

"Catchpool, lütfen daire içine aldığım paragrafı okur musun? Gerekli düzeltmeleri yapmamak benim için çok zor. Bunun için çok fazla mükemmeliyetçiyim."

Kopya mektubu Poirot'dan aldım ve söylenilen bölümü okumaya başladım.

"Karşısındakine, yasaları bilmemenin savunma olmadığını bilmiyor gibi nasıl devam edeceği anlamına gelen sözcükler söylüyordu. Yapacağın şeyler ve yapamayacağın şeyler var, ona diğerine anlatamaz gibi davranmak kimseyi temize çıkarmaz. Hiç kimse sana inanmayacak ve aramızda bu John Modden'i tanıyan tek kişi olarak..."

Tam bu noktada susup, Poirot'ya Kingsbury'nin John McCrodden'i kastediyor olup olmadığını sordum.

"*Oui, bien sur.* Etrafına bak Catchpool. Burada John Modden diye biri var mı?"

Okumaya devam ettim.

"Aramızda bu John Modden'i tanıyan tek kişi olarak Bay Porrott'a tüm gerçeği anlatmalısın bana anlattığın gibi. O anlayacak ve sonuçta şimdi gerçeği anlatırsan kimse zarar görmeyecek ve anlatmazsan o görecek."

Teşekkürler Catchpool, *Mesdames et messieurs,*[1] umarım Kingsbury'nin yazdıklarının hemen hepsinin Ivy Lavington'un söylediklerinden duyabildikleri olduğunu anlamışsınızdır. Kingsbury kesinlikle yanlış yapmamaya özen gösteren bir yazar değil, mektubu hatalarla dolu. Ayrıntılar konusunda da titiz değil. Önemli olan kulak misafiri olduğu olayın özü konusunda doğru ve titiz olması. Bu durumda mektupta Kingsbury'den Ivy Lavington'un biriyle konuştuğunu öğreniyoruz ama bu kişinin kim olduğunu bilmiyoruz. Kişi uyarılıyor. *Yasaları bilmemenin savunma olamayacağı anlamına gelen sözcükler.* Hiç kimsenin yasaları bilmediğine inanmayacağı, Ivy Lavington'un konuştuğu kişinin *John McCrodden'i tanıyan tek kişi olduğu* belirtiliyor. Ve Matmazel Ivy'yi bu kişiyi ve tüm gerçeği bana, yani Hercule Poirot'ya anlatmazsa, belki de John McCrodden'in bunu yapacağı konusunda uyarıyor."

"Tüm bunlar Ivy Lavington'un Barnabas Pandy'nin katiliyle konuştuğu izlenimini uyandırıyor, öyle değil mi? Ya da en azından benim adımla imzalanan o dört mektubu yazanla?"

(1) Bayanlar ve baylar.

"Bende ise Ivy, Rowland McCrodden ile konuşuyormuş gibi bir izlenim uyandı," dedi Jane Dockerill. "Eğer burada onun oğlunu tanıyan tek bir kişi varsa, o da o olmalı, öyle değil mi?"

"Evet, mantıklı bir çıkarım," dedi Eustace Campbell-Brown.

"Bu doğru değil," diyerek Ivy Lavington da söze karıştı. "Size kiminle konuştuğumu söylemeyeceğim ama Rowland McCrodden olmadığına yemin edebilirim. Onun oğlunu tanımasından daha doğal ne olabilir. Benim kastettiğim, hitap ettiğim kişinin aramızda John McCroden'i tanıması beklenebilecek tek kişi olduğu ve de gerçekten tanıdığıydı. Kingsbury'nin kapı dinlediğini bilmiyordum, dolayısıyla açık olmak zahmetine girmedim. Bu arada Kingsbury'nin notu tam doğru değil. Çoğu kısmı yanlış. Yazdıkları... bunlar benim sözcüklerim değil. Benim söylediğim bu değildi."

Poirot, ona döndü.

"*Eh bien*! Matmazel, bunu söylemenize sevindim. Evet, Kingsbury bazı sözcükleri yanlış anlamıştı. Yine de o Hercule Poirot'nun her şeyi doğru olarak görmesine olanak sağladı. Bana bıraktığı bu notta, Kingsbury Matmazel Lavington'un kapısının dışından içeride konuşulanları dinlerken bir döşeme tahtasının gürültüyle gıcırdadığını yazmış. Bunun nedeninin kendisinin hareket etmesi olduğunu düşünüp hızla oradan ayrılmış. O sırada hemen arkasında bir kapının hızla açılıp duvara çarptığını duymuş ya da en azından Kingsbury'ye öyle gelmiş. Görülmüş olabileceğini düşünmüş. Ben de buna inanıyorum. Kingsbury kulak misafiri olduğu sözcükler yüzünden öldürüldü. Ya da isterseniz buna ölmeye bırakıldı diyebilirsiniz. Kingsbury bundan birkaç dakika sonra yukarıdaki

merdiven sahanlığında Timothy Lavington ve Freddie Rule ile konuştu, sonra biri onu öldüğü banyoya gitmesi için zorladı ya da onu oraya kadar izledi.

"Tabii katil, ihtiyar adamın yaşamına son vermeden önce Kingsbury'nin Hercule Poirot'ya çok yardımcı olacak bir not yazıp bıraktığını bilmiyordu. Baylar bayanlar, Kingsbury'nin katilinin, Matmazel Ivy ile bu gizli görüşmeyi yapan kişi olduğunu açıklayabilirim."

"Peki, bu kişi kim?" diye sordu John McCrodden.

"Ivy bu ne anlama geliyor?" diye sordu Timothy kız kardeşine. "Mösyö Poirot'nun söylediklerinden çıkan senin büyükbabamı öldürmek için düzenlenen bir komploya karıştığın ve işbirlikçinin daha sonra Kingsbury'yi öldürdüğü."

"*Pas du tout*," dedi Poirot, Timothy'ye dönerek. "Bunun neden doğru olmadığını çok yakında anlayacaksın. Matmazel Ivy lütfen bize anlatın: Dün öğleden sonra saat ikiden hemen önce yatak odanızda kiminle konuşuyordunuz?"

"Bunu size söylemeyeceğim ve söylemediğim için cezalandırılacağımı da sanmıyorum. Mösyö Poirot eğer Kingsbury'yi kimin öldürdüğünü biliyorsanız –ya da ölmesi için öylece bıraktığını– bunun benim olmadığımı da biliyorsunuzdur. Ve eğer iddia ettiğiniz gibi her şeyi biliyorsanız, benim size bir şey anlatmama hiç gerek yok."

Annabel Treadway gözyaşları içinde, "Grandy'yi öldüren *bendim*," dedi. "Bunu Müfettiş Catchpool'e de anlattım. Niçin kimse bana inanmıyor?"

"Çünkü doğru değil," dedim.

Poirot devam etti.

"İkiyi yaklaşık kırk geçe hepimiz burada, bu salondaydık; Kingsbury dışında hepimiz. Catchpool ve ben tam ikide

geldik, ama bizim dışımızda kimse yoktu. Ancak ben ikiyi beş geçe Timothy Lavington ve Freddie Rule'u insanları uyarıp buraya gelmelerini sağlamaya gönderdikten sonra gelişler başladı. İlk gelen ikiyi yirmi geçe Ivy Lavington oldu. Onun hemen ardından da Jane ve Hugo Dockerill geldiler. İkiyi yirmi beş geçe ise Annabel Treadway, Freddie Rule ve Timothy Lavington, hemen peşlerinden John McCrodden ve babası Rowland McCrodden geldi. Son gelenlerse Mildred Rule, Eustace Campbell-Brown, Sylvia Rule ve Lenore Lavington idi. Korkarım adı geçen bu kişilerden her birinin havluyu Kingsbury'nin elinden çekip onu ölüme terk etmiş olabileceğini söylemeliyim. Yalnızca dört kişiyi bunun dışında bırakabiliriz: Müfettiş Thrubwell, Catchpool, ben... ve dördüncü kişi olarak da John McCrodden elbette."

"Bay McCrodden'i niçin elimine ettiğinizi anlayamıyorum," diye haykırdı Sylvia Rule. "Onun da Kingsbury'yi sakatlayıp, banyoda ölüme terk ettikten sonra salona gelecek kadar zamanı vardı."

"Öyle ama bir düşünün madam," dedi Poirot. "Kingsbury'nin katili, Ivy Lavington'un, "Sen aramızda John McCrodden'i tanıyan tek kişisin dediği kişi ise..."

"Ah anlıyorum," dedi Jane Dockerill. "Evet, haklısınız. Bu durumda bunun söylendiği kişi Bay McCrodden olamaz."

"Umut verici bir durum," dedi John McCrodden. "Artık cinayet zanlısı değilim."

"Hayır, öylesin," dedi babası. "Kingsbury öldürme kuşkusundan aklanmış olabilirsin ama hâlâ aydınlatmamız gereken Barnabas Pandy cinayeti var."

Poirot gülümseyerek, "Aslına bakarsanız *mon ami*, yok," dedi.

Herkes şaşkınlık içinde ona bakakaldı.

"Barnabas Pandy gerçekten de kaza sonucu öldü," dedi Poirot. "En başından beri herkesin doğru ve haklı olarak inandığı gibi banyo suyunda boğuldu. Yalnızca tek bir cinayet işlendi: Kingsbury, yani Mösyö Pandy'nin sadık uşağı öldürüldü. Buna ek olarak bir cinayet girişimi var ama bunun gerçekleşmediğini belirtmekten mutluluk duyuyorum. Ya da belki Kingsbury'nin ölümünün *ikinci* cinayet olduğunu, birincinin başarısız olduğunu, cinayet girişiminin ise Kingsbury'nin ölümünden çok önce olduğunu söylemeliyim."

"Cinayet girişimi mi?" diye sordu Lenore Lavington. "Kime?"

"Kız kardeşinize," dedi Poirot. "Bakın madam, benim sahte imzamla o dört mektubu yazan kişi; biraz önce de belirttiğim gibi bu dolaylı, ancak başarısız cinayet girişimiyle, *Annabel Treadway'in Barnabas Pandy'yi öldürmekten suçlu bulunarak idam edilmesini* sağlama almak için elinden gelen her şeyi yaptı."

34. BÖLÜM

Rebecca Grace

Annabel Treadway, "Size bir şey sorabilir miyim Mösyö Poirot?" dedi.

"*Oui* matmazel. Ne sormak istiyordunuz?"

"Kingsbury'nin katili, o dört mektubun yazarı ve beni büyükbabamı öldürmek suçuyla astırmak isteyen, üç farklı kişi mi?"

"Hayır. Bütün bunların sorumlusu yalnızca tek bir kişi."

"Öyleyse... farkında olmadan o kişiye yardımcı oldum." dedi ağlamayı bıraktı. "Scotland Yard'a giderek büyükbabamı banyosunda boğduğumu itiraf ettim. Böylece benim için planlanan cinayet girişimine iştirak etmiş oldum."

"Size bir şey sorabilir miyim? Büyükbabanız Barnabas Pandy'yi öldürdünüz mü?"

"Hayır. Hayır. Yapmadım."

"*Bien.* Şimdi gerçeği anlatın. *Excellent*![1] Sonunda gerçek açıklanacak. Matmazel Ivy, gerçeğin gücüne tüm kalbinizle inanıyorsunuz, değil mi?"

(1) Çok iyi.

Ivy, "İnanıyorum," dedi. "Gerçekten de işlemediğin bir cinayeti mi itiraf ettin Annabel teyze? Cinayet bile olmayan bir cinayeti. Bu gerçekten büyük aptallık."

Poirot, Ivy'ye döndü.

"Kingsbury'nin katili dün size teyzeniz Annabel Treadway'in büyükbabanızın ölümünden dolayı suçlanıp, idam edilmesiyle ilgili planını anlattı. Gerçeği biliyorsunuz. Bu kişinin adını açıklamayı reddediyorsunuz. Vicdansız bir katili koruyorsunuz. Neden? Size açıkladığı gerçeğin gücü nedeniyle mi?"

"Niçin söz konusu kişiyi vicdansızlıkla suçluyor, bundan dolayı pişman olabileceğini düşünmüyorsunuz?" dedi Ivy.

"Suçluluk duyan biri hemen şimdi burada itiraf ederdi," dedi Poirot etrafına bakınarak. Hiç kimse konuşma girişiminde bulunmadı.

Neden sonra Eustace Campbell-Brown, "Çok tuhaf ama içinde bulunduğumuz koşullarda insanın içinden delicesine itiraf etmek gelmesi ilginç değil mi? Ben suçsuzum ama bu sessizliğe daha fazla katlanabileceğimi sanmıyorum. İçimden avazım çıktığı kadar Kingsbury'nin katili *benim* diye bağırmak geliyor. Ama tabii ki ben değilim."

Poirot, "O zaman lütfen sessiz olun," dedi.

"Peki ya söz konusu kişi vicdansız değilse ama şimdiye dek hiç olmadığı kadar korkuyorsa," dedi Ivy Lavington, Poirot'ya dönerek.

"Katili savunmaya çalışmanız benim açımdan sevindirici bir durum matmazel. Bu bana her açıdan haklı olduğumu kanıtlıyor. Kingsbury kapının dışında dinlerken bu kişi tarafından size açıklanan gerçek... Yüreğinizi sızlatıyor, değil mi? Suçlu kişi tarafından işlendiğini bildiğiniz bağışlanamaz suç-

lara rağmen ona karşı acımasız olmayı, duyarsız davranmayı başaramıyorsunuz."

Ivy Lavington bakışlarını kaçırdı.

"Daha önce de söylediğim gibi: Her şeyi biliyorsunuz Mösyö Poirot. Benim bildiklerinizi teyit etmeme ihtiyacınız yok."

Poirot, Sylvia Rule'a döndü.

"Madam, kızınız ve müstakbel damadınız dışında bu odada bulunanlardan herhangi birinin yüzünü daha önce görmüş müydünüz?"

"Elbette gördüm," diye homurdandı Sylvia Rule. "Sizin yüzünüzü gördüm."

"Haklısınız, Hercule Poirot dışında demeliydim. Neyse, bu odada önceden tanıdığınız biri var mı?"

Sylvia Rule kucağında kenetli duran ellerine baktı.

Birkaç dakika düşündükten sonra, "Evet," dedi. "Bayan Lavington ile karşılaşmıştım, Lenore Lavington, tabii o zaman gerçek adını bilmiyordum. On üç yıl önceydi. Bana adının Rebecca bir şey olduğunu söylemişti. Rebecca Grey ya da... Grace. Evet, Rebecca Grace."

"Sizce Bayan Lavington niçin gerçek adını gizleme gereği duydu? Lütfen doğruyu söyleyin. Poirot her şeyi biliyor."

"Bayan Lavington hamileydi ve çocuğu istemiyordu," dedi Sylvia Rule. "Gençken, ben... bu durumda kalan kadınlara yardımcı oluyordum. İşimde çok iyiydim. Güvenli ve gizli bir hizmet sunuyordum. Bana gelen kadınların birçoğu gerçek adlarını söylemez, farklı adlar kullanırlardı."

"Madam?" Poirot, Lenore Lavington'a döndü.

"Bu doğru," dedi Lenore Lavington. "Cecil ile mutsuzduk, bir çocuğumuzun daha olmasının yalnızca her şeyi daha

da kötü duruma getireceğini düşündüm. Ama sonuçta, bu işlemi yaptırmayı kabullenemedim. İlk karşılaşmamızda Bayan Rule, bana kendisinin de bebek beklediğini söyledi. Ama o kendisininkini istiyordu. Bana, istenmeyen bir çocuğa sahip olmanın stresini çok iyi anladığını söyledi. Bu sözleri duyunca –yani istenmeyen bir çocuk– bir bahane bulup oradan ayrıldım. Bir daha da dönmedim oraya. Sonuçta benim çocuğum istenmeyen bir çocuk değildi, bunu anlamıştım. Onu aldırmayı kendime yediremedim."

Lenore Lavington, Sylvia Rule'u kötü kötü süzdü.

"Fikrimi değiştirdiğimi görünce Bayan Sylvia Rule bu işlemi yaptırmam için beni zorlamaya çalıştı, müşteri kaybetmeme çabası içindeydi."

Timothy Lavington kararsızlıkla ayağa kalktı. Gözleri yaşlanmıştı.

"İstenmeyen bebek bendim, değil mi anne?"

Ivy, "Bunu gerçekleştirmemiş ki Timothy," dedi. "Öyle olsa bebeği aldırırdı."

Lenore, "Seni seveceğimi biliyordum ve seni görür görmez çok sevdim Timothy," dedi. "Gerçekten çok sevdim."

"Babama beni barbarca aldırmayı düşündüğünü söyledin mi?" Timothy'nin sesi kin ve nefret doluydu.

"Hayır, kimseye söylemedim."

"Gerçekten mi?" dedi Poirot. "Kimseye söylemediniz, öyle mi? Bu çok önemli."

Bana baktı. Sıra bendeydi. Odadan çıktım ve birkaç dakika sonra döndüm. Getirdiğim küçük masayı herkesin görebileceği şekilde salonun ortasına yerleştirdim. Masanın üzeri beyaz bir örtüyle kapanmıştı. Poirot bu örtünün altında ne olduğunu bana söylemeyi kesinlikle reddetmişti, ama neyin

peşinde olduğunu bildiğimden emindim. Yüzündeki ifadeden Rowland McCrodden'in de bunu bildiği anlaşılıyordu. Poirot'nun örtüyü kaldırmasıyla birlikte küçük porselen bir tabağa konulmuş bir dilim vitray kek daha ortaya çıktı. Tabağın hemen yanında bir bıçak vardı. Onun Combingham Malikânesi'ne gelirken bu kahrolası kekten kaç dilim getirdiğini gerçekten merak ediyordum. Fee Spring bu kadar çok kek satabildiği için çok mutlu olmalıydı.

"Bize bu gizemin çözümünün bir dilim kekte saklı olduğunu mu anlatmaya çalışıyorsunuz Mösyö Poirot?" diye sordu Hugo Dockerill. "*Bir dilim kek*, ilginç! Güzel bir keke benziyor." Kahkahayı bastı. Karısı onu sakin olması konusunda uyardı. Adam sustu, aklı başına gelmiş gibiydi.

Poirot, "Sizlere göstermek istediğim baylar bayanlar, 'Üç Çeyreğin Gizemi'ni çözdüğümüz takdirde bu bilmecenin tamamını çözmüş olacağımız," dedi.

Müfettiş Thrubweel sordu.

"Üç çeyreğin gizemi de ne Mösyö Poirot?"

"Açıklayacağım müfettiş. Burada sizler de benim gibi bu kekin dört çeyrek bölmesi olduğunu görüyorsunuz. Üst tarafta bir küçük sarı kare ve hemen yanında da bir pembe kare bulunmakta, alttaki sırada ise bir pembe ve bir sarı. Ama henüz bıçağı kullanmadığımız için, bir de bölünmemiş tek kare parçamız var."

Poirot teatral bir biçimde kek dilimini ikiye böldü ve parçaları tabağın iki ucuna doğru itti.

"Başlangıçta benim yazdığım iddia edilen ve Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlanan mektupları alan dört kişiyi iki grupta sınıflayabileceğimi düşündüm: Mösyö Pandy ile bir

şekilde bağlantısı olanlar, yani Annabel Treadway ve Hugo Dockerill ve hiçbir bağlantısı olmayan Sylvia Rule ve John McCrodden. Her ikisi de bana yaşamları boyunca Barnabas Pandy adını hiç duymadıklarını söylediler. Sonra Hugo Dockerill'den Madam Rule'un oğlunun, yani Freddie'nin, Turville Kolej'inde öğrenci olduğunu öğrendim. Timothy Lavington da aynı okulun öğrencisiydi. Bunun üzerine ben, yani Poirot bunun şu şekilde olabileceğini düşündüm." Bıçağı alıp, kek dilimlerinden birini tekrar yarıdan kesti.

Ve hemen ardından tabaktaki sarı ve pembe kare kek parçalarını yeniden düzenledi: Üçünü yan yana ve birini onlardan uzağa, tek olarak koydu.

"Evet, *mes amis,* üç çeyreğin gizemi derken kastettiğim buydu işte! Niçin Mösyö John McCrodden istisnaydı? Mektuplar gönderilirken *niçin o;* Barnabas Pandy'ye tamamen yabancı olan, onun adını bile duymamış ve onunla hiçbir bağlantısı olmamış biri seçilmişti. Seçilen diğer üç kişinin Mösyö Barnabas Pandy ya da ailesi ile bir şekilde bağlantısı vardı. Bu düzmece mektupları yazan bu üç kişiyi ve bu bir kişiyi seçmişti.

"Kendi kendime, bu mektupları yazan kişinin dikkatimi özellikle John McCrodden'e çekmek istemiş olup olamayacağını sordum. Sonra beni çok şaşırtan bir şey oldu. Matmazel Ivy, annesine Freddie Rule'un adını söylerken tesadüfen oradaydım. Lenore Lavington'un çok şaşırdığı dikkatimden kaçmadı. Korkmuştu. Hatta ödü patlamış, korkudan donakalmıştı. Bir anlamda şoka girmişti. İyi de neden oğlunun okulunda okuyan bir çocuğun adını duyunca böylesine dramatik tepki vermişti?"

Poirot herhalde bu soruya kendisi yanıt vermek istiyordu, ama o anda kendimi tutamayarak söze karıştım.

"Çünkü siz Freddie Rule'un Turville Koleji'nde okuduğundan bahsedene dek bundan haberi yoktu. Sylvia Rule'un oğlunun da orada okuduğunu bilmiyordu."

"*Precisement*![1] 'Tuhaf, yalnız, içine dönük Freddie' diye bir çocuktan bahsedildiğini biliyordu, ama çocuğun soyadını bilmiyordu. Zaten çocuk yalnızca birkaç aydır Turville'deydi. Lenore Lavington, kızı söyleyene dek on üç yıl önce tanıştığı Madam Rule'un tuhaf, yalnız Freddie'nin annesi olduğunun bilincinde değildi. Sonra benim bunun kokusunu almamam için, hemen bu çocuğa kesinlikle karşıymış ve Timothy'yi onunla arkadaş olmaması konusunda uyarmış gibi davrandı. Benim Sylvia Rule'un Freddie'nin annesi olduğundan ve de ona böylesine bir korku hissettiren Freddie'den kuşkulanmamı istemiyordu. Daha sonraları bana Freddie'den hoşlanmadığını söylediğini unutmuş olmalı. Ona Freddie'den bahsettiğimde hiçbir tepki göstermediği gibi onu eleştirmek bile istemiyormuş gibi göründü. Oğlunun Combingham Malikânesi'nde onunla zaman geçirmesine de karşı çıkmadı.

"Böylece baylar bayanlar, birden bu mektupları yazanın Lenore Lavington olduğundan ve bilmecenin eksik olan bu parçasının yerine oturduğundan emin oldum."

"Bir dakika," dedi John McCrodden araya girerek. "Eğer Kingsbury'yi öldürenin ve Bayan Annabel Treadway'in cinayet nedeniyle asılması için girişimde bulunanın bu mektupları yazan kişi olduğuna inanıyorsanız... Bu, Bayan Lavington'u bunlardan dolayı da suçladığınız anlamına gelmez mi?"

(1) Kesinlikle!

"Şu an için yalnızca dört kişiyi cinayetle suçlayan mektupları yazan ve Hercule Poirot adıyla imzalayan kişinin Bayan Lavington olduğunu söylüyorum; bu kişiler arasında siz de varsınız Mösyö. Siz Madam Lavington, Freddie Rule adından bahsedildiğinde çok sarsıldınız ve korktunuz, çünkü sizinle Sylvia Rule arasındaki bağlantının asla ortaya çıkmayacağından hatta tahmin bile edilemeyeceğinden emindiniz. Onunla yalnızca on üç yıl önce yasadışı bir tıbbi işlem için görüşmüştünüz. Tabii ki bundan hiç kimseye bahsetmemek her ikinizin de lehine bir durumdu. Sonra tamamen bir rastlantı sonucu ve gelişigüzel bir biçimde kızınız, Bayan Rule'un oğlu Freddie Rule'un oğlunuzla aynı okulda olduğundan bahsetti. Böylece Sylvia Rule ile Barnabas Pandy arasındaki bağlantı da biraz araştırılınca anlaşılacak biçimde ortaya çıkmış oluyordu.

"Bu sizin açınızdan tam bir felaketti. Sizin amacınız en başından beri kek dilimini yarıdan iki parçaya ayırmaktı, öyle değil mi? Mektuplarınızı alan iki kişinin büyükbabanızla bir şekilde bağlantısı olmasını diğer iki kişininse tamamen ilişkisiz olmasını istiyordunuz. Böylece hiç kimse göze batmayacaktı. Bu koşullarda mektupları yazanın neyi amaçladığını anlamak neredeyse olanaksız olacaktı. Ancak Freddie Rule'un Turville Koleji'nde öğrenci olduğunun ortaya çıkmasıyla hiç istemeyerek de olsa benim tüm dikkatimin özel ve *farklı* tek kişi olarak John McCrodden üzerinde yoğunlaşmasından kaynaklanan büyük bir korku yaşadınız: Çünkü bu durumda ya John McCrodden'in konuyla tamamen ilgisiz, sıra dışı bir kişi olduğu ortaya çıkacaktı ya da sıra dışı birinin olmadığı; yani olayın aslında bölünmemiş, tek parça halinde bir kek dilimi olduğu."

Poirot keki yeniden parçalar birbirine değecek şekilde birleştirdi.

"Bölünmemiş kek diliminden söz ederken, bu mektupları yazanın John McCrodden de dahil bu *mektupları alan dört kişiyle de* kişisel bir bağlantısı olabileceğini kastediyorum."

"Mektuplarınızı benim adımla imzalamak gibi bir yol seçtiniz madam. Neden? Cinayet çözmekte en iyinin ben olduğumu biliyordunuz, *n'est-ce pas*? Daha iyisi yok! Benim dikkatimi çekmek istediniz. Hercule Poirot'yu da bu konuya bulaştırmak istiyordunuz. Böylece bir süre sonra elimde selofana sarılmış, katılaşmış, pis kokan nemli bir elbiseyle polise gidip, büyükbabanızı kız kardeşiniz Annabel'in öldürmüş olduğunu düşündüğümü söylememi bekliyordunuz. Benim dışımda kim, sizin maniple ettiğinizi düşündüğünüz bu cinayeti açıkladığında benim kadar sözünü geçirebilirdi? Madam şimdiye kadar aynı zamanda ve aynı kişi tarafından hem bu kadar yüceltilip hem bu kadar aşağılanmadım. Eğer gerçekten de nemli bir elbise ve zeytinyağı kokusuyla Hercule Poirot'nun dikkatini gerçeklerden uzaklaştırabileceğinize inandıysanız çok aptallık ettiğinizi söylemeliyim."

Müfettiş Thrubwell, "Mösyö Poirot, ben biraz şaşırdım," dedi. "Yani Bayan Lavington'un Bay John McCrodden'in bu fotoğraftaki sıra dışı kişi olduğuna inanmanızı, bunun üzerinde düşünmenizi istemediğini mi ileri sürüyorsunuz?"

"*Oui*, mösyö. Onun bu fotoğraftaki yerini merak etmemi istemiyordu. Asla şu şekilde bir mantık yürütmemi istemiyordu: Eğer bir şekilde Sylvia Rule'un Barnabas Pandy'nin ailesiyle bağlantısı olduğu ortaya çıktıysa neden aynı şey John McCrodden için de söz konusu olmasın? Bunu istemiyordu, çünkü dostlarım, *Lenore Lavington bu odada mektubu alan dört*

kişiyle de kişisel bağlantısı olan tek insandı. Bu planı tasarlarken çok büyük bir hata yaptı. Eğer tamamen yabancı iki kişiyi suçlamak istiyorsa bunu telefon rehberini alıp, rasgele iki kişiyi seçerek de yapabilirdi. Bunun yerine geçmişte bir şekilde bağlantısı olan iki kişiyi seçti. Her iki durumda ilişkisinin kesinlikle ortaya çıkmayacak kadar gizli ve eski olduğuna inanıyor, kendini güvende hissediyordu. Bayan Lavington; Hercule Poirot'nun, çok kısa bir zamanda Sylvia Rule ve John McCrodden'in Barnabas Pandy'yi öldürmüş olamayacaklarını, ona da aileye de tamamen yabancı olduklarını ve Mösyö Pandy'nin öldüğü gün hiçbir şekilde Combingham çevresinde olmadıklarını ortaya çıkaracağını düşünüyordu. Üstelik böylesi bir cinayet için ne nedenleri ne de fırsatları vardı. Dolayısıyla Madam Lavington, Rule ve McCrodden isimlerinin çok kısa bir süre içinde üzerinde durulanlar listesinden çıkarılacağını hayal etti.

"Ama bu konuda da yanılıyordu. İşler onun açısından yine ters gitti. Çok geçmeden Barnabas Pandy'nin öldüğü gün Madam Rule'un da Mösyö McCrodden'in de buraya gelmiş *olabilecekleri* ortaya çıktı; aynı şekilde Hugo Dockerill'in de. Aile gürültülü bir kavgaya tutuşmuşken ve Kingsbury de evinde valizini boşaltırken gizlice içeri sızmış olabilirlerdi. Her zaman yarı aralık duran ön kapıdan içeri girer, Mösyö Pandy'yi öldürür ve yine kimse görmeden hızla ortadan kaybolabilirlerdi. Hiçbirinin sağlam tanığı ya da kanıtı yoktu: Kimse fark etmeden kolayca bir ya da iki saat ortadan kaybolup dönebileceğiniz bir Noel şenliği, kendisine söylenen her şeyi söylemeye hazır bir İspanyol kadının yazdığı mektup!"

Poirot, John McCrodden'e baktı. Onun konuşmasını bekliyor gibiydi.

Sonunda McCrodden konuşmaya karar verdi ve kısık bir sesle, "Bu eve gelene dek onun gerçek ismini bilmiyordum," dedi. "Bana kendini aynen Bayan Rule'a olduğu gibi Rebecca Grace olarak tanıtmıştı. Lenore." Odanın diğer tarafında oturan kadına baktı ve ekledi. "Bu alışılmadık bir isim. Adını öğrendiğime sevindim Lenore."

"Mösyö McCrodden, lütfen hepimizin yararına, Lenore Lavington ile olan ilişkinizin niteliğini açıklayabilir misiniz?" dedi Poirot. "Sevgiliydiniz, değil mi?"

"Evet. Birbirimize âşık olduk. Kısa bir süre için sevgili olduk. Kısa, çok kısa bir süre. Onun evli olduğunu biliyordum. Ona çok geç rastladığım ve zaten başkasının olduğu için kaderime nasıl lanet ettiğimi bilemezsiniz." Sesi titriyordu. "Onu tüm kalbimle sevdim. Hâlâ da seviyorum."

35. BÖLÜM

Aile Bağları

"Bundan asla utanmıyorum," dedi John McCrodden. "Eminim babam size nasıl bir utanmaz olduğumu memnuniyetle anlatacaktır. Rebecca yani Lenore, ömrüm boyunca sevdiğim tek kadın oldu, hem de birlikte yalnızca üç gün geçirmemize rağmen. O zamandan beri her günümü her saatimi keşke daha uzun olsaydı diye düşünerek geçiriyorum..."

Lenore, "John lütfen," dedi. "Bunun ne yararı var ki?"

"... ama o kocasına dönmek için ısrar etti, hem de anladığım kadarıyla silik bir adam olan o adama. Görevini yaptı."

"Babam için bunu nasıl söylersin," diyerek yerinden fırladı Timothy Lavington. Sonra annesine dönerek soğuk, sitemli bir ifadeyle ekledi. "Ona babamın silik bir insan olduğunu sen mi söyledin? Ona başka ne yalanlar söyledin?"

Ivy, annesinin kolunu tutarak, "Anlat ona anne," dedi. "Anlatmalısın."

"Baban öldü Timmy," dedi Lenore. "Aldığın mektup... Onu ben yazdım. Ben gönderdim."

"Hangi mektubu?" diye sordu Jane Dockerill.

Poirot araya girdi.

"Lenore Lavington beşinci mektubu da gönderdi. Çoğumuzun bilmediği bir mektup. Bu mektubu diğer dört mektubu yazdığı daktilo ile yazdı, yani 'e' harfi bozuk olan daktiloda. Ancak bu mektup Madam Lavington'un Hercule Poirot olduğunu iddia ettiği bir cinayet suçlaması değildi. Bu kez mektubu merhum kocası Cecil Lavington olarak yazmıştı. Bu mektupta kocasının ağzından, herkes öldüğünü sandığı halde aslında ölmediğini yazmıştı. Ortaya çıkamıyordu, çünkü çok gizli bir devlet görevindeydi."

"Nasıl böyle hayati bir konuda yalan söyleyebilirsin?" diye haykırdı Timothy. "Onun yaşadığına inanıyordum."

Lenore Lavington bakışlarını kaçırdı. Ivy Lavington kolunu okşadı, ama aynı zamanda bakışlarıyla Timothy'ye adeta buna son vermesini emretti.

Poirot anlatmaya devam etti.

"Timothy, Catchpool'e babasından geldiğini düşündüğü bu mektubu gösterdiğinde Catchpool'ün ilk dikkatini çeken, 'e' harflerinin yatay çizgisinin üstünde minik bir delik olduğuydu. Hercule Poirot tarafından gönderildiği iddia edilen dört mektupta da aynı hata vardı. Dostum bu mektupların aynı kişi tarafından gönderildiklerini hemen anlamıştı. Şimdi sanırım o daktiloyu bulmak için neden o kadar ısrarcı olduğumuzu anlıyorsunuzdur.

"Combingham Malikânesi'ne ilk geldiğimde Madam Lavington'dan yazı makinesini test etmek için izin istedim. Bunu kabul etmedi. Burada bir cinayet işlendiğinin kanıtı olmadığı için, bana evdeki hiçbir şeyi gösterme sorumluluğu ol-

madığını anımsattı. Ancak Combingham Malikânesi'ne ikinci gelişimde fikrini değiştirmişti ve işbirliğine yanaştı."

"Hepimiz size yardımcı olmak istiyorduk, ama siz bizi kandırdınız," dedi Annabel Treadway. "Büyükbabamın öldürüldüğünü kanıtlayabilirmişsiniz gibi davrandınız. Ama şimdi onun ölümünün bizim de hep inandığımız gibi kaza olduğunu söylüyorsunuz."

"Matmazel, her aşamada doğru olmayan bir şey söylememeye çok özen gösterdim. Sizlere tek söylediğim suçlu birinin, yani bir katilin olduğundan emin olduğum, bu katili yakalamak gerektiği ve o yakalanıncaya kadar *sizin* çok büyük bir tehlike altında olduğunuzdu. Kız kardeşiniz büyükbabanızın katilinin asıldığını görmek istiyordu. Bunu Matmazel Ivy'ye söylediğinde –Kingsbury'nin kulak misafiri olduğu konuşmayı kastediyorum– henüz kimseyi öldürmekte başarılı olamamıştı. Belki de bu yalan yere suç yükleme oyununa devam etmeyecekti; bilemiyorum. Ama bildiğim bir şey var: Çok kısa bir süre sonra, yaptıklarının anlaşılacağı korkusuyla *Kingsbury'yi ölüme terk etti.* Madam Lavington, sizi katil olarak tanımlarken asla yalan söylemedim ve gerçeği çarpıtmadım. Bu bir karakter meselesi. Kız kardeşinizin ölümünü planlarken siz katil olmuştunuz zaten."

Lenore Lavington, Poirot'yu boş bakışlarla süzdü. Bir şey söylemedi.

John McCrodden sordu.

"Lenore niçin kız kardeşinin asılmasını istiyordu?"

"Peki ya diğer üç mektup?" diye sordu Annabel Treadway. "Eğer Lenore'nin amacı beni ipe göndermekse, neden Bay Dockerill'e, Bayan Rule'a ve Bay McCrodden'e de mektup gönderdi?"

"Baylar ve bayanlar, lütfen. Henüz açıklamalarımı bitirmedim. Bir yerden başlamazsanız bitiremezsiniz, dolayısıyla izin verin de daktilolardan başlayayım. Lenore Lavington, Poirot'yu aldatmak için elinden gelen her şeyi yaptı, tüm zekâsını kullandı. Ama bu işe yaramadı. Bu arada onun çok zeki bir kadın olduğunu belirtmeliyim. Buraya ilk gelişimde daktiloya bakmam engellendi... çünkü bu daktilo "e" harfi bozuk olan aradığım daktiloydu.

"Combingham Malikânesi'ne yaptığım birinci ziyaretle ikinci ziyaret arasında Lenore Lavington, her konuda yardımcı olmak istiyormuş gibi davranmasının daha akılcı olduğuna karar verdi. Buraya ikinci gelişimde bana daktiloyu test edebileceğimi ve yeni, ikinci bir daktilo satın alındığını, eskisinin artık ömrünü tamamlamış olduğunu söyledi. Ama yardımcı olabilmek adına eski daktiloyu da saklamıştı, çünkü *asıl test etmek istediğim daktilonun bu olması gerektiğini* biliyordu. Bu dört mektup yazıldığı sırada mağazada satılmayı bekleyen yepyeni bir makinenin aradığım daktilo olması elbette ki olanaksızdı. Madam Lavington, Kingsbury'den rahatça test edebilmem için her iki daktiloyu da, eskiyi ve yeniyi, benim için hazırlamasını istediğini belirtti. Ah, akıllıydı, ama yeterince değil.

"Daktilolardan biri yepyeni, pırıl pırıl görünüyordu. Diğeri ise birkaç çizik ve çatlak dışında yeniydi, ki bunların yapılması hiç zor değildi. *Alors*,[1] Poirot testi yaptı ve gerçekten çok şaşırtıcı bir durumla karşı karşıya kaldı. 'e' harfi her iki makinede de kusursuzdu, dolayısıyla ikisinin de aradığım makine olmadığı kesindi. Ne var ki, her iki makinede de kusursuz olan yalnızca 'e' harfi değildi, *her şey* kusursuzdu.

(1) Sonra.

Aralarında en ufak bir kalite farkı bile yoktu. Daktilolardan birindeki çizikleri dikkate almazsak, *her ikisi* de o sabah mağazadan gelmiş gibi, yepyeniydi. O an düşündüm: Acaba Lenore Lavington yalan söyleyip, bana incelemem için bir eski ve bir yeni daktilo yerine iki yeni daktilo vermiş olabilir miydi? Peki bunu niçin yapacaktı?"

"Bunu yapmasının tek bir nedeni olabilirdi, *gerçek* eski daktilonun incelenmesini engellemek," dedi Timothy Lavington. "Buna izin veremezdi; çünkü bu, onun suçunun ortaya çıkmasına neden olabilirdi."

Ivy haykırdı.

"Timmy, yapma! Bunu söyleyen sen olmamalısın."

"Şu an düşündüğüm son şey aile bağları," dedi Timothy öfkeyle. "Haklıyım değil mi Mösyö Poirot?"

"Evet Timothy, haklısın. Annen dikkatsizdi. Bana eski daktilonun düzgün çalışmadığını söylemesinin yeterli olacağını düşündü. Her ikisini de inceleyeceğimi tahmin edemedi. Birinin üzerindeki çizikleri onun yaptığını ve her ikisinin de yeni olduğunu anlayamayacağımı sandı.

"Aslına bakarsanız bir an şaşırmadım değil. Kendi kendime sordum: 'Acaba eski makinenin dört dörtlük olması ve bazı durumlarda mükemmel çalışması, bazı durumlarda çalışmaması mümkün müdür?' Annabel Treadway yanıma gelip bana, 'Daktiloları incelemeye başladığınızı görüyorum. Lenore, bana sizi yalnız bırakmam ve dedektiflik işini tam yapmanıza engel olmamam konusunda kesin talimat verdi,' dediğinde tam olarak bunu düşünüyordum.

"Niçin *iki* daktilo ve *iki* daktiloyla yazılmış kâğıt görmesine rağmen Annabel Treadway daktiloları incelemeyi bitirdiğimi değil de incelemeye yeni *başladığımı* düşünmüştü? Bunun

yalnızca tek bir nedeni olabilirdi: Evde üç daktilo olduğunu biliyordu; yeni alınan iki daktilo ve Lenore Lavington'un sakladığı üçüncü daktilo."

"Eustace Campbell-Brown, "Bayan Lavington'un Bayan Treadway'e sizi yalnız bırakma talimatı vermesinin nedeni de buydu," dedi. "Eğer Bayan Treadway iki yeni daktilo alındığını biliyorsa bunu söyleyebilirdi."

"*Exactement.* Ayrıca unutmayın ki Lenore Lavington, kız kardeşinden yalan söylemesini de isteyemezdi. Eğer bunu yapsaydı, Matmazel Annabel o dört mektubu yazıp gönderdiğinden kuşkulanabilirdi."

"Ve..." dedi Annabel duraksayarak. "... Bana iki kâğıda dikkatle bakmamı söylediğinizde ve ikisi arasında hiçbir fark görmediğimde, siz..."

"Evet, kesinlikle doğru, haklısınız. Size dikkatimi çeken çok önemli bir şey olduğunu söyledim, öyle değil mi? *Bu, aralarında fark olmamasıydı.* Çoğu kez, asıl dikkati çekmesi gereken, görülmeyendir. Önemli olan budur. Madam Lavington'un aşağıda olduğundan emin oluncaya kadar bekledim ve sonra odasını araştırdım. Aynen umduğum gibi eski daktiloyu buldum. Yatağının altında bir torbaya konulmuştu. Hızla test ettim ve 'e' harfinin kusurlu olduğunu saptadım."

Timothy annesine öfkeyle baktı.

"Ben daha doğmadan beni öldürecekmişsin," dedi. "Babama ihanet ettin. Kingsbury'yi öldürdün ve eğer Mösyö Poirot durdurmasaydı Annabel teyzemin asılmasına neden olacaktın."

John McCrodden ayağa fırladı. "Yeter artık. Bu kadarı da fazla!" diye haykırdı. Sonra Poirot'ya dönerek, "Lenore'den

kuşkulanabilirsiniz, bir çocuğun, yabancıların önünde annesini böyle bir tavırla azarlamasını onaylıyor musunuz."

"Bu bir kuşku değil mösyö. *Biliyorum*. Söyleyin bana –siz Lenore Lavington için yabancı değilsiniz– onu kızdıracak ne yaptınız?"

McCrodden şaşırmış görünüyordu.

"Kızdırmak mı? Nasıl... nasıl yani?"

"Bunu nasıl mı bildim? Çok basit," dedi Poirot. Çoğu kez kendisi dışında hiç kimse için basit olmayan konularda bunu söylerdi. "Lenore Lavington, Annabel Treadway'in asılmasını istiyordu, ama bu arada gerçek amacını gizlemesi gerekiyordu. Bunu, aynı suçlama mektubunu onun dışında üç kişiye daha göndererek yaptı. Üç kişiden biri de sizdiniz Mösyö McCrodden. Böyle bir mektup almanın ne kadar rahatsız edici olabileceğini çok iyi bilen Bayan Lavington özellikle biraz acı çekmelerini istediği kişileri seçti. Tabii ki asılmalarını istemiyordu –böyle bir kaderi yalnızca kız kardeşi Annabel için diliyordu– ama işlemedikleri bir cinayetten dolayı suçlanmanın, zan altında kalmanın üzüntüsünü yaşamalıydılar. Size yeniden soruyorum: Rebecca Grace'i – yani gerçek adıyla Lenore Lavington'u bu kadar kızdıracak ne yaptınız?"

John McCrodden, Lenore Lavington'a bakarak konuştu.

"Whitby'de bir sahil kasabasında karşılaştık. Rebeca, yani Lenore orada kocasıyla tatil yapıyordu. O... korkarım bunu böyle ifade etmem doğru değil, ama karşılaşmamızın ardından benimle üç gün geçirmek için kocasını terk etti. Ona ne dediğini bilmiyorum. Bunca yıl sonra anımsayamıyorum. Sanırım acilen bir yere gitmesi gerektiği gibi bir bahane uydurmuştu. Ne dediğini anımsıyor musun Lenore?"

Bayan Lavington yanıt vermedi. Bir süredir hiçbir duygu belirtisi göstermemişti, yalnızca öylesine oturmuş, gözlerini ileride bir noktaya dikmişti.

"Üç günün sonunda onun gideceği fikrini kabullenemedim," diye devam etti John McCrodden anlatmaya. "Buna katlanamazdım. Kocasını bırakıp benimle yaşaması için ona yalvardım. Bunu yapamayacağını ama fırsat buldukça Whitby'ye gelip benimle birlikte olmaya çalışacağını söyledi. Bu aşk ilişkisinin devam etmesini istiyordu, ama onun bu isteği benim için kabul edilebilir değildi. Sevmediği ve istemediği bir adamla birlikte kalmayı planlaması... Bu çok yanlıştı. Onu paylaşmaya hazır değildim."

Sylvia Rule, "Evli bir kadınla ilişki kurmak değil de bu mu yanlış?" dedi.

John McCrodden, "Sessiz olun," dedi. "Siz doğruyu yanlışı nereden bileceksiniz, bu sizi hiç ilgilendirmez."

Poirot araya girdi.

"Sonuçta Bayan Lavington'u kesin bir karar vermeye zorladınız, öyle mi?" diye sordu.

"Evet, öyle yaptım. Onunla benim aramda bir karar vermeliydi. Onu seçti ve beni suçladı. Ona göre ben devam edebilecek çok güzel bir aşk ilişkisini bitirmiştim, oysaki bunun sürmesini çok istemişti."

"Ve sizi bağışlayamadı, öyle mi?" diye sordu Poirot. "Tıpkı vazgeçmesine rağmen ona çocuğunu aldırması için baskı yapan Sylvia Rule'u bağışlayamadığı gibi. Hugo'yu da, Timothy'yi arada sırada okuldaki bir türlü vazgeçemediği kötü davranışları ve uyumsuzluğu nedeniyle cezalandırdığı için bağışlayamıyordu. Mösyö Dockerill'in dört mektuptan birini almasının nedeni buydu."

"Lenore ile aramızda aşk ilişkisi olduğunu nasıl öğrendiniz?" diye sordu John McCrodden. "Hiç kimseye, asla tek bir kelime bile etmedim. Onun da söylemediğinden eminim. Bunu bilmeniz olanaksız."

"Ah, mösyö, bu bilgiye ulaşmak hiç zor değildi. Siz ve Bayan Lavington bunu bana kendiniz anlattınız, tabii biraz da Matmazel Ivy'nin yardımıyla..."

"Bu doğru olamaz," diye haykırdı Ivy. "Bunu ben bile daha dün, Bay McCrodden bu eve geldiği ve annem onu gördüğü zaman öğrendim. Annem o kadar sarsılmıştı ve üzgündü ki onu bana her şeyi anlatması için zorladım. Bu olmadan önce John McCrodden adı benim için hiçbir şey ifade etmiyordu, o zamandan sonra da sizinle hemen hiç konuşmadık Mösyö Poirot."

"*C'est vrai.*[1] Yine de matmazel, bilmeden benim bu sırrı öğrenmeme yardımcı oldunuz. Annenizden ve Mösyö McCrodden'den duyduğum şeylerle sizin söylediğiniz şeyleri bir araya getirdim ve..."

"Ne gibi şeyler?" diye sordu McCrodden. "Ben yine de sizin ağzınızdan çıkan tek bir sözcüğe bile inanayım mı, inanmayayım mı bilemiyorum."

"Babanızın bana iş seçiminizi onaylamadığını söylediğinizi anımsıyorsunuzdur mösyö. Kuzey İngiltere'de bir yerlerde madenci olarak çalıştığınızı söylemiştiniz, sahilde ya da sahile yakın bir yerde. Babanız ellerinizin kirlendiği böyle bir işi onaylamıyordu ama siz, *babam daha sonra diğer uca, tam tersi temiz bir noktaya geçtiğimde, incik boncuk gibi şeyler üretip satmamı da kabullenemedi*, dediniz. Bu tuhaf bir ifadeydi, 'diğer uç, tam tersi temiz bir nokta.' O sırada buna bir anlam vere-

(1) Bu doğru.

memiştim, önemli gibi de görünmemişti, dolayısıyla üzerinde durmadım."

"İncik boncuk derken neyi kastettiğinizi de başlangıçta anlayamamıştım. Son günlerde aynı sözcüklerin başka biri tarafından daha kullanıldığını duymuştum; babanız tarafından. Sanırım Noel süslemeleriyle ilgili kullanmıştı. Ancak 'incik boncuk' sözcüğünün bir anlamı daha var; takı, mücevher anlamına da gelebilir. Bunu düşününce 'tam tersi temiz nokta' derken yine *madenciliği* kastediyor olabileceğinizi anladım, çünkü o sırada konuştuğumuz konu buydu. Bana anlatmaya çalıştığınız Mösyö McCrodden, madende çalışmaktan yani pis noktadan tam tersi noktada daha temiz bir işe, kendi kazıp çıkardıklarınızla mücevher yapımına geçtiğinizdi. Bu madde Whitby kara kehribarıydı, değil mi?

"Lenore Lavington bana, kara kehribardan yapılmış bir matem bilekliği olduğundan, bunu Matmazel Ivy'ye verdiğinden bahsetmişti. Bunun kendisi için çok değerli bir anı olduğunu söylemişti; merhum kocası Cecil ile deniz kıyısında yaptıkları bir tatil sırasında kendisine verilen hazine değerinde bir armağan. Ivy Lavington'dan, Lenore ve Cecil Lavington'un mutlu bir evlilikleri olmadığını öğrendim; en azından Lenore açısından. Peki ama öyleyse sevmediği kocası tarafından ona verilen böyle bir armağan onun için neden hazine değerinde, diye sordum kendi kendime. Olmamalıydı. Oysa bu armağan ona kocası tarafından değil tutkuyla sevdiği adam tarafından verilmişti: John McCrodden, yani tatildeki aşkı!

"Sonra Lenore Lavington'un kızına verdiği başka bir armağan daha olduğunu öğrendim: bir yelpaze, yine onun için hazine değerinde diye nitelenen bir parça: Yelpazenin üstünde saç rengi Matmazel Ivy ile aynı olan, kırmızı siyah elbiseli bir

dansçı figürü vardı. Siyah saçlar ve kırmızı siyah elbise! Bu bana İspanyol dansçılarını anımsattı. İspanya'dan anı olarak getirilen yelpazelerin üzerinde bu türde figürler gördüğümü anımsıyordum. Rowland McCrodden sayesinde oğlu John'un İspanya'da bir evi olduğunu biliyordum; John orada olmaktan hoşlanıyor ve sık sık gidiyordu. Acaba bu yelpazeyi Lenore Lavington'a birlikte geçirdikleri üç günden birinde John McCrodden vermiş olabilir miydi? Bunu merak ediyordum. Sonra bunun yalnızca bir olasılık değil, gerçeğin ta kendisi olduğuna karar verdim. Öyle olmasa bir yelpaze hazine değerinde olabilir miydi? Bildiğiniz gibi Lenore Lavington, John McCrodden'i bağışlamamıştı, ama onun verdiği armağanları fazlasıyla önemsiyordu. Ne kadar zor bir aşk ilişkisi!"

"Karışık, zor bir ilişki," dedi Müfettiş Hubert Thrubwell. "Bunu hiç kimse inkâr edemez."

Poirot devam etti.

"Kara kehribar bileklik, İspanyol dansçı resimli bir yelpaze; tabii bütün bunlar rastlantı olabilirdi. Hiçbiri John McCrodden ve Lenore Lavington'un birbirlerini tanıdıklarının kanıtı değildi. Sonra şöyle düşündüm: Lenore Lavington ile Sylvia Rule arasında Freddie üzerinden bir bağlantı kurulabilir, Annabel zaten kız kardeşi, Hugo Dockerill ise oğlunun okuldaki yatakhane müdürü. Peki, ama niçin John McCrodden ile de arasında bir bağlantı olmasın? Ve onun dışta kalan parça değil, bütün, bölünmemiş kekin bir parçası olması gerektiğine karar verdim..." Poirot abartılı bir hareketle tabaktaki keki işaret etti. "... bu durumda dışta kalan yoktu. Lenore Lavington hepsini tanıyordu."

Müfettiş Thrubwell sordu.

"Bütün bu söylenenlere karşı söyleyeceğiniz bir şey var mı Bayan Lavington?"

Lenore kıpırdamadı bile. Yine hiçbir şey söylemedi.

Onun yerine John McCrodden hışımla atıldı.

"Ne yapmış olursa olsun sevdiğim kadının cinayet nedeniyle asılmasına izin vermeyeceğim. Bunca yıldan sonra bana hâlâ kızgınsa bile bu umurumda değil. Seni hep sevdim ve seviyorum Lenore. Sana sevgim asla azalmadı, değişmedi. Allah aşkına bir şey söyle."

Rowland McCrodden, "Poirot," dedi. "Ben hâlâ bu dört mektuba ne gerek olduğunu anlayamıyorum. Bayan Lavington Bayan Treadway'in büyükbabalarını öldürmekten dolayı, cinayetle suçlanıp asılmasını istemişse, mektubu neden yalnızca kız kardeşine göndermedi?"

"Çünkü dostum, suçlayan, kuşku duyan kişi olduğu gerçeğini gizlemeye çalışıyordu. Lenore Lavington planının işleyeceğini ve Matmazel Annabel'in idam edileceğini garanti edemezdi. Bundan emin değildi. Eğer planı işlemezse başka bir şey denemekte özgür olmak istiyordu. Kim bilir, belki başka bir şekilde intikam alacaktı. Matmazel Annabel'in onun korkulması gereken bir düşman olduğunu bilmemesi işine geliyordu. Eğer korkarsanız önlem alırsınız. Lenore Lavington böyle önlemlerin yürürlükte olmasını istemiyordu. Kardeşinin *korumasız* olmasını istiyordu."

"Eğer Annabel Treadway cinayetle suçlanan tek kişi olsaydı, kendi kendine şöyle sormaz mıydı? 'Bana böyle bir şeyi kim yapmış olabilir ve neden?' Öte yandan Annabel bizzat Hercule Poirot'nun ağzından aynı mektubu alan ve kendisi gibi Barnabas Pandy cinayetiyle suçlanan *dört* kişi daha olduğunu öğrendi. Dolayısıyla da onu suçlayanın asla kız kardeşi

değil, adını hiç duymadığı biri olabileceğini düşündü. Zaten kız kardeşi onun katil olamayacağını biliyordu, çünkü büyükbabaları öldüğü sırada ikisi birlikte başka bir odadaydılar. *Eh bien*, böylece Lenore Lavington kuşkulanan olma kuşkusuna karşı korunmuş oluyordu; tuzağa düşürmek istediği kişi ona güvenmeyi sürdürüyordu ve bu yüzden de ona karşı savunmasızdı. Zaten Lenore Lavington'un istediği de buydu."

"Bir dakika," dedi John McCrodden. "Lenore ve Annabel büyükbabaları öldüğü sırada aynı odada birlikteydiler, öyle mi? Bunu size Lenore mi söyledi?" Şaşırmışa benziyordu. "Neden olduğunu anlayamadım."

"*Oui*, mösyö," dedi Poirot. "Üç kadın da bana aynı şeyi anlattılar ve bu doğru."

"O zaman Lenore aynı zamanda Annabel'in suçsuzluğunun tanığı olmuyor mu? Madem onun asılmasını istediyse, neden böyle bir şey yaptı?"

Poirot, Rowland McCrodden'e baktı.

"Eminim bu konuda oğlunuzu aydınlatabilirsiniz, *mon ami*."

"Suçlular genellikle yaptıkları şeyi yapmıyormuş gibi görünme *eğilimindedirler*," dedi Rowland McCrodden. "Eğer Bayan Lavington, kız kardeşinin cinayetle suçlanıp asılmasını istiyorsa, bunun tam tersini yapıp, şiddetle Bayan Treadway'i savunması ve hatta onun tanığı olması çok doğal."

Tam o anda Jane Dockerill sabırsızlıkla sordu.

"Hiç kimse en önemli soruyu sormayacak mı?"

"Ben sorayım," dedi Timothy Lavington. "Annemin Annabel teyzeden intikam almayı istemesinin, bu kinin nedeni neydi Mösyö Poirot? Annabel teyzem ona nasıl bir zarar vermiş olabilir ki?"

36. BÖLÜM

Gerçek Suçlu

Poirot, Annabel Treadway'e döndü.

"Matmazel," dedi. "Yeğeninizin sorusunun yanıtını çok iyi biliyorsunuz, değil mi?"

"Evet, asla unutamadığım bir şey var."

"Doğru. Bu yıllardır sakladığınız ve tüm yaşamınıza gölge düşüren bir sır, korkunç bir suçun ve pişmanlığın gölgesi."

"Hayır. Pişmanlık değil." Annabel başını salladı. "Bu benim kararımla olan bir şey değildi. Kendiliğinden *olan* bir şeydi. Ah, bunun olmasına neden olduğumu biliyorum, ama böyle bir karar aldığımı anımsamadığıma göre pişman olmam mümkün mü?"

"Bütün bunların yanında o zaman belki bugün aynı duruma düşerseniz farklı davranıp davranmayacağınızı bilememenin suçluluğunu hissediyorsunuz?"

Jane Dockerill, "Lütfen biri açıklama yapabilir mi?" dedi.

"Evet, bence de," dedi Ivy Lavington. "Hiçbirimiz için bu hoş bir deneyim değildi. Bunun açıklanmasının gerekli oldu-

ğunu kabul ediyorum, ama mümkün olduğunca asıl konudan ayrılmayalım lütfen."

"Elbette matmazel. Şimdi herkese, Kingsbury kapınızın önüne gelmeden hemen önce annenizin size açıkladığı sırrı açıklayacağım."

"Bay Barnabas Pandy'nin ölümünden hemen önce baylar bayanlar, bu evde bir akşam yemeği yendi. Masada Mösyö Pandy, Lenore ve Ivy Lavington ve Annabel Treadway vardı. Madam Lavington, Matmazel Ivy'yi çok fazla yemekle suçladı. Aylar önce sahile yaptıkları bir gezide Bayan Lavington, Ivy'ye bacaklarının ağaç dallarına benzediğini söylemişti. Annesi tarafından ikinci defa aşağılandığını düşünen öfkeli Ivy Lavington bu konuyu o gün yemek masasında yeniden açtı ve öfkesini haykırdı. Ve yemek felaketle sonuçlandı! Üç kadın üzüntü içinde masayı terk ettiler, Barnabas Pandy de çok mutsuz oldu. Merhum Kingsbury, bana yemek salonuna girdiğinde Bay Pandy'yi yalnız başına masanın başında otururken bulduğunu ve yaşlı adamın ağladığını anlattı."

"Şimdi sanırım biraz da Ivy Lavington'un küçük bir çocukken teyzesi Annabel tarafından nehir kıyısında dolaşmaya çıkarıldığı güne dönmeliyim," diye devam etti Poirot. "O zamanki köpekleri Skittle de onlarla birlikteydi. Matmazel Ivy nehrin yamacından aşağı yuvarlanmanın çok eğlenceli olabileceğine karar verdi ve kendini aşağı bıraktı. Tehlikeyi sezen Skittle, onu kurtarmak için hamle yaptı, ama küçük kızın kendisiyle birlikte suya düşmesini engelleyemedi. Bu arada kızı kurtarmak için çabalarken pençeleriyle bugün hâlâ Ivy'nin yüzünde gördüğünüz pençe izlerinin oluşmasına neden oldu. Matmazel Ivy neredeyse boğuluyordu. Annabel Treadway onu kurtarmak için suya atladı. Akıntı çok güçlüydü. İkisi de

neredeyse boğuluyorlardı. Ama Matmazel Annabel kendi yaşamını hiçe sayarak yeğeninin hayatını kurtarmayı başardı.

"*Alors*, şimdi yine günümüze dönelim, *mes amis*, yani size bahsettiğim sahile yapılan geziye. Lenore ve Ivy Lavington, Annabel Treadway gripten yattığı için Hopscotch'u yani köpeği yanlarına almışlardı. Matmazel Ivy yüzmekten hoşlanıyor; geçirdiği ölümcül kaza onu sudan korkutmamış."

"Hopscotch mu?" dedi Eustace Campbell Brown. "Ben köpeğin adının Skittle olduğunu sanıyordum."

"İki farklı köpek onlar mösyö, Skittle bizimle pek fazla kalmadı. Aynı cins bir köpek olan Hopscotch onun yerini aldı."

"Yerini mi aldı?" Annabel Treadway'in gözleri yaşla doldu. "Hiç kimse Skittle'in yerini dolduramaz, nasıl ki Hopscotch'un... nasıl ki... Ah!" Yüzünü avuçlarının arasına gömdü.

"Bağışlayın matmazel. Düşünmeden konuştum."

"Tamam tamam, iki farklı köpek var," dedi Rowland McCrodden sabırsızlıkla. "Gerçekten de şu an *köpeklerden* bahsedecek zaman değil. Buna ne zamanımız ne de sabrımız var."

"Yanılıyorsunuz," dedi Poirot. "Köpekler ya da daha doğrusu ölen Skittle; asıl üzerinde durmamız gereken o."

"Allah aşkına neden?"

"Açıklayacağım. Sahile gittikleri gün Lenore ve Ivy Lavington ağaçların altında oturuyorlardı. Hopscotch bir süre dalgaların köpükleriyle oynadıktan sonra onlara doğru koştu. Köpeğin, ıslakken kuru halinden çok daha ince görünen bacakları Matmazel Ivy'ye boğulmak üzere olduğu o günü anımsattı. Anıları, o ana dek belleğinde saklı kalmış anılar, bir anda su yüzüne çıktı. Annesine panik halinde suyun

altında çabalarken, yanılıp köpeğin ıslak bacaklarının ağaç dalları olduğunu sandığını anlattı. Ağaç dalı olmaları olanaksızdı, çünkü bunlar çok inceydi ve durmuyorlardı, hareket halindeydiler. Sonra Annabel Treadway onu kurtarmaya geldi ve Matmazel Ivy kalın, hareketsiz, gerçek ağaç dallarını gördü. Gördüğü diğer şeylerin ağaç dalları değil Skittle'in bacakları olduğunu anladı.

"Yıllar sonra, o gün sahilde, Hopscotch'un ıslak bacakları sayesinde Ivy'nin unuttuğunu sandığı anıları canlandı. Yaşadıklarını annesine anlattı ve bunları dinleyen Lenore Lavington bir gerçeği anladı. Bu, Matmazel Ivy'nin kendisinin farkında olmadığı bir şeydi... Ve Matmazel Ivy bunu ancak dün, Kingsbury'nin kulak misafiri olduğu konuşma sırasında annesinin her şeyi itiraf etmesiyle öğrendi."

"Bayan Lavington'un anladığı gerçek *neydi*?" diye sordu, anlatılanları anlamaktaki çaresizliğini gizlemekte zorlanan Rowland McCrodden. O anda ben de aynı çaresizliği hissediyordum."

"Bu çok açık değil mi?" dedi Poirot. "Matmazel Ivy'nin görebilmesi için Skittle'in ıslak bacaklarının suyun içinde değil nehrin kıyısında olması gerekirdi; bu da Annabel Treadway'in sudan önce Skittle'i çekip çıkardığını, sonra yeğeniyle ilgilendiğini gösteriyordu. Bunun başka hiçbir mantıklı açıklaması yok. Önce köpeği kurtardı, ancak sonra Matmazel Ivy'yi."

Poirot'nun bunu söylemesiyle birlikte ne demek istediğini anladım.

"Eğer Skittle, Ivy Lavington'un suya düşmesini engelleyemediğini anlayıp durmuş olsa, nehrin kıyısında beklemesi gerekirdi. Ama hiçbir sadık köpek yapmaz bunu. Suya atlar ve ailesinden kim tehlikede olursa olsun kurtarmaya çalışır,"

dedim. "Üstelik bu durumda bacakları kuru, yani kalın görünürdü."

Poirot, "Kesinlikle, *mon ami*," dedi. Kendi başıma olsam bu çıkarımı asla yapamayacağımı ikimiz de biliyorduk, ama Poirot sanki bunları söylediğim için benimle gurur duyuyordu. Bundan dolayı ona minnettarlık duydum. Poirot açıklamalarına devam etti.

"Ve sahibinin, yani Annabel Treadway'in de suya atlaması Skittle'in kurtarma görevini daha da benimsemesine yol açtı. Sevdiği iki kişi sudayken hiçbir şekilde kendiliğinden sudan çıkmak gibi bir seçim yapmış olamazdı. Ama güçlü ve hızlı akıntı yüzünden onun da yaşamı tehlikedeydi. Her üçü de boğulup ölebilirlerdi."

"Ivy Lavington nehrin kıyısında gördüğü sırada Skittle'in bacakları ince ve ıslak olduğuna göre hayvanın bir noktada suya girmiş olması gerekir," dedi Rowland McCrodden. "Haklısınız Mösyö Poirot. Hiçbir köpek böyle bir durumda kendini kurtarıp sahile çıkmayı düşünmez. Birinin onu sudan çekip çıkarmış olması gerekir ve de onu bağlaması."

"*Oui.* Annabel Treadway köpeğin yeniden nehre girmesini ve yaşamını tehlikeye atmasını önlemek için onu sıkıca bağladı. Ancak bundan sonra Matmazel Ivy'yi kurtarmak için suya girdi. Anılarınızın ne kadar önemli olduğunun farkında bile değilsiniz Matmazel Ivy. Ama bunları annenize anlattığınızda, o anladı. Hemen o anda anladı. Nehrin kıyısında sahibinin bağladığı yerden kendini kurtarmaya çalışan Skittle'in ince, ıslak, hareketli bacakları gözünde canlandı. Bunun ne anlama geldiğini hemen anladı. Burada bir ikilem vardı...

"Lenore Lavington kendine, kız kardeşinin önce köpekle ilgilenme nedeninin hayvanın hızla akan suda sağa sola sav-

rulup, yeğenini kurtarma girişimini engelleyebileceği olup olamayacağını sordu? Eğer durum bu olsaydı Matmazel Annabel hiç kuşkusuz gerçeği anlatmış olurdu. Bu da demek oluyordu ki gerçek farklıydı. Annabel Treadway köpeğinin yaşamına kendi yeğeninin yaşamından daha fazla değer vermiş, öncelikle onu kurtarmayı yeğlemişti. Skittle'in yaşamını kurtarmak için Matmazel Ivy'ninkini riske atmıştı. Skittle'i güvene almaya çalıştığı sırada küçük Ivy kolayca sürüklenip boğulabilirdi."

Annabel Treadway ağlıyordu. Poirot'nun söylediklerini inkâr edecek hiçbir girişimde bulunmadı.

Poirot yumuşak bir sesle, "Siz matmazel," dedi. "İlk karşılaşmamızda bana, yaşlı insanlar öldüğünde kimsenin pek fazla umursamadığını ama bir çocuk öldüğünde bunun trajedi olarak görüldüğünü söylemiştiniz. Bu bir anlamda sizin suç itirafınızdı. Önünde uzun yıllar olan küçük bir kızın yaşamını riske etmiştiniz. Toplumun sizi bu yüzden çok acımasız bir biçimde suçlayacağını biliyordunuz. Bu çok ilginç bir rastlantı ama... Vincent Lobb'un, yani büyükbabanızın ömrü boyunca düşman olduğu ve ancak son günlerinde barışmaya çalıştığı kişinin gelini, bana doğru *şeyi çok geç yapmanın* korkunç bir şey olduğunu söyledi. İşte sizin yaptığınız da buydu matmazel. Küçük yeğeninizin hayatını kurtardınız, ama bunu çok geç yaptınız."

"O zamandan beri bunun ıstırabını çekiyorum," diye mırıldandı Annabel.

"İlk görüşmemizde bana 'yaşamlar kurtardığınızı' söylediniz. Hemen sonra bunu düzelttiniz ve birden kurtardığınızın yalnızca tek bir kişinin yaşamı olduğunu belirttiniz, yani Matmazel Ivy'nin yaşamını. Abarttığınız için utandığınızı,

tam olarak doğruyu söylemek istediğinizi ve hak ettiğinizden daha fazla takdir edilmek istemediğinizi düşündüm. Ancak daha sonraları başka bir olasılığın söz konusu olabileceği geldi aklıma: *Birden fazla yaşam kurtarmış olmanıza rağmen bunu gizlemek istiyor olabilirdiniz.* İçgüdüsel olarak söylediğiniz –yaşamlar, yani çoğul sözcük– doğruydu.

Bu, Matmazel Ivy ile yaptığım konuşma sırasında aklıma geldi. Birinin Annabel Treadway'in ölmesi için komplo kurduğunu bilen bir kişi olarak yaşam kurtarmanın gerekliliğinden bahsettim. Ivy Lavington, bana kurtarmam gereken tek bir yaşam mı yoksa yaşamlar mı olduğunu sordu ve ben yaşamı tehlikede olan tek bir kişinin olduğunu belirttim. Tabii o sırada Kingsbury'nin öldürülebileceğini bilmiyordum. Matmazel Ivy ile yaptığım bu konuşmanın bana bir şeyi anımsattığını düşündüm ve bunun ne olabileceğini merak ettim. Gizemi çözmem ancak birkaç dakikamı aldı: Bu Annabel Treadway'le ilk karşılaşmamı anımsatmıştı; yaşamlar ya da tek bir yaşamın kurtarılması ile ilgili konuşmayı. Ve birden, Matmazel Ivy'nin neredeyse boğulacağı o gün hakkında öğrendiklerimin ışığı altında Matmazel Annabel'in yaşamlar kurtarmakla ilgili sözcüklerinin anlamlı olduğunu ve gerçeği yansıttığını anladım."

Poirot'nun beyninin çalışma şekli karşısında hayranlıkla başımı sallamaktan alıkoyamadım kendimi. Salondaki diğer kişiler de benim gibi etkilenmişlerdi. O, açıklamalarına devam ederken hepimiz büyülenmiş gibi onu izliyorduk.

"Annabel Treadway, benim yazdığımı sandığı ve kendisini Barnabas Pandy'yi öldürmekle suçlayan o mektubu aldıktan sonraki ilk karşılaşmamızda dikkatimi çeken bir

şey daha söyledi: 'Asla bilemezsiniz...' dedi ve birden sustu, başka bir şey söylemedi. O anda ahlaki anlamda, kendisini cinayetle suçlayan bir mektup almayı hak ettiğini düşünmüş olmalıydı. Evet, kimseyi öldürmemişti, Matmazel Ivy de son anda da olsa nehirde boğulmaktan kurtulmuştu, ama... Aslında o anda söylemek istediği, benim, yani Hercule Poirot'nun onun suçlu olduğunu asla *bilemeyeceğim*, bunun olanaksız olduğuydu.

"Kendini bu suçluluk duygusundan asla kurtaramadı ve kurtaramayacak, baylar bayanlar. En sert biçimde bunun kefaretini ödemeye çalıştı. Mösyö Dockerill, bana Annabel Treadway'in sizin evlilik teklifinizi reddettiğini söylemiştiniz. Turville Koleji'ndeki erkek çocuklarına göz kulak olmak için uygun olmadığını söylemişti. Bunu söylerken ne demek istediği çok açık değil mi? Çocukların kendisine emanet edilemeyeceğine inanıyordu, dolayısıyla evlenmeyi ve çocuk sahibi olmayı göze alamadı. Ama aynı zamanda yıllar önce yaptığı ve kimsenin bilmediği bu hatanın karşılığını ödemek istercesine ablasının iki çocuğunun üzerine titredi, onlara verebileceği tüm sevgiyi verdi."

Rowland McCrodden, "Bunda sevgi kadar korkunun da payı olmalı," dedi. "Sonuçta Matmazel Lavington her an, o gün nehirde olanları anımsayabilirdi."

"Evet, anımsayabilirdi ve anımsadı da," diye onayladı Poirot. "Annabel Treadway de bundan korkuyordu. Sonra, yıllar sonra, en büyük korkusu gerçek oldu. O korkunç akşam yemeğinde, Matmazel Ivy ağaç dallarıyla ilgili anımsadıklarını anlattı ve Annabel Treadway, kız kardeşinin yüzünde onun gerçeği bildiğini gördü; onun gerçeği sahile indikleri o günden beri bildiğini... Mösyö Pandy de Matmazel Ivy'nin

canlanan anılarının ne anlama geldiğini hemen anlamıştı ve Annabel Treadway de bunu gördü, anladı."

Poirot, Ivy Lavington'a döndü.

"O akşam yemek masasında böylesine bir tatsızlık çıkma nedeninin bacaklarınız, patatesler, annenizin çok fazla yemenize karışması ve yine annenizin bedeniniz ve ölçüleriniz hakkındaki görüşleri olduğunu düşünen yalnızca sizdiniz. Diğer üç kişi tamamen farklı bir şeyi düşünüyordu."

"Evet öyle, benim bu konuda hiçbir fikrim yoktu," dedi Ivy. "Her neyse, hiçbir şey bilmiyordum. Annabel teyze, bana gerçeği, bunu anlayacak yaşa geldiğim zaman anlatmalıydın. Seni bağışlardım. İnan seni *bağışlardım*. Lütfen suçluluk duygusundan kurtul artık; buna daha fazla dayanamam. Zaman kaybından başka bir şey değil, ayrıca bunun ıstırabını da yeterince çekmişsin zaten. Çok üzgün olduğunu ve beni çok sevdiğini biliyorum. Önemli olan yalnızca bu."

Poirot, "Korkarım teyzenizin suçluluk duygusundan kurtulması kolay olmayacaktır," dedi. "O olmazsa kaybolup gider. Kendini hiçbir yere koyamaz. Birçok insan için bu, üzerinde düşünülmesi gereken çok korkutucu bir umut, varoluş nedenidir."

Annabel Treadway, "Sen beni bağışlayabilirsin Ivy," dedi. "Ama Lenore asla bağışlamayacak. Ve büyükbabam... O da asla bağışlamayacak. Beni vasiyetnamesinden çıkarıyordu, hiçbir şeysiz bırakıyordu."

"Bu sizin için bardağı taşıran son damlaydı, öyle değil mi matmazel? Bu yüzden suçsuz olmanıza rağmen Scotland Yard'a gidip, Mösyö Pandy'yi öldürdüğünüzü itiraf ettiniz."

Annabel başıyla onayladı.

"Şöyle düşündüm: 'Eğer büyükbabam beni bu şekilde cezalandırmak istiyorsa ve geçen bunca yıldaki özverimin, sadakatimin ve iyiliklerimin hiçbir önemi yoksa... Cinayet suçuyla asılsam ne olur? Belki de hak ettiğim bu.' Bu arada Ivy, tatlım, bilmeni istediğim bir şey var: O gün nehir kıyısında sanki aklımı kaybetmiştim. Delirmiştim. Ancak Skittle'i tasmasından bir direğe bağlayıp güvene aldıktan sonra bir *seçim* yaptığımı fark ettim. Sanki bir düşten uyanmış gibiydim. Kötü bir düşten, bir kâbustan. Sen hâlâ suda çırpınıyordun, tabii ki hemen seni kurtardım, ama... ilk olarak seni kurtarmamak gibi bir seçim yaptığımı, böyle bir *karara vardığımı* anımsamıyorum. Tamamen bilinçsiz, içgüdüsel bir davranıştı bu. İnan bana, bu gerçek."

Lenore Lavington, "O sırada Skittle kaç yaşındaydı?" diye sordu.

Birkaç kişinin yutkunduğunu duydum. Uzun zamandır konuşmamıştım.

"Beş yaşındaydı, değil mi? En fazla yedi ya da sekiz yıl daha yaşayabilirdi. Zaten öyle de oldu, sanırım on yaşında öldü. Ve sen kızımın yaşamını, kendi yeğeninin yaşamını, önünde yaşayacak beş yılı olan bir köpeğin yaşamını kurtarmak için riske ettin, hiçe saydın."

"Çok üzgünüm," diye mırıldandı Annabel sessizce. "Ama... özellikle de Lenore, sakın sevginin ne olduğunu, insana neler yaptırabileceğini bilmiyormuş gibi davranma. Sonuçta hepimiz senin yalnızca üç gün geçirdiğin Bay McCrodden'i öğrendik. Onu tutkulu bir aşkla sevdin, değil mi? Ve ben –hiç kimse seni benim kadar tanımadığı için anlamasa da– senin onu *hâlâ* delicesine sevdiğini görüyorum. Yaşamı ne kadar kısa olursa olsun Skittle'i seviyordum."

"Sevgi!" Annabel, Poirot'ya döndü. "Asıl suçlu sevgi, öyle değil mi Mösyö Poirot? Kız kardeşim beni niçin yalan yere cinayetle suçlamaya çalıştı? Yıllar önce kızına karşı yaptığım bir hatanın öcünü almaya kararlı olduğu için! Ivy'i her şeyden çok *sevdiği* için! Sevgi adına o kadar çok günah ve suç işlenmiştir ki!"

Rowland McCrodden, "Bu doğru olabilir," dedi. "Ama lütfen artık duygusal konuları bir yana bırakıp asıl konumuza dönebilir miyiz? Kingsbury size yazdığı notta, Bayan Ivy Lavington'un karşısındaki kişiye –artık bu kişinin annesi Bayan Lavington olduğunu biliyoruz– yasaları bilmemenin savunma olamayacağını söylediğini belirtmişti. Bunun ne anlama geldiğini sorabilir miyim? Hangi noktada ve hangi bağlamda Bayan Lavington'un yasaları bilmemesi bir savunma olarak öne sürülebilir ki? Eğer bu aşırı detaycılıksa, bağışlayın."

"Ah, dostum!" Poirot, ona bakarak gülümsedi. "Hercule Poirot'dan daha büyük bir detaycı olabilir mi? Kingsbury bana yazdığı notta, Matmazel Ivy'nin yasayı bilmemenin kabul edilebilir bir savunma olamayacağı *anlamına gelen* bir şeyler söylediğini duyduğunu ifade etmişti. Bu da gerçekte söylenenin farklı sözcüklerle ifade edilmiş bir şey olduğu anlamına gelmiyor mu? *Aynı anlama gelen sözcükler.* Kingsbury'nin John McCrodden yerine 'John Modden' yazdığını da unutmayın. Kingsbury kesinlikle lisanın doğruluğuna, yazım kurallarına ve terimler dizinine özen gösteren biri değildi."

"Öyle de," dedi Rowland McCrodden. "Bayan Ivy Lavington'un bunu ifade ederken annesinin de bu ülkedeki herhangi biri kadar birini haksız yere cinayetle suçlamanın ve onun aleyhine sahte delil yaratmanın yasalara aykırı oldu-

ğunu bildiğini düşünmüş olması gerekmez mi? Bu kesinlikle birinin, "Üzgünüm Hâkim Bey, böyle bir davranışın suç olduğu ve herkes tarafından da yasalara aykırı görüldüğü hakkında hiçbir fikrim yoktu," diyebileceği türde bir şey değil."

Jane Dockerill araya girerek, "Zaten duyulan da Bayan Lavington'un annesine tam olarak bunu söylediği değil mi?" diye sordu. "Yasaları bilmemek hiçbir mahkemede savunma olarak kabul *edilmez*."

"Niçin böyle düşündüğünüzü anlıyorum Madam Dockerill; aynı şekilde bu konudaki bilgisine ve deneyimine büyük saygı duyduğum Mösyö McCrodden'in bu konudaki haklı uyarılarını da. Ancak bu savların hiçbiri geçerli değil, çünkü Lenore ve Ivy Lavington ne yasaları bilip bilmemeyi ne bunun geçerli bir savunma olup olamayacağını tartışmıyorlardı. Hatta bu gündeme bile gelmemişti."

"Bunu tartışmıyorlardı derken, ne demek istediniz Mösyö Poirot?" diye sordu Müfettiş Thrubwell. "Bay Kingsbury'nin yazdığı notta belirttiğine gör..."

"Evet evet. İzninizle Kingsbury'nin ne duyduğunu açıklamak isterim. Bu şaşılacak derecede basit: Matmazel Ivy annesini, suçlama mektuplarını alan dört kişiyi de tanıyan tek kişinin kendisi olduğunun çok yakında ortaya çıkacağı konusunda uyarıyordu. Sanırım şöyle bir şey söyledi: 'Çok yakında John McCrodden ile birbirinizi tanıdığınız ve Sylvia Rule'un oğlunun Timothy ile aynı okulda okuduğu ortaya çıkacaktır. Dolayısıyla *Rule'ları tanımadığını iddia etmenin hiçbir anlamı yok*. Bununla bir noktaya varamazsın. Hiç kimse sana inanmayacaktır.'" Poirot sustu ve omuz silkti. "Sizlere 'Rule' sözcüğünün İngilizcede yasa, kural anlamına geldiğini anım-

satmak isterim dostlarım. Zaten Kingsbury de bize çok yardımcı olan notunda anlamına gelen ifadesini kullanmıştı."

"Rule'lar" diye yineledim fısıltıyla. "Ivy yasalardan değil Rule ailesinden söz ediyordu."

"Anlıyorum," dedi Rowland McCrodden. "Bu konuyu aydınlattığınız için çok teşekkürler Poirot."

"Hiç önemli değil dostum. Ve artık açıklığa kavuşturmamız gereken tek bir konu kaldı. Madam Lavington, size söylemem gereken son bir şey daha var. Bunun size çok ilginç geleceğinden eminim. Herkese zaten bildiğiniz hatta çok iyi bildiğiniz şeyleri açıkladığım sürece sessizce ve büyük bir sabırla oturup dinlediniz. Ama şimdi sizin için de bir sürprizim var..."

37. BÖLÜM

Vasiyetname

"Öyleyse bunu dinlemek isteriz Poirot," dedi John McCrodden. "Son sürpriz neymiş görelim." Alaycı bir üslupla, sanki Poirot'nun söylediği her şey yalanmış gibi konuşuyordu.

Poirot açıkladı.

"Barnabas Pandy'nin Matmazel Annabel'i vasiyetnamesinden çıkarmak gibi bir niyeti yoktu. Kesinlikle! Onun mirasından pay almasını istemediği, torunu Lenore Lavington'du."

"Bu doğru olamaz!" diye haykırdı Annabel. "O Lenore'ye çok değer verirdi."

Poirot, "Küçük bir deney yaptım," dedi. "Ama bu kez daktilolarla değil. Bunun yerine deneyimde insanları kullandım. Rowland McCrodden'in ofisinde çalışan bir hanımefendi var; bir süredir çok ufak nedenlerle nefret ettiği, görmek bile istemediği biri."

Bir şeyler söyleme isteğime karşı duramadım.

"Onun anlaşılması kolay bir insan olduğunu iddia edemezsin Poirot."

"Neyse, hanımefendinin adı Emerald Mason," diye devam etti Poirot söylediğimi duymazdan gelerek. "Barnabas Pandy'nin Annabel Treadway'e karşı tutumuyla ilgili teorimi test etmek ve bunun eski düşmanı Vincent Lobb'a karşı davranışını nasıl etkilemiş olabileceğini anlamak için Mösyö Rowland McCrodden üzerinde ufak bir test uyguladım. Ona Emerald Mason'un çok kötü bir araba kazası geçirdiğini ve iki bacağını birden kaybedeceğini söyledim. Tabii ki bu doğru değildi ve ben de hemen sonra bunun küçük bir aldatma olduğunu açıkladım. Ancak ben bu son açıklamayı yapmadan hemen önce Mösyö McCrodden, Londra'dan buraya gelirken kendisine çok kaba davrandığı için Catchpool'den özür diledi. Yolculuk boyunca hiç de sıcakkanlı davranmayan Bay Rowland McCrodden, zavallı Matmazel Emerald'ın bacaklarını kaybedecek olduğunu duyunca birden değişmiş, ne kadar zor bir adam olduğunu anlamış, alçakgönüllü, yaptıklarından pişmanlık duyan bir adama dönüşmüştü.

"Peki, bu değişimin nedeni neydi? Rowland McCrodden çok büyük suçluluk hissediyordu. Aslında zararsız ve şimdi en acı şekliyle kaderin sillesini yiyen bu kadına karşı çok haşin ve acımasız davrandığını anlamıştı. Sanki bu trajik kader kendi suçuymuş gibi sorumluluk duyuyordu. Bu da onun aklına doğrudan, aynı şekilde haşin ve kırıcı davranmış olabileceği diğer insanları getirdi. Dolayısıyla da ilk aklına gelen en yakınındaki Catchpool oldu ve ondan özür diledi. Bu eğer Bayan Mason'un bacaklarıyla ilgili o öyküyü kurgulamamış olsaydım asla gerçekleşmeyecek bir şeydi."

"Yine bacaklar!" dedi Hugo Dockerill. "Hay Allah!"

"Haklı olabilirsiniz, mösyö," dedi Poirot, ona bakıp gülümseyerek. "Bilinçaltımın etkisi işbaşında olmalı. Her neyse,

Rowland McCrodden'in Catchpool'den özür dilediğini duyduğum anda avukatı Peter Vout'un da değindiği, Barnabas Pandy'nin ruhsal yapısındaki ani değişikliğin, yumuşamasının nedenini anladım. Artık bunun çok uzun bir süredir suçladığı ve zayıf bulduğu ürkek, üzgün torununun çektiği acıyı anlamış olmasından kaynaklandığını biliyordum. Birden torununun yıllar boyunca neler çekmiş olabileceğini algıladı. Onu acımasızca yargıladığı için çok pişman oldu. Ve birden Vincent Lobb'dan da nefret etmediğini fark etti. Artık Treadway'den de Lobb'dan da nefret etmiyordu. Her ikisinin de zaafını bağışlamıştı. Sonra birden asıl katlanamadığının diğer torunu Lenore Lavington'un bakışlarındaki ve ses tonundaki hınç ve peşin hüküm olduğunu anladı. Bu, ona uzun yaşamı boyunca dünyaya hep çok sert ve acımasız baktığını anımsatıyordu. *Eh bien*, sonuçta da Bay Barnabas Pandy, kız kardeşine ayrıcalıklı davranarak Annabel Treadway'in çektiği acının çok daha artmasına neden olmasının kefaretini ödemeye ve Lenore Lavington'un, ölümünden yararlanamamasını garanti altına almaya karar verdi."

Lenore Lavington, "Ne diyorsunuz siz?" diye haykırdı. "Bu saçmalık."

"Eğer yaşasaydı, büyükbabanızın sizi vasiyetnamesinden çıkarmak istediğini açıklamaya çalışıyorum madam."

"Ama... ama bu doğru olamaz," diye kekeledi Annabel Treadway. Kendinden geçmiş gibi görünüyordu.

Poirot, "Bu sabah Londra'daydım," dedi. "Mösyö Peter Vout'a, Mösyö Pandy'nin vasiyetnamesinden çıkarmayı planladığı kişinin Matmazel Annabel Treadway olduğunu açık ve net bir biçimde söyleyip söylemediğini sordum? Ve beklediğim yanıtı aldım: Hayır, hangi torununu bu talihsiz kadere la-

yık gördüğünü özellikle belirtmemişti. Ancak Bay Vout, bana Bay Pandy'nin yeni vasiyetnamesinden söz ederken, bu kez hiç alışılmadık bir şekilde imalı konuştuğunu söyledi. Bunun sonucu olarak avukat da aynen Lenore Lavington gibi, Mösyö Pandy isim vermeden bu niyetinden bahsettiğinde Matmazel Annabel'in mirastan tek bir kuruş bile alamayacağını ve her zaman daha çok değer verdiğini belli ettiği torunu Lenore'nin mirasın tamamını alacağını varsaymıştı."

Jane Dockerill, "Peki ama Bay Pandy niçin kasıtlı olarak böyle yanıltıcı davrandı?" diye sordu. "İnsanın böyle bir şeyi yapması için mezardayken bile birini cezalandırmak istemesi gerekir; karşısındakinin çok büyük bir şok yaşamasını!"

" , madam. Lenore Lavington bu yeni vasiyetname sonucunda normalde olacağından iki kat zengin olacağını düşünüyordu. Bu niçin olmasındı ki? Mösyö Pandy daha bir ya da iki gün önce Annabel Treadway'in köpeğini kurtarmak için küçük torununu nehirde boğulma riskiyle karşı karşıya bıraktığını öğrenmemiş miydi? Ayrıca büyükbabası onu, yani Lenore Lavington'u çağırıp, üstü kapalı olarak vasiyetnamesini değiştirme planından bahsetmişti. Yanılmıyorsam büyükbabası şöyle demiştir; yani Kingsbury'nin ifadesiyle *anlamına gelen sözcükler:* 'Ben öldükten sonra herkes hak ettiğini alacak. Hiçbir şey hak etmeyen hiçbir şey almayacak.'"

"Yanılıyorsunuz," dedi Lenore Lavington. "Annabel ve Vincent Lobb'u bağışlamış olsa bile, büyükbabamın beni birden vasiyetname dışı bırakması için hiçbir neden yoktu."

Poirot, "Bence vardı," dedi. "Yanılmıyorsam Mösyö Pandy o korkunç akşam yemeği gecesi masada, kendisinin Matmazel Ivy'nin kazasıyla ilgili gerçekleri anladığını ve kız kardeşinizin o günkü tutumunu öğrendiğini fark ettiğiniz

anda sizin gözlerinizde beliren o acımasız, bağışlamaz pırıltıyı gördü. Ona dikkatle baktığınızı, bu yeni bilgilerin büyükbabanızın kız kardeşinize karşı olan tüm sevgisini ve bağlılığını sonsuza dek bitireceğini umduğunuzu anladı. Gözlerinizdeki sonsuz, bağışlamaz, gaddar nefreti gördü. Bu, onun için kabul edilebilir bir şey değildi. Nedenini bilmek ister misiniz? Sizde kendini görüyordu. Ona kendini anımsatıyordunuz. Birden eski iyi dostu Vincent Lobb'a ne kadar acımasızca davrandığını gördü. Ve en büyük günahın başkalarının günahlarını bağışlama yeteneğine sahip olmamak olduğu gerçeğini fark etti. İşte Bayan Lenore Lavington, büyükbabanız bu nedenle sizin hiçbir şeyi hak etmediğinizi düşündü."

John McCrodden, "Böyle bir şey uydurmaktan hiç mi utanmıyorsunuz Poirot?" diye haykırdı. "Nasıl böyle bir şeyi bildiğinizi iddia edebilirsiniz?"

"Bildiklerime dayanarak çıkarımlar yapıyorum mösyö."

Poirot yeniden Lenore Lavington'a döndü.

"O akşam yemeğinden sonra büyükbabanız aslında sizi test etmek istedi. Bu suçluluk duygusunun Bayan Annabel'in yaşamını ve ruhunu tükettiğini, Matmazel Ivy'yi ne kadar çok sevdiğini ve onun için ne kadar üzüldüğünü bilmenize rağmen bu konuyu yeniden düşünüp, onu bağışlamasını isteyip istemeyeceğinizi öğrenmeye çalıştı. Size yeni bir vasiyetname yapmayı planladığını söylemesinin nedeni de buydu. Eğer, 'Lütfen Annabel'i cezalandırma. O zaten yeterince çile çekti,' demiş olsaydınız, vasiyetnamesinde bir değişiklik yapması gerekmediğinden emin olabilecekti. Ama siz böyle bir şey yapmadınız. Tam aksine kız kardeşinizin yaşamının sonuna kadar sefalet içinde kalmaya mahkûm edilmesinin

hoşunuza bile gideceğini belli ettiniz. Böylece acıma duygunuzun olmadığını gösterdiniz."

Timothy Lavington, "Mösyö Poirot, eğer sizi doğru anladıysam, aslında annemin büyükbabamı öldürmek için geçerli nedeni olduğunu söylemeye çalışıyorsunuz," dedi. "Ama öldürülmedi ve annem onu öldürmek için bir nedeni olduğunu bilmiyordu. Sonuçta o yeni vasiyetname yapılması durumunda kaybedenin Annabel teyzem olacağını düşünüyordu."

"Bu kesinlikle doğru," dedi Poirot. "Barnabas Pandy öldürülmedi, ama onun kazayla ölümü zavallı Kingsbury'nin öldürülmesine ve teyzeniz Annabel'e karşı bir cinayet girişiminde bulunulmasına neden oldu. Eğer Mösyö Pandy ölmeseydi Lenore Lavington'un kız kardeşinin ölümünü tasarlamak gibi bir girişimde bulunmayacağına inanıyorum. Mösyö Pandy vasiyetnamesini değiştirmiş olacaktı, Lenore Lavington bu değişikliğin kendi lehine, kardeşinin aleyhine olduğuna inanacaktı. Bu onun için yeterli olabilirdi –Matmazel Annabel'in ailenin servetinin tamamen dışında bırakılarak cezalandırıldığını bilmek hoşuna bile gidebilirdi– ta ki Mösyö Pandy ölüp de anneniz vasiyetnamedeki değişiklikle ilgili gerçekleri öğrenene dek.

"Ancak büyükbabanız vasiyetnamesinde yapacağını söylediği değişiklikleri yapmadan önce öldü. Bu, Bayan Lavington için çok fazlaydı. Sonuçta Matmazel Lavington sefaletle cezalandırılmaktan da kurtulmuştu. İşte baylar bayanlar, Lenore Lavington, bunun üzerine kız kardeşini işlemediği bir cinayetten astırmayı ayarlamaya karar verdi. Tabii bu son söylediklerim tamamen varsayım. Bunları kanıtlamam olanaksız."

"Zaten bu da, bize bugün anlattıklarınızın tamamı da varsayımdan başka bir şey değil," dedi John McCrodden soğuk bir ifadeyle. "Bay Pandy'nin her zaman kayırdığı torununu yani Lenore'yi mirasından mahrum edeceğinin kanıtı nerede? O aptal deneyiniz hiçbir şeyi kanıtlamıyor."

"Öyle mi dersiniz mösyö? Ben sizinle aynı fikirde değilim. Sanırım şu anda bu odada olan ve Lenore Lavington'a âşık olmayan herkes bu söylediklerimdeki mantığı görebilmişti. İzninizle size sizi biraz daha ikna edeceğine inandığım bir noktayı daha açıklamak isterim: Kingsbury, bana akşam yemeğindeki o felaketten, yani torunları ve torununun kızı onu masanın başında bırakıp gittikten sonra Mösyö Pandy'nin masanın başında ağladığını gördüğünü söyledi. Kingsbury, gözpınarında yalnızca bir tek damla gözyaşı, dedi. Bu Barnabas Pandy'nin Annabel'e kızdığını gösterir miydi? *Non, mes amis*. İnsan kızgınlıktan ağlayabilir, ama bu durumda gözyaşları rahatlayana dek sular seller gibi boşalır, öyle değil mi? Hayır, o Matmazel Annabel'e kızmamıştı. Tam aksine ona acıyordu, şefkat duyuyordu. Üzgündü; üzgün ve pişman. Torununun her gün baş etmeye çalıştığı vicdan azabını bilmeden, ona karşı sabırsız davranmış, onu horlamıştı. Birden bu akıl almaz, anlaşılmaz torununu *anlamaya* başlamıştı; onu her an çevreleyen görünmez trajedi perdesini, evlenmeyi reddetmesini ve çocuklara katlanamamasını.

"Bu düşüncelerin –bakış açısındaki bu kritik değişimin– onun aklına, anlamsız bir haşinlikle davrandığı düşmanı Vincent Lobb'u getirmiş olmasını anlamak hiç zor olmasa gerek. Üzerinde derinlemesine düşününce bu güçlü paralellik bana haklı olduğumu gösterdi. Vincent Lobb da Annabel Treadway

gibi korkaklıkla suçlanmıştı. Doğru eylemde bulunmanın olası sonuçlarından korkarak yanlış yola sapmıştı. Daha sonra da yaşamının kalan kısmında kendini suçlu görmüş, bunun vicdan azabını çekmişti; aynı Annabel Treadway gibi. Lobb da aynı Matmazel Annabel gibi çok yanlış bir şey yapmıştı ve ikisi de çok çile çekmişti. İkisi de bu yaptıklarından sonra hayatın tadını çıkaramamış, dolu dolu yaşayamamışlardı. İşte o an, masanın başında oturduğu o anda, Barnabas Pandy her ikisini de bağışlaması gerektiğine karar verdi. Bu çok doğru ve akıllıca bir karardı."

John McCrodden, "Eğer bağışlayan siz değilseniz bağışlamanın erdemi konusunda konuşmak çok kolay Mösyö Poirot," dedi. "Çocuğunuz yok, değil mi? Benim de yok, ama o koşulları gözümde canlandırabiliyorum. Ne dersiniz, dört yaşındaki çocuğunuzu nehirde boğulmaya terk edip *köpeğini* kurtaran birini bağışlayabilir misiniz? Ben bunu asla yapamazdım."

"Hercule Poirot'nun bulacağı umuduyla bir karyolanın altına nemli bir elbiseyi tutturup, bu bağışlayamadığım kişinin işlemediği bir cinayet yüzünden darağacını boylamasını asla umut etmeyeceğimi biliyorum mösyö. Bundan eminim.

"Ölümcül bir hata yaptınız madam," diye ekledi Poirot Lenore Lavington'a dönerek. "O elbiseyi bulmak bana çok önemli bir kanıt sağladı. Bu bana Mösyö Pandy'yi öldürenin kız kardeşiniz olmadığını, birinin benim buna inanmamı sağlamaya çalıştığını gösterdi. İşte tam o anda yakalamam gereken bir katil olduğuna karar verdim: Cinayet işlemiş biri, Annabel Treadway'in ölümünü planlayan biri ya da her ikisi birden! Eğer o ıslak elbise olmasaydı, araştırmamı böylesine

derinlemesine sürdürmezdim ve dünya da sizin suçunuzdan haberdar olamazdı madam."

Annabel Treadway ayağa kalktı. Hopscotch oturduğu yerden kalkarken tuhaf bir ses çıkardı ve sahibinin yanında durdu. Sanki sahibinin önemli bir şey söyleyeceğinin farkındaydı.

"Benim kız kardeşim cinayet işlemiş olamaz Mösyö Poirot. Kingsbury öldürüldüğü sırada benim yanımdaydı. Öyle değil mi Lenore? Saat ikiden salona geldiğimiz ana kadar hep benimleydin. Gördüğünüz gibi, o yapmış olamaz."

"Büyükbabanızı örnek almak ve bağışlayıcı olmak, şefkat göstermek istediğinizi anlıyorum matmazel. Yaşamınıza son vermek istemesine rağmen kız kardeşinizi bağışlamak istiyorsunuz, *n'est-ce pas*? Hercule Poirot'yu kandıramazsınız. Eğer saat ikiden salona geldiğiniz zamana kadar Madam Lavington ile birlikte olsaydınız, bunu çok daha önce söylemiş olurdunuz."

"Hayır, bu doğru değil," dedi Annabel. "Lenore, söyle ona. Beraberdik. Anımsamıyor musun?"

Lenore Lavington, kız kardeşini duymazdan geldi.

Poirot'a bakarak, "Ben çocuklarını seven bir anneyim. Hepsi bu!" dedi.

"Lenore!" John McCrodden, onun önünde diz çökerek elini ellerinin arasına aldı. "Güçlü olmalısın. Seni seviyorum, sevgilim. Hiçbir şeyi kanıtlayamaz ve kendisi de bunun farkında."

Lenore Lavington'un gözpınarında oluşan bir damla gözyaşı ağır ağır bir yanağından aşağı süzüldü. Yalnızca tek bir damla gözyaşı; aynı Kingsbury'nin Poirot'ya anlattığı, Barnabas Pandy'nin gözyaşı gibi...

"Seni seviyorum John," dedi Lenore. "Seni her zaman sevdim."

"Sonuçta sizin de bağışlayıcı olabildiğiniz ortaya çıktı madam," dedi Poirot. "Bu iyi. Her ne olduysa ya da olacaksa, bu her koşulda iyi."

38. BÖLÜM

Yağlı İlmeksiz Rowland

"Beklediğiniz ziyaretçi geldi efendim," dedi George, Poirot'ya daha sonraki bir salı gününün akşamüstünde. Poirot, Combingham Malikânesi'nden ayrılıp Londra'ya döneli yaklaşık iki hafta olmuştu.

"Mösyö Rowland McCrodden mi?"

"Evet efendim. İçeri alayım mı?"

"Evet, lütfen George."

Birkaç dakika sonra içeri giren Rowland McCrodden'in meydan okurcasına gergin bir havası vardı, ama Poirot'yu görünce ve onun tarafından büyük bir içtenlikle karşılanınca biraz gevşedi, rahatladı.

Poirot, "Utanmanıza hiç gerek yok," dedi. "Buraya bana ne söylemeye geldiğinizi biliyorum. Bekliyordum. Bunun olması çok doğal."

"Demek duydunuz?" dedi McCrodden.

"Hiçbir şey duymadım. Bana hiçbir şey söylenmedi. Ama biliyorum."

"Bu olanaksız."

"Buraya gelme nedeniniz bana Lenore Lavington'un savunmasına destek olacağınızı söylemek. Öyle değil mi? Cinayet ve cinayet girişimi suçlamalarına karşı suçsuz olduğu iddiasıyla savunulması gerekiyor."

"Biri size söyledi. John ile konuşmuş olmalısınız."

"Dostum, emin ol hiç kimseyle konuşmadım. Combingham Malikânesi'nden sonra John ile uzun uzun konuşmuş olmalısınız. Aranızdaki tüm anlaşmazlıkları bir yana bıraktığınızı düşünüyorum. Köprülerin altından çok sular geçti, diyebilir miyiz? *Non*?"

"Şey, evet. Ama sizin nasıl olup da..."

"Bunu bir yana bırakalım da söyleyin bana, John hep istediğiniz gibi hukuk alanında sizi izlemeyi kabul etmiş olabilir mi acaba?"

"Şey, evet, evet o... daha dün bunu yapmaya niyetli olduğunu ifade etti," dedi Rowland McCrodden kuşkuyla. "Niçin bana karşı dürüst davranmıyorsunuz Poirot? Bir insanın böyle bir ayrıntıyı doğru tahmin edebileceğini düşünmek pek inanılır gibi değil, hatta sizin bile."

"Bu bir tahmin değil. Yalnızca insan doğasını tanımak," diye açıkladı Poirot. "Mösyö John'un sevdiği kadını savunmak istemesi çok doğal; kendisi ve sevdiği kadın adına gösterdiğiniz çaba için size minnettar olsa da... Bu takdirini sonuçta avukat olmanın da o kadar kötü bir şey olmadığına karar vererek gösteriyor. Özellikle de şimdi, babası cinayet işleyenlere yapılacaklar konusundaki fikrini değiştirmişken."

McCrodden, "Benim görüşlerim ve bunlardaki değişiklikler hakkında sanki benden daha fazlasını biliyormuş gibi konuşuyorsunuz," dedi.

"Yeni bir şey değil, hep aynı şey," dedi Poirot. "Ben her zaman neyin doğru olduğunu bilirim. Bu koşullarda olacakları öngörmek o kadar kolaydı ki. Oğlunuz Lenore Lavington'u seviyor ve siz, *mon ami*, her iyi baba gibi oğlunuzu seviyorsunuz. Dolayısıyla Poirot'nun haklı ve Madam Lavington'un suçlu olduğunu bilmenize rağmen, onun savunmasını üstleniyorsunuz. Eğer cinayet suçuyla asılırsa oğlunuzun kalbinin kırılacağını biliyorsunuz. Gelecekteki mutluluk umutları yerle bir olacak. Buna engel olmak için her şeyi yaparsınız, öyle değil mi? Onu bir kez kaybetmişken, hem de geri dönülemez bir şekilde ve bunca uzun bir süredir, yeniden kaybetme riskini göze alamazsınız; ne adalet ve hukuk etiği konusundaki anlaşmazlıklarınız, ne de onun kendi seçtiği kaderinden! Sonuçta Lenore Lavington'a yardımcı olmaya, hukuk ve yasalar konusundaki bazı görüşlerinizi değiştirmeye karar verdiniz. Yanılmıyorsam hiçbir katilin işlediği cinayetten asılmaması gerektiğine inanıyorsunuz? Sanırım artık sizi 'Yağlı İlmeksiz Rowland' olarak tanımlayabiliriz."

"Buraya bunu tartışmaya gelmedim Poirot."

"Yani hâlâ bunun dışında tüm davalarda ölüm cezasını savunan bir avukat mısınız?"

McCrodden iç çekerek, "Bu beni ikiyüzlü biri yapar," dedi. "Başka bir olasılık var mı? Lenore Lavington'un suçsuz olduğuna inanmayabilir miyim?"

"Hayır, buna inanamazsınız."

İki adam birkaç dakika boyunca sessiz oturdular.

McCrodden neden sonra, "Buraya gelme nedenim size Lenore'ye yardım edeceğimi söylemekti. Ayrıca size teşekkür etmek de istiyorum. John'un o korkunç mektubu aldığını öğrendiğim ilk an..."

"Ona Lenore Lavington tarafından gönderilen mektubu kastediyorsunuz, değil mi? Yardımcı olmaya niyetlendiğiniz kadın..."

"Size teşekkür etmeye çalışıyorum Poirot. Oğlumu temize çıkardığınız için minnettarım."

"O katil değil."

McCrodden, "Bu arada Bayan Treadway'in ifadesinde ısrarcı olduğunu sanırım biliyorsunuzdur," dedi.

"Kingsbury öldüğü sırada kız kardeşinin yanında olduğunu iddia etmeyi sürdürdüğünü mü kastediyorsunuz? Bunu da bekliyordum. Madam Lavington, yanında ona yardımcı olmak isteyen Annabel Treadway gibi bir kız kardeş, oğlunuz ve siz olduğunuz için çok şanslı. Eğer galip gelirseniz, gelecekte öldüreceklerinin aynı derecede şanslı olacaklarını söyleyemem. Eğer bir kişi kendinde bir kez birinin yaşamına son verme hakkını görürse, onun için tekrar tekrar öldürmenin kolay olacağının sanırım siz de farkındasınız. Yalnızca bu nedenle bile sizin galip gelmemeniz için dua ediyorum. Umarım jüri bana inanır, yalnızca ünümden dolayı değil, *gerçeği anlattığım için*."

"Lenore'nin aleyhindeki tüm kanıtlar ikinci derece," dedi McCrodden. "Elinizde somut bir şey yok Poirot. Tartışılmaz, kuşku götürmez herhangi bir kanıt yok!"

"*Mon ami*, şimdi burada herkesin kendi tezinin haklılığını savunmasının, bunu tartışmanın hiçbir anlamı yok. Bu bir cinayet girişimi değil. Çok yakında mahkeme salonunda jürinin kime inanacağını göreceğiz."

McCrodden kısaca başını salladı.

"Kötü niyetli olduğunuzu düşünmüyorum," dedi kapıya doğru ilerlerken. "Tam aksine."

"*Merci*. Şey ben..." Poirot ne söyleyeceğini bulmakta zorlanıyordu. Sonunda, "Oğlunuzla ilişkinizin düzeldiğini duyduğuma sevindim," dedi. "Aile çok önemlidir. Sizin adınıza, uzlaşmanın bedelini çok ağır bulmamış olmanıza sevindim. Lütfen Poirot için çok ufak bir iyilik yapın: Kendinize her gün izlemek istediğiniz yolun bu olup olmadığını ve *doğru* yol bu mu, diye sorun."

McCrodden "Kingsbury'nin yaşayan akrabası yok," dedi. "Ve Annabel Treadway de işlemediği bir cinayetten dolayı idamla yargılanmıyor."

"Yani Lenore Lavington'un özgür bırakılması kimse için sorun olmayacak, öyle mi? Bu konuda sizinle aynı fikirde değilim. Eğer hukuk ve adalet kasıtlı olarak çarpıtılır ve engellenirse, sorun var demektir. Siz, oğlunuz, Lenore Lavington... ve evet, yalanlarından dolayı Annabel Treadway... Eğer şansınız varsa, eylemlerinizin bedelini bu dünyada ödemezsiniz. Bunun ötesinde, Hercule Poirot için yorum yapabileceği bir şey yok."

"Hoşça kal Poirot. John için yaptığınız her şey için teşekkürler."

Bu sözlerin ardından Rowland McCrodden arkasını döndü ve odadan çıktı.

39. BÖLÜM

Yeni Bir Daktilo

"Üç Çeyreğin Sırrı" adlı öykümün bu son bölümünü, bir önceki bölümü izleyen olayların ardından, altı ay sonra yepyeni bir daktiloda yazıyorum. Dolayısıyla bu son bölümdeki "e" harflerinin hepsi kusursuz. Dostumuz yılanbalığının artık keyfekeder takılmasına da gerek yok.

Çok tuhaf ama bu öyküyü yazarken içimde hatalı 'e'lere karşı çok şiddetli bir tiksinti vardı, şimdi yoklar ve ben onların eksikliğini hissediyorum.

Yeni daktilom Poirot'nun armağanı. Lenore Lavington'un davası sonuçlandıktan birkaç hafta sonra, ona okuması için yeni sayfalar göndermediğimi fark edince, Scotland Yard'a elinde şimdiye dek gördüğüm en zarif şekilde paketlenmiş bir kutuyla geldi.

"Yazmaktan vaz mı geçtin?" diye sordu.

"Her öykünün bir sonu olmalı, *mon ami*. Her ne kadar sonuçtan hoşlanmasak da başladığımızı bitirmemiz gerekir. Tüm serbest uçlar bir noktada düğümlenmeli."

Paketi masamın üstüne bıraktı.

"Bu armağanın seni öykünü tamamlamaya özendireceğini umuyorum."

"Ne önemi var ki?" dedim. "Çok büyük olasılıkla bu karalamalarımı hiç kimse okumayacak."

"Ben, Hercule Poirot, okuyacağım."

O ofisimden gittikten sonra paketi açtım ve karşıma çıkan pırıl pırıl yeni daktiloya hayranlıkla baktım. Beni böylesine bir hediye alacak kadar önemsediği için çok duygulandım. Böyle bir jestten sonra elbette ki öyküyü tamamlamam gerekiyordu. Bu da Lenore Lavington'un davasının benim umduğum şekilde sonuçlanmadığını kaleme almam anlamına geliyordu. Kingsbury'yi öldürmek ve Annabel Treadway'i öldürme girişiminde bulunmakla suçlanmış, ancak Rowland McCrodden'in onun lehindeki avukatlık becerisi sayesinde idamdan kurtulmuştu. Her ne kadar bunu bilmek istemesem de, Lenore Lavington'un hapishanede düzenli bir şekilde âşığı John McCrodden tarafından ziyaret edildiğini biliyordum; üstelik zavallı, sadık Kingsbury toprağın altında yalnız yatarken.

Poirot'ya, "Adaletin yerine geldiğine inanıyor musun?" diye sordum. O sırada Bayan Lavington'un işlediği cinayetlerin bedelini hayatıyla ödemeyeceğini öğrenmiştik.

"Jüri onu suçlu buldu, *mon ami*. Yaşamının geri kalan kısmını hapiste geçirecek."

"Sen de benim gibi, eğer Rowland McCrodden'in çabası ve ustaca savunması olmasaydı onu darağacından hiçbir şeyin kurtaramayacağını biliyorsun Poirot. Üstelik haksız nedenlere dayanarak yapılan bir savunmaydı bu! Şu ülkedeki

her yargıç Rowland Rope'un ölüm cezasını en ateşli şekilde savunan avukat olduğunu bilir. Ama bu kez aynı kişi bir zaaf anında korkunç bir hata yapan perişan bir kadın için merhamet gösterilmesini istedi! Şu ülkedeki hiçbir yargıç Rowland Rope'un böyle bir isteğine karşı duramazdı. Lenore Lavington'un avukatının mahkemede yaptığı güçlü savunma tamamıyla McCrodden'in eseriydi ve yargıç da bunu çok iyi biliyordu. Çok daha talihsiz düzinelerce suçluyu gözünü bile kırpmadan idama gönderen Rowland McCrodden, bu Rowland McCrodden ile aynı kişiydi, ama onlar söz konusu olunca seviyorlar mı seviliyorlar mı diye bir an olsun düşünmemişti bile, çünkü hiçbiri kendi oğlu değildi. Bu doğru değil Poirot. Adalet bu değil."

Bana bakıp gülümsedi.

"Boşuna kendine işkence etme dostum. Beni ilgilendiren, olaylara ışık tutmak ve suçluyu güvenlik güçlerine teslim etmek, bunu izleyen cezalandırma kısmı benim işim değil. Bunu düşünmeyi daha üsttekilere bırakıyorum. Mahkemede gerçek ortaya çıktı ve kabul edildi, önemli olan bu."

Birkaç dakika konuşmadan, sessizce oturduk.

Neden sonra Poirot, "Biliyor musun, Lenore Lavington'u ölmüş kabul ederek, ona göre davranacağını, ona asla yazmayacağını ve ondan gelecek her mektubu yakacağını, buna kararlı olduğunu bildiren biri oldu."

"Kim?"

"Oğlu Timothy. Bence bu onun için ilave bir ceza olacaktır. İnsanın kendi çocuğu tarafından dışlanması, ne yapmış olursa olsun, korkunç bir şey."

Poirot bu gözlemini açıklamakla Rowland McCrodden'i acımasızca yargılamam gerektiğini mi ima ediyordu, bunu

bilemiyorum. Eğer niyeti buysa, bu konuyu daha fazla tartışmanın akıllıca olmayacağına karar verdim ve hiçbir şey söylemedim.

Ve şimdi, bu öykünün sonuna geldiğim bu noktada Poirot'nun kesinlikle haklı olduğunu belirtmeliyim. Hiç umut ettiğiniz gibi bitmese de bir öykünün sonunu anlatmak, bir şekilde, hiçbir çözüm sunmamaktan çok daha tatmin edici.

Ve işte, bu da "Üç Çeyreğin Sırrı"nın sonu.

Edward (Kusursuz bir "E" harfiyle) Catchpool

BİTTİ

